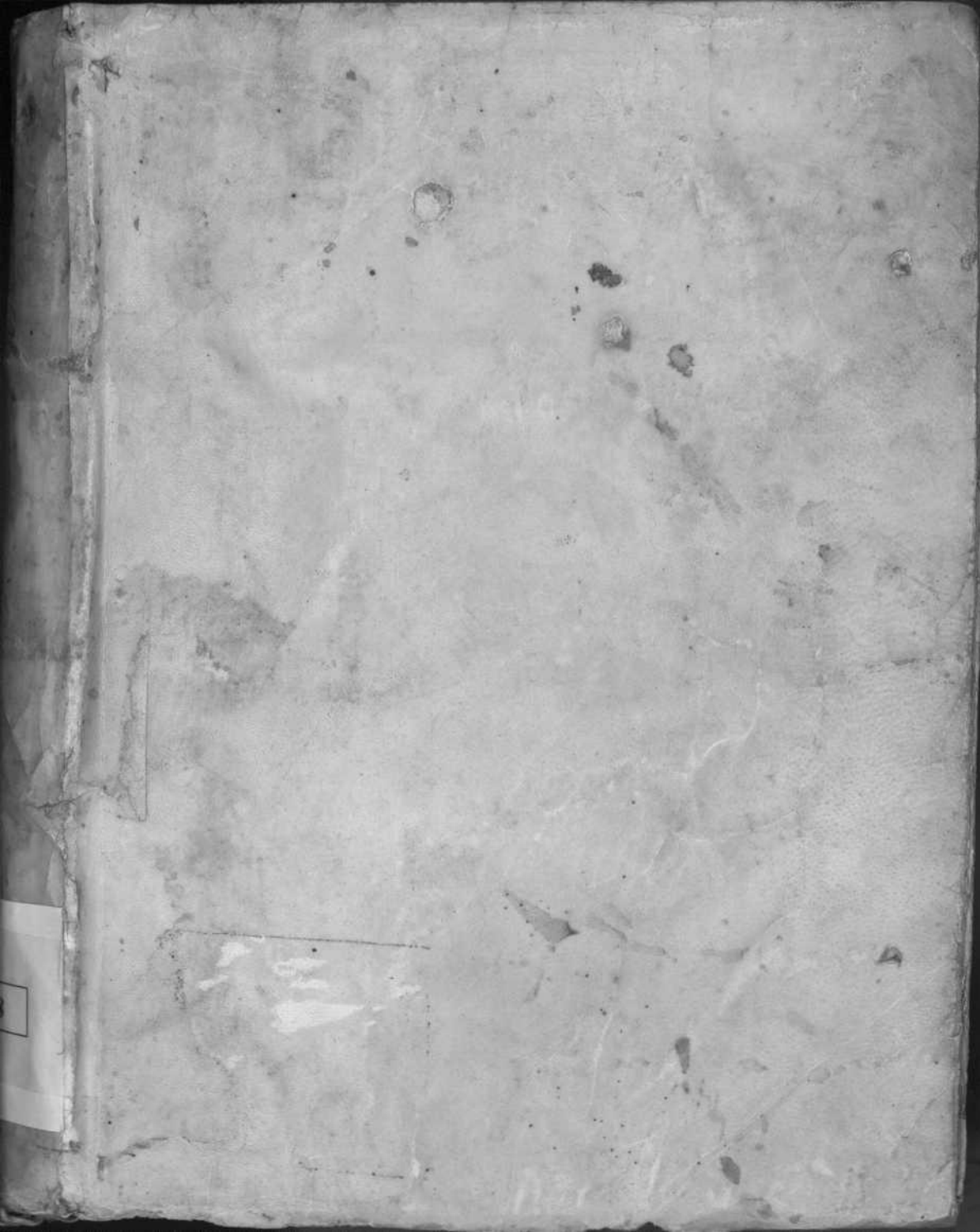

11
4534

n-4698

De vera existentia Corporis
S. P. BENEDICTI
IN CASSINENSI
ECCLESIA:
Deque eiusdem translatione.

AVCTORE. R. A. P. MATTHAEO LAVRETO
Ceruariensi, Hispano, Abbate. S. Saluatoris de Castellis.

NEAPOLI, Ex Typographia Io. Baptistæ Subtilis,
Apud Scipionem Boninum. MDCVII.

R/6.138

De vera existentia Corporis

S. P. BENEDICTI

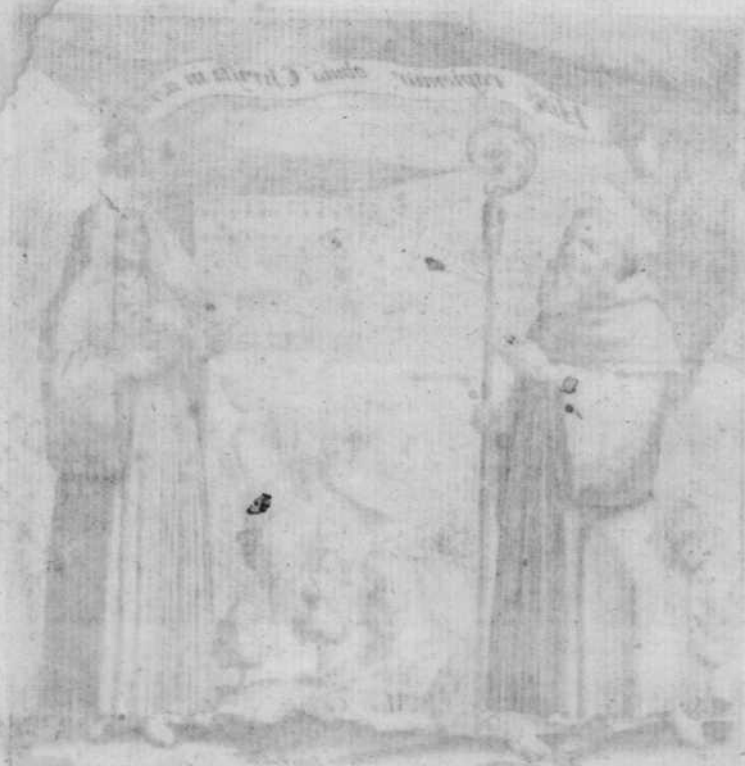
IN CASSINENSIS

EGGLESIA:

Deque eiusdem translatione.

AVCTORE R. A. P. MATTHAEO LAVRANTIO

Generali Episcopo, Abbate & Salvatore de Cassino.

NEAPOLI, ex Typographia Jo. Baptiste Subellis
Agod. Scipionum Bonanni, MDCCLX.

PHILIPPO TERTIO

HISPANIARVM, VTRIVSQ;

Siciliæ, atque Indiarum Re-
gi Catholico.

*Matthæus Lauretus Monachus Benedi-
ctinus, Abbasq; S. Saluatoris de Castel-
lis, utramq; exoptat felicitatem.*

ANCTISSIMI Patris
Benedicti reliquias,
in celeberrima Cassini
montis æde quiescere,
compulsus ego, Poten-
tissime Rex, demon-
strare negantibus, ne-
scientibus, ac dubitantibus; arbitratus sum
rem gratam me facturum credentibus &
affirmantibus. Inter hos verò, cum assum-
ptæ prouintię patronus mihi foret deli-
gendus, cui tutius, dignius, conuenien-

tiusque me committerem ac commenda-
rem, occurristi præ cæteris tu, Rex maxi-
me, tanquam certus & verus hæres ac
æmulator auorum, & proauorum tuo-
rum: quorum pietas ac propensio in San-
ctissimum Patrem Benedictum, & Cassi-
nense Cœnobium ab ipso fundatum tan-
ta fuit, quanta Ferdinandi Regis Catho-
lici, & Caroli Quinti Imperatoris litteris,
in hoc opusculo à me transumptis, luce
clarius demonstrata est. Maiestas porrò
vestra, non consideret tenue munus ab alù
no paupere oblatum: Sed meminerit po-
tius, meritis & intercessione eiusdem San-
ctissimi Patris comparatum sibi hoc Re-
gnum: quando magnus Dux Consalius,
cum hoste Gallico, sibi & loco & numero
superiore, confluere coactus: quam hu-
manis viribus minime sperare poterat,
Benedicti Sanctissimi (cui se & exercitum
commendauerat) oraculo & patrocinio,
victoriam consequutus est. Maiestatis er-
go vestre erit, cœnobium ipsum (quo nul-
lum in suis Regnis illustrius reperitur
aut sanctius) cætumque Monachorum

ibi-

ibidem iugiter Deo famulantium, assidue-
que pro vestra Maiestate deprecantium,
maiorum suorum exemplo, peculiari di-
gnatione protegere, ac priuilegijs amplio-
ribus confouere. Me autem, cui dedit
Deus ex certissimis monumentis, realem
ac corporalem Patriarchæ nostri in eo-
dē loco docere præsentiam, tuere vmbra
culminis sui: vt & aduersantium latratus
compescantur: & ad sacrum illum Mon-
tem populi Christiani deuotio, magis, ac
magis indies augeatur. Deus optimus ma-
ximus Maiestatem vestram, pro commu-
ni totius reipublicæ Christianæ bono, diu-
tissime seruet incolumem. Neapoli, Ca-
lendis Nouembris, anno 1606.

A D

A D B E N I G N V M
L E C T O R E M.

PRODIIT anno superiore,
liber quidam inscriptus,
Floriacensis vetus biblio-
theca, Benedictina, Sancta,
Apostolica, Pontificia, Cæ-
sarea, Regia, Franco Galli-
ca, opera Ioannis à Bosco
Parisiensis, Cælestini Lug-
dunensis, nunc primum à latebris emersa, ac an-
tiquariorum vsui exposita, Lugduni apud Hora-
tium Cardon excusa. In quo quidem libro mul-
ta, & diuersa congerit ipsius euulgator: quamuis
præcipuus eius scopus esse videatur, astruere at-
que probare Sancti Patris Benedicti Corpus è
Monte Cassino in Gallias ad Monasterium Flo-
riacense olim fuisse translatus, ibique hodie re-
quiescere. Peruenit præfatus liber ad manus Re-
uerendissimi Patris Gregorij à Castione Aretino,
Sacri coenobij Cassinensis Abbatis, quem cum at-
tente legere cæpisset, animaduertit multa eo li-
bro contineri, quibus non solum bonum nomen,
fin-

sinceritas & integritas scriptorum, ac Monachorum Cassinensium, traduci ac denigrari, verum etiam veritas existentiae Corporis Beati Benedicti apud Cassinum, euerti, ac demoliri, videretur.

Conuenit ergo me iam dictus Reuerendissimus Abbas, atque instare caput, imo urgere, ac sua cogere auctoritate, vt patrocínio veritatis assumpto, criminationes, & calumnias à Scriptoribus & Monachis Cassinensibus depellerem, ac propulsarem. Refugit statim animus ab hoc onere subeundo, atque laborē istum sumere penitus detrectare conatus sum. Institit autem ille vehementer, totq; rationibus ad illum subeundum ita suasit, vt tandem persuaserit, assensumq; à reluctantē & renitente quodammodo extorserit. Suscepto igitur onere, capī quanta potui diligentia librum illum legere, vniuersaque, & singula, quæ de translatione Sancti Patris Benedicti, eiusdemque apud Floriacum existentia adducit, cribrare, ac ponderare: Simulque quid de his alij scriptores asserunt inquierere: vniuersa etiam scripta, & monimenta quæ in bibliotheca, & archiuo Cassinensi extant, excutere. Ex quibus omnibus, præsens opusculum confeci, in quo quæcumque circa prædictam materiam solidæ, ac firmæ auctoritatis reperire potui, hic in vnum collegi, atque omnibus propalandum curauī. Totum autem opus in duas secui partes, in quarum prima, de vera & reali existentia Corporis Sancti Benedicti disputo: In secunda vero de eius-

eiusdem translatione dissero. Et quamuis id abs-
que fūco, dolo, amarulentiaue efficere nifus fue-
rim: tamen quia non offendere in verbo perfe-
ctorum est atque sublimium virorum, timendus
valde mihi est verborum lapsus. Quapropter
lectorem meum oratum volo, vt quicquid in his
scriptis perperam dictū repperit, piæ charitatis
affectu benigne corrigat & emendet.

De vera, & reali existentia Corporis

SANCTISSIMI PATRIS

B E N E D I C T I

In Monasterio Cassinensi.

A V C T O R E

R. P. M A T T H A E O L A V R E T O

Ordinis eiusdem Sancti, & Abbate Sancti
Saluatoris de Castellis.

C A P. I.

A C R V M Cassinen-
se Monasterium toto
Orbe celeberrimum à
Beatissimo Patre Bene-
dicto fundatum, eius-
demque admiranda vi-

ta, & conuersatione decoratum, ac mira-
culorum penè innumerabilium fulgore il-
lustratum: in quo idem Sanctus Pater fe-
liciter obiit, atque vnà cùm Sorore sua
Scholastica Virgine sepultus fuit: occulto,
sed iusto, Dei iudicio, gentibus diripien-

A

dum,

Greg. lib.
2. Dialog.
cap. 4.

dum, ac deuaſtandum traditum fuit: quod idem Sanctiſſimus Pater multò antè præuidit, & planxit, vt D. Gregorius teſtatur libro 2. Dialo. c. 17. Longobardi nam uecùm eorum Duce crudeliſſimo Zotone Beneuentano Principe, nocturno tempore, ac quieſcentibus fratribus illud ingreſſi, cùm omnia illic diripuiffent, atque vaſtaſſent, Monasterium ipſum flammis voracibus tradiderunt. Attamen nec vnum quidem hominem illic tenere potuerunt: ſed impleuit Omnipotens Deus quod fide-
 deli famulo ſuo Benedicto promiſerat, vt ſi res gentibus traderet, animas cuſtodiret. Dùm enim Longobardi aſportandę prædę eſſent intenti, Bonitus eiufdem Monasterij tunc Abbas, cùm omnibus Monachis euadens, textum Sanctę Regulę ipſius S. Patris Benedicti manu conſcriptum, alioſque libros, nec non pondus panis, ac vini menſuram à Beato Patre Monachis præſcriptam, veſtimenta quoque, & calciamenta eiufdem Sancti Patris ac Sororis eiufdem ſecum detulit: Romamque; vniuerſi incolumes peruenientes, benignè
 à Pe-

Paulus
 Diac. libr.
 4. ca. 18.

In Regula
 cap. 39. &
 40.

à Pelagio Secundo Summo Pontifice sunt excepti: atque ad Monasterium, quod iuxta Lateranense Patriarchium iam pridem erectum fuerat, cuique Valentinianus S. Patris Benedicti discipulus, multis annis præfuerat, se contulerunt. Cum autem angustior esset locus, quàm vt tantæ multitudini Monachorum de nouo aduenientium sufficere posset admanendum: concesso sibi à præfato Pontifice latiori solo, Monasterium ipsum in ampliorem formam redigentes, habitacula, cæterasque officinas necessarias sibi construxerunt, ibique per longum tempus habitauerunt. Ex eo autem loco singulis annis competentem Monachorum numerum ad Cassinense destructum Cenobium, vt B. Patris Benedicti Corpus custodirent, trans mittebant. Quàmuis enim desolatum fuerit, atque à Barbaris euersum, numquã tamen illic defuerunt habitatores viri Religiosi, ac deuoti, qui ad venerandum Corpus Sancti Benedicti excubias agerent. Nàm cum Petronax hortatu Gregorij tertij summi Pontificis, Cassinum,

Greg. libr.
2. Dialo. in
princ.

Paulus
Diac. libr.
6. cap. 40.

ad restaurandum prædictum Momanaſterium; acceſſiſſet: habitatores ipſum ibi inueniſſe, qui eum in ſuum Senioreſ (ideſt Abbatem, ſeu Prælatum) elegerunt, conſtat. De tempore autem, ſive anno præciſo huius cladis, non conuenit inter Scriptores: communis tamen ſententia eſt, ſub Pelagio Secundo contigiſſe. Id expreſſè aſſerit Leo Oſtienſis lib. 1. Chronici Caſſinenſis cap. 2. Nec apud ipſum eſt aliquis error in temporum ſupputatione. Verba namque illa: *Qui nuper ſub Juſtino minori Italiam inuaſerant, cùm iam ab incarnatione Domini quingentorum ſexaginta, & octo annorum circulus volueretur: à quibuſdam malè intellecta, & ad tempus deſolationis Caſſinenſis Cœnobij relata, per parentheſim ſunt legenda, atque ad ingreſſum Longobardorum in Italiam referenda.* Id autem, quod Paulus Diaconus lib. 4. ca. 18. de eadem narrat euerſione, ad eiufdem Pelagij extrema tempora referendum eſt, quamuis ipſe ad B. Gregorij tempora retuliſſe videatur. Idipſum antè omnes aſſeruit Zacharias

Leo Oſtienſis.

Paulus Diacon.

rias Papa primus in quodam Diplomate Monasterio Cassinensi concessio, de quo infra latius agendum erit. Idem colligi videtur ex libro 2. Dialogorum B. Gregorij cap. 17. vbi agens de hac euerfione, recentem illam fuisse, quando eosdem libros scripsit, affirmat. Sic namque ait. *No-
eterno enim tempore, & quiescentibus fratribus, nuper illic Longobardi ingressi sunt.* Gregorium autem Dialog. libros scripsisse quarto sui Pontificatus anno, ex eisdem libris liquidò colligitur: in quibus agens de ue illa inguinaria, quæ Romæ eo anno, quo ipse Pontifex creatus est, inuaserrat, antè triennium fuisse asserit. Libenter itaque illorum opinionem sequor, qui tenent, Monasterium Cassinense destrutum fuisse Pontificatus Pelagij Secundi extremo anno, qui secundum quosdam incidit in annum Domini quingentesimū octogesium nonū; secundum alios verò, quingentesimum nonagesimum. Cuius sententiæ inuenio fuisse Leonem Ostiensem, & alios. Prætermitto autem id probare, tum quia parum, aut nihil conducit ad institu-

Gregorius
lib. 2. Dial.

Lib. 4. ca.
36. 47. &
55.

stitutam in præsens disputationem, tum
etiam quia spero de his aliquando expro-
fesso tractare.

C A P. I I.

His, quæ dicta sunt con-
stat, B. Patrem Bene-
dictum, & apud Cassi-
nense Monasterium vi-
xisse, & ibidem diem
clausisse extremum, vna-
que cum sorore sua fuisse sepultum: in quo
omnes nobiscum conueniunt, nec aliquem
habemus contradictorem. Quod autem
in controuersiam à quibusdam vertitur,
illud est: num corpus B. Patris Benedicti,
Virginisque, ac Sororis eius Scholasticæ,
adhuc in Monasterio Cassinensi sit: an ve-
rò aliquando indè aliò transportatum, nec
amplius ad Cassinense sepulchrum à B.
Patre sibi electum, reductum. Mouetur
autem in præsens hoc dubium, non quia
sit aliqua ratio legitima dubitandi, sed
quia anno proximè præterito Millesimo
sex-

sexcentesimo quinto, quidam Ioannes à Bosco Gallus, Ordinis Sancti Benedicti, Congregationis Coelestinorum Monachus, librum edidit Lugduni excusum: in quo validis, ac firmis (vt ipse putat) authoritatibus, atque rationibus, contendit tantum Thesaurum, nedum Cassino, verum toti Italiae surripere, sibi que, Gallisque suis nimis audacter, & glorianter asserere. Cuius opinionem, atque sententiam modò discutiendam suscipio, atque pro sola veritatis defensione, disquirere, & examinare intendo: vt rei veritate perspecta, atque probata, nullus deinceps dulcibus huius hominis Galli sermonibus aures accommodet, aut fidem præstet: Italia verò, cui ex diuina largitate Thesaurus iste concessus est, nullatenus propter friuola eius dicta, tantis indigetibus, ac Patronis priuatâ, ac spoliata se esse credat.

Quæstio hæc duas habet præcipuas partes. Prima, an Corpus Sancti Benedicti verè, & realiter Cassini modò existat. Secunda, An fuerit inde aliquando ablatum, & in Gallias, vel aliò translatum.

Primam

Primam huius quæstionis partem, modò?
 Secundam deinceps (præstante Domino
 nostro Iesu Christo) quanta potero breui-
 tate, veritate, ac diligentia tractabo.

Testor autem Deum, me, in his, quæ di-
 xero, nunq; mendacium, aut falsum quid
 scienter prolaturum: sed purè, ac sincerè
 veritatem in omnibus quæsiturum. Falli
 potero, at fallere (Deo dante) nunquam
 intendam. Noui enim differentiam, quam
 inter mentiri, & falli assignat Diuus Au-
 gustinus lib. 1. de Doctrina Christiana ca.

August.

36. vbi sic ait. *Inest in mentiente voluntas
 falsa dicendi; & ideo multos inuenimus, qui
 mentiri velint, qui autem falli, neminem.*

*Cùm igitur illud sciens homo faciat, hoc
 nesciens patiatur: satis in vna, eademque re
 apparet, illum, qui fallitur, eo qui mentitur,
 meliorem esse: quandoquidem iniquitatem pa-
 ti, melius est quàm facere.* Sic Augustinus.

Cuius sententia vera profecto est, quam-
 uis filij hominum, qui diligunt vanitatem,
 & querunt mendacium, aliter sentiant,
 faciantque. Pro virili ergò curabo fugere
 foueam errorum, & mendaciorum, in

quam

quam alios incidisse iudico, ne dicatur mihi: quia alios doces, te ipsum non doces?

Rom. 2.

Qui predicas, non mentiendum, mentiris? Verum quia hominis est errare, & sæpe contingit (vt ex Augustino diximus) nos falli etiam nolentes: ideo & nunc, & semper quidquid dixerò, vnà mecum, Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ infallibili iudicio volens, lubensque submitto. Vitabo etiam verborum contentionem, iuxta illud Apostoli ad Thimot. Noli contendere verbis. Quod exponens Augustinus vbi supra, ait. Verbis contendere est, non curare quomodo error veritate vincatur, sed quomodo tua dictio dictioni præferatur alterius. Porro, qui non verbis contendit, siuè submisè, siuè temperatè, siuè granditer dicat, id agit verbis, vt veritas, pateat, veritas placeat, veritas moueat. Bonorum ingeniorum insignis est indoles in verbis verum amare, non verba; sicut Christus in ficulnea. fructum quærebat, non folia: quod vt Lector meus faciât, oro, & obsecro.

1. Thim. 2.

Matth. 21.

Vt ergò methodicè, ac ordine congruo

B

in

in hac quæstione procedamus, partemque quam astruere conamur (Beati videlicet Patris Benedicti, Virginisque, ac sororis eius Scholasticæ Corpora Cassini requiescere) firmissimis stabiliamus fundamentis: Aduertere oportet, quæstionem hanc non esse speculatiuam, aut methaphysicam, quæ multa indigeat ratiocinatione, & discursu: sed merè practicam esse, consistereque in facto, scilicet, An ita sit, vel non sit: vndè eo modo mihi discutienda, & disputanda erit, quo cæteræ quæstiones, quæ circa factum, vel non factum versantur, discuti, & inquiri solent: probationibus videlicet legitimis, atque iuridicis, testes producendo, acta, & instrumenta publica, si quæ sunt, proferendo, ac cætera omnia faciendo, quæ ad corroboracionem veritatis intentæ conducere quomodo possunt. Inprimis itaque producam testes veridicos, omni suspitione carentes, immò omni exceptione maiores: quorum dicta antè omnium oculos proponam, quæ cùm audierit, & ponderauerit cordatus quisque dicet: Testimo-
nia

nia tua credibilia facta sunt nimis. Erunt enim testes veritatem amantes, mendacium abhorrentes, & ea, quæ viderunt, vel per Diuinam reuelationem, seu à viris veracibus. & fide dignis acceperunt referentes. Audiat igitur attentè prudens lector, & iudicet.

Psal. 92.

C A P. I I I.

PRIMVS huius veritatis assertor, & testis oculatus est Sanctus Zacharias summus Ecclesiæ Pontifex, eius nominis primus, creatus anno Dominicæ incarnationis septingentesimo quadragésimo primo: qui in quodam priuilegio, Monasterio Cassinensi concessio, hanc veritatem de existentia Corporis Sancti Benedicti eiusque sororis apud Cassinum, firmissimè asserit. Tenor verò Priuilegij talis est.

Zacchar.
I. Bulla.

Zacharias Papa Seruus Seruorum Dei,
 omnibus Ecclesiæ Catholice filiis, salu-
 tem, & Apostolicam benedictionem.
 Omnipotenti Deo, cuius melior est mi-
 serioordia super vitas, gratias agimus, qui
 gloriosus in sanctis suis, atque mirabilis est,
 & virtutes suas ubicunque vult, ineffabili
 bonitate ostendit. Ipse quippe dignationis sue
 potentia Beatissimum Benedictum Patrem
 omnium constituit Monachorum: ipse eum
 monasticæ legis latorem, & operatorem esse di-
 sposuit: ipse illius meritis Cassinense Mona-
 sterium, in quo & sanctissimè vixit, & glo-
 riosissimè obiit, omnibus per totum Orbem
 Monasterijs clementi benignitate præfecit.
 Qui Pater sanctissimus, dum vitam eremi-
 ticam duceret, Diuina reuelatione monitus,
 ad eundem locum peruenit, duobus se Ange-
 lis comitantibus, cum Beatissimo Mauro, &
 Placido Tertulli Patritij filio, aliisque non-
 nullis: Vbi Tempia Idolorum destruens, Mo-
 nasteriumque construens, Apostolicis illum de-
 corauit virtutibus. Inter quæ, dum ei reuelata-
 tum fuisset, quod supradictus locus esset de-
 struendus, & ob id inconsolabiliter fleret,
 Omni-

Omnipotentis Dei vocem ad se audiuit dicen-
 tem. Noli probatissime, & electissime Be-
 nedicta pro his, quæ huic euentura didicisti
 loco mæstum gerere animum, quoniam quod
 semel à Deo præfixum est, immutabile, atque
 iereuocabile est, solis tibi tuo merito concessis
 habitantium in loco animabus: sed aderit
 Omnipotentis consolatio Dei, qui locum istum
 in ampliorem, & multò meliorem, quàm nunc
 est, constituet gradum: & huius ordinis do-
 ctrina de hoc iterum per totum Mundum ra-
 diabit loco. Quod post eiusdem Patris obitum
 consummatum est. Nam à Longobardis per-
 uasum, & igne crematum est. Fratres au-
 tem ad Apostolicam Sedem uenientes, ex con-
 cessione Sancti Prædecessoris nostri Pelagij,
 iuxta Lateranense Palatium Monasterium
 construxere, atque per prolixum tempus habi-
 tauere. Sed cum iam Omnipotens Deus cen-
 suisset, Cassinense Cænobium restaurare, ac
 cænobialem institutionē, quæ inde principium
 sumpserat, ex eodem loco propagare: à Reue-
 rendissimo Gregorio Tertio prædecessore no-
 stro Petronax dilectus filius noster, est ad re-
 staurandum directus. Qui dum ad eundem
 locum

Faustus in
 Prolog. vi-
 tæ S. Mau-
 ri.

zelnst
 1800000
 1800000

1800000
 1800000
 1800000

locum venisset, communis Pater noster Gregorius ex hoc mundo migravit: sed post eius excessum, in Sede Apostolica cum paruitas nostra successisset, opus ab illo inceptum in restauratione eiusdem Cænobij (adiuvante Domino) ad finem usque perduximus. Hæc autem eo die, quo Ecclesiam Sanctissimi Patris dedicavimus, paruitas nostra obtulit: libros scilicet Sanctæ Scripturæ, & librum Regulæ, quam Sanctissimus Pater manu propria scripserat, pondus etiam libræ panis, & mensura vini, nec non diversa ad Ecclesiasticum ministerium ornamenta, & possessiones, Apostolica liberalitate concessimus. Qualiter autem eiusdem Patris pignora, Sororisque eius sint posita perspicientes, ac intemerata inuenientes, pro reuerentia tanti Patris pertinere minimè ausi sumus. Et quibusdam interiectis, quæ ad confirmandas oblationes, & possessiones prædicti Cænobij pertinent, subdit Pōtifex. Prætereà corroboramus, et in perpetuum confirmamus eidem dilecto filio, eiusque successoribus, in omni conuentu Episcoporum, & Principum, superiorem omnibus Abbatibus sedem: & in concilijs, & iudicijs

Paulus
Diaconus
lib. 6. c. 49.

Leo Offic.
fis lib. 1.
Chro. Caf.
fin. cap. 4.

dicij priorem sui ordinis omnibus profer-
re sententiam, pro reuerentia tanti loci, qui
primum, & summum Monastica legis lato-
rem, viuum, & mortuum in perpetuum reti-
nere promeruit: quique ipsius legis lationem
in eodem Cassinensi Cænobio scribens, verbo,
& exemplo canobitale propositum appetenti-
bus, in toto Mundo Sole clariùs euibrauit.
Pro quo, Cassinense Cænobium exaltantes
decernimus, & in perpetuum confirmamus,
ut supradictus locus dignitate, vigore, ac bo-
norificentia præcellat omnia monasteria, quæ
constituta, vel constituenda sunt in toto Orbe
terrarum. Abbasque eiusdem loci celsior, &
celebrior existat omnibus Abbatibus eandem
Regulam tenentibus: Illicque lex monastici
Ordinis caput teneat, ac principatum, ubi
eiusdem legis descriptor Benedictus Pater
Sanctissimus eandem describens promulgauit
Regulam: ibique Abates, & Monachi ho-
norem, ac reuerentiam deferant, & ibi usque
ad diem iudicij querant rectorem, ubi Mo-
nachorum vniuersalis Magister, & Doctor
Benedictus Præter alimicus corporaliter unâ
cùm Sorore sua quiescens, gloriose Resurre-
ctionis

Elionis diem expediat. Defuncto autem Abbate, ex se se ipsa Congregatio secundum sanius consilium sapientum, & seniorum fratrum, sibi Abbatem eligat, & Apostolicæ Sedis Pontifici firmandum, & consecrandum exhibeat: nec aliter ibi Abbas constituatur, aut alundè illuc intromittatur: nisi fortè ex se aliquem tanto regimini idoneum non habuerint, & ob id saniori consilio extraneum sibi elegerint. Insuper autem presenti priuilegio, supradictum locum unà cùm omnibus sibi pertinentibus Ecclesijs, & possessionibus per totum Orbem roboramus: atque ut nullius alterius Ecclesiæ nisi Romani Pontificis ditioni submittatur, auctoritate Apostolica interdiciamus. Ita, ut nisi ab Abbate, vel Præposito fuerit inuitatus, missarum solemnitatem nullus Episcopus celebrare præsumat in eisdem possessionibus: quod à presenti prima indictione irrevocabiler in perpetuum stabili-
mus retinendum, & cùm Dei timore seruandum, &c.

In fine autem Diplomatis sic habet;
Scriptum per manus Leonis Notarij, atque
Scriniarij Charissimæ Romanæ Ecclesiæ in
mense

menſe Ianuario per indiſtionem ſupraſcriptam primam.

Subiacet hiſ ſigillum, nempe circulus quadrifidus in formã Crucis, cùm nominibus Ieſu Chriſti, ac Sanctorum Petri, & Pauli, circumcircà verò eiufmodi habens inſcriptionem. †. Zachariæ Sanctæ Romanæ, & Apoſtolicæ, Sedis Papæ. Poſt ſigillum iſta ſubijcitur ſubſcriptio. *Datum duodecimo Calendarum Martiarum Aquini per manum Benedicti Epifcopi Sanctæ Siluæ Candidæ Eccleſiæ, & Bibliothecarij Sanctæ Sedis Apoſtolicæ, anno Deo propitio Pontificatus Domini noſtri Zachariæ Summi Pontificis, & vniuerſalis Papæ in Sanctiſſima Sede Beati Petri Apoſtoli primo, in menſe Martio, Indiſtione ſupraſcripta prima.*

C A P. IIII.

Primum
Notab.

Secundum
Notab.

IRCA hoc Zachariæ Diploma, nonnulla consideratione digna, sunt adnotanda. Primum, Monasterium Cassinense vocari, & esse caput omnium totius Orbis Cenobiorum: quod nō solum Zacharias hic, verum etiam Alexander, & Urbanus Secundi in suis Diplommatibus, infra adducendis, asserunt. Notandum secundo, quod Abbatibus Cassinensibus supremus locus super omnes Abbates eandē Regulam profitentes à Summis Pontificibus fuit cōcessus: vt patet ex præsentī Zachariæ priuilegio, nec nō ex alio Urbani V. expedito Romę apud Sanctum Petrum Quinto Nonas Martij, Pontificatus eiusdem anno octauo. Et nè quis priuilegium istud ad solos Italiæ, vel Congregationis Cassinensis Abbates asserat restringendum, consideret verba Zachariæ Pape in hoc priuilegio. Pro quo,
ait,

ait, *Cassinense Cænobium exaltantes decernimus, & in perpetuum confirmamus, ut supradictus locus dignitate, vigore, & honorificentia præcellat omnia Monasteria, quæ constituta, vel constituenda sunt in toto Orbe terrarum. Abbasque eiusdem loci celsior, ac celebrior existat omnibus Abbatibus, eandem Regulam tenentibus. In toto Orbe dixit, non in Italia tantum. Vnde refert Petrus Diaconus lib. 4. Chro. Cassinens. ca. 62. in impressis, in M. S. verò cap. 60. quod Paschalis Papa Secundus mediante quadragesima Synodum Romæ celebrare disposuit: ad quam dum Pontius Abbas Cluniacensis venisset, atq; Abbatem Abbatum se iactaret: rogatus à Ioanne Cancellario, Cluniacenses à Cassinensibus an vero Cassinenses à Cluniacensibus Regulam supersissent: respondit Pontius, Non modò Cluniacenses, verum omnes in Romano Orbe Monachos Regulam B. Patris Benedicti à Cassinensi accepisse Cænobio. Ergo, inquit, Cancellarius, si à Cassinensi Monasterio, tanquam à viuo fonte Monasticæ Religionis norma manavit, iure à Roma-*

Petr. Diac.

multis
dion

V. andr.

nis Pontificibus Cassinenſi Abbati hæc
 prærogatiua conceſſa eſt, vt ipſe ſolus, qui
 tanti legiferi Vicarius eſt, Abbas Abba-
 tum appelletur. Vnde Vrbanus prædi-
 ctus, qui poſt hæc omnia ſedit, in præ-
 fato priuilegio ita ait. *Authoritate Apo-
 ſtolica tenore præſentium, & ex certa noſtra
 ſcientia concedimus, & etiam ordinamus,
 quod Abbas prædicti Monafterij, qui eſt, &
 erit pro tempore, in Concilijs, Synodis, & alijs
 quibuſcunque locis, antè alios Abbates, etiam
 Cluniacenſes, & Ciftertienſes, ac Sancti Vi-
 ctoris Maſſilienſis, & aliorum quorumcum-
 que Monafteriorum habeat, & habere debeat
 primum locum, & eos præcedat.* Notan-
 dum tertio quod Summi Pontifices cu-
 ram peculiarem huius Monafterij gere-
 bant: vnde Gregorius Tertius, & Zacha-
 rias iſte primus, de quo nunc agimus, illud
 reſtaurare, ac reedificare curarunt: ita
 etiam poſt multa ſecula Vrbanus Quintus
 cernens præfatum Monafterium terremo-
 tus concuſſione collapſum, eius inſtaura-
 tionem vigilantiffimè incubuit, vt patet ex
 eiufdem litteris Apoſtolicis, datis Romæ
 apud

Vrban. V.

Tertium
notab.

Vrban. V.

apud S. Petrum decimoquinto calendas
Martij Pontificatus sui anno septimo:
in quibus præcipit cuidam Hugoni de
Crescello Priori Prioratus Villenouæ cre-
mata Biterensis Diœcesis: vt pro repara-
tione, & instauratione Monasterij Cassi-
nensis, concussione terremotus miserabili
casu diruti, ac pœnitùs collapsi, de reddi-
tibus, & prouentibus omnium, & quo-
rumcûq; Monasteriorum, ac Prioratum,
Dignitatum, Officiorum, Administratio-
num, & Aliorum Beneficiorum quocum
que nomine censeantur, tàm Monacho-
rum nigrorum, quàm alborum ordinis
Sancti Benedicti, exemptorum, & non
exemptorum, vbicumque constitutorum,
virorum dumtaxat, exigat sexagesimam
partem, quam soluere teneantur per bien-
nium, a prædicto die incipiendum, in fe-
stiuitate omnium Sanctorum. Vbi ex-
pressè Pontifex declarat, Monasterium
Cluniacense cum suis membris, ac S.
Victoris Massiliensis, debere soluere quan-
dam partem ab ipso taxatam. Non sic
profecto non sic curauerunt Romani Pon-
tifi-

tifices reparationem, ac restaurationem Floriaccensis Monasterij toties collapsi, & destructi, quantumcumq; ipsius Monachi iactanter, ac gloriâter assererent, Corpus B. P. Benedicti apud ipsos requiescere.

Quantum
Notab.

Quantum, quod ex hoc Diplomate annotandum videtur, est, Sanctissimum Patrem Benedictum, Regulam à se descriptam, in Casinensi Monasterio, dum adhuc viueret, promulgasse: hoc enim asserit Pontifex, & ad hoc B. Pater illam scripsit, vt Monachi eam obseruarent, iuxtà illud eiusdem Regulæ cap. 3. *In omnibus igitur omnes magistrum sequantur Regulam, neque ab ea temerè declinetur à quoquam*. Id autem facere non poterant, nisi Regula seruanda eis innotesceret. Certè is, qui aliquam benè ordinatam Rēpublicam instituere intendit, primùm leges utiles condere satagit, quibus populus instructus, in suis dirigatur actionibus, quibus in officio contineatur, quibus ad bonum prouocetur, & arceatur à malo, quibus deniquè totius Reipublicæ dignoscatur ordo, & quid muneris, & officij
cuique

cuique incumbat ab vniuersis intelligatur, ita fecisse Solonem, Licurgum, cæterosque legis latores, manifestum est. Similiter B. Pater Benedictus volens Cænobitarum vitam instituere, & ordinare (vt ipse cap. 2. suæ Regulæ ad calcem asserit) antè omnia legem condidit, Sanctam scilicet Regulam, sub qua omnes viuere, ac militare deberent, quapropter eandem ipsis obseruandam proposuit. Sciebat enim inutiles, & absque fructu esse leges, & statuta, nisi ijs, à quibus sunt obseruandæ proponantur, & publicentur.

Vndè & ipse Deus legem, quam in Monte Sinai condiderat, ac Moyfi famulo suo tradiderat, voluit statim vniuerso populo legi, ac promulgari, quia sciebat, nil prodesse legem ferre, nisi his, à quibus seruanda est, proponatur, & nota fiat. Sic itaque fecit Monachorum legis lator Benedictus, sicque de cætero fieri voluit, vt venientibus ad conuersionem, primùm omnium Regula legeretur. Vndè ca. 58. Regulæ suæ, quod est de disciplina suscipiendorum fratrum; ita præcipit. *Legatur*

Exod. 20.
& sequ.

tur ei hæc Regula per ordinem, & dicatur ei:
Ecce lex, sub qua militare vis. & cap. 63.
 cum Abbatibus loquens, ait. *Et præcipue*
ut præsentem Regulam in omnibus conseruet.
 Et ca. 66. *Hanc autem regulam sæpius volu-*
mus in congregatione legi, ne quis fratrum, se
de ignorantia excuset. Et ca. 73. docet quo
 fine Regulam suam descripserit, dum ait.
Regulam autem hanc descripsimus, ut eam
obseruantes in Monasterijs, &c. & infra.
Quisquis ergò ad Patriam cælestem festinas,
hanc minimam inchoationis Regulam descrip-
tam, adiuvante Christo perfice. Quibus in
 locis notanda sunt verba illa, hæc Regu-
 la, præsentem Regulam, & hæc Regulam,
 ne quis putet Sanctum Patrem, non de
 sua, sed de alicuius alterius Regula, fuisse
 loquutum. Vndè quando B. Maurum in
 Gallias ad propagandam Monasticam
 Religionem misit, Regulam manu sua
 conscriptam, iuxta quam nouiter ad Re-
 ligionem venientes instituendi erant, illi
 tradidit, ut ait Faustus in vita Sancti
 Mauri. Similiter & B. Placidus quando
 in Siciliam profectus est, Regulam Magi-
 stri

ftri fui secum detulit. Sic & valentinianus
eiusdem S. Patris Discipulus, qui (teste B. lib. 2. Dial.
in princ.
Gregorio) multis annis Lateranensi Mo-
nasterio, præfuit, iuxta Regulam Sancti
Benedicti vixit, & alios ad se venientes
viuere docuit. Et in Monasterio iuxta
Tarracinensem Urbem constituto, Mona-
chi iuxta Regulam eiusdem Patris, ipso
adhuc superstitè, viuebant, vt idem Gre-
gorius docet lib. 4. Dialog. cap. 8. Idem lib. 4. ca. 8.
dicendum de Monasterio Sublacensi, &
alijs vndecim à B. Patre Benedicto con-
structis. quod confirmant lectiones Bre-
uiarij Romani nuper recogniti, vbi hæc
habentur. *Sed cum multi ad eum quotidie
Discipuli conuenirent, duodecim Monasteria
ædificauit, eaque sanctissimis legibus commu-
niuit. Maneat igitur firma, & inconcus-
sa hæc veritas: Beatus Pater Benedictus
Regulam, quam scripsit, Monachis suis
promulgauit, atque obseruandam tradi-
dit,*

CAP. V.

Petr. Diac.

BIICIET autem quisp-
 piam: Si hac ita se ha-
 bent, vt nos asserimus,
 quid sibi vult Petrus
 Diaconus in libro de
 Viris Illustribus Cassi-
 nensibus in Simplicio, dùm ait. *Simpli-
 cius Sanctissimi Benedicti Discipulus, ac post
 eum tertius in Cassino Abbas effectus, Regu-
 lam, quam suus Magister ediderat (siuè vt
 alij legunt, condiderat) publicè legendam om-
 nibus Monachis tradidit?* Respondeo pri-
 mùm, Simplicium ordinasse, vt in publicis
 conuentibus regula coram omnibus lege-
 retur, cùm antea priuatim à Monachis le-
 gi consueuisset. Dico secundo Simpli-
 cium publicasse, siuè promulgasse Magi-
 stri sui Benedicti Regulam, non quidem
 suis Monachis (quibus iam notissima erat,
 & secundum quam vitam suam institue-
 bant.) sed alijs etiam alterius Congrega-
 tionis, & instituti viris, qui fama peruul-
 gante,

gante, intellexerant, Regulam illam esse sanctissimam, atque discretionem præcipuam: cumque eius desiderio tenerentur, ac participes fieri cuperent tanti boni, ad præfatum simplicium Cassinensem Abbatem supplices obtulerunt preces, flagitantes, ut eandem Regulam illis transmitti dignaretur: Imò non defuerunt Abbates, qui quosdam ex suis Monachis ad Cassinense Cenobium destina- rent, quatenus Regularem ibi, iuxta B. Benedicti institutum, disciplinam, & normam addiscentes, eandem postea in suis Monasterijs docere possent.

Cauendus ergò Antonius Gallonius, qui nè cogeretur concedere, quod semel negauerat, scilicet, B. Benedictum Regulam suam Monachis suis promulgasse, interpretatus est verbum condidit, pro abscondit, & occultauit. Ita quod secundum istum B. Benedictum dum dicitur Regulam condidisse, intelligendus est abscondisse, & occultasse. Scio verbum concedere significare aliquando abscondere: sed cum dicitur de legibus, & legislatoribus,

In Apologia aduersus
que Constantinum
Bellotam
pag. 50.

Ecclef. 20.
Lucæ 11.

leges condentibus, numquã in hac significatione usurpatum fuisse credo. Est enim & contra officium legislatoris, & contra rationem legis, vt abscondatur: Nam quorsum abscondenda sunt, quæ vt omnibus nota sint, conduntur, siuè scribuntur? Thesaurus inuisus, & sapientia abscondita, quæ utilitas in vtrisque? Et Christus Dominus. Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio, sed super candelabrum, vt qui ingrediuntur lumen videant. Profecto Regula Sancti Benedicti lucerna quædam fulgentissima est in Ecclesia Christi. Cur ergo erat abscondenda sub modio? Cur in arca includenda? Cur priuandi homines, propter quos scripta erat, huius luminis claritate? Seruum, qui talentum à Domino suo acceptum, abscondit, legimus reprehensum, atque punitum. B. ergò Benedictus, ne simili reprehensione dignus esset, ac pœna, talentum sibi creditum ad mensam posuit, quod Dominus magnis cum usuris exegit, sicut & quotidie exigit.

Sed

Sed vide quid rursus opponit interpres iste. *Inuenitur, inquit, in Bibliotheca Vaticana veterrimus Codex, in quo ipsa S. Benedicti Regula descripta habetur, & post eam Martyrologium Vsuarii eiusdem antiquitatis, Antè ipsam autem Regulam brevis præfatio præposita legitur his ipsis verbis. Incipit prologus de Regula Sancti Benedicti Abbatis. Qui leui iugo Christi colla submittere cupis, Regulæ spontè da montem, dulcia ut capias mella. Hic testamenti veteris, nouique cuncta mandata. Hic ordo Diuinus. Hicque castissima vita. Hoc Benedictus Pater constituit sacrum volumen, suisq; mandauit hæc seruanda alumni. Simplicius Christi Minister, Magistri latens opus propagauit (alias publicauit) ut omnes, Vna tamen merces utrosque manet in æternum. Hæc Gallonius ex libro illo veterrimo, de quo priùs dixerat: Nuper inuenimus testificationem quidem omni fide maiorem. Cùm audis testificationem istam esse omni fide maiorem, quid cogitas prudens lector? Nunquid non attendis, quantum iste extollit sua testimonia? Sed perpendamus paululum*

paululum quęnam est hęc testificatio omni fide maior, quisue huius prologi Auctor, vt talis, tantaque habenda sit eius auctoritas. Numquid Spiritus sanctus? Numquid Apostolus aliquis, aut Euangelista, vel alius quispiam Canonicus Scriptor? Nolo omnia ad viruum refecare:

Admitto vniuersa, quę ibi dicuntur, concedo, librum esse magnę auctoritatis, ac venerandę vetustatis? Hoc idem testimonium quod Gallonius pro se adducit, reperi in Cassinensi Bibliotheca, in registro librorum manu scriptorum numer. 149. qui est tomus primus operum Petri Diaconi: Vbi exponens Petrus Regulam Sanctissimi Patris Benedicti, pariter declarat quendam titulum eidem Regulę à Sancto Simplicio Cassinensi Abbate prefixum, qui de verbo ad verbum fideliter transcriptus, hęc habet.

*Qui leui iugo Christi colla submittere cupis,
Regulę spōte damētē, dulcia vt capias mella.
Hic testamenti veteris, nouique mandata,
Hic ordo diuinus, hicque castissima vita.
Hoc Benedictus pater cōstituit sacri volumē,
Suisque*

*Suisque mandauit hæc seruanda alumnis ,
Simplicius famulus Christi que minister ,
Magistri latens opus propagauit in omnes :
Vna tamen merces utrisque manebit in æuum.*

Hæc ibi.

Ex his habemus tituli huius auctorem
fuisse Sanctū Simplicium Abbatem Cas-
sinensem, quem vel prodere noluit Gal-
lonius, ne cogeretur fateri, Simplicium
Abbatem fuisse Cassinensem : vel forte
non potuit, quia in illo suo veterrimo co-
dice, auctoris nomen expressum non in-
uenit. Quicquid sit de hoc, videndum
omnino est, quid ex hoc testimonio colli-
gi possit contra nos. Ego etenim vniuer-
sa nobis fauere arbitror. Nota verba.
*Hoc Benedictus Pater constituit sacrum vo-
lumen: suisq; mandauit hæc seruanda Alum-
nis.* Hoc est quod nos dicimus, Sanctissi-
mum Patrem Benedictum Regulam con-
stituisse, suisque Alumnis eam seruandam
tradidisse, non autem abscondisse. Se-
quitur in libro. *Simplicius Christi minister
Magistri latens opus propagauit ut omnes .
Siue ut noster codex habet, in omnes. Id est,*
non

non eam publicauit suis Monachis, de quibus superiori versu dixerat, Beatum Benedictum suis mandasse hæc seruanda alumni: Sed Regulam propagauit, seu publicauit, vt omnes in vniuersum Monachi cuiuscumque instituti fuissent, huius Sanctę Regulę participes fierent. Opus igitur, quod apud solos Congregationis Cassinensis Monachos, quasi clausum, & latens tenebatur, Simplicij opera omnibus propalatum est, ac promulgatum.

C A P. V I.

SED pergit impugnare hanc veritatem auctor iste, negando fuisse aliquem Simplicium Cassinensem Abbatem, sed illum tantum Simplicium, qui à Beato Patre Benedicto vnà cùm Beato Mauro, & alijs in Gallias directus est: cumque ille è Gallijs non redierit, nisi anno ab obitu S. Patris Benedi-

cti

eti non fuisse promulgatam antè quadragimum ab ipsius obitu annum. Ad hoc dico primùm, me hoc in loco non suscepisse disputationem super propagatione, seu publicatione Regulæ, facta à Simplicio: sed tantum de promulgatione facta à B. Patre Benedicto, de qua loquitur hoc in loco Zacharias Papa, asseritq; , factam fuisse in Monasterio Cassinensi: cui nihil officit illa alia promulgatio, seu propagatio facta à Simplicio. Secundo dico, publicationem illam à Simplicio factam, non fuisse factam à Simplicio illo, qui cùm Beato Mauro in Galliam est profectus, sed ab illo, qui fuit tertius Monasterij Cassinensis Abbas, vt patet ex Paulo Diacono lib. 4. cap. 18. Leone Ostiensi libr. 1. Chron. Cassinensis capit. 2. Petro Diacono in libro de ortu, & vita iustorum Canobij Cassinensis. Et sermone in octaua Sancti Benedicti, & alijs, qui seriem Abbatum Monasterij Cassinensis texuerunt. Sed age ò lector, siste paulisper gradum, & attende quibus modis impugnare cõtendat Gallonius veritatē hãc de

E

pro-

promulgatione Regulæ Sancti Patris Benedicti.

Constantinus Bellotus Monachus Congregationis Cassinensis, aduersus quem Gallonius Apologeticum amarulentum scripsit: vt probaret Regulam Sancti Patris Benedicti fuisse promulgatam per omnes ferè Italiæ regiones, tempore Simplicii tertij Abbatis Cænobij Cassinensis: adduxit quandam epistolam cuiusdam Bernardi Abbatis ad præfatum Simplicium Abbatem, tenoris sequentis.

Reuerendiss. Monachorum P. Simplicio Bernardus Abbas Monasterij apud Fundanā Urbem, obedientiæ subiectionem. Experientia compertum est, multorum rectorum mores, varias viuendi normas in Monasterijs peperisse. Hinc factum est, vt iam omnia Monasteria Campaniæ, Samniæ, Valeriæ, Tusciæ, Liguriæ, & aliarum Prouintiarum Italiæ certam, & rectam Regulam viuendi, quam Sanctissimus, & Deo acceptissimus Benedictus Magister tuus instituit, seruare decreuerint: vt iuxta illam viuentes, nec ad dexteram, nec ad sinistram declinare præsumant.

mant. Hanc ego seruandam proposui huic Congregationi, cum nuper me in suum Abbatem elegerit indignū. Quam cupientes in hoc Monasterio, sicut in Cassinensi Monasterio obseruare inuiolabiliter, decreuimus ad sanctitatem vestram destinare Religiosos ex eadem Congregatione viros, Hugonem, & Paulum fratres nostros, iuxta predictam Sanctam Regulam, & obseruantiam plenius instruendos in Cassinensi Sancta Congregatione: quos commendatos apud Paternitatem tuam humiliter obsequio rogamus. Datum in Monasterio prope Urbem Fundanam septimo Calendis Aprilis.

38 Gallonius itaque priusquam in hanc infurgat Epistolam, quam more suo, falsam, & commentitiam esse contendit, ista præfatur. Iam verò maximi momenti aggredios quæstionem, in qua cupio lectorem attentum: eo quod differendum sit de falsitate citatæ ab eo (Constantino Belloto) cuiusdam epistolæ à nobis hic recitandæ: quæ si abste germana ostendi potuisset, tibi sine controuersia cedendum fuisset. Afferis numquam hactenus visam epistolam nomine cuiusdam Bernardi

*Abbatis Monasterij Sancti Honorati ad
Simplicium Monasterij Cassinensis Abba-
tem, quam ab ipso eius titulo redarguere in-
cipimus impostura.* Sic iste. Quæstionem
maximi momēti asseris, te aggredi, o Gal-
loni, in qua totius contentionis, & dispu-
tationis cardo versatur, & tamen argu-
menta, & rationes nullius ponderis, & mo-
menti producis. Lectorem attentum cu-
pis, habes attentorem, quàm optas, quip-
pequi non solum argumenta, rationes, &
sententias, quibus hanc epistolam euerte-
re conaberis, attendet, verum etiam sin-
gula quæque verba, syllabas, apices, & ac-
centus ponderabit. Loquere igitur, &
ad arguendam epistolam alacer pro-
cede.

CAP. VII.

RGVIT ergò epistolam
impostura. Primum à no-
mine tum Abbatis Bernar-
di, tum etiam Hugonis
Monachi, de quo in epi-
sto-

ſtola. Argumentum autem eius tale eſt. Tempore D. Gregorij nondū introducta noſcuntur Bernardi & Hugonis nomina, ergo epiſtola conficta eſt ab aliquo recentiore, qui vixerit, eo tempore, quo nomina hæc in vſu haberi cœperunt. Ad hoc argumentum poſſem ſcholaſticè reſpondere negando antecedens: ſed volo paululum expendere verba. Dixerat ſupra Gallonius: *Affers nunquam hætenus viſam epiſtolam.* Vide hominis ſupercilium, quaſi nemini poſſit eſſe notum, quod ſibi incognitum ſit: quaſi ipſe ſit omnia ſciens, & nihil ipſum latere queat. Si quis ſciret vniuerſa, quæ Gallonius ignorat, doctiſſimus profecto eſſet. Dic mihi ò bone vir, nunquid omnes, quæ in Mundo ſcriptæ ſunt, epiſtolæ ad manus tuas peruenerent? Quid mirum ergò, ſi hanc hucusque non videris? Idem de Bernardi & Hugonis nominibus dico. Noſti ne nomina omnium hominum, qui temporibus Gregorij, aut Benedicti viuebant in Mundo? Negabis credo: Cum hoc non potuerit tibi eſſe notum, niſi ex Diuina reuelatione,

ne, quam in hac parte nego te habuisse; aut nisi fortè dicere velis, exiisse tunc temporis, edictum, vt describeretur vniuersus Orbis, qua descriptione à te perfecta, nullum ibi inueneris Hugonem, neque Bernardum. Si ita est, tacere me oportet: sed cū ita non sit, miror quomodo affirmare audes, temporibus illis nullum in mundo fuisse, qui Bernardus vocaretur, aut Hugo: vel (quod in idem recidit) non fuisse tunc cognita in mundo ista nomina. Certè nec modò scis nomina omnium, non dico in Italia, sed nec Romæ commorantium hominum: quomodo ergò scire poteris nomina Monachorum, qui antè mille annos in Fundano Monasterio viuebant? Dimitte illis suos Bernardos, & Hugones, quantumuis tibi incognitos: permitte aliquid esse notum alijs, quod tibi adhuc ignotum sit. Noli quæ omninò improbabilia sunt, probare contendere, Noli impossibilia asserere: ne dicant, qui audiunt, vel legunt, te falli, aut fallere velle. En tibi quid probat primum argumentum tuum.

221 Secundum autem simile est huic, nisi quod illic aduersus nomina Bernardi, & Hugonis, hic autem aduersus Simplicij tertij Cassinensis Abbatis personam insurgit: quem, vt confundat cum altero Simplicio, qui in Gallias cum Beato Mauro est profectus, calum, & terram miscet: dumq; ex Fausto Beati Mauri, ac Simplicij comite id probare conatur, contraria prorsus Fausto asserit: Imò D. Gregorium malè intellectum in suum patrocinium pertrahere contendit: erroremquè semel imbibitum, potius cumulatis erroribus vult defendere, quam lapsum seu errorem suum humiliter confiteri. Sicut ergò quidam vnā personam in duas, vel tres fecant, vt videre est in Iacobo minore, & Magdalena: sic iste è contrario, ex duobus Simplicijs vnum compingere nititur, at frustra; contraria enim succedent votis euenta, vt ex sequentibus patebit. Argumentum itaque secundum Gallonij tale est. Faustus Beati Benedicti Discipulus in vita Sancti Mauri, vnus tantum Simplicij (qui vnà secum in Gallias profectus est)

est) meminit, is autem non fuit tertius Cassinensis Abbas, ergò nullus Simplicius fuit Cassinensis Abbas. Bellum profecto argumentum, tali prorsus dignum auctore, vtique ostendit nouum argumentandi modum, qui hactenus à logicis nondum fuerat adinuentus. In quo ex duabus præmissis singularibus, infertur conclusio vniuersalis. Profecto si ita argumentari liceret, facile quisque probaret quod vellet. Argumentor sic hac noua argumentandi forma. Beatus Petrus vnus tantum Pauli meminit in suis epistolis, is autem non fuit Paulus Insulæ Cypri Proconsul, ergò nullus Paulus fuit tunc Insulæ Cypri Proconsul. Nego consequentiam. Nam quamuis Paulus Apostolus non fuerit Cypri Proconsul, fuit tamen alius quidam Paulus, de quo agitur Acto-
rum. 13. similiter quamuis Simplicius Fausti comes non fuerit Abbas Cassinensis tertius, fuit tamen alius Simplicius, de quo agunt Paulus Diaconus, Leo Ostiensis, & Petrus Diaconus supracitati, cum alijs multis, qui cathalogum Abbatum Cassi-

2. Petr. 3.

Acto. 13.

Cassinensis texuerunt. Sed audi quid dicat Gallonius. Errant, & falluntur omnes supradicti auctores: nam Simplicius non fuit tertius Cassinensis, sed tertius Lateranensis Monasterij Abbas. Idque probare contendit ex D. Gregorio in principio secundi libri Dialogorum: Vbi enumerans eos viros, à quibus miranda Beati Benedicti gesta perceperat, sic ait. *Huius ergò omnia gesta non didici, sed pauca, quæ narro, quatuor Discipulis illius referentibus, agnoui: Constantino, scilicet, reuerentissimo valdè viro, qui ei in monasterij regimine successit: Valentiniano quoque, qui annis multis Lateranensi Monasterio præfuit: Simplicio, qui Congregationem illius post eum tertius rexit: Honorato etiam, qui nunc adhuc celle eius, in qua prius conuersatus fuerat, præest.* Hec Gregorius. Verùm quia ego videre non possum, in quibus ex his verbis asserat Diuus Gregorius, Simplicium fuisse tertium Abbatem Lateranensem, oro te, ò Galloni oculatissime, vt edisseras nobis parabolam istam. Ait: *In illis verbis: Simplicio, qui Congregationem illius post eum*
F *tertius*

tertius rexit. Etenim pronomen, illius, ibi
 appositum, ad Valentinianum referendum
 est: Cumque iste fuerit Lateranensis Abbas,
 de Simplicio idem asserendum est. At unde
 nosti ad Valentinianum potius, referen-
 dum esse pronomen illud (vt tu primus, &
 solus post mille annos affirmas) quam ad
 B. Benedictum, de quo instituta fuerat
 oratio, & ab antiquo omnes intellexerūt?
 Gregorius certè non dixit, Simplicium il-
 lum fuisse Abbatē Lateranensē nec dixit,
 fuisse Fausti Comitem: sed tu ex Gregorio
 male intellecto id perperam colligis: quod
 si maiora fundamenta ad id probandum,
 & corroborandum non attuleris, corruet
 profecto vniuersum edificium, quod super
 tam debile fundamentum niteris stabilire.
 Equidem Illustrissimus Cardinalis Baro-
 nius (cui, vt par est, multum deferre
 debemus omnes, tu verò plurimum)
 non Simplicium, sed Honoratum quen-
 dam, tertium constituit Lateranensis Cæ-
 nobij Abbatem, tomo septimo pag. 586.
 Faustus verò, cuius verba, & scripta (vt
 tu ipse asseris pag 34.) omnes vt Diuinum
 ora-

Baronius.

Faustus.

oraculum consueuerunt accipere, in praefatione ad vitam S. Mauri, Theodorum quendam tertium Lateranensis Monasterij Abbatem constituit, cuius iussu vitam S. Mauri descripsit. Ecce tres Abbates Lateranenses, omnes ordine tertios, videlicet, Honoratum, iuxta Baronium, Simplicium iuxta Gallonium, Theodorum secundum Faustum: constat autem nullo modo esse potuisse omnes in ordine tertios, sed alterum illorum tantum. Vides ne in quas angustias, vt errorem vnum defenderes, te iniecisti? Certè nemo est, qui non videat in eadem serie rerum, siue hominum sit, siue lapidum, esse non posse duos, nec tres tertios in ordine, vel quartos. Dic ergò nobis, ex his tribus, quis fuit verè tertius Lateranensis Abbas? Simplicius, inquit. Non igitur Honoratus, vt vult Cardinalis Baronius: nec Theodorus, vt Faustus asserit: ruit ergò Fausti autoritas, quam vt Diuinum oraculū accipere consueuerunt omnes. Nequaquā ait: sed vtrumque verum est, Simplicium videlicet, ac Theodorum fuisse in ordine

tertios Lteranensis Cænobij Abbatis. Mirabilia, & quæ omnem fidem superant, nobis narras: doce ergò nos, quomodo possunt hæc fieri. Notate commentum, quod meditatus est. Ait enim. Simplicius fuit tertius Abbas Lateranensis numerando ab ipso Valentiniano inclusivè: Theodorus verò fuit etiam tertius numerando nõ à Valentiniano, sed ab eo, qui proximè illi successit. Priori modo numeravit Gregorius, posteriori Faustus. Sic Gallonius. Ita ne iocari libet in re seria? Si ita numerare licet, atque ordinare Pontificum, Regum, vel aliorum seriem, omnia pessum ibunt, & confundentur. Sic enim quicumque Pontifex, seu Abbas erit in ordine tertius, vel quartus: Nam dicam ego: Beatissimus Paulus, qui hodie in Beati Petri sede residet, est in ordine Pontificum huius nominis Quartus, computando scilicet à secundo; & est secundus computando à quarto: Ipse tamen re vera Quintus est huius nominis, non secundus, nec quartus.

Sed videamus vndè constet, Gregorium,

&c

& Faustum ita numerasse, vt tu confingis. Aliàs, inquit, magna, esset discrepantia inter Faustum, & Gregorium. O vafer: Non discrepat Faustus à Gregorio, sed à Gallonio perperam intelligente, ac in prauum sensum detorquente Gregorium. Si quidem Gregorius non ait, Simplicium tertium fuisse Lateranensem Abbatem, sic enim discreparet à Fausto: sed dicit, velis, nolis, Simplicium fuisse tertium Congregationis S. Benedicti Abbatem: quem quidem non dicimus fuisse illum Fausti comitem, sed alium omninò diuersum: ad quem Bernardus Abbas Fundanus prædictam direxit epistolam: quam nec tu, nec alius conuincere poteris falsitatis, & imposturæ. Sed volo præstius vrgere argumentum in gratiam tui. Volo, inquam, Beatum Gregorium explicite affirmare Simplicium tertium fuisse Lateranensem Abbatem. Quid inde inferas aduersus Bernardi epistolam? Nihil. Non enim dicimus, eundem fuisse Simplicium, sed diuersos. Nec est cur tibi graue videatur concedere Beatum Benedictum inter

tot discipulos duos habuisse Simplicios,
cum Christus Dominus inter duodecim,
Apostolos, duos Simones, duos Iacobos,
ac duos Iudas habuerit.

C A P. VIII.

DICIS prætereà, Pau-
lum Diaconum, & quot
quot Simplicium in se-
riem Abbatum Cassi-
nensium collocarunt,
hallucinatos, & in erro-
rem lapsos fuisse, ex eo
quod prædicta Sancti Gregorij de Simpli-
cio verba malè intellexerunt. Tu tu illa
malè intellexisti, ac perperam interpreta-
ri voluisti, solum vt vel sic illam ad Sim-
plicium Bernardi epistolam, & vnà cum
ipsa hoc Zachariæ priuilegium, aliquis
falsitatis, & imposturæ redarguere posses,
sed nihil stramineis telis tuis efficere potui-
sti: alia ergò quære fortiora, & efficacio-
ra, quæ nisi epistolæ huic ad moueris, re-
manebit semper stabilis in suo robore. Per-

gis ulterius, & Petrum Diaconum fugillas, quasi primus fuerit, qui duos Simplicios introduxerit, alterum Fausti comitem, Abbatem Cassinensem alterum. Erras profecto: Non enim Petrus duos Simplicios introduxit, sed ab initio verè, ac legitimè introductos manutenuit, atque defendit: non quidem, ut aliquod argumentum, sicut tu modò, fugeret, sed ut simpliciter rei veritatem assereret. Nec est cur illum calumnieris de mutata, siuè correctâ sententiâ in lib. de viris illustr. Cassinensibus, in quo vnus tantum Simplicij meminit. Hoc enim ideo fecit, quia in eo libello non omnium virorum illustrium Cassinensium, sed scriptorum tantum catalogum texere intendebat: quod ex totius libri discursu patet, vnde nec Beatos Maurum, & Placidum, qui alias primum locum tenere debuissent: nec Constantinum, Valentinianum, & Honoratum, illustres B. Patris Benedicti discipulos, quorum Gregorius meminit, vbi supra, in eo libro nominavit, quia nihil scripsisse reperiuntur. Vidisti profecto, o Galloni

veritatem hanc, sed illam, suppressere voluisti. Nequaquam ergo Petrus Diaconus sententiam suam, in qua nihil corrigendum erat, correxit: sed tua proculdubio figmenta corrigenda sunt, quibus post mille annos, absque aliqua prævia auctoritate, pro solo animi arbitrio, ac pro solita libertate dicendi, ex duobus Simplicijs vnum conflare ausus es. Siquis autem nosse desiderat, quorsum longissimam hanc usque ad nauseam disputationem aduersus epistolam illam suscepit Gallonius: audiat eundem ipsum ad calcem eiusdem epistolæ sic dicentem. *Ita descripta, & recitata abs te epistola, cuius artifex subdolus (quisquis ille fuerit) id ex ea voluit posse probari, iam ipso tempore Simplicij Abbatis, ad quem data habetur epistola, Prouinciæ Valeriæ Monachos sub Sancti Benedicti Regula profiteri cepisse: Sicque Valentionem illum primum Abbatem, & institutorem Sancti Gregorij, Monachum fuisse Benedictinum. Ita quidem. Si enim vera fuisse ostendi posset epistola iam causa tota esset euicta, ac perorata, tibi que Constantine adiudicata: sed quoniam*

mani-

manifeste conuincitur falsitatis, te eadem causa cadere, certum est. Hæc ibi Gallonius: qui antè victoriam triumphum canit: oportebat expectare sententiam legitimi iudicis, & non contrà ius in causa propria iudicium ferre: nequaquam adhuc in suspicionem alicuius minimæ falsitatis epistolam illam adducere potuisti, & tu conuictam esse proclamas? Miror profecto persuadere te tibi potuisse, argumenta a te adducta quicquam aduersus epistolam illam concludere. Prudens lector ex superius dictis, facile iudicabit, te voluisse quidem, sed non potuisse, falsitatis, & imposturæ eam conuincere. Maneat ergò firmum Zachariæ Papæ assertum .s. *Beatum Patrem Benedictum Regulam quam scripserat, dùm adhuc viueret, promulgasse, ac suis Monachis seruandam tradidisse: quod præter superius allata, probatur ex eo, quod Paulus Diaconus libr. 4. cap. 18. & Leo Ostiensis lib. 1. cap. 2. & alij, agentes de fuga Monachorum Cassinensium tempore, quo à Longobardis inuauit, asserunt, Bonitum tunc Abbatem asportasse secum*

inter alia, codicem Sanctæ Regulæ manu Sancti Patris Benedicti scriptum. Habebant ergò Regulam penes se. Adde quod B. Benedictus à Deo ad dirigendas animas spetialiter electus, atque ad conscribendam sanctam Regulam ab ipso impulsus: non penè munus suum adimpleset, si Regulam Monachis, propter quos illam scribebat, occultasset. Quid? Reliquit Monachis, & ostendit pondus panis, & mensuram vini ad refectionem corporis adhibenda: Regulam autem, qua spirituales vitam instituerent, non reliquit, nec promulgavit? Absit de tali, ac tanto viro hoc credere. Sed dicendum omninò, B. Patrem Benedictum, normam Monasticæ disciplinæ, quam ab ipso Deo per internum Spiritus Sancti magisterium, sinè fictione didicerat, sinè inuidia in sua Regula vniuersis communicasse, & honestatem illius non abscondisse. Qui autem contrarium astruere conantur, telas aranearum texunt, quibus muscas fortè capere possunt, homines autem non possant.

C A P. VIII.

QUINTVM in hoc Zachariæ priuilegio an
notandum est: palam
ex huius Pontificis te-
stimonio constare, Cor-
pora S. Patris Benedicti
Virginisque, ac sororis eius Scholasticæ
fuisse tunc temporis apud Cassinense Mo-
nasterium ea enim asserit, se vidisse, ac in-
temerata inuenisse, proq; reuerentia tan-
ti Patris minimè pertingere ausum fuisse.
Constat autem post Zachariæ tempora
numquam beata illa ossa indè fuisse subla-
ta; Scriptores enim qui de Beati Benedicti
translatione tractant, omnes in vniuer-
sum factâ fuisse multis ante Zachariæ Pon-
tificatum annis affirmant: nos etiam con-
stare faciemus multorum Summorû Pon-
tificum testimonijs, qui vsque ad nostra
ferè tempora, huic veritati testimonium
constans perhibuerunt, Corpus B. Patris

Quintum
Notab.

Benedicti in præfato Cassinenſi Monasterio requieſcere.

Hanc Zacharię Bullam tres Summi Pontifices poſteà confirmauerunt, eam de verbo ad verbum ſuis litteris inferentes: vt nemini dubium eſſe poſſit de quo Zacharię priuilegio loquantur. Primus fuit Gregorius IX. cuius litterę confirmatorię datę fuerunt Laterani, tertio Idus Aprilis, Pontificatus ſui anno Quinto. Secundus fuit Vrbanus Quintus, qui biſ eaſdem litteras Zacharię confirmauit: Primùm vnà cum confirmatione earundem litterarũ à Gregorio Nono facta; deindẽ ſeorſum Vrbanus ipſe eaſdem litteras confirmauit. Priores Urbani litterę datę fuere Romę apud Sanctum Petrum, decimoquinto Calendas Februarij, Pontificatus ipſius anno ſeptimo. Poſteriores verò, apud Montem Flaſconem, Calendis Auguſti, anno octauo. Tertius fuit Bonifacius Nonus, ſub Datum Romę apud Sanctum Petrum, Calendis Februarij, Pontificatus ipſius anno Decimo: aſſerens in ſuis litteris, prædictum Zacharię Diploma fuiſſe prius

prius confirmatum à prædictis Gregorio Nono , & Urbano Quinto . Hæc autem vniuersa Diplomata auctentica vidi oculis meis, ac diligenter inspexi, legi, & perlegi, in scrinioque præfati Monasterij Casinensis, vbi simul cum alijs scripturis diligentissime, vt par est, asseruantur, reposui.

C A P. X.

ADVERSVS hanc Zachariæ Bullam insurgit Antonius Gallonius, in Apologetico aduersus Constantinum Bellotum Monachum Congregationis Cassinensis, excusso Romæ anno millesimo sexcentesimo quarto: totoque annisu, & conatu veritatem eius infringere nititur, ad quod efficiendum sex admouet argumenta, quasi sex çnea tormenta, sed quæ globos emittant bombycinos . Miraberis profecto lector, cum nullo negotio ea videris dissipata : ridebis autem, cum super nihilum

Gallonius
pag. 54. 55.
&c.

De existentia Corporis S. B.

nilum, & inane innixam aeream molem,
videris penitus euanesce.

Pr. Argu.

Primum argumentum eius est. Leo Ostiensis lib. 1. Chron. Cassinensis cap. 4. mentionem faciens huius Zacharię priuilegij, non meminit multorum, quę in ipso continentur, ergo priuilegium hoc falsum est, atque fictitium. Argumentum est ab autoritate negatiuę. Non dixit, ergo non fuit. Quid si de illo penitus tacuisset? Propterea falsum esset priuilegium? Friuola profecto, vana, & futilis argumentandi ratio. Si ita argumentari licet, dicam ego. Sacri Euangelistę, qui rerum à Christo gestarum historiam texuerunt, non dixerunt, illum post Resurrectionem suam apparuisse Iacobo minori; ergo non illi apparuit: nego consequentiam, quia id Paulus scripsit 1. Corint. 15. Similiter nullus eorum retulit, Christum dixisse: Beatius est dare, quam accipere. At retulit Paulus Acto. 20. Nunquid Leo Ostiensis priuilegia, & Pontificia Diplomata transcribebat in illo libro, vt omnia in eis contenta scribere debuerit? Sed vt
semel

1. Cor. 15.

Acto. 20.

semel pro semper huiusmodi ratiocinandi
 modus explodatur, audi Cardinalem tuū
 Illustrissimum Baronium, cuius defensio-
 nem, siue patrocinium asseris te in libro
 illo suscepisse, ac vel ex ipso disce, quā
 sit nullius roboris, & momenti, istiusmo-
 di argumentandi ratio. Tomo primo
 Annalium ad annum Christi quadra-
 gesimum septimum, agens de D. Theclæ
 actis, quæ B. Hieron. inter apocrypha an-
 numerat, adducit eundem Hieron. in lib.
 de scriptoribus Ecclesiasticis ca. 7. in Lu-
 ca, ita acta illa improbantem. *Igitur pe-
 riodos Pauli, & Theclæ, & totam baptizati
 Leonis fabulam inter apocryphas scripturas
 computamus. Quale est enim ut individua
 comes Apostoli, inter ceteras eius res, hoc so-
 lum ignorauerit?* Refellit Baronius, & op-
 timè, hunc argumentandi modum, dicēs.
 Multa, eademque per insignia, esse à Lu-
 ca prætermissa, quorum ipse de se Paulus
 meminit: adedò ut inanis prorsus reddatur
 illa argumentatio, sua natura alioquin in-
 ualida. Lucas non scripsit, igitur non
 sunt facta. Ponit exemplum in peruulga-
 ta

Ad annum
 47. Pa. 347

Yncensit
 alius

ugra. 392

ta illa inter Petrum, & Paulum oborta
 Antiochiæ contentione: de qua idem Pau-
 lus Galat. 2. quam Lucas silentio præter-
 misit, vt nec per nutum eius meminerit,
 vndè idem ipse Hieronymus in cap. 2. ad
 Galat. de ea differens, sic ait. *Nec mirum*
si Lucas hanc rem tacuerit, cum & alia mul-
ta, quæ Paulus sustinuisse se replicat, historio-
graphi licentia prætermiserit: & non esse con-
trarium, si quod alius dignum putarit relatu,
alius inter cætera dereliquit. Deniquè primum
Episcopum Antiochenæ Ecclesiæ Petrū fuisse
accepimus, & Romam exindè translatus,
quod Lucas penitus omisit. Hæc Hierony.
 apud Baronium, vbi suprà. Quotiescum-
 que ergò, siuè tu Galloni, siue alius quili-
 bet, contrà nos hoc vsus fuerit argumen-
 tandi modo, ad eum refutandum satis erit
 respondere, Argumentum procedere ab
 authoritate negatiua, vt nullum esse con-
 uincatur.

Hierony.
 Regula.

Sec. Argu. Secundum Gallonianum argumentum
 est. Leo Ostiensis lib. 2. Chron. Cassinen.
 cap. 44. & 45. disputat contra asserentes,
 corpora Sanctorum Benedicti, & Schola-
 sticæ

sticæ translata fuisse è Cassino in Gallias : & tamen non meminit huius Zachariæ priuilegij , in quo asseritur expressè , venerandailla Corpora in Monasterio Cassinensi quiscere , ergò falsum est priuilegiũ. Petrus etiam Diaconus Cassinensis libr. 4. Chro. Cassin. à cap. 110. ad 114. disputans coram Lothario tertio Imperatore cum Gerardo S. R. E. Cardinali, de iuribus, & priuilegijs Cassinensium Monachorum, nullam de hoc priuilegio mentionem fecit, igitur est falsum. Mirum quantum isti placeat argumētari ab autoritate negatiuè. Respondeo ergo vt supra.

Respondeo secundò. Diploma istud non fuisse incognitum Leoni Ostiensi, nec Petro Diacono : eius namq; meminit Leo lib. 1. Chro. Cassin. cap. 4. Petrus vero in suo registro fol. 2. num. 2. illud de verbo ad verbum, vt à nobis supra positum est, transcripsit. Cur autem neuter ipsorũ eo vsus fuerit, in locis à te allegatis, fateor me ignorare: quamuis facile fieri potuerit, vt Leo non aduerterit, probari hoc priuilegio corpus Sancti Patris Benedicti, non fuisse

è Cassino Monte translatum (nec enim quilibet omnia videt) propterea que illud in suum fauorem non adduxisse. Petrus autem (vt apparet ex tota illa disputatione) videtur noluisse agere priuilegijs, sed rationibus tantum. Constat enim ex eiusdem Petri registro, Monasterium Cassinense, ante illud tempus, multa eaq; præclara à Summis Pontificibus & Imperatoribus accepisse priuilegia, quorum nullū in illa disputatione, Petrus in patrociniū ac defensionē iurium Cassinensis Cœnobij, allegauit. Non ergo mirum, si nec istius Zachariæ priuilegij meminerit.

RESPONDEO SECUNDO. Diplomata istud non fuisse in possessione Monasterii Cassinensis, sed in possessione eiusdem priuilegij meminit. Ico

C A P. X I.

AM tertium Argumentum inspiciamus, ante quod Gallonius ista præfatur. *At que sint illa, que id ipsum priuilegium manifeste redarguant falsitatis, & imposture certè conuincant, sic accipe: Vidisti Galloni, duo*
suppe-

superiora argumenta nihil omninò efficere ad labefactandam huius priuilegij fidem, & authoritatem, quocirca tertium excogitasti, quo, tuo iudicio, idem manifestæ falsitatis, ac certæ imposturæ conuinceretur, quod an præstiteris, aliorum esto iudicium. Arguis itaque tertio loco sic.

Extant eiusdem Zachariæ Papæ complura Ter. Argu.
scriptorum monumenta, imò & eiusdem generis priuilegium ab eo concessum nobilissimo Fuldensi Monasterio tunc erecto: In quorum omnium fine ad significandum tempus, quo ipsa data noscantur, præter indictionem, poni semper consuevit certus annus tunc Regnantis Imperatoris: sicut inter alia expressum habes in priuilegio concesso Fuldensi Monasterio in cuius fine leguntur ista, Datum pridie Nonas Nouembris, Imperante Domino Augusto Constantino, anno trigesimo secundo Imperij eius. Indictione quinta. Sic ibi, sicut & in cæteris eiusdem Pontificis Diplomati- bus, aliisque publicis monimentis, recitatis in Annal tom. 9. ab anno 741. usque ad annum 751. per singulos annos, quibus ipse vixit. At cum hæc nota desideretur in isto Di-

plomate commentitio Zachariæ ubi nulla prorsus mentio Imperatoris, quis non intelligat imposturam? Præter diuersam in nomine Notarij, & muneris eius nomenclaturam, quæ diuersa ponitur in utrisque. Sic ibi. Semper sub eadem pelle manes: semper eidem luto inhæres: magna promittis, sed nec modica præstas. Attende lector, & vnà mecum huius argumenti vim, & energiam considera. Duplici medio procedit in hoc argumento Gallonius: vnde, & in duo capita est diuidendum, vt vis, & robur eius melius perpendatur. Procedit primo ex defectu nominis, & anni Imperatoris tunc regnantis; secundò ex diuersa Notarij nomenclatura, & munere. Ex primò cap. arguit sic. In omnibus alijs Zachariæ scriptis, præter Indictionem semper ponitur nomen, & annus Imperatoris tunc regnantis: in hoc autem priuilegio Cassinensi non ponitur, ergò est fictitium. Maiorem probat, quia sic habet priuilegium Monasterio Fuldensi concessum. Miror te non vidisse, aut ceteros non visuros credidisse huius argumenti defe-

defectum. In primis falſum omnino aſſeris, dùm dicis, in omnibus Zachariæ ſcriptis, præter indiſtinctionem, ſemper poni conſueuiſſe nomen, & annum Imperatoris tunc regnantis. Nam in eodem tom. 9. Tom. 9. pa.
149. Annal. à te citato, plura inueniuntur huius Pontificis ſcripta abſque aliqua Imperatoris nota. Primum eſt vniuerſis Episcopis, Præſbyteris, Diaconibus, Abbatibus, cunctis etiam Ducibus, Comitibus, omnibusque Deum timentibus per Gallias, & Francorum Prouincias conſtitutis. Alterum longiſſimum ad eoſdem ſcriptum, quod incipit pag. 161. & protenditur uſque ad 166. Tertium ad Sanctum Bonifacium Germanorum Episcopum. Quartum denique ad complures Galliarum Episcopos in quadam Synodo congregandos. Vides lector quam falſus eſt Gallonius, & tamen non veretur, alijs impoſtore notam falſò imponere? Exemplum autem, quod in ſuum patrociniū adducit, de priuilegio Fuldenſis Cœnobii conſeſſo, quid ad rem? Nunquid priuilegium iſtud eſt metrum, & meſura cæterorum priuilegiorum à

Pag. 161.
Pag. 166.
Pag. 192.

verò per manus Benedicti Episcopi Portuensis, & Bibliothecarij Sanctæ Apostolicæ Sedis. Entibi sub eodem Pontifice, & diuersos Notarios, & Datarios. Quid ergò indo? Si quid contrà nostrum priuilegium ex hac diuersitate intendebas inferre: probandum tibi erat, toto Zachariæ tempore vnum tantum fuisse Notarium, eundemque à nostro diuersum: quod cum non probaueris, nec probare possis, conuincitur argumentum tuum, esse nullius soliditatis, & momenti.

Arguit quarto ab errore indictionis, & anni Pontificatus appositi in hoc priuilegio: quæ nullo modo coherant inter se. Siquidem Indictio prima concurrit cum anno Zachariæ septimo: annus autem primus cum decima Indictione. Cum igitur in hoc priuilegio afferatur scriptum, & datum fuisse Indictione prima, & anno etiã primo Zachariæ, aperte colligitur, alterum illorum esse falsum. Dicendum enim erat sic. Datum Indictione prima anno septimo: vel sic. Datum anno primo Indictione decima. Priuilegium itaque istud
fal-

Quaruum
Argument.

falsum est. Ad hoc argumentum ingenuè fateor, irrepsisse errorem in hoc Diplomate in altero illorum numerorum: crediderim tamen, errorem istum, non Indictionis, sed anni Pontificatus esse: ita vt Indictio prima sit optimè posita, corrigendus verò sit annus Pontificatus, vt loco primi, legatur septimus. Moueor ad ita credendum ex eo, quod in dicta bulla ter repetitur Indictio prima: semel in corpore ipsius circa finem, vbi dicit Pontifex. Quod à præsentì prima Indictione irreuocabiliter, & in perpetuum stabilimus retinendum.

Iterum in subscriptione Notarij: ac tandem tertio in fine Datarū: nec videtur verosimile, toties erratum fuisse in Indictione: at verò annus Pontificatus semel positus est, & semel labi facillimum est. Adde quod Zacharias fuit creatus Papa quinta die Decembris, Diploma autem fuit scriptum de mense Ianuario. Et quamuis statim ad Montem Cassinum venire potuerit; tamen non sit probabile, potuisse tam breui temporis interuallo ea facere, quæ in Diplomate asseruntur. Inter alia namque

dicit.

dicat. Opus restorationis Monasterij Cassinensis à Gregorio tertio ceptum, ad finem usque perduximus. Quid autem potuerit facere Zacharias in restoratione Cassinensis Cænobij, tam paucis diebus, non video. Dicendum ergo, Zachariam priuilegium illud Petronaci concessisse in exordio septimi sui Pontificatus anni. Est igitur error in anno Pontificatus Zachariæ, concedo, ergò falsum est Diploma, nego. Nec enim error iste talis, ac tantus est, vt possit ex se vitare scriptum Apostolicum.

C A P. XII.

RO cuius intelligentia notandum, quod numeri, de quibus agitur, in scripturis, sunt in duplici differentia. Quidam sunt de substantia ipsius scripturæ, qui si varientur, aut immutentur, falsam reddunt totam scripturam huiusmodi sunt

De numeris qui apponuntur Scripturis.

cautiones, siue negotiorum contractus, in quibus agitur de pecunia mutuata, de emptione, aut venditione, siue de alicuius debiti solutione. v. g. mutuatus est mihi Petrum centum aureos: si pro centum scripseris quinquaginta, vel ducentos corrumpit vniuersa scriptura: quia numerus ille centenarius erat de illius veritatis essentia, cum circa illum ipsa tota versaretur. Alij verò numeri apponuntur scripturis, non quidem tamquam partes illarum principales (quippe cum scripta illa in illis præcipue non fundentur) sed velut quædam adminicula, & fulcra, quibus illarum scripturarum veritas fulcitur, & roboratur, & quasi quædam signa, & notæ certitudinis earum: Huiusmodi sunt in publicis monumentis Indictio, annus Domini, mensis, & dies, nomen, & annus Pontificis, siue Imperatoris: & in chronologia atas, qua quisquam vixit, vel obiit. Hi ergo sunt eiusmodi, vt si vnum, aut alterum desit, siue alicuius vitio, aut oscitantia, aliter appositum sit, quàm oportet; arguendus quidem iure sit auctor, siue scriptor in curia

riæ, siuè malitiæ, non tamen propterea scriptura est reijcienda. Exemplis rem illustremus. Magna est apud vniuersos Catholicos, & meritò, septuaginta interpretū auctoritas & tamen in eorum translatione Diuinarum Scripturarum, siue incuria, siue ignorantia vel vitio aliquo scriptorum aut librariorum, innumeri penè numeri mendosi reperiuntur. Scrutare diligenter eorum Chronologiam ab origine mundi vsque ad diluuium, & probabis quæ dico. In prædicatione Ionæ ad Niniuitas, in omnibus quotquot reperiuntur septuaginta Interpretum exemplaribus, pro quadraginta diebus, tres inuenies scriptos dies. Numquid propterea septuaginta illorū viorum translationem, qua vsus est Christus Dominus, vsi Apostoli, vsa vniuersa Ecclesia per multa secula, statim reijcies, atque damnabis? Absit. Quod si de humanis loquamur historiis, sæpè, adeò temporum notæ, & aliarum rerum numeri deprauati inueniuntur; vt qui eos ad veram calculi rationem reuocare voluerit, is, non dico in scopu-

loſis locis, arduisque verſetur: ſed in labyrinthum inexplicabilium quæſtionum intret, neceſſe ſit, vnde exire non valeat, nec ſi Theſei quidem ſilum habeat. Exempla obuia ſunt paſſim plurima apud eos, qui de Pontificum, Imperatorum, vel Regum geſtis hiftorias conſcripſerunt. Variant enim ſæpius in numerandis annis Pontificatus, ſeu Imperij, in aſſignando creationis, & obitus tempore: imò & in numero Pontificum, ſiue Imperatorum eiufdem nominis, vt qui apud iſtum eſt tertius, vel quartus, apud illum ſit quintus, vel ſextus. Quid ergò dicemus? Numquid quia in aſſignandis certis temporum notis errant ſcriptores, ideo ipſa rei geſtæ hiftoria prorsus eliminanda erit? Minimè quidem. Alioquin vniuerſæ ferè hiftoriæ eſſent improbandæ. Sed accedamus propius ad rem, de qua agimus, & inſpiciamus, nùm ex Indictionis, vel alterius ſimilis notæ temporis errore, Pontificalia, ſeu alia Eccleſiaſtica ſcripta, ſint tanquam falſa, & fictitia ſtatim reiſcienda, & condemnanda. Gallonius aſſerit, ego verò nego.

Probo ego meam sententiam auctoritate Innocentij Tertij in sacros Canones relata cap. licet ad regimen; cap. Quam graui. & cap. ex conscientia. de crimine falsi, adiuncta Glosa. In his locis Summus Pontifex, ad quem spectat iudicare de falsitate litterarum Apostolicarum, præscribit notas, & signa, quibus huiusmodi falsitas valeat deprehendi, hanc autem notam numeralem de Indictione, vel anno, cum non expresserit, exclusit, ergo nemo illam præfigere potest, nisi sit eiusdem auctoritatis, qualis non est Gallonius. Præscribit Ecclesia Christiano populo dies feriandos, & ieiunandos, ad cæteros non tenetur, quia censentur exclusi. Si enim voluisset alios, præter illos, coli, expressisset: similiter dicendum in casu nostro, videlicet Papam exclusisse notam illam temporum à notis falsificantibus litteras Apostolicas, quando illam inter alias non expressit.

CAP.

C A P. XIII.

AGNOSCIT Cardinalis Baronius in Annalibus huius doctrinæ veritatem, eamque approbat, dùm multos Indictionum, & annorum errores in monumentis, & scriptis pontificalibus, & alijs Ecclesiasticis notat, & corrigit, nec tamen illa propterea rejicit, aut tanquam falsa condemnat. Afferit Baronius apud Sanctum Gregorium, & Bedam in publicis monumentis deprauatum interdum inueniri numerum Indictionum, & discrepare ab alijs annis aliter consignatis: nec tamen illa scripta refutat, vel falsa esse asserit. Corrigit, seu corrigendum censet, Eræ numerum appositum in Concilio Toletano tertio, & alijs sequentibus: nec propterea rejicit illa Concilia, nec potest. Multa corrigit in quodam priuilegio à S. Gregorio concesso Monasterio Sancti Medardi, quod

Tom. 8. pa.
161. e

Tom. 8. pa.
27. d.

Tom. 8. pa.
63. d.

quod habetur in registro suo libro 2. post epist. 28. & tamen illud recipit vt legitimum. Sed quid immoror in percensuris correctionibus circa aliorum scripta, cum in huius Zachariæ epistolis quædam similia doceat esse corrigenda? In quadam epistola scripta S. Bonifacio Germanorum Episcopo, corrigit Indictionem, vt pro vndecima, quam habent littere Apostolicæ, poni debeat decima. Similiter corrigit alium quendam errorem circa numerum annorum in alia eiusdem Zachariæ ad eundem Sanctum Bonifacium epistola: nec propterea eas reijcit epistolas, & meritò sanè: nec enim ita facile reijcienda sunt Apostolica scripta: Cur ergo hoc Zachariæ priuilegium non retinebitur? cur solùm falsitatis, & imposturæ arguitur? Fortè quia Cassinensibus concessum? Ita planè. Sed illud tres Summi Pontifices approbauerunt, confirmauerunt, atque omnimodam fidem ei adhibendam esse censuerunt. Quis ergo illud improbare audebit? Sed audi quid dicat Gallonius. Se non posse in animum inducere,

Tom. 9. pa.
14. d.Tom. 9. pa.
166. e.Vide Tom.
9. par. 825.

Pag. 75.

tres illos Pontifices hoc spurium priuilegium confirmasse: sed illud legitimum. Quod si istud confirmauerunt, asserit, præter primam falsitatem, à nescio quo impostore patratâ, adiiciendas esse alias ab eis, qui per surreptionem falsi Diplomatis, eas confirmationes surripuerunt. Bone Deus, & quale, vel ubi est illud legitimum Zachariæ priuilegium, Cassinensibus concessum? Produca illud in publicum, ut ita valeas hoc spurium comprobare: quod si nō potes, desine iactare verba maledica, & paulò modestius age. Tres illi Summi Pontifices, hoc, quod tu vocas spurium: legitimum agnouerunt: Tu verò vniuersa illegitima & spuria arbitraris: religiosissimos Cassinenses Monachos falsarios, & impostores non vereris appellare, cum tamen adhuc nullam eorum falsitatem, aut imposturam probare potueris. nec probabis vnquam sunt enim valde abhorrentes, & alieni à fraudibus, & imposturis, quas tu eis imponis. Sed dic mihi, ò Bone vi; credis ne reddendam esse Deo rationem in die Iudicii de omni verbo otioso? Cre-

dis

dis utiq; affirmante id ipsum Christo Domino . De verbis probrosis, contumeliosis, pungitiuis, & pernitiolis , nonne similiter erit reddenda ? Certè erit . Quam igitur rationem reddes tot verborum ad perpetuam Casinensium infamiam, litteris à te consignatorum ? Deo autem gratias cuius providentia, & ordinatione effectum est, ut apud probos & pios viros, Casinenses Monachi, quos tu ita acriter insectaris, quique tot à te in ipsos iactatas iniurias, irrisiones, & fannas æquo animo, ac patienter tolerant, humiles, modesti, ac verè Religiosi ab omnibus censeantur . Consilium ergò meum, seu potius tuum, datum pag. 34. tibi placeat, carissime in Christo frater, & pater, & detestare detestam plenam calumnijs, falsitatibus, atq; mendacijs apologiam tuam, labora, ut flammis vltricibus detur, quæ adeò tuam honestissimam Congregationem infamat. Pergamus ad alia .

Pag. 34.

K **CAP.**

CAP. XIII.

Quintum
Argument.

VINTVM Argumentum defumit ex oblatione Gisulphi Principis Beneuentani, Cassinensi Monasterio facta, quæ in isto Diplomate confirmatur, cùm tamen tunc temporis nondum esset Gisulphus Princeps, occupante Godescalcho Beneuentum: Erit ergò falsum priuilegium. Maiorem probat, ex eo quod extremo tempore Luitprandi, Gisulphus Beneuentanis præfectus est Dux: at verò Luitprandus tertio Pontificatus Zachariæ anno defunctus est, ergò primo eiusdem anno Gisulphus nihil Monasterio Cassinensi dare potuit, quod à Zacharia confirmaretur. Ad hoc dico primùm. Si istud Zachariæ Diploma fuit Cassinensibus concessum anno septimo ipsius, vt superius à me probatum est, Gallonij obiectio nulla est, cùm dubio procul tunc temporis Gisulphus fuerit Beneuenti Princeps.

ceps. Dico secundo. Etiam si dicamus, datum fuisse anno primo iam tunc fuisse eundem Gisulphum, constitutum à Luitprando Longobardorum Rege Beneventanum Ducem. Nec enim scriptores dicunt, statim post institutionem Gisulphi, obiisse Luitprandum, sed biennio, vel triennio post: quod si quis sit, qui statim asserat, illum fuisse vita functum: remitto te ad tuam de verbo statim interpretationem, qua asseris, fieri interdum, ut istud statim, plura annorum centenaria comprehendere possit. Quod si ita est, permitte, ut in nostro Luitprando comprehendat duos, vel tres annos, quod in tam longo regnandi tempore parum profecto est. Certè ex allegato à te Leone

Pag. 23 i

Leo Ostie

Ostiens. lib. 1. Chron. cap. 5. constat, Zachariam, & Gisulphum eodem tempore Cassinum adiisse, & utrumque sua dona sacro cænobio obtulisse.

In sexto argumento iterum redis ad votum, argumentando ab autoritate negatiua sic. Monasterium S. Ioannis in Venere, de quo in Diplomate fit mentio,

Quintum
Argumen.

Leo Offic.

12. 28.

Leo Offic.

Argumentum

nondum erat erectum eo tempore. Siquidem S. Bertharius Cassinensis Abbas, qui longè post Zachariam fuit, matriculam, seu inuentarium bonorum, quæ Cassinense Monasterium possidebat in Comitatu Theatino, fecit, cuius meminit Leo Ostiensis libr. 1. cap. 47. Ibi autem nulla prorsus fit mentio prædicti Monasterij S. Ioannis in Venere, quod situm constat in Comitatu Theatino, ergo nondum erat hoc Monasterium. Ex sibilata fuit pridem hæc argumentandi ratio. Sed heus tu, qui Sancti Bertharij profers inuentarium, non legisti in fine hæc verba. Et alia plurima, quæ hic scribere omisimus. Inter hæc autem plurima, annumerandum est S. Ioannis in Venere Monasterium. Imò in registro Petri Diaconi, reperitur quoddam priuilegium Cassinensi Monasterio à Carolo Magno concessum, in quo inter cetera bona huius cœnobij, Monasterium Sancti Ioannis in Venere describit: quod quidem priuilegium, ante Sancti Bertharij tempora fuit concessum. Ludouicus etiam huius Caroli filius eiusdem Monasterij meminit

minit:& ante eos Desiderius Longobardorum Rex, idem Săcti Ioannis Monasteriū, Cœnobio Cassinensi confirmat.

Vidisti optime lector argumenta, quibus Gallonius conatus est veritatem huius priuilegij euertere: sed contrā veritatem præsumpta disputatio subsistere non potuit: Diploma verò Zachariæ, quia verum est, & à tribus Pontificibus, velit nolit, ritè, ac rectè confirmatum, stetit iam per nongentos ferè annos, stabitque, annuente Domino, vsque in finem. Quod si scire cupis, cur in hoc Zachariæ priuilegiū, tam acriter, tam ardentè, tantoque conatu insurrexerit, & inuestus sit, id paucis ex eodem accipe Gallonio. Vocaue-
rat Constantinus Bellotus Beatum Bene-
dictum Patrem omnium Monachorum, cumque huiusmodi elogium Zachariæ testimonio, ita eum appellantis in hoc Diplomate, confirmasset: id adeò agre tulit vt non potuerit se continere, nec spiritum vteri sui cohibere, quin in Constantinum prædictum, atq; in Diploma istud quemadmodum vidisti sit debacchatus.

Pag. 5.

spexisti

spexisti autem quibus armis pugnaverit (sex videlicet supra commemoratis argumentis) & quam infelicitè ei pugna successerit.

Aliud Arg.

Restat aliud argumentum contra istud Zachariæ priuilegium, deductum ab ipsius longitudine (vt videas, quibus argumentis impugnant aliqui veritatem.) Dicunt itaque, priuilegium hoc longum est, & ideò videtur non esse Zachariæ, qui probatur fuisse breuitatis studiosus, vt alia eius scripta testantur. Hoc argumentum confutatione non indiget, sed irrisione: quæ est enim hæc consequentia. Paulus Apostolus plures scripsit epistolas breues, ergò epistola ad Romanos, quia longior est, Pauli non erit? Similiter dicendum esset de Hieronymi, Augustini, Bernardi, & aliorum epistolis, & tractatibus. Pudet similia commemorare argumenta. Longitudo, & breuitas scripturarū non cubito metitur, aut palmo, sed iuxta subiectam materiam protenditur, vel contrahitur. Vnde & idem Zacharias, vt videre est in tom. Annal. 6. ad annum 744. longissimā scrip-

scripsit epistolam ad Pipinum, & vniuersos Galliarum Prælatos. Et ad annum 751. alteram ad Sanctum Bonifaciū Germanorum Episcopum datam. quas ob longitudinem non refutat, neque in suspitionem aliquam adducit Cardinalis Barouins, & meritò. Desinant ergò traducere hoc priuilegium nostrum, nec dicant, quia longum est, Zachariæ non est.

Pag. 198.

C A P. XV.

VINDICATA iam ab omni suspitione hac primi testis præclarissima assertione, prodeat in medium secundus, non minoris auctoritatis, & sinceritatis, quàm præcedens, testis. Hic autem est Alexander Secundus Pontifex Summus, qui anno Domini millesimo septuagesimo primo, sequētes litteras in fauorem Cassinensis Monasterij expediri iussit.

Ale-

Alexan. II.
bulla.

Alexander Episcopus Seruus Seruorum Dei, omnibus Ecclesie Catholice filiis salutem, & Apostolicam benedictionem. Pastoralis sollicitudo nostra, si debet prospicere, & proficere omnibus, etiam extraneis, & longinquis, multò magis domesticis, & propinquis: ipsis quippè secundò gradu post Deum adinuenienda est inuisibilis charitas, ut per eos velut quedam visibilis flamma, gradatim ad remotiores quosque discurrat. Pius ergò locis, & Diuina religione venerabilibus debitæ consolationis, & defensionis porrecturi manus, illum cæteris præferendum non ambigimus, quem Monastica normæ constat esse principale Gymnasium, & Sanctæ Romanæ, & Apostolicæ Sedi contiguum: quem ciues Romani, Patres videlicet eximij Benedictus, Maurus, Placidus cum nonnullis alijs fundarunt, quem à Gentibus destructum, Sanctissimi Prædecessores nostri Gregorius, & Zacharias restructerunt, & priuilegijs Apostolicæ Sedis meritò cæteris Cænobijs prætulerunt: utpotè qui non studio hominum, sed Diuino Imperio à Sanctissimo Patre Benedicto constructus est. Quorum nos sacræ auctoritati, sicut tempore, & loco

Et loco succedimus, sic eorum exemplis, ut
 oportet, innitimur. Sed quia rerum gestarum
 series ad hoc litterarum fidei committuntur, ne
 illarum veritas posterorum memoriae sub-
 trabatur, ea, quæ nostris temporibus acta sunt,
 pandere curamus. Nam cum delectissimus
 filius noster Desiderius eandem renouaret Ec-
 clesiam, & aditum Basilicæ disponderet adæ-
 quare, cum tres non integras vlnas fodisset, in
 dextro Altaris latere, laterem reperit, nomen
 eiusdem confessoris continentem. Cumque
 fragmenta Altaris remota fuissent, inuenit su-
 per sepulchra syndonem expansam condidisti-
 mam, quæ cum tangebatur, euanescebat. Hac
 visione certissimus redditus, referari Sanctiss.
 Patris præcepit tumulum: quo factò Sanctis-
 sima Corpora intemerata, & indiminuta in-
 ueniens, nuntios nostros asciscens, preciosissi-
 maque Corpora eis ostendens, tam præsentem,
 quam futuros certissimos, & indubios de San-
 ctis Corporibus reddidit. Igitur cum ad ean-
 dem dedicandam deuenissemus Ecclesiam,
 una cum decem Archiepiscopis, & quadra-
 ginta quatuor Episcopis, Cleroque S. R. E.

Inuentio
 Corporū
 S. Benedi-
 cti, & S.
 Scholast.

Ecclesiæ
 Cassin. de-
 dicatio.

esse quosdam nec Deum timentes, nec homines
reuerentes, qui possessiones B. Benedicti per
diuersa loca Cassinensi Cenobio auferentes, in
suum retorquere dominium sat agunt. Et cæ-
tera, quæ sequuntur. Supponitur his sigillū,
nempe circulus quadrifidus, in formam
Crucis, in his verbis. *Magnus Dominus no-
ster, & magna virtus eius: circumcirca eius-
modi habens inscriptionem †. Exaltauit
me Deus in virtute brachij sui: post sigillum
verò variæ subscriptiones. Datum in Ca-
stro Cassino die Calendarum Octobrium per
manus Petri S. R. E. Subdiaconi, atque vice
Domni Annonis Coloniensis Archiepiscopi
Bibliothecarij. Anno decimo Pontificatus Do-
mini Alexandri Papæ Secundi. Ab Incarna-
tione vero Domini millesimo septuagesimo
primo, Indictione nona.*

C A P. XVI.

Desiderius
Cassinensis
Abbas.

DESIDERIVS iste, de quo in hoc
Diplomate fit mentio, fuit Mona-
chus, & Abbas Cassinensis trigesi-
mus septimus post B. Patrem Benedictum,
electus

electus decimotertio Calendas Maij, anno
millesimoquingagesimo octauo, ipso San-
cto Paschæ die: anno sequenti pridie no-
na Martij Auximi in Piceno à Nicolao
Papa Secundo Præbiter Cardinalis Titu-
li S. Cæcilie creatus, ipsis Nonis Domini-
ca proxima Abbas Cassinensis consecra-
tus est. Præfuit annis vigintinouem, men-
sibus quatuor, diebus viginti septem. De-
mum mortuo Gregorio Papa Septimo, in-
uitus, ac renitens, nono Calendas Iunij,
anno millesimo octogesimo sexto, Ponti-
fex maximus renuntiatus, ac Victor Ter-
tius acclamatus, consecrari minimè pas-
sus est vsque ad duodecimum Calendas
Aprilis anni sequentis. Sedit in Pontifica-
tu à die creationis, annum vnum, menses
tres, dies quatuor. Obijt Cassini cum ma-
gna sanctitatis opinione, decimo sexto Ca-
lendas Octobris anno millesimo octogesi-
mo septimo: ac in Capitulo fratrum pri-
mo sepultus, postmodum ad Capellam S.
Bertharij Martyris translatus est. Vitam,
& res eius præclare gestas prosequitur
Leo Ostien. libr. 3. Chron. Cassinensis per

totum. Vbi de renouatione Basilicæ Cas-
sinensis, atque inuentione Sacrorum Cor-
porum, & alijs ad hoc propositum, agit.
Et de hac inuentione loquitur Alexander
in suo Diplômate. Dies autem huius dedi-
cationis Ecclesiæ, eodem anniuersario die,
scilicet, Calendis Octobris, maxima cum
solemnitate, ac populorum frequentia,
apud Casinum celebratur.

CAP. XVII.

CONTRA hoc Diploma insurgit
nouus Aristarch⁹. a Bosco in Apol.
p. 387. & vt probet, commentitium
esse, atq; fictitium, producit aliud eiusdem
Alexandri priuilegium pro veritate Cor-
poris S. Benedicti apud Floriacum, vbi as-
ferit, extare eius Bullam integram, nec vi-
tiam. Subditque. *Absit a tam sapiente, ius-
toque Pontifice huiusmodi calumnia definât-
que, oro, Cassinenses Summis Pontificibus,
quasi sibi parum constantibus, varij animi de-
formes impingere maculas.* Hæc ibi Boscus:
qui in inuentario rescriptorum, vt ipse vo-

cat, autenticorum, quoddam refert huius Alexandri rescriptum, Guillelmo Abbatì Floriacensi directum: in quo Pontifex videtur asserere, Corpus S. Patris Benedicti Floriaci quiescere. Datum autem præfertur Lucæ, septimo Idus Nouembris, per manus Petri S. R. E. Cardinalis, anno vndecimo Pontificatus Domini Alexandri Papæ, Indictione decima. Ex his duobus Diplomatis prius datum est Cassinensibus, posterius (anno scilicet elapso) Floriacensibus: quod autem horum sit verum, atque legitimum, quodue fictitium, iudicare, atq; discernere, hoc opus, hic labor. Possum equidem ego retorquere argumentum à Bosco factum, & dicere. Ergo ne Alexander Secundus contra se Diploma Floriacensibus dedit, cuius pro veritate Corporis S. Benedicti apud Cassinum extat, & visitur integra, nec vitata Bulla, quam omnibus legendam superius proposuimus? Absit à tam sapiente, iustoque Pontifice huiusmodi calumnia: Desinantque, oro, Floriacenses Summis Pontificibus, quasi sibi parum constantibus, va-

rij animi deformes impingere notas. Cum igitur argumentum hoc vtrique parti commune sit, nec sufficiat dicere; privilegium vestrum falsum est, nostrum autem verum: oportet, ut quilibet nostrum, rationes, & causas suæ assertionis reddat, ne irrationabile appareat quod dicit. Oportet inquam, aliquod saltem falsitatis indicium assignare, quo veritas alterius horum Diplomatum, iure in dubium, & suspensionem vocari possit: cum propter nostrum simplex affirmare, vel negare, nihil sequatur in re. Tu nullam hucusque affers, sed sententiam aduersus inauditos Cassinenses pro Floriacensibus proferendo, asseris, Alexandri Bullam Floriacensibus datam, esse integram, nec vitiatam: Ex qua necessario sequitur, Cassinensium esse falsam, & commentitiam. Sed nonne tu aduocatus es alterius partis? Quomodo ergo arrogas tibi Iudicis munus? Contra omne ius, & fas profecto. Sed dicis utique mihi. Et tu quid affers aduersus Bullam Floriacensem à me adductam, quod illius integritati, ac veritati possit officere? Bene ais. Quando alijs

à te

à te adductis in fauorem Floriacensium re-
scriptis, & rationibus respondebo: tunc
etiam, quæ circa hoc vestrum Alexandri
Secundi Diploma se offerunt animaduer-
sione, & censura digna, in medium profe-
ram: vt simul de omnibus prudens lector
iudicare possit: habeatque in vnum colle-
cta, & tua obiecta, & mea responsa. Inte-
rim pergamus ad alia testimonia in fauo-
rem Cassinensium producenda.

Infra pag.
96. ca. 38.

C A P. XVIII.

PRODEAT tertio loco Urbanus
Papa Secundus, & suum de propo-
sita quæstione testimonium dicat:
cui tanquam Gallo, fidem fortè adhibe-
bunt Galli omnes.

*Urbanus Episcopus Seruus Seruorum Dei,
omnibus Ecclesiæ Catholicæ filiis, Redempto-
ris nostri sanguine pretioso redemptis salutem,
& Apostolicam benedictionem. Scriptum est,
sine penitentia sunt dona, & vocatio Dei. Il-
lud verò donum, quod omnipotens Deus Bea-
tissimo Patri nostro Benedicto, & per eum
suo*

Urbani Se-
cundi Bul-
la.

suo Cassinensi concessit Cenobio, nulla potest
 ratione conuelli, nulla violentia permutari,
 quin ipse omnium Monachorum Pater, &
 eius iam dictū Cassinense Monasterium, ca-
 put omnium Monasteriorum perpetuò habeat-
 tur, & meritò: nam ex eodem loco de Benedi-
 cti pectore Monastici ordinis venerāda religio,
 quasi de paradisi fonte manauit: quem etiam
 idem venerabilis Pater virtutibus, & sua cor-
 porali requie memorabilem toti orbi effecit. Cu-
 ius dum sacratissima limina, more prædecesso-
 rum nostrorum, ipso die vigiliarum eiusdem
 Patris visitassemus: consuetudinario lateris
 dolore attacti, ad extrema deuenimus: cumq;
 iam salutis spes funditus nobis adimi videret-
 tur, ac de corporali eiusdem Patris Benedicti
 in eodem loco præsentia, in nostro animo du-
 bietas versaretur, nocte, qua eiusdem Patris
 agebatur solemnitas, idem Sanctissimus Bene-
 dictus nostræ exiguitati visibiliter apparens,
 dixit. Cur de nostra corporali presentia dubi-
 tas? quem dum quis esset, interrogassemus San-
 ctus Domini respondit. Ego sum frater Bene-
 dictus huius Cassinensis Cenobij custos, &
 habitator in sempiternum. Quia autem tu me

hic

hic dubitasti quiescere, id nè amplius dubites, meumq; hic quiescere corpusculū credas, hoc tibi signum erit. Cum primum ad nocturnale officium pulsatū fuerit, ulterius dolore isto non laborabis: & bis dictis disparuit. Adueniente autem hora, (iuxta quod Sanctus Domini dixerat) sanitati pristinae redditī, cū Episcopis, & Cardinalibus, Deo, & Sanctissimo Confessori Benedicto grates permaximas referentes, eius festiuitatem digna cū veneratione peregimus. Ob quam rem rogamus, & obsecramus in Domino Iesu, qui pro nostra salute incarnari, & mori dignatus est, & ex auctoritate B. Petri Apostolorū Principis, cuius vicē Romanæ Ecclesiæ præsidemus, & in virtute Spiritus sancti expresse præcipimus, nè quis ulterius falsam Patris Benedicti translationem celebrare præsumat. Contradictoribus huius nostri Apostolici constituti Diuinum iudicium intentantes, & anathematis vinculo innodantes. Et quia ex dispensatione sacratissimæ Sedis Beati Petri Apostolorum Principis, cui, Deo auctore, licet indigni administramus, totius Dominici gregis curam gerere Pastoralī sollicitudine compellimur, &c.

Miraculi.

M

Subse-

Subsequitur sigillum Domini Papæ, nempe circulus quadrifidus in modum Crucis, intus nomina Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, & eiusdē Papæ continens: circūcirca verò legitur. *Benedictus Deus, & Pater Domini nostri Iesu Christi. Datum Capuæ die Calendarū Aprilium, per manum Ioānis Diaconi Cardinalis, Indictione quartadecima, Anno Dominicæ Incarnationis millesimo nonagesimo secundo. Pontificatus verò Domini Urbani Papæ Secundi anno quarto. Retroscripta Bulla Urbani, cum ipsius de verbo ad verbum insertione, fuit cōfirmata per Clementem Quartum, Sub Datum Viterbij secundo nonas Februarij, Pontificatus ipsius anno tertio.*

Clemens
Quartum.

C A P. XIX.

Notamen-
tum 1.

CIrca hoc Apostolicū Urbani Secūdi Diploma, quædam mihi occurrunt adnotatione digna. Primum est de causâ, cur Pontifex dubitauerit de præsentia corporali B. Patris Benedicti in Cassinensi Ecclesia: Cū enim ante pau-

cos annos; tempore videlicet Alexandri Secundi, & Desiderij Abbatis Casfinensis, qui postea fuit Victor tertius, & huius nostri Urbani in Summo Pontificatu immediatus prædecessor, inuenta fuerint in præfata Ecclesia corpora B. Patris Benedicti, fororisq; eius Scholasticæ: de quorum inuentione certior redditus per suos Nuntios Alexander literas super ea rededit: non videtur relictus fuisse locus Urbano ambigendi amplius de hac veritate. Dicendum nihilominus, quod noster Urbanus vtpotè Gallus, nouerat apud suos, translationem S. Patris Benedicti tanq; certissimam prædicari: translationis eius festum ab illis coli, & quod plus est, certò credi, & affirmari, B. Benedicti Corpus Floriaci requiescere: quæ opinio cum altas in eius animo radices egisset, non ita facilè euelli poterat: Quo enim semel est imbuta recens, seruat odorem testa diù: & quod prius apud suos imbiberat, manebat alta mente repositum. Cum autem argumenta vtriusq; partis hinc inde libraret, videretq; non posse vtramq; consistere: flu-

fluabat animo, & corde anxio veritatem scire cupiebat. Cuius votis affuit omnipotens Deus, & per seruum suum Benedictum veritatem ei reuelans, omnem ab eo dubietatis caliginem ademit: Sicq; factum est, vt qui prius fuerat dubius de corporali præsentia S. Patris Benedicti in Cassinensi Ecclesia, postea esset huius veritatis fidelissimus assertor, & testis, quippè quam tanto visu, tantoq; miraculo nouerat comprobatam. Simile quid Sancto Ioseph Virginis Mariæ sponso, ac B. Apostolo Thomæ accidisse, sacrae litteræ prodiderunt. Secundo notandum. Quod quamuis S. Pater Benedictus, nullū de sua translatione Pontifici verbum fecerit: tamen, quia ea, quæ de huiusmodi translatione circumferebantur, vidit pendentissimus Pontifex non posse villo modo cum his, quæ à B. Patre sibi dicta fuerant, consistere, & coherere: Ideò Decretū illud aduersus falsam promulgauit translationem, interdicens in virtute Sanctæ obedientiæ, atque sub anathematis vinculo, nè quis in posterum eam celebrare auderet. Dubitaue-

Notamen-
tum 2.

rat enim Urbnus de corporali præsentia S. Patris Benedicti apud Cassinum, de qua intelligere omninò oportebat illa eiusdem S. Patris verba. Ego sum Frater Benedictus huius Cassinensis Cœnobij custos, & habitator in sempiternum: nec aliam idoneam patiuntur hæc verba interpretationem, cum non de spirituali, sed de corporali eius præsentia dubitatum à Pontifice fuerit. Cuius dubitationi satisfacere volens B. Pater, illa intulit verba, quæ si aliter intelligerentur, nihil ad rem facerent. Undè videntur hæc verba æquipollere illis Zachariæ Papæ suprâ in suo Diplomate relatis. *Qui primum, & Summum Moysicæ legis latorem, viuū & mortuum in perpetuum retinere promeruit.* Et illis. *Vbi Monachorum uniuersalis Magister, & Doctor Benedictus Pater almisificus corporaliter unâ cum sorore sua quiescens, gloriose Resurrectionis diem expectat.* Quæ omnia cum veritate translationis eiusdem stare nequeunt.

C A P. X X.

Impugnâtur autem istæ Urbani Secundi Apostolica litteræ à Bosco nostro in

Pag. 386.
Thom. II.
p. 605.3.

Apo-

Apologismo, censoria è brachio, vt ipse ait, Polyhistoris Baronij vibrata virga. Im-
 pugnantur, inquā, ex eo, quod iuxta Chro-
 nicon Casinense impressum, prædictę Vr-
 bani litteræ datæ afferuntur anno Pontifi-
 catus sui nono: quo tempore Urbanus, nō
 Capuæ (vbi datum dicitur Diploma) sed
 in Gallijs in concilijs celebrandis immora-
 tus fuit. Entibi candide lector; errorem
 vnum, & quidem magnum, vtinam solum,
 Casinensis Chronici impressi: aduersus
 quem optimè arguit Cardinalis Baronius.
 Verū cū ex ipsis litteris authenticis
 constet, non nono, sed quarto anno datas
 fuisse, nihil obstat, quin Capuæ sint datæ:
 & sic euanescit hoc argumentum, atq;
 id genus alia, quæ aduersus Chronica Cas-
 sinensia in Annalibus adducuntur. Ad il-
 lud autem de Indictione, & anno Domini,
 similiter respondeo, niti eodem falso fun-
 damento Chronici Casinēsis impressi, cū
 in ipsis litteris habeatur Indictio decima
 quarta, & annus nonagesimus secundus.
 Sed dices, nec ista cohærent inter se: nam
 anno millesimo nonagesimo secundo, cur-
 rebat

rebat non decimaquarta, sed decimaquinta Indictio, eratque annus quintus, non quartus Urbani Pontificatus. Ad hoc dico primò, minutiora esse hæc, quàm quæ in considerationem venire debeant, ad labefactandam fidem litterarum Apostolicarum, quia ut iam superius diximus, error circa numeros est facillimus, & maximè cum pro quarto ponitur quintus, vel è cōtra: ambæ namque dictiones istæ sunt valde similis inter se, & iisdem ferè characteribus constant. Dico secundò, consideratis alijs huius Pontificis priuilegijs, datis per manus eiusdem Ioannis Cardinalis, qui etiam dedit hoc nostrum, nullum esse errorem, vel omnia eodem morbo laborare. Cardinalis Baronius tom. i. i. Annalium ad annum millesimum nonagesimū sextum: duo refert priuilegia huius Urbani Ecclesiæ Turonensi concessa. Primū datum Turonis Castello S. Martini per manum Ioannis S. R. E. Diaconi Cardinalis, secundo Idus Martij, Indictione quarta, anno Dominicæ Incarnationis millesimo nonagesimo septimo, Pontificatus
autem

Supra pa.
36.Pag. 670.
671.

autem Domini Urbani Secundi Pape, nono. Alterum datum Pictavis per manus eiusdem Ioannis, quarto Calendas Aprilis, Indictione quarta, anno Dominice Incarnationis millesimo nonagesimo septimo, Pontificatus autem Domini Urbani Secundi Pape, nono. Iuxta computationem annorum factam in his duobus privilegijs procedit etiam computatio annorum facta in hoc privilegio Cassinensi. Nam si annus Domini millesimus nonagesimus septimus, erat Pontificatus Urbani nonus: profecto annus Domini millesimus nonagesimus secundus, erat eiusdem Urbani, quartus, ut patet. Quemadmodum ergo Cardinalis Baronius in illis duobus privilegijs, corrigit annum Domini, ut pro nonagesimo septimo, legatur nonagesimus sextus: ita in nostro pro nonagesimo secundo, ponatur nonagesimus primus, & sic uniuersa cohererunt. Nulla enim est ratio, cur istud reijci debeat, illa verò rata haberi, cum idem sit defectus in omnibus, & non sit ex illis, qui Apostolicas litteras vitiant.

Ad

Ad illud, quod obijciunt de venerabili Petro Mauritio Cluniacensis Monasterij Abbate, qui post præfatam Urbani Secundi Bullam, hymnum de translatione S. Patris Benedicti composuisse dicitur, infra libr. 2. cap. 9. plenius satisfaciam; pro nunc dico, hymnum illum (cuiuscunque sit) non esse contra prædictum Urbani Secundi præceptum, quo cauetur tantum celebrari festum translationis S. Benedicti, non autem prohibetur, ne quis aliquid de illa scribat. Quod si dixerò, Petrum Mauritium Bullam Urbani Secundi ignorasse, nullum committam sacrilegium, nec enim necessario affirmare debemus, venerabilem Abbatem istum omnia Pontificum Diplomata præmanibus, & in numero habuisse. Stat ergò firmum, & inconcussum Cassinense palladium (sic enim vocat hanc Urbani Secundi Bullam Ioannes à Bosco in Apologismo pag. 386.) nec tam facile, ut ipse arbitratur, deijci poterit.

Bosc. p. 387

Bosc. p. 387

Pag. 386

Pag. 386

CAP.

C A P. I. X X I.

QUæ hæcenus prolata sunt trium Summorum Pontificum testimonia, asserentium, corpus S. Patris Benedicti, atq; sororis eius Scholasticę Cassini quiescere, sufficere deberent, cuilibet etiã moroso, ad credendum firmiter hanc veritatem, nec amplius de ea dubitandũ, cum iuxta Diuinæ legis præscriptum, in ore duorum, vel trium testium debeat stare omne verbum. Verũ quia memini me dixisse Põtifices Summos, vsque ad nostra ferè tempora huic veritati fuisse astipulatos: proferam quam breuissimè aliorum testimonia, vt & me ipsum à data fide absolvam, & liberem, ac lectori beneuolatis faciam. Primus post Urbanum secundum se offert Gregorius Nonus: qui præterquam quod Bullam Zachariæ Papæ, in qua asseritur, S. Patris Benedicti Corpus Cassini extare, suo Diplomate confirmauit: seorsum in alia quadam Bulla, data Laterani decimo quinto Calendas Aprilis, Pon-

Deut. 16.
ver. 6.

Greg. IX.

Pontificatus sui anno quarto, ita loquitur.
Pro reuerentia Sanctissimi Benedicti, cuius
corporis preciosus Thesaurus quiescit in Mo-
nasterio Casinensi, exuberante ad illud nostræ
dilectionis affectu, nobisque ad ipsum deu-
otionem habentibus specialem, libenter idem
Monasterium Apostolicæ Sedis communi-
mus præsidij, &c.

Sequitur Urbanus Quartus Gallus, cuius testimonium iucundum erit audire, quamuis non Floriacenbus, nec eorum Patrono Bosco; Is ergo ita ait.

Urbanus
Quartus.

Urbanus Episcopus Seruus Seruorum Dei,
dilecto filio Bernardo Abbati Monasterij
Casinensis salutem, & Apostolicam benedi-
ctionem. Præ fulgore dignitatis immensæ, qua
Confessor almus gratia Benedictus, & nomi-
ne, Monasterium Casinense multipliciter il-
lustrauit, locus ipse, veluti dilectus à Domi-
no, sicut multa redditur veneratione colendus,
sic amplius meruit manuteneri fauoribus, &
spetialiter Sedis Apostolicæ confoueri præ-
sidio. Hic est enim verè locus insignis, hu-
ius almi signis præfulgidis insignitus, cuius
fidereus ordo per orbem patet diffusus, præmi-

nentia claritatis irradians inibi fundamenta suscepit. Et ut maioris præcellentie gloria locus ille fulgeret, post corruptibilis vite decursum, idem Sanctus spiritualiter ad superna vocatus, ibidem corporaliter in Domino requiescit. Dignè igitur ad eundem locum aciem nostræ considerationis extendimus, dignè doloris acerbitate torquemur, quod in illo alieni filij debatcbantur damnabiliter, nec indignè agimus, quod circa ipsum pastoralis officij debitum exequentes insistimus: ut ab eo miseria viduitatis exclusa, reparetur, utilis sponsi ministerio, floridus status eius. Et quæ sequitur circa ordinationem ipsius Bernardi in Abbatem Caslinensem: quæ omnia concluduntur, sub Datum apud Urbem veterem, tertio Calendas Aprilis, Pontificatus nostri anno Secundo.

De veritate huius Diplomatis nullo modo est ambigendum, cum sortitum fuerit suum effectum: vigore namque harum litterarum Apostolicarum creatus est Abbas Caslinensis Bernardus iste, de quo in Diplomate fit mentio: qui fuit natione Gallicus S. R. E. Cardinalis: Monachus primus, & Abbas Monasterij S. Honorati Insulæ

Lirinenſis in Gallia : fuit autem Abbas quinquageſimus nonus, creatus anno mil- leſimo ducenteſimo, ſexageſimo tertio: præfuit annis decem, & nouem; Obijt Caſ fini, ibidemque ſepultus eſt, anno Domini milleſimo ducēteſimo octogefimo ſecūdo.

Huius ſucceſſor Clemens Quartus ita- dem Gallus (præter hoc quod ſupraſcrip- tam Urbanni Secundi Bullam ſuo Diplo- mate confirmauit, vtdictum eſt ſuperius) in alijs ſuis peculiaribus litteris hanc ean- dem confirmat veritatem, in hæc verba.

Clemens Episcopus Seruus Seruorum Dei, dilecto filio G. Sancti Georgij ad velum au- reum, Diacono Cardinali, ſalutem, & Apo- ſolicam benedictionem. Pro reuerentia Con- feſſoris Sanctiſſimi, gratia, & nomine Bene- dicti, cuius corpus glorioſum in Caſſinenſi Monasterio eſt venerabiliter collocatum, &c. quę ſequuntur in fauorem eiufdem Mona- ſterij. Idem repetit præfatus Clemens in alia Bulla, data eodem die, loco, & anno, directa dilecto filio Caſtellano Roccæ no- ſtræ de Ceſis. Præcipit autem tam Cardi- nali, quàm Caſtellano prædictis, vt om-

Clem. IV.

nem

nem fauorem, & auxilium præstent supra-
nominato Bernardo Casinenfi Abbati in
recuperanda Ecclesia S. Erasmi de Cesis,
quam quidam Philippus Monachus Cas-
sinensis sibi vsurpauerat, ac spiritu rebel-
lionis assumpto, ab obedientia prædicti sui
Abbatis se subtraxerat.

Ioann. 22.

Ioannes præterea vigesimus secundus,
anno Incarnationis Dominicæ millesimo
trecentesimo vigesimo tertio, Ecclesiam
Casinensem in Cathedralem erexit, cuius
Diploma auctenticum habetur sub Da-
tum Auenione sexto nonas Maij, Pontifi-
catus eiusdem anno sexto: in quo præter
alia, sic habet non multo post principium.

Ad ipsum quoq; Monasterium quod Con-
fessor almus, gratia Benedictus, & nomine
multipliciter illustrauit, quod etiam Confesso-
ris eiusdem venerando vocabulo insignitur,
cuiusque Sanctissimi Corporis sacre reliquiæ
inibi venerabiliter requiescunt, spetialiter ge-
rentes deuotionis affectum: Decens, quinimodò
necessarium fore censemus, vt dictum Mo-
nasterium ubi Confessor præfatus claruit vir-
tutibus, & miraculis coruscavit, ac normam

Sanctæ

Sanctæ Monastice Religionis instituit, quæ propagata per orbem, innumeros, quasi à mari usque ad mare, iam protensos produxit palmities, & per incrementa temporum dilatauit, prærogatiua sublimetur bonoris, & potioris dignitatis eminentia, sub Episcopalis appellatione nominis decoretur, &c.

Pontifex iste Gallus fuit, in Gallia sedit, & in Gallia existens, præsens Diploma expediuit: quod usque hodie in Bibliotheca Vaticana asservatur in Registro anni decimi prædicti Ioannis vigesimi secundi, littera millesima sexcentesima trigesima sexta: ubi poterit, qui volet, videre illud. Cuius quidem testimonium, nemo (ne Boscus quidem) iure poterit alicuius suspensionis arguere. Si enim loquamur de Diplomate ipso, nullo modo est ambigendū, verum esse, atque legitimum, cum fortitum fuerit suum effectum: & illius vigore Monasterij Cassinensis Abbatialis dignitas in Episcopalem sit euecta, & sublimata: in eaque per annos quinquaginta duos, videlicet usque ad annum millesimum trecentessimum sexagesimum quin-

tum

tum perdurauit. Quo tempore ab Vrba-
no Quinto, etiam Gallo, ablato, & extin-
cto nomine Episcopi, Monasterium Cas-
sinense ad pristinum Cœnobiale statum
sub Abbatis regimine fuit reductum: quod
Urbanus sub tutela, & protectione Apo-
stolicæ Sedis suscipiens, aliquot annis gu-
bernauit, atque terremotu collapsum, re-
staurare curauit, vt supra ostensum est. Si
verò loquamur de persona Ioannis Papæ,
nulla probabili ratione quisquam dicere
poterit, voluisse aliquo priuato affectu,
contrà veritatem rei, eripere Floriacen-
sibus Corpus Sanctissimi Patris Benedicti,
& illud Casinensibus asserere, cùm Gal-
lus fuerit: Nec id ignoranter protulisse,
cùm doctissimus fuerit, & gallicanarum
rerum scientissimus: sed veritatem simpli-
citer affirmasse, dicere oportet.

Iulius II.

Denique Iulius Secundus in Bulla, qua
Monasterium Casinense Congregationi
B. Iustinæ de Padua vniuit, & incorpora-
uit: quamquē deinceps Congregatio-
nem Casinensem nuncupari statuit, de
prædicto Monasterio loquens ita dicit.

Cum

Cum

Cum tamen, Caput dicti ordinis existat, & in eo corpus S. Benedicti, multa cum veneratione conseruetur, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quarto, decimo septimo Calendas Septembris, Pontificatus nostri anno primo.

C A P. XXII.

VNiuerſa, quæ haſtenus producta ſunt, Pontificum teſtimonia, extraxi ego ex iſſis Bullis Apoſtolicis auctenticis, conſeruatis apud prædictum Caſinenſe Monafterium quæ quidem ſatis, ſuperque ſufficiunt ad plenam, & indubitatam fidem faciendam vniuerſis, & ſingulis Eccleſiæ Catholicæ filijs de vera, & reali Corporum Sanctiſſimi Patris Benedicti, ſororiſque eius Scholaſticæ in Monafterio Caſinenſi exiſtentia. Verùm quia in Chronico Caſinenſi habetur aliud quoddam Diploma Benedicti Papæ octauī, vbi hæc veritas confirmatur viſione, ac miraculo quodam in perſonā Hen-

rici Secundi Imperatoris facto, quæ omnia sugillantur à prædicto Bosco: vt agnoscatur quàm perperam, ac sine fundamento ista contemnat, & exsibilet, visum est mihi aliquid de illo Diplomate, ac de his, quæ in illo narrantur hoc in loco adnotare: posteaque subnectere visionem Adami Monachi, vnà cum miraculo ab ipso narrato, ac testificato Leoni Monasterij Sancti Pauli de Vrbe Abbati, in confirmationem eiusdem veritatis.

Petr. Diac.
Registrum

Reperi in Archiuo Casinensi librum quendam peruetustum, characteribus Logobardis in membranis scriptum, à Petro Diacono ex mandato Senioreti Abbatis cõpilatum, habentem folia ducenta quinquaginta nouem. In quo dictus Petrus multa Diplomata Monasterio Casinensi à Romanis Pontificibus, Imperatoribus, Regibus, Principibus, alijsque Magnatibus concessa, vnà cum oblationibus bonorum eidem Cœnobio à diuersis personis factis, quæ tunc in prædicto Archiuo in autentica forma reperiiebantur, de verbo ad verbum transcripsit. In eo ergò lib. fol. 12.

fol. 12.

inue-

inuenitur præfati Benedicti Diploma, quod hic inferere placuit, tum ob iucundam, quam narrat historiam (quæ à Leone Ostiens. refertur lib. 2. Chron. Casfin. impressi, cap. 44. M. S. verò cap. 43.) tum etiam ne quid ad probationem propositæ veritatis conducens, à nobis omissum esse videretur. Tenor itaque litterarum Benedicti Pape octauitalis est.

Benedictus Episcopus Seruus Seruorum Dei. Notum volumus esse omnibus fidelibus Christianis, tam Prælati, quàm Subditi, quia Dominus Henricus Imperator spetialis noster filius, perrexit ad Monasterium Sancti Benedicti quod situm est in Monte, qui dicitur Castrum Cassini, ubi sacratissimum Corpus eiusdem Sanctissimi Benedicti humatum est. Et quamuis maximam circa eundem locum deuotionem generet, & nusquam terribilius, ac venerabilius oratorium se vidisse assereret: sepius tamen dubitationis scrupulo mouebatur, utrum nam B. Benedictus corporaliter in eodem Cassinensi Cœnobio quiesceret. Præ dolore autem ilij, quo grauisime idem Imperator cruciabatur, nec plene dormienti,

Benedict.
VIII.

Viso, &
miraculū.

pec ex integro vigilantī, Sanctissimus Pater
Benedictus eidem Imperatori apparens, ubi
nam pateretur inquit: Cui languorem protin-
nus confitenti, Sanctissimus Benedictus ait .
Scio quoniam tu me hactenus hic dubitasti quie-
scere: sed ne super hoc amplius dubites, meum-
que in loco isto unā cū sorore mea certissimē
quiescere corpusculum credas, hoc tibi signum
erit. Cū primū hodie surrexeris, in egestio-
ne urinae tuae, tres lapillos non paruos minge-
re habebis, & ex tunc dolore isto amplius non
laborabis . Et scias, quia ego sum frater Bene-
dictus, & his dictis disparuit . Experrectus
Imperator confestim surrexit, ac iuxta visio-
nem, quam viderat, sanitati pristinae redditus,
Deo, & Patri Benedicto gratias maximas
retulit. Manē autem facto, veniens in Con-
uentum Fratrum, Imperator ait . Quid nam
Domini mei me consulitis donare medico, qui
me curauit? Cūque responsum illi fuisset, ut
quidquid sibi de Monasterio placeret, tolleretur,
ac medico daret; non ita, inquit, oportet, Im-
perator: sed quoniam Sanctissimus Benedictus
hac me euidenter nocte curauit, ratio est, &
quidem iustissima, ut de meamet camera il-
lius

lius debeam remunerare medelam. Et hac dicens cum lacrimis gaudio mixtis, retulit omnibus, quæ vidisset, atque audisset: adiiciens; Nunc planè pro certo cognoui, quoniam verè locus iste Sanctus est, & nulli mortalium est ulterius ambigendum, quin hic Sanctissimus Benedictus Pater, pariter cum Sancta Sorore sua quiescat. Ad fidem autem verborum suorum, tres illos lapillos, quos secundum tenorem visionis antè paululum minxerat, palam omnibus ostendebat. Imperator autem surgens, & ad Corpus B. Benedicti perueniens, ostulit B. Benedicto muenra hac, &c.

C A P. XXIII.

Addit Leo Ostiens. vbi suprà, Henricum Imperatorem altera die fecisse donationem per scriptum Monasterio Cassinensi de Arce, quæ Vandra vocatur: cuius donationis Diploma autentikum, proprio Imperatoris signo, ac sigillo munitum, conseruatur in Archiuo Cassinensi: quod (quia ea, quæ dicta sunt, multum corroborat) hic de verbo ad verbum inferere volui.

Litteræ
Henrici
Imperat.

In nomine Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis. Henricus, Diuina fauente clementia, Romanorum Imperator Augustus. Quamuis communiter loca Deo ubique dicata, quotidie in melius proficere, nostra opera adhibita, velimus: singulariter tamen, & quasi specialius cæteris, locum, in quo venerabilis Patris nostri Sanctissimi Benedicti Corpus fouetur, pollere admodum cupimus: quippè quem à primo ætatis flore semper maximè dileximus, cuiusque intercessione pijsima hactenus, & in regno roborati, & in infirmitate positi, sæpius misericorditer releuati sumus. Ergò omnium Christi nostrorumq; fidelium vniuersitatem scire iubeamus: qualiter nos pro remedio animæ nostræ, Montem eiusdem S. Benedicti visitantes, pensabamus quali nobis munere Deum ibidem melius placare possemus: pensatione autem hac circumquaque diffusa, de quodam Castello sempereidem loco contrario, de manibus inimicorum nostrorum erepto, nobis autem in perpetuum Imperiali iure hereditato, ab Archiepiscopo Piligrino, nec non à familiari nostro Theodorico, videlicet, Cancellario admoniti, eorum communi interuentu, idem Castellum,

Vandra

Vandra vocatum, situm in Principatu Capua-
no, ad Altare Sancti Benedicti, & ad usus
Monachorum, Deo ibidem famulantium,
per hanc Imperialem paginam, cum omnibus
appendicijs, idest cum areis, edificijs, vineis,
agris, pratis, pascuis, syluis, venationibus,
aquis, aquarumque decursibus, terris cultis, &
incultis, seu cum omni utilitate, quæ scribi,
vel nominari possit, concessimus, tradidimus,
& de nostro Iure in eorū Ius omninò in perpe-
tuum transfudimus. Ea videlicet ratione, ut
presentialiter ordinatus Abbas, alijque eius
successores, sicut de cæteris S. Benedicti bonis,
de eodem Castello liberè habeant potestatem,
quod Ecclesie utile sit faciendi. Et ut hæc
auctoritatis pagina stabilis permaneat, eam
manu propria roborantes, sigilli nostri impres-
sione iussimus insigniri. Signum Domini Hen-
rici Romanorum inuictissimi Imperatoris Au-
gusti Locus & sigilli. Theodericus Cancellar-
ius, vice Ebbonis Bambergensis Episcopi, &
Archicappellani, recognovit. Anno ab In-
carnatione Domini millesimo vigesimo secun-
do, Indictione quinta. Anno verò Domini
Henrici Romanorum inuictissimi Imperato-
ris

ris Augusti Secundi, regnantis vigesimo secundo, Imperantis autem nono. Actum in Montecasino. feliciter. Amen.

Vraan. V. Litteræ istæ Henrici confirmatæ fuerunt ab Urbano Quinto sub Datum apud Montem Flasconem Calendis Augusti, Pontificatus ipsius anno octauo.

C A P. X XIII.

Henric. II.
Imper.

PRO intelligentia eorum, quæ in his duobus Diplomatis Benedicti Papæ Octauæ, & Henrici Secundi Imperatoris dicuntur, sciendum, hunc Imperatorem Henricum fuisse virum Sanctissimum, atque in Sanctam Sedem Apostolicam propensissimum, peculiaremque ipsius Benedicti Octauæ propugnatorem, ac defensorem, à quo etiam coronam accepit Imperij. Ideoque meritò Pontifex in principio sui Diplomatis spetialem filium suum illum appellat. Secundo notandum; Ex litteris Imperatoris apertè constare, ipsum Henricum semper spetialiter coluisse Sanctissimum Patrem Benedictum,

ac

ac tamquam tutelarem Patronum, & advocatum illum habuisse: Montem Cassinum ad visitandum corpus S. Patris Benedicti personaliter adijisse: nec non ab ipso B. Patre in suis infirmitatibus, misericorditer subleuatum, non semel fuisse. Cur ergo Boscus istud miraculum non credit? Bosc. p. 388
Cur visionem istam non admittit? Imò cur penitus, & omnino reiicit? Numquid absurdi quippiam contra fidem, vel contra bonos mores continent? Audi eius rationem. Nec enim adeò celebres res ab alijs auctoribus silentio fuissent obvolutæ, quarum ne vnus omninò meminit. Fallitur profecto. Meminit si quidem huius historię Carolus Sigonius libr. 8. de Regno Italiae ad annum 1023. In hæc verba. Sigon. pa. 313.

Erat cum eo (Henrico Imperatore) Pontifex. His igitur actis, Cassinum cum eo processit, ac Monachos comitia creando Abbati habere iussit eis presentibus. Conuocati Monachi in locum Athenulpbi Theobaldum elegerunt, eumque postridie (qui dies erat S. Petro dicatus) Pontifex consecrauit: Calculi inde dolore iactatus, ac presenti beneficio, ut reba-

*P**tur,*

tur, S. Benedicti sanatus, Monasterium magnificè muneravit, atque idem quoque ipsius causa Piligrinus obiit. Et quoniam vulgari fama deceptus, vere ne ibi S. Benedicti Corpus esset addubitans, ipsum sibi Confessorem id affirmantem audire per noctem cubans, erat visus, rem omnibus audientibus contestatus, eam etiam Diplomate, quod adhuc legitur, voluit à Pontifice divulgari. Hæc Sigonius. Iam redeamus ad Boscum. Quid si nullus, præter Leonem Ostiensem huius rei meminisset? Propterea falsa essent omnia? Cur ita? Certè visio, & miraculum istud scribendum potius fuit ab his, qui res gestas Sancti Benedicti tractant, quam ab his, qui Henrici Imperatoris. Adde quod argumentum ab auctoritate negatiue, supra docuimus nullius esse roboris, & momenti. Nec enim historici vniuersa scribunt, sed vnus hoc, alius verò illud: & quod iste dignum putat relatu, ille inter cætera silentio suppressit: quæ si Boscus considerasset, non tam facilè, quæ de Henrico Imperatore diximus, penitus reiecesset.

Potuissim in fauorem Corporalis existentiae

stentię S. Patris Benedicti apud Cassinum,
plurium adhuc Summorum Pontificum,
idem asserentium in Diplommatibus, quæ
Petrus Diaconus in præfato Registro trā-
scripsit, referre testimonia: verum quia
auctentica ipsa Diplomata non vidi (quam
uis prædictum Registrum apud me magnę
sit auctoritatis) nolui ea hic producere,
ne ansam obtrectatoribus præberem, ista,
sicut & cætera Cassinensia scripta, calum-
niandi.

C A P. XXV.

ALtera visio, & miraculum hic con-
sequenter subnectendum, est illa,
quam Adam Religiosissimus Cas-
sinensis Monachus, Leoni Abbati Mona-
sterij S. Pauli de Vrbe retulit, qam narrat
Leo Ostiens. libr. 3. Chronici Cassinensis
impresi cap. 48. & in manu scripto habe-
tur cap. 47. fol. 98. In hunc qui sequitur,
modum.

Leo Ost.

*Quoniam autem de Corpore Sanctissimi
Patris Benedicti paulo antè necessario fecimus*

mentionem, gratum hic commemorare videtur etiam illud, quod Adam religiosissimo viro Ecclesie sue custodi, idem Beatissimus Pater ostendere dignatus est. Hic itaq; Adam, cum quodam tempore Romam de more, ad emendaqueque huius Ecclesie utilitatibus necessaria perrexisset, apud Monasterium Beati Pauli, cui Dominus Leo tunc Abbas praeerat, sicuti et consueuerat, hospitatus est. Cui autem die quadam idem Reuerendissimi viri, Leo scilicet, atque Adam, spiritualia quaedam ad inuicem verba conferrent, cepit Abbas sciscitari, utrum vera, an falsa essent, quae fama tunc per multorum ora voluebat; scilicet, quod corpus B. Benedicti hic nequaquam quiesceret, sed ultra montes furtim sublatum, delatumque fuisset: addensque, ut rei, inquit, fidem addant, qui ista disseminant, ideò, aiunt, nullum apud vos signum, nullum miraculum fieri, illuc verò, ubi illum delatum astruunt, innumera per dies singulos, eius meritis dicunt signa patrari. Ad haec Adam vehementer suspirans, apprehensa manu eiusdem Abbatis, ad Altare illum B. Pauli Apostoli duxit, ibiq; solis astantibus, manum suam super altare idem

Visio Adam
mo Mona-
cho facta.

Adam

Adam posuit, dicens. Per Corpus hoc, inquit, Doctoris Gentium Beatissimi Pauli, quod hic absque ulla hesitatione requiescere Christiana uniuersitas credit, quoniam hoc, quod tibi modo dicturus sum veracissimum, & sine omni mendacio est. Enimuerò, & ego aliquando de Corpore B. Benedicti multotiens talia audiens, non modò in hesitationem, sed etiam in desperationem, ac tristitiam inductus adeò fueram, ut iam fere nullam circa ipsius altare deuotionem, nullam possem dignam gerere reuerentiam. Taliter me per aliquantum temporis fluctuante, & tristi, ac trepido animo incedente, cum die quadam post completorium deuotior solito apud eius sepulchrum fusa oratione cubitum me collocasssem, idem Sanctissimus Pater mihi per uisionem apparere dignatus est dicens. Quere frater Adam de missus, ac tristis incedis? Et quare de me ita male sentire se ducis, quasi ego hic corporaliter minimè iaceam? Verùm quoniam seruitium, & deuotio tua valde sunt placita coram me, amodò esto certissimus, me hic pariter cùm Scholastica sorore mea quiescere, meque simul cum ipsa in die examinis ultimo, in hoc loco debere resurgere

gere: Vobiscum etiam tam die, quàm nocte, quoties deuotè psallitis, attentiusque oratis, ac decenter proceditis, me pariter esse. Vt autem te super his omnibus indubium reddam, cùm matutinali hora primus, ut es solitus, ingressus Ecclesiam fueris, si videris de sepulchro meo quasi virgulam fumi aromatis procedentem, altaque petentem, crede vniuersa, quæ dixi, esse verissima: & hoc dicto disparuit.

Euigilans itaq; protinus, mecumq; mysterium tantæ visionis pertractans, gaudio simul, lacrymisque profusus, capi benedicere Dominũ, Patremque Beatisimum Benedictum. Mox que licet tremens, ac pavidus, Ecclesiam ingressus, conspexi, & vidi, & credidi, iuxta id, quod mihi indignissimo fuerat relatum.

Porrò quod dicunt, apud nos nullum ab eo miraculum ostendi, omninò scias esse falsissimum. Si enim cuncta possem tibi referre, vel quæ à Prioribus nostris percepi, vel certè quæ nostris temporibus ad eius tumulum signa patrata sũt, liquidò peruideres, hoc nonnisi aut de inuidia, aut potius de ignorantia dictum. Vnum tamen tibi de multis, non ab aliquo mihi relatũ,

Miraculũ.

sed oculis istis perspectum, pro omnibus, miraculum

culum referam. *Dæmoniacus* quidam, *Andreas* nomine de *Barenſi* Ciuitate die quodam ad *Monasterium* venit, atque ut eſt conſuetudinis, à propinquis, qui eum adduxerant, antè altare eiufdem Patris locatus eſt. Cumq, fratribus in Choro pſallentibus, ineptas quaſdam, & horrendas nequam ille ſpiritus per os miſeri illius vociferationes mitteret, in parte mihi ſtanti, atque oranti, ſubitò Sanctiſſimus Pater *Benedictus* antè ipſum altare viſus eſt, qui alapa non modica maxillam vexati illius percutiens, malignum ab eo ſpiritum protinùs expulit: et ita ſanatus ille, cùm affinibus Deo, & Patri *Benedictò* gratias agens, ad propria receſſit. Hæc omnia prædictus *Adam Leoni* Abbati ante ipſum Corpus *Beati Apoſtoli Pauli* magna quodammodo neceſſitate conſeſſus, humilitatis gratia cæteris adeò dùm vixit occuluit, ut nemo fratrum huius loci de his aliquid noſſe potuerit, quouſque idem Abbas *Leo*, quibuſdam fratribus noſtris. (de quibus ſupradictus *Roffridus* vnus fuit, à quo ego percepi) iam illo deſuncto, retulerit. Sic *Leo Oſtienſ.* vbi ſuprà.

Venerandus, ac Religioſus Pater *Iacobus*

Pag. 369.

bus Breulius veteranus Monasterij Sancti Germani Pratenfis apud Parisios Cœnobita, in quadam epistola, directâ fratri Ioanni à Bosco Cœlestino, data vndecimo die Augusti, millesimo sexcentesimo quarto (vt ipse Boscus asserit pag. 369.) Meminit huius historiæ, vt supra, relatæ, cui præfatus Boscus ad marginem hanc notam apponit. *Hæc historia ex suo fundamento vacillat; nam tunc temporis Monasterium S. Pauli, de quo in ea fit mentio, erat subiectum Abbati Cluniacensi.* His verbis putat Boscus, se fidem huius historiæ euacuas-
 se: quasi, Monasterio S. Pauli, Abbati Cluniacensi subiecto existente, nequie-
 rit apud Cassinum visio, & miraculum istud accidere. Oro, ad veritatem, vel falsitatem huius visionis, quid refert cuiusnam fuerit tunc S. Pauli Monasteriū? Vnde igitur vacillat hæc historia ex suo fundamento? Optassem scire à Bosco isto, quod nam intelligat esse fundamentum huius historiæ, ne lectorem cogeret diuinare. Crediderim ergò, ex eo, quod Monasterium S. Pauli erat tunc Congregationis Clu-

Cluniacensis, Boscum inferre voluisse, Adam Monachum Cassinensem, non potuisse apud Monasterium S. Pauli hospitari, nec per consequens, quæ hic asseruntur, Abbati Leoni narrare. Si Monachi Cluniacenses adeo fuissent omnis charitatis, & hospitalitatis expertes, ut neminem apud se, præter suos Monachos, hospitari permisissent, optima fuisset consequentia. Sed absit hæc calumnia à religiosissimis viris, & videat Boscus qualiter ista effutuerit, eo vel maximè quod inter Cassinenses, & Cluniacenses erat tunc temporis maxima unio, & amicitia in Christo, ut patet ex his, quæ refert Leo Ostie. Leo Ostie lib. 2. cap. 54. de aduentu S. Odilonis Abbatis Cluniacensis ad Cassinense Monasterium, & libr. 3. cap. 50. de aduentu S. Hugonis Abbatis itidem Cluniacensis ad prædictum Cassinense Cœnobium.

C A P. XXVI.

Post Pontifices, ordine congruo accedere poterit ad suum de hac re dicendum testimoniū Oderisius Car-

Quina-

dinalis, & Abbas Cassinēsis:quem quidem (tamquam in hac parte suspectum) minime produxissem: nisi pars aduersa eum prius suo calculo approbasset, atque omni exceptione maiorem acclamasset, dūm illum quater Sanctum vocat, atque hoc ipsum testimonium tamquam Diuinum, & sacrosanctum, apud Floriacum inter Euāgelia asseruari dixisset, Admitto ergo illius testimonium, veneror, deosculor, & ambabus, vt aiunt manibus amplector: promittens gratum, firmum, ac ratum habere, quidquid circa hanc, de qua agimus, veritatem, fuerit testificatus. Describam ergo hic huius tanti viri testimonium ex epistola quadam suo, & Cassinensium Monachorum nomine ad Abbatem, & Monachos Floriacenses scriptam, vt eam refert Ioannes à Bosco in rescriptorum authenticorum inuentario, pag. 255. Tenor verò eius talis est.

Epistola
Oderisij.

Pag. 255.

1. Ille fuit
S. Oderi I.
qui viue-
bat 1104.
& est San-
ctus: fuit-
que Cassi-

*Oderisius, 1. Dei gratia, Cardinalis, &
Abbas, cum omnibus fratribus Cassinensis
Congregationis, Sancto, & venerabili Abba-
ti Guillelmo omnique ordini, vel Congrega-
tioni*

tioni Floriacensis cœnobij, Beatam vitam, & Hierusalem caelestem.

Venient, ait Saluator, ab Oriente, & Occidente, & recumbent cum Abraham, & Isaac, & Iacob in regno cœlorum. Necessariaque, & dignum est, ut qui ad illam pervenire societatem æternæ plenam charitatis, & insatiabilis dulcedinis enituntur, in præsentis vite transitu, mutue dilectionis colligati vinculo teneantur. Si enim ex temporali cohabitatione magna quædam, & sincera coalescit affectio, quanto magis, qui in æternum coberedes, & concives futuri sunt, eorum debet adhuc mortalium mentibus abundare dilectio? Denique cum sancta, & uniuersalis Ecclesia pro sola spe sue fidei, tanta necessitate ad fraternam exercendam charitatem constringitur: necesse est, ut quorum non solum fides, sed & ordo, vitæque, professio una est, Monachorum charitas præcellere videatur. Quanto enim viciniore esse Diuinitati ordinis sublimitate cernuntur, tantò magis etiam in se debent præferre puritatis, benignitatis, & simplicitatis exemplum. Quapropter Nos ex magna deuotione, & sincera charitate decreuimus fami-

sinensis Ab
bas. 38. qui
cum San-
ctus esset,
noluit Leo
nis more,
confinge-
re rescrip-
ta Papa-
lia.
Matth. 8.

2. Vnio in
ter Cassin.
& Floria-
censes.

3. Reli-
quia S. Be-
nedicti.

4. Sæpè tā-
tum mira-
sunt plura
quæ puta-
mus falsi
miracula.
5. Reuelati
onibus fa-
lis plerum
quæ delu-
dimur: Ec-
clesiæ Ro-
manæ ve-
rò autho-
ritas, vix,
aut nunq;
decipi nos
finit.

6. Vide
quomodo
sub dubie-
tate, &
quasi fatē-
do, vir iste
sapiens, &
Sanctulo-
quitur.

liariter scribere Sanctitati vestræ, 2. ut ve-
strum, & nostrum quasi unum sit Monaste-
rium; & quodam spirituali, atque inuiolabi-
li amore in perpetuum fœderemur. Siquidem
certa etiam, & digna ratio est, ut nostræ, &
vestræ fraternitatis conuentus, alterutrum se
se præcæteris diligant: qui pari gaudio habere
se 3. incomparabilem Thesaurum reliquiarū
Patris Benedicti exultant. Licet à nobis ha-
beri multis 4. miraculis, & prodigijs, 5. ac
reuelationibus, & quorundam etiam nostrum
oculis, sit veritas comprobata. 6. Verū siue
illud habere vos quolibet occasio fecerit: siue
quid illius gratulanter speratis: singularis utri-
que inuicem nobis, & præcipui debitores su-
mus amoris. Igitur nos sinceram vobis amici-
tiam, societatemque promittimus, ut & vos
etiam amici nostri, & socij existatis deuotissi-
mè, & humiliter flagitantes ex petimus. Ita
ut si ab aliquo fratrum nostrorum ad vestrum,
aut vestrorum aliquando ad nostrum Mona-
sterium ventum iri euenerit, confidenter quasi
proprie suum adueniat: omnemque charitatē
illic, & solatium necessitatis inueniat, atque
honorificè, quamdiu voluerit, ibidem commo-
rari

rari habeatur licentia. Siquidem, & nomina
omnium uiuentium nostrum ad præsens uobis
scripta per Vualterium vestrae Sanctae Con-
gregationis venerabilem fratrem, direximus:
atque vestra nobis inuicem dirigenda nomi-
na, desiderabiliter expectamus: ut nostra inter
vestra, & vestra inter nostra nomina conscri-
bantur: quatenus & uiuentes, & defuncti, al-
ternis interuentionibus, meritis, & orationi-
bus protegatur. Haftenus Oderisij Episto-
la, post quam subdit statim Boscus. Ori-
ginale istius societatis erat olim in altero tex-
tuum Euangelij deauratorum, in Thesauro
Floriacensi.

CAP. XXVII.

PRo intelligentia eorum, quæ Oderi-
sius refert in hac epistola, quædam
prænotanda sunt, sine quorum no-
titia, & cognitione, non facile poterit le-
ctor iudicium de hoc irrefragabili teste
proferre. Primum est qualitas, & conditio
personæ testificantis, quæ ad probandum,
vel improbandum illius testimonium mul-
tum refert.

Oderisius
Abb. Cass.

Oderisius iste noster fuit Oderisij Mar-
 forum Comititis filius, Sanctæ Romanæ Ec-
 clesiæ Cardinalis à Nicolao Secūdo crea-
 tus anno millesimo quinquagesimo nono:
 postea verò electus Abbas Casinensis an-
 no millesimo octogesimo septimo, cui Ce-
 nobio præfuit annis decem, & octo: & San-
 ctis operibus plenus, obiit Cassini quarto
 nonas Decembris, anno millesimo cente-
 simo quinto. Notandum prætereà, Ode-
 risium hunc fuisse immediatum successo-
 rem in Abbazia Casinensi illius laudatissi-
 mi Abbatis Desiderij, cuius tempore in-
 uenta fuere Cassini Corpora Sanctissimi
 Patris Benedicti, Virginisque, ac sororis
 eius Scholasticæ, & Ecclesia Casinensis
 consecrata ab Alexandro Secundo Papa:
 quibus omnibus interfuit Oderisius, qui
 apud Cassinum tunc temporis residebat.
 Notandum denique, quod quando Vrbani-
 nus Secundus Cassinum venit, & à B. Be-
 nedicto sibi per visum apparente, mirabi-
 liter fuit sanitati restitutus, necnon de ip-
 sius B. Patris, sororisque eius Scholasticæ
 corporali ibidem existentia certior reddi-
 tus

tus (vt supra in Urbani testimonio diximus) Oderisius iste erat Abbas Cassinensis, vt ex temporum ratione patet. Etenim oraculum, factum Urbano fuit de mense Martio, anno millesimo nonagesimo secundo, siue, vt quidam volunt, nonagesimo primo: Oderisius verò fuit Cassinensis Abbas ab anno millesimo octogesimo septimo, vsque ad annum millesimum centesimum quintum.

Ex his primo elicitur, Oderisij personæ qualitas, & conditio: fuit namque genere nobilis, professione Monachus, dignitate Cardinalis, & Abbas Cassinensis, sapientia præclarus, ac vitæ sanctitate conspicuus: vnde à testimonio dicendo nullo modo est repellendus, maximè cum pars aduersa eum optimum testem iudicauerit, & meritò. Elicitur secundo, quæ potuerint esse miracula illa, & reuelationes, de quibus Oderisius loquitur in hac epistola: fuerunt namque reuelationes, & miracula facta in personas Urbani Secundi Papæ, & Henrici Secundi Imperatoris: necnon, & illa, quæ Adam religiosissimus Monachus

chus, grauissima attestatione præmissa, re-
tulit Leoni Abbati Monasterij S. Pauli de
Vrbe, quorum omnium supra mentionem
fecimus: quæ quidem vniuersa Oderisij
seculo contigerunt. Elicitur tertio; Quan-
do Oderisius prædictam epistolam Flo-
riacensibus scripsit, fuisse adhuc supersti-
tes quosdam eorum, qui vnà secum inuen-
tioni prædictorum Sanctorum Corporū
interfuerunt, illaque videre meruerunt:
Vndè asseueranter dicit, existentiam Cor-
poris S. Patris Benedicti apud Cassinum,
esse veritatem quorundam nostrum ocu-
lis comprobata, hoc est, quosdam ex no-
bis Sacrum Patris Benedicti Corpus hic
intuitos fuisse, & sic certum esse, illud à
nobis (scilicet Cassinensibus) haberi.

C A P. XXVIII.

EXaminemus modò, ac diligenter
inquiramus, in quorum fauorem
hic talis, ac tantus vir testimonium
dicat. Boscus arbitratur in fauorē Floria-
censium, ego verò Cassinensium. Certè
quo

quo pluries lego, & perlego eius testimonium, eo minus inuenio, cur Boscus hunc testem in suum adduxerit patrocinium, atque ex parte sui stare crediderit. Quod enim illi fauere videtur, atque ideò ab ipso diuersa characterum forma scriptum, atque tertia nota marginali signatum est, illud vnum est, quod circa medium epistolæ his verbis ait. *Qui pari gaudio habere se incomparabilem thesaurum reliquiarum Patris Benedicti exultant.* Ita plenè: vtrique, Floriacenses. s. & Cassinenses Thesaurum illum se habere exultant, vtrique credunt, vtrique asserunt, vtrique quibus possunt auctoritatibus, atque rationibus, alijsque medijs, apud se esse D. Benedicti reliquias omnibus persuadere nituntur: sed numquid propter nostrum affirmare, vel negare ita erit in re? Nunquid propterea vtrorumque vera erit assertio? Credunt Floriacenses, credunt Cassinenses; Asserunt Floriacenses asserunt Cassinensis, exultant Floriacenses, exultant Cassinenses: Ita est, sed illorum tantum vera est assertio, vera & exultatio, apud quos re vera almi Patris Bene-

dicti Corpus dignoscitur requiescere, alijs in nihilo latantibus. Dico ergo cum Oderisio, utrosque exultare de tanti Patris reliquiarum thesauro: sed cum eodem pariter affirmo, Cassinenses, non Floriacenses, thesaurum hunc penes se habere; Unde sequitur, exultationem Floriacensium vnam esse, & inanem, Cassinensium verò veram, & solidā. Si Oderisius nil amplius dixisset, quàm utrosque pari gaudio exultare de incomparabili thesauro Reliquiarum Patris Benedicti apud se habito, dubiū dedisset testimonium, & quod in favorem Floriacensium poterat detorqueri: Cum verò statim subiunxit. *Licet à nobis (Cassinensibus) haberi multis miraculis, & prodigijs, ac reuelationibus, & quorundam nostrum oculis sit veritas comprobata:* nullum reliquit dubitandi locum, quin pro comperito habuerit, & indubitato, Corpus B. Benedicti apud Cassinum quiescere. Quid enim amplius pro Cassinensibus dicere potuit, quàm multis miraculis, & prodigijs, ac reuelationibus, necnon & propria oculorum visione comprobata esse hanc veritatem de existentia Corporis Sancti Be-

nedicti apud Cassinum? Certè nec fortius,
 nec efficacius aliqua veritas apud homines
 probari potest, quàm miraculis, reuelatio-
 nibus, proprioque intuitu, & inspectione.
 Funiculus iste triplex profecto est, nec fa-
 cile rumpi potest. Siquidè Oderisius, quod
 vidit, quod audiuit, quod manus eius con-
 trectauetunt de Beati Benedicti Corpore
 apud Cassinum existente, hoc simpliciter,
 & de plano testatus est in hac epistola,
 Floriacensibus scripta. Nec poterit vn-
 quam Boscus, quantumcumque conetur,
 funiculum istū suis marginalibus annota-
 tiunculis rumpere. Ait namque in quarta
 nota. *Sape tantum mira sunt plura, quæ pu-
 tamus falsò miracula.* In quinta verò: *Reue-
 lationibus falsis plerumque deludimur. Eccle-
 siæ Romanæ verò auctoritas vix, aut num-
 quam decipit nos finit.* Assignatur quidem à
 Doctoribus discrimen inter mira, & mira-
 cula: sed siue mira sint, siue miracula, quæ
 à Deo fiunt in confirmationem alicuius
 veritatis, certum est, non esse falsa, aut
 præstigiola, sed vera, cum Deus alicuius
 falsitatis auctor esse nō possit, seu assertor.

Eccl. 4.

Quare glosa ista marginalis totū textum destruit. Oderisius enim miracula dicit, non mira: quem cum in prima nota ter Sanctum vocauerit, in sexta verò sapientem, & Sanctum, non loquitur consequenter, cum in tertia insinuare intendit, Oderisium falsò putasse miracula, quæ mirantum fuerunt. Quod autem in quarta nota dicit, reuelationibus falsis plerumq; deludimur, verum profecto est, si de his loquamur hominibus, qui absque delectu, quascumque reuelationes admittunt: si verò de viris Sanctis, & sapientibus, qualem fuisse Oderisium asserit, & quales Urbanū Secundum, Henricum Secundum, & Adā Monachum fuisse constat, sit sermo, nec facile nec plerūq; permittit Deus, eos falsis deludi reuelationibus: sed eorum mentes illuminat, vt valeant discernere spiritus, an ex Deo sint. Adde quod Ecclesiæ Romanæ auctoritas, quæ nec vix, nec vnquam decipi nos sinit, pro Cassinensibus stare videtur; quandoquidem tot Pontificum attestationibus, Corpus S. Patris Benedicti Cassini extare profitetur. Tu autē

amice

amice lector, hominis istius ingenium perpende. Quando Oderisius pro se facere videtur, sanctum illum, ac sapientem vocat: quando verò contrarium aliquid asserit, illuforem illum, siue illusum, ac falsa miracula, & reuelationes obtrudentem, dicere non veretur. Ita ne pro tuo arbitratu Sanctos instituis, & destituis? Bone Deus, cur non stas dictis? Cur modò ais, modò negas? Quod semel placuit, postea displicere non potest. Placuit Sancti Oderisij testimonium recipere, approbare, typis mandare, omnibus proponere: cur statim vis illud reuocare? Nunquid fons de eodem foramine manat dulcem, & amaram aquam? Quomodo ergò tu eodem instanti, ex eodem ore benedictionem, & maledictionem in Oderisium protulisti? Si non videbatur tibi verum hoc tanti viri testimonium, non debebas illud proferre, nec inter Floriacenses Euangelistas collocare. Tuo te gladio ingulasti, tu contra te sententiam dixisti, quando Oderisium in tuum patrocinium adduxisti. Contigit tibi, quod Gargano illi, de quo in historia
appa-

Iacobi3.

apparitionis S. Archangeli Michaelis fit mentio, qui cum sagittam in taurū quendam iaculatus esset, retorta sagitta in ipsū recidit sagittarium, eumq; graui ictu percussit. Sed dic mihi, obsecro, ad tertiam probationem ab Oderisio adductam, pro existentia corporis S. Benedicti apud Casinum, cur nec verbum vllum respondisti? Siquidem vir iste Sanctus, & sapiens, non solum multis miraculis, & reuelationibus hanc veritatem comprobata esse asserit, verum etiam quorundam nostrum visione, & aspectu. Quid ad hoc dicis? Taces, & tacendo consentis, & consentiendo affirmas. Miror, te non dixisse, & illum, & socios fuisse cæcos, vel aliquo spectro obiecto delusos, vt vel sic effugeres tanti viri testimonium contra te prolatum. Sicut enim dixisti pag. 365. ad marginem, os integrum fœmoris Sancti Patris Benedicti, quod Monachi Conuentus S. Benedicti Vallisoletani Congregationis Hispaniarum, se habere gloriantur, non esse fœmur, sed brachium: ita poteras de Oderisio, & socijs dicere, illos non Corpus Sancti

Et Patris Benedicti, sed aliud quippiam vidisse. Ad illud, quod ad marginem eiusdem epistolæ num. 6. ais. *Vide quomodo sub dubietate, & quasi fatendo vir iste Sapiens, & Sanctus loquatur.* Respondeo, communem esse consuetudinem inter eos, qui amicè, & comiter de re aliqua altercantur, & disputant, cum vident aduersarios à causa cadere, verecundari, ac rubore suffundi, dulcibus eos, ac blandis verbis alloqui, erigere, & solari, ne penitus confundantur, & omninò absque ratione disputationem inijsse videantur: eisque aliquid indulgendo concedere, non quidem quod ita sit, sed quod ita ad conseruandam amicitiam, & bonum pacis conuenire videatur. Sic Oderisius postquam efficaciter probauit, Corpus Beati Benedicti esse Cassini, videns Floriacenses debere inde turbari, atque confundi, qua erat sapientia præditus, & charitate in eos propensus, ne penitus pudore, aut dolore obruerentur, illos erigit, ac solatur, dicens. *Verum siue illud habere vos quaelibet occasio fecerit, siue quid illius gratulanter speratis, singularis utriusque*

inuicem nobis, & præcipui debitores sumus amoris. Quibus verbis (si altius, & penitius considerentur) rursus negat Oderisius, Corpus S. Benedicti Floriaci existere. Si enim apud Floriacum extabat, quid illius gratulâter expectare poterât, qui totû habebant? His ergò verbis denuò confirmat, Cassini esse, vnde Floriacenses aliquid illius gratulanter expectare possent.

C A P. XXXI.

SEd dicit Boscus: saltem hinc probatur, rescripta Apostolica, quæ in suum fauorem proferunt Cassinates, conficta esse: quandoquidem Oderisius eis non est vsus ad probandam existentiam Corporis S. Benedicti apud Cassinum. Si enim ad manum tunc illa habuisset, cûm esset longè expeditior via, nullo modo illa tacuisset. Respondeo. Consequentiam istâ non valere. Non produxit Pontificalia Diplomata, ergò nō extabât. Nec enim ideò illa non protulit, quia ad manus non habuit, sed quia rationabiliter ab illis producendis

cendis voluit abstinere. Primo, quia miraculis, reuelationibus, ac propria inspectione, abundè probabat veritatem intentam: qui autem miraculis, reuelationibus, & oculatis testibus non credit, nec Bullis, aut Diplomatis vllis credet. Secundo, quia apud Christianos, maximè religiosos, imò & apud quoscumq; ethnicos maioris pōderis, & momenti sunt, vel esse debent opera, quam verba: vndè Christus doctrinam suam operibus mirabilibus cōfirmabat, dicens apud Ioan. Si mihi non creditis, operibus credite: Opera enim quæ ego facio testimonium perhibent de me. Ioan. 10. Denique quia Floriacensibus scribebat, contrà quos directè militabat Urbani Secundi, falsam translationem celebrare prohibentis, nuper fulminata sententia: ideò vir pijsimus noluit huiusmodi litterarum Apostolicarum refractione, eorum recetia exasperare vulnera, nec ipsorum animos exulcerare, ne videretur dare afflictionem afflictis, & super dolorem vulnerum eorum aliquid addere. Vfus est itaq; compendio Oderisius noster, & tacitis his, quæ

Angu S dolo-

dolorem poterant ingerere, vel renouare, tribus medijs minus suspectis, simul autem efficacissimis, & quæ nisi à proteruis, & peruicacibus, inficiari non possent, veritatem, quam intendebat, astruxit. Maneat igitur stabilis, & firma conclusio. Iuxta sententiam Oderisij (quem Floriacenses, quasi Euangelistam habent) cogimur verè, & ingenuè credere, Corpus S. Benedicti apud Cassinum Italiae quiescere.

C A P. XXX.

Hic testium Ecclesiasticorum multiplici, ac irrefragabili testimonio, cōcinit, & astipulatur multitudo Laicorum, Imperatorum, Regum, Principum, & aliorum Illustrium virorū: vt quasi duobus brachijs hæc veritas hinc inde complexa, ac gemino gladio, Spiritualis, videlicet, & corporali defensa, nullum timeat inuasorem; nullum vereatur amplius impugnatorem.

Carolus
Magnus.

Carolus Magnus Francorum, & Longobardorum Rex, ac Imperator semper
Augu-

Augustus, hanc veritatem asserit in duobus priuilegijs, Monasterio Casinensi concessis: Alterum datum Capuæ octauo Calendas Maias, Indictione vndecima, anno decimo, & quarto decimo Regni sui. Alterum datum Papie decimo octauo Calendas Maias, anno trigesimo Regni sui.

Patrem suum Carolum sequutus est Ludouicus Primus Imperator, in quodam priuilegio dato Aquisgrani, quinto decimo Calendas Aprilis, anno vigesimo quarto Imperij sui, Indictione quarta.

Ludou. I.

Hi duo Imperatores Gallix Reges fuerunt, & nihilominus, Corpus B. Patris Benedicti, non Floriacensibus Gallis, sed Casinensibus Italis asseruerunt. Cùm tamen regnauerint eodẽ ferè sæculo, quo hæc trāslatio facta asseritur. Germani etiam Imperatores huic assertioni subscribunt. Otho Magnus huius nominis primus, in quodam priuilegio, Monasterio Casinensi concessit tempore Aligerni Abbatis, sub Datum duodecimo Calendas Martij. Anno Dominicæ Incarnationis nongentesimo sexagesimo quarto, Indictione septima, anno

Otho Magnus.

Imperij Magni Othonis Imperatoris Augusti tertio. Actum in Villa Paterno in Comitatu Pennensi. Cui subscribit Otho Secundus, in Priuilegio eidem Monasterio concessio, octauo Idus Augusti, anno Dominicæ Incarnationis nongentesimo primo, Indictione nona. Similiter Otho Tertius in priuilegio dato Romæ, octauo Calendas Iunij, anno Dominicæ Incarnationis nongentesimo, nonagesimo octauo Indictione vndecima, anno tertij Othonis regnantis decimo quinto, Imperij secundo. Adde his Sanctum Henricum Secundum in priuilegio superius scripto, atque ab Urbano quinto, vt vidimus, confirmato. Idem asserit Conradus Secundus in suo priuilegio, dato Beneuenti, nonis Iunij, anno Dominicæ Incarnationis millesimo trigesimo octauo, anno Domini Conradi regnantis, decimo quarto, Imperantis decimotertio, Indictione sexta. Hos omnes sequutus est Lotharius tertius Imperator, in quodam priuilegio, eidem Monasterio concessio, sub Datum apud Aquinum, anno Dominicæ Incarnationis millesimo centesimo

Otho II.

Otho III.

Iacobus I.

Henr. II.

Conr. II.

Otho III.
Aug.Lotharus
Tertius.

tesimo trigesimo septimo, Indictione prima, anno Regni Domini Lotharij decimo tertio, Imperij verò sexto.

Oblitus penè fueram Desiderij Longobardorum Regis, qui antè hos omnes Imperatores priuilegiū Monasterio Cassinensi concessit, in quo hanc eandem veritatem affirmat: vnde & primo loco, ratione temporis habita, erat collocandus: verum cū Rex tantū fuerit, optimè antè omnes Reges post Imperatores ponitur: Is ergo in prædicto priuilegio sic habet.

Desiderius
Rex Longobardorum.

Desiderius eterni Regis suffragante potentia, Longobardorum Rex. Regni nostri statum, & vite augmentum ad hoc proficere credimus, si Ecclesiarum Dei curam gerentes, continuis eas, suosque seruitores ditemus beneficijs, atq; muneribus. Quo circa nostrorum fidelium sagacitas nouerit: qualiter ad petitionem, nos religioso viro Theodemari Abbati, & Monasterio Sancti Confessoris Christi Benedicti, quod est constructum in loco, qui dicitur Cassinum Castrum, ubi sanctissimū Corpus eius humatum est, tale beneficium circa Monasterium ipsum visum concessisse,

vnde

unde Monachi Deo seruientes, & pro nobis,
 & cuncto Populo Christiano exorantes, viuere
 valeant. &c. In fine verò ita concludit. Ut
 autem hac nostra Regalis præceptio per futura
 tempora firmiorem obtineat vigorem, annulo
 nostro subtus insigniri precipimus. Paulus
 Diaconus, & Notarius ex iussione Domini
 nostri Desiderij Serenissimi Regis, scripsi. Actū
 Ciuitate Papia, Data vero anno Regni eius-
 dem gloriofissimi Regis, quinto, mense Decem-
 brio, per Indictionem duodecimam. Deside-
 rius, gratia Dei, Longobardorum Rex.

Post hunc Longobardorum Regem,
 iure ponendi erant Principes Beneuenta-
 ni, & Capuani, quippe qui Longobardi
 fuerint, & ipsi. Nec non Principes, ac Du-
 ces Northmannorum, alijque Comites, &
 Barones, qui in suis priuilegijs, & oblatio-
 nibus, Monasterio Cassinensi factis, asse-
 runt, se illa bona offerre Sancto Patri Be-
 nedicto, cuius Corpus venerandum inibi
 humatum est, & requiescit. Verum quia
 sunt ferè innumeri, eos consultò præter-
 mitto, ne tanta multitudine testium absq;
 necessitate producta, lectori fastidiū inge-
 rere videar.

Re-

Reges etiam Neapolitani eidem veritati subscribunt. Sic Ladislaus Rex in privilegio, dato Sulmonæ, anno Domini millesimo trecentesimo nonagesimo quinto, die decimo mensis Iulij, tertiæ Indictionis, Regnorum eius anno nono. Similiter Ferdinandus Rex Catholicus, & Carolus eius ex filia nepos, qui postea fuit Imperator huius nominis quintus: quorum litteras placuit hic legendas proponere. Tum quia spero, id gratum fore non solum Hispanis, verum etiam cuique beneuolo lectori; Tum verò ut omnibus evidenter pateat, & constet, veritatem hanc de reali existentia Corporis S. Patris Benedicti in Ecclesia Cassinensi, non solum apud Italos, Gallos, ac Germanos fuisse notam, atque testatam, verum etiam apud remotiores Hispanos creditam, & receptam: regesque Hispaniæ peculiarem erga diuum Benedictum habuisse deuotionem, ac Monasterio Cassinensi valde fuisse affectos atque beneuolos. Tenor itaque litterarum Ferdinandi Regis Catholici talis est.

Ladislaus
Rex.Ferdinandus
Rex.

144
Rex

C. A. P. XXXI.

Erat tunc
Papa Leo
X.

Sanctissimo, ac Beatissimo Domino, Domi-
no nostro moderno Pontifici obedientiam,
manuumq; ac pedum oscula beatorum: Cae-
sareque Serenissime Maiestati, Serenissimis,
& Illustrissimis quibusvis Regibus, & Regi-
nis, & signanter Serenissimis Reginis Neapo-
lis matri, & filiae, sorori, & Nepti, & tam-
quam filiis nostris charissimis, Regumq; primo
genitis fratribus nostris: totiq; collegio Reueren-
diss. Dominorum Cardinalium, Archiepisco-
pis, Episcopis, ceterisque Prelatis S. Romanae
Ecclesiae: Ferdinandus, Dei gratia, Rex Ara-
gonum, Siciliae citrà, & ultrà farum, Hieru-
salem, Nauarrae, Valentiae, Maioricarum,
Sardiniae, et Corsicae Comes Barchinone, Dux
Athenarum, & Neopatriae, Comes Rossilio-
nis, & Ceritaniae, Marchio Oristanni, &
Gotiani, salutem, & prosperos ad vota suc-
cessus: Illustribus quoque Spectabilibus, ma-
gnificis, nobilibus, & egregijs viris quibuscum-
que Principibus, Ducibus, Marchionibus,
Comitibus, Baronibus, Communitatibus,

ter-

terrarumque Dominis, & Domina bus, tam
terrarum nostrarum, quam exterarum: &
ceteris uniuersis, & singulis officialibus, &
subditis nostris: Reuerendo etiam Archiepi-
scopo Tarentino in Regno nostro Siciliæ citrà
farum Cappellano Maiori, & qui in eodem
officio pro tempore fuerit: illustri, ac dilecto
denique nostro Don Raimundo de Cardona
Locumtenenti, & generali Capiteano nostri
exercitus in Italia constituti, ceterisque Du-
cibus, Capiteanis: & Subcapiteanis, Magna-
tibus, & omnibus, ac singulis alijs officialibus
dicti nostri exercitus, quocumque nomine, &
officio nuncupatis, qui pro tempore fuerint:
necnon nostrum Loca tenentibus, & Regen-
tibus, Consiliarijs, & Iudicibus, ac omnibus
alijs officialibus, & subditis nostris in Regno
nostro Siciliæ citrà farum, & ultra farum re-
sidentibus, tam presentibus, quam futuris: no-
strisq; demum Oratoribus in Romana Curia,
& apud Cesaream Maiestatem, omnibusque
alijs in locis constitutis, & constituendis: ac
etiam omnibus alijs quauis auctoritate, po-
testate, ac dignitate fungentibus, presentibus,
& futuris, salutem, & dilectionem. Cum

T

totus

totus quasi *Mundus intestinis bellis, ac si euisceratus decideret, & decidat, superni tamen Regis clementia, nos in nostris Regnis præficiēs, & spetialem de hostibus nostris victoriam tribuens, deuictis, calcatisque hostibus peculiari gaudio, prosperitateque eximia, Regna nostra ubique existentia exultant. Ergo quia misericordem, omnipotentemque Deum nemo sine pœna contemnit, summopere circa sacrarum ædium ornatum, stabilimentumque nobis inuigilandum est, ut ab ipso cœlestium recipiamus præmia gaudiorum; Quapropter omnium Christianorum fidelium, præsentium scilicet, & futurorum nouerit solers industria, qualiter nos besternis annis nostras interposuimus partes apud Sanctissimum Dominum nostrum tunc Iulium Papam: ut sacrum Monasterium Casinense toto Mundo celeberrimum, Caput omnium Monasteriorum, initiumq; totius Ordinis Sancti Benedicti, In Regno nostro Siciliæ citra farum positum, ubi Corpora ipsius Sanctissimi Benedicti, ac sororis eius S. Scholasticæ Virginis, in uno, eodemque sepulchro condita, humataque sunt, & sine dubio requiescunt: ad pristinam redigeretur obseruatiam,*

tiam, prout redactum fuit: nosque præterea decreuerimus ob deuotionem præcipuam, quam habemus semper D. Benedicto, omnium Monachorum Patri, & institutori, & dicti Sacri Monasterij fundatori, totique Congregationi Monachorum ipsius, alias nominatae Sanctæ Iustinae de Padua, nunc Cassinensis dictæ: & pro peccatorum nostrorum remissione, continuis, opportunis, & debitis fauoribus prosequi: & ut ruinae ipsius Sacri Monasterij, & aliarum Ecclesiarum, seu membrorum ipsius restaurentur, pro ut melius fieri poterit: ac etiam ut debitus Dei cultus in Ecclesijs, & membris ad dictum Sacrum Monasterium Cassinense spectantibus, per Monachos eiusdem ordinis, & Congregationis, prout conuenit, exerceatur: ipsum propterea Sacrum Monasterium totamque Congregationem ipsius, & omnia, & singula eius Monasteria, membra, loca, & bona quaecunque sub nostra protectione suscepimus, & suscipimus. Cupientes igitur tam sanctam, piamque Religionem conseruare, protegere, & ab oppressiõibus præseruare, opportunisque fauoribus prosequi: vos Patrem sanctissimum, cui proprium est Ec-

clesias, & religiones, religiososque tueri, &
defendere, suppliciter ex animo deprecamur:
Cæsareamque Maiestatem protectricem uni-
uersalis Ecclesiæ, Serenissimos quoque, & Il-
lustrissimos Reges, Reginaſque, & signanter
Serenissimam Reginam Castellæ filiam, & pri-
mogenitam nostram carissimam, postque
felices, & longæuos dies nostros, Deo propitio,
legitimam successorem in omnibus Regnis, &
Dominijs nostris, Reginas quoque Neapolis,
Matrem, & filiam, sororem, & neptem
nostras, & tanquam filias, Regumque primo-
genitos, intentum nostrum aperientes, enixè
rogamus: Reuerendissimosque Dominos Car-
dinales, Archiepiscopos, Episcopos, cæterosque
Prelatos S.R.E. Dominos, Dominaſque, &
Dominorum amicos, & beneuolos nostros af-
fectuosè rogamus: vosque Reuerendum
Archiepiscopum Tarentinum in nostro Re-
gno Siciliæ citrà farum Cappellanum nostrum
maiozem, & qui in dicto officio Cappellaniæ
pro tempore fuerit, requirimus, & hortamur:
officialibus verò, & subditis nostris omnibus
presentibus, & futuris, & præsertim iam di-
cto Illustri Don Raimundo de Cardona Lo-
cum-

cumtenenti nostro, nostrique exercitus in Italia constituti generali Capitano, ceterisque Ducibus, Capitaneis, & subcapitaneis, magnatibus, aliisque officialibus dicti nostri exercitus, quocunque nomine, & officio nuncupatis, & qui pro tempore fuerint: necnon nostris Viceregibus, & Locatenentibus, & Regentibus, Consiliarijs, Iudicibus, & omnibus officialibus, & subditis nostris in nostro Regno Siciliae citrà, & ultra farum, & ubique Regnorum, & Dominorum nostrorum residentibus, tam presentibus, quam futuris: nostrisque demum Oratoribus in Romana Curia, et apud Cesaream Maiestatem, omnibusq; alijs in locis constitutis, & constituendis, aliisque omnibus, quavis auctoritate, potestate, & dignitate fungentibus, presentibus, & futuris, dicimus, et districtius præcipiendo mandamus, pœna unciarum auri mille adiecta: quatenus dictum Sacrum Monasterium Casinense, & omnes Ecclesias, & membra illius, deuotosq; Religiosos, Monachosque omnes Congregationis prædictæ ordinis, S. Benedicti, illorumq; omnia, & singula Monasteria, loca, & membra ubilibet constituta, in singularem, & spectialem

*tialem protectionem, custodiam, & saluaguan-
 diam suscipiatis, et suscipiant: eosque Religio-
 sos, Monachos, commissos, oblatos, familia-
 res, laboratores, famulosque, et eorum Mo-
 nasteria, loca, et membra, Iura, Castra, Ca-
 salia, Molendina, possessionesque: animalia
 quoque, et quaecumque alia bona mobilia, et
 immobilia, undecunque et ubicumq; existen-
 tia, et consistentia, et quocumq; nomine nun-
 cupata dictae Congregationis Cassinensis, alias
 S. Iustinae de Padua, opportunis fauoribus pro-
 sequendo, eos, et ea ab oppressionibus, & gra-
 uaminibus praeseruando, contra praedictorum
 inuasores, iniuriamue inferentes, opportunè
 procedatis: ut quietè, et sine aliquo impedimèn-
 to, damno, iniuriaue, in eorum Monasterijs
 locis, et membris viuere, et cultui Diuino in-
 tendere possint, rem gratam nobis facturi.
 Nos verò, Pater Beatissime, pro vestra san-
 ctitate, proque Maiestate Caesarea Serenissi-
 ma, et pro vobis dictis Regibus, Reginis, Re-
 gumque Primogenitis, vestrisque subditis.
 Proque vobis Reuerendis. Cardinalibus, Ar-
 chiepiscopis, Episcopis, et alijsque Praelatis
 S. R. E. omnibus, et alijs externis, similia, &
 longè*

longè maiora facere pollicemur . Officiales vero , & subditi nostri contrarium nullatenus tentaturi ratione aliqua, siue causa, si rem gratam nobis facere cupiunt, & si præter iræ, & indignitationis nostræ incursum , pœnam præappositam cupiunt evitare . Datum in Villa de Aranda de Duero, die vigesima prima mēsis Augusti, tertie indictionis, anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo decimo quinto . Yo el Rey . Cum sigillo Regio pendenti .

C A P . X X X I I .

Non sunt cursim , & sicco pede transeunda , quæ in his Regijs litteris Catholicus iste Rex narrat de bellis illius temporis: valdè namq; conducunt ad veritatem , de qua agimus, stabilendam , & ad prædictarum litterarum intelligentiam . Notum est apud eos, qui Regum historias aliquatenus norunt : Inter præfatum Ferdinandum Regem Catholicum, ac Ludouicum duodecimum Francorum Regem, pactum fuisse de diuiden-

Consalvus
Magnus,

uidendo inter se Neapolitano Regno: ita
vt terra Campaniæ, in qua est Neapolis,
Samnium, cum alijs quibusdam prouin-
cijs, Gallis: Calabria verò, & Apulia cum
quibusdam alijs, Hispanis cederet in do-
minium. Facta autem partitione, cum do-
minandi cupiditas vtrosque incessisset, cæ-
perunt se inuicem prælijs laceffere, cona-
tique sunt è Regno se inuicem expellere.
Erat tunc Dux super vniuersas Ferdinan-
di Regis copias Consalvus Fernandez
de Cordoua, qui propter res in bello præ-
clare gestas, magni Ducis, siue Capitanei
cognomen adeptus est. Hic ergò cum Ba-
rulo Ciriniolam Apuliæ Oppidum, ad pu-
gnandum aduersus Gallos venisset: vidēs,
valde dubium esse prælium, ancipitemque
victoriam: dum milites ad futurum certa-
men se se hinc inde parant, Consalvus ad
Deum, in cuius manu sunt omnes bello-
rum euentus, recurrit: preces humiliter, ac
deuote fundit, atque interuentu B. Patris
Benedicti, cuius patrocinio vti solebat, di-
uinam opem, & auxilium implorat, seque
& exercitum Domino commendat, nec

- nobis

de-

defuit votis Diuina clementia . Eadem si-
quidem nocte quiescenti Consaluo, reue-
rendi vultus senex, Monastico, nigroque
indutus habitu apparuit, seque fratrem
Benedictum, cui se, & exercitum com-
médauerat, cuiusq; intercessione Dei au-
xilium implorauerat, esse dixit: Certam-
que victoriam repromittens, iussit, vt Cas-
sinense Monasterium vbi cum sorore
sua Scholastica quiescebat, suæ Congre-
gationis Monachis reformandum, regen-
dumque concedi, ac tradi omnino cura-
ret, atq; satageret: quibus dictis disparuit.
Sequenti die vtrunque pugnatum est: Et
quamuis incendium, quod initio pugnae
Hispanorum commeatus, atque praesidia
inuasit, eos valde terruerit, Gallos verò
ferè securos de victoria obtinenda reddide-
rit: Consaluus tamen cum suis, iuxta Bea-
ti Patris promissum, victoria potitus est.
Contigit autem hac victoria circa finem
mensis Aprilis, anno Domini millesimo
quingentesimo tertio. Sic itaque Ferdi-
nandus Rex, Sanctissimi Patris Benedicti
interuentu, & meritis, necnon Consalui

Sabellicus

Magni Ducis prudentia, & sollicitudine, Neapolitano Regno potitus est. Meminit huius rei Marcus Antonius Sabellicus illius temporis scriptor. libr. 10. exemplorum cap. 6. §. ultimo. Cui titulus est, De Consaluo Magno Agidiario, ita scribens. *Magnam eam animi solertiam fuisse necesse est, qua vsus Consalius Agidiarius Barulana obsidione a Gallis pressus, non modo eos refudit, sed demum, & vicit. Incluserant Galli Consaluum intra Barulum, qui ingentibus copijs assidebant: tenuit septem menses obsidio, cum Hispanus miles, occupatis omnibus locis, unde commeatus inuehi in oppidum possent, ne à muribus quidem, & herbarum omni genere abstineret: In hac temporum difficultate nihil non excogitatum ab illo est, quo militum animos placaret: nunc monendo, nunc hortando, sepe se se gregarijs inferendo, sepe spe venturi commeatus, & subsidij solando, ad eum effecit, ut qui de eo necando cogitarant, mutata sententia, in fide manserint. Quo tempore constat, illum Diui Benedicti oraculo victoriam sperare monitum: ex quo mox ille victoria potitus, eius familia, Casinatem saltum, cum*

Nota Verb.

vetustissimo Cœnobio, restituendum curauit.

Hæc Sabellicus,

Victis tandem, ac profligatis Gallis, totoque Regno Neapolitano expulsis, Consalius Dux Neapolim rediens, vniuersis Regni nobilibus comitantibus, aurea veste indutus, Urbem triumphans ingressus est. Cumque post prandium, cum optimatibus, primoribusque viris, qui aderant, resedisset: coram omnibus retulit, qualiter ea nocte, quæ prælium Ciriniolæ cum Gallis commissum præcesserat, Beatus Benedictus sibi apparuisset, certamque victoriam promittens, vt Cassinense Monasterium, vbi cum sorore sua Scholastica corporaliter requiescit, Monachis suis reformandum, & regendum tradi curaret, iniunxisset. Potitus ergo optata victoria, velle iussa Beati Benedicti adimplere. Cum autem variæ sint Monachorum S. Benedicti Congregationes, vt certus redderetur, cui nam restituendum, seu tradendum erat sacrum Cassinense Monasterium, iussit vniuersos Abbates Benedictinæ familiæ, qui tunc Neapoli erant,

ad se venire . Affuit inter eos Vincentius de Neapoli, Cœnobij S. Seuerini Abbas : quem conspiciatus Consalvus, protinus dixit: Sub hac forma, & habitu mihi B. Benedictus apparuit: Interrogans autem de nomine Congregationis ipsius, deque Abbatia Casinensis possessore, ab eo rescivit, Congregationem S. Iustinae de Padua appellari; Ioannem autem de Medicis S. R. E. Cardinalem Abbatiam Casinensem tunc in commendam obtinere. Quibus probè cognitis: Ferdinando Regi Cōsalvus Dux quam primum litteras misit, in quibus prædicta omnia referens, obnixè deprecabatur, vt iussione S. Patris Benedicti quantocius adimplere curaret. Pijssimus verò, ac religiosissimus Rex, cū esset in Diuum Benedictum, atque in eius ordinē deuotissimo studio propēsus, cupe-
retque in omnibus Monasterijs ipsius regularem vigere obseruantiam, cæpissentq; iam eius ope, & fauore, plura Hispaniarū Cœnobia, obseruantiam regularem, seu reformationem recipere, & profiteri: receptis Consalui litteris, statim egit cum

præfato Ioanne Cardinali Casinensi Cōmendatario, vt Abbatia se abdicaret: atq; cum Romano Pontifice, tunc Iulio Secundo, vt Abbatiam, & Monasterium prædictum, Monachis Congregationis S. Iustinae reformandum, ac perpetuo regendum traderet: quod & obtinuit. Anno namque millesimo quingentesimo quarto, decimo septimo Calendas Decembris, Pontificatus eiusdem anno primo, expeditæ fuerunt litteræ vnionis, quarum vigore Monachi præfatæ Cōgregationis realē, & corporalē Cœnobij Casinensis possessionē inierunt, die Dominico, duodecimo Ianuarij, anno millesimo quingentesimo quinto. Hæc itaque omnia, breuiter insinuat Ferdinandus Rex Catholicus in præfatis suis litteris.

Consalius autem obtulit B. Benedicto vestem illam auream, quam induerat Neapolim ingrediens, ex qua confectum est preciosissimum pallium, siue pluuiale, quod etiam nunc in Sacratio Casinensi perdurat: Obtulit prætereà pannū quoddam sericum deauratum, valde longum, &

amplum, vt ex eo vestes ad sacra mysteria
peragenda conficerentur.

C A P. XXXIII.

Carolus V.

Post Regis Ferdinandi testimonium,
accedat Carolus Quintus Impera-
tor toto orbe notissimus, & suum
de hac re testimonium indicat. Is itaque vnà
cum Ioanna Regina Matre, litteras dedit
ad Leonem Papam decimum, & ad om-
nes in vniuersum, tam Ecclesiasticos, quã
laycos, tam sibi subditos, quàm non sub-
ditos: In quibus inter cætera, sic ait. *Cùm*
nobis tot Regna, & Dominia, nullis id no-
stris meritis exigentibus, à Deo optimo maxi-
mo sint commendata, sub cuius spetiali prote-
ctione custodiuntur, & conseruantur: totque
bona de larga manu Summi Regis Regum su-
sceperimus: quoad possumus laboramus, atque
posthac semper nitentur, vt in aliquod grati-
tudinis signum, ædes sacras, ac viros religiosos
eius seruitio vacantes, bonaque Ecclesiastica
omni ope, auxilio, ac fauore prosequamur.
Quapropter, cùm annis præteritis Catholicus

Do-

Dominus Rex Ferdinandus Pater, Auius,
& præcessor noster immediatus, gloriose me-
morie, Zelo Domus Dei, apud Sanctam Se-
dem Apostolicam suas interposuerit partes, ut
Sacrum Monasterium Cassinense, toto or-
be celeberrimum, omnium Monasteriorum ca-
put, initiumque totius ordinis S. Benedicti, in
Regno nostro Siciliæ citra farum positum, ubi
Corpora ipsius Sancti Benedicti, ac Virginis
S. Scholasticæ eius sororis, uno, eodemque se-
pulchro sine dubio condita sunt, & humata,
atque in Domino requiescunt, ad pristinam
redigeretur obseruantiam, prout redactum
fuit, totumque ordinem sub eius Regia prote-
ctione suscepisset: nosque dicti Catholici Regis,
non solum Regnorum, sed etiam omnium vir-
tutum, & bonorum operum heredes simus,
& esse volumus: utque gratitudinis prædictæ
aliquod signum ostendamus, præsentem litteras
spontè, ac libentissimè iussimus expediri: per
quas omnium fidelium Christianorum, præsen-
tium, & futurorum nouerit deuota respubli-
ca, quod nos ob deuotionem præcipuam, quam
habemus S. Benedicto, omnium Monacho-
rum Patri, institutori eiusdem Monasterij,

fundatori, totique Congregationi ipsius. Et reliqua, quæ in fauorem dicti Monasterij eiusque Congregationis in præfatis litteris continentur. Sub *Datum Brussellis decimaquinta mensis Ianuarij, quintæ Indictionis. Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo decimo septimo.* Ambe istæ litteræ authenticæ seruantur in Archivio Casinensi, ex quarum authographo ego de verbo ad verbum eas fideliter transcripsi.

Aduertat autem prudens lector, Reges istos, non absque solido fundamento, tam constanter asseruisse, Corpora S. Patris Benedicti, sororisque eius Scholasticæ Virginis apud Casinum requiescere; constitit namque illis, tum grauisimo magni Ducis Consalui testimonio, id se ab ipso B. Benedicto per visum accepisse affirmantis; tum ex Iulij Secundi Pontificis Summi idem in suo Diplomate de Corpore B. Benedicti asserentis, testificatione: tum denique, quia paucis antè annis, Corpora Sanctissimi Patris Benedicti, ac Sanctæ Scholasticæ, sororis eius, à Ioanne ab Aragonia, S. R. E. Cardinali, Ferdinandi Regis

gis Neapolis filio, Sacriq; Cassinēsis Cœnobij Abbate Commendatario, Cassini reperta fuerant. Cuius inuentionis feriem cū quoddam publicum, & authenticum documentum fideliter referat, hic illud de verbo ad verbum transtulimus, vt sequitur.

C A P. XXXIV.

IN nomine Domini nostri Iesu Christi. Amen. anno Natiuitatis eiusdem millesimo quadringentesimo octogesimo sexto, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Innocentij Diuina prouidentia, Papæ VIII. anno eius tertio, diē verò decima octaua mensis Nouembris, quintæ Indictionis: In Sacro Monasterio Cassinensi, præsentī publico documento declaramus, notum facimus, & testando fate-mur: qualiter dū magnificus, & excellens Dominus Ioannes Antonius Carrassa, miles, filius Illustris, & Excellentis Domini Diomedis Carrassa, Comitis Magdaluni, & Viceregis Cassinensis, fuisset transmissus per Sa-

Instrumē-
tū Inuen-
tionis Cor-
porum SS.
Benedicti,
& Schola-
stica.

cram, & Regiam Maiestatem Regis Ferdinandi de Aragonia, gubernator in Abbazia Cassinensi: & habuisset notitiam à nonnullis fidelibus, probis, & fide dignis personis, Deum timentibus, & maximè ab experientia, quæ rerum magistra nuncupatur, dùm gloriossima Corpora Beatissimi Patris Benedicti, & Scholasticæ eius sororis, ac Simplicij, & Constantini, & Caroli Manni, Regis, & Monachi Cassinensis, fuissent recondita sub tectis maiore Altari S. Benedicti, vera testante scriptura, modo infrascripto; videlicet. Quia loculus, in quo posita sunt Sanctorum Corpora, est marmoreus, in dextera parte sepulchrorum longitudinis quatuor pedum, latitudinis penè duorum, in quo ossa Sanctissimi Patris Benedicti, & sororis eius posita sunt: in sinistro autem latere sepulchri, loculus erat ingens positus, in quo caro eorum posita fuit: positi autem fuerant ita: Capita eorum, contrà Chororum, pedes contrà Altare sancti Ioannis Baptistæ habentes: iuxta pedes verò eorum inuenta fuerunt sepulchra, in quibus Carolus Mannus Rex, & Monachus, sanctus Constantinus, & Simplicius quiescebant. A dextera autem

autem Altaris latere Benedictus Pater Sanctissimus, & Scholastica soror inuenti fuerunt. Et quia varietas personarum erat, quod Corpus sancti Benedicti non fuisset in eodē loco quondā Illustrissimus, & Reuerendissimus Dominus, Dominus Ioannes de Aragonia Regius filius, ac S. R. E. miseratione Diuina, Tituli S. Adriani, Presbyter Cardinalis, cū Reuerendiss Ludouico de Borgis Aquilano Episcopo, eius Auditore, & cum quibusdam alijs, cupiens perquirere veritatem: tū auiditate Corpora tantorum sanctorum inueniendi, tū etiam pro decore Ecclesie, dictum Altare mutauit, die videlicet, decima octaua mensis Nouembris, anno Domini millesimo quadringentesimo octogesimo quarto: & ipsum Altare construi fecit subtūs tribunam maiorem dictæ Ecclesie ubi prius erat Altare S. Ioannis Baptiste. Et dū Magistri in arte periti amouissent dictum Altare magnum, & aliquantulum subtūs cæpissent effodere, & superiores lapides amouere, factus est tremor magnus, & tempestas magna orta fuit, cū ventis, & tonitruis, adeo, quod quasi non cognoscebatur, an esset

nox, vel dies: & territis magistris, qui ibi
 aderant, præ timore magno obstupuerunt, &
 relictis opere, & effusione, cessauit tempestas.
 Et accedentes iterum ad effodiendum dicta
 sanctissima Corpora, similiter orta fuit altera
 tempestas, & terrremotus, & relictò opere,
 cessauit tempestas. Et reuersi sunt tertio ad di-
 cta Corpora effodiendum, & tertio redijt tem-
 pestas. Mandato dicti Illustrissimi, & Re-
 uerendissimi Domini Cardinalis, magistris
 ipsis effodere, propter hoc minimè cessantibus,
 dicta sanctissima Corpora sanctorum inuene-
 runt, eo quidem ordine, quo suprà scriptum
 est. Et ipsis corporibus commotis, apertis se-
 pulchris, corpore Caroli Manni antedicti,
 & corporibus Constantini, & Simplicij, ip-
 sisque in sacriætia cùm alijs reliquis sanctis
 collocatis, ad corpora Beatissimi Patris Bene-
 dicti, & Scholasticæ redierunt: ex quorum
 carne super tabulam perfiream manna conti-
 nuè distillare viderunt, & miraculose in ipsa
 tabula conseruari, & ipsam non egredi, & ex
 hoc dicta corpora Sanctorum non amouerunt,
 & continuè à Monachis dicta corpora custo-
 dire fecerunt. Et stantibus bis, Nouitij om-
 nes

Nota hæc
 bene.

nes de mādato dicti Domini Cardinalis Com-
mendatarij Casinensis, è monasterio ipso
foras pelluntur, & parentibus restituantur,
ac consanguineis: Et pauco tempore post, idem
Illustrissimus, & Reuerendissimus Dominus
Cardinalis de mandato regio accessit ad Vr-
bem Romam ad Summum Pontificem, ibiq;
per dies manens, quartanæ morbo egrotat,
& sicut Deo placuit, eodem morbo quartanæ
moritur. Mortuusq; cū eo fuit dictus epi-
scopus Aquilanus, & quasi alij omnes de sua
familia, qui amotioni dictorum Sanctorum
corporum interfuerunt. Moxq; inter Sum-
mum Pontificem, & Dominū Regem guer-
ræ, & prælia magna insurrexerunt: & in to-
ta Abbatia Casinensi angustia, & tribula-
tiones suprā modum, & in toto regno. Et
Barones, ac magnates regni, quasi omnes
rebelles facti Regi, usq; ad secretarium Regis,
qui secretò vnā cum dictis Baronibus coniu-
ram fecerunt contrā Regem, & querebant op-
portunitatem, ut ipsum dolo caperent, & oc-
ciderent. Et durantibus guerris, & tribula-
tionibus prædictis, ordinatisq; castellano, &
custodibus in monasterio Casinensi per di-
ctam

etiam Sacram Regiam Maiestatem, ipsisq; ibidem permanentibus, Monachi Cassinenses cum Priore ex dicto Monasterio expelluntur, & ad Ciuitatem S. Germani propter guerrarum prædictarum suspicionem, mittuntur: remanentibus tamē in dicto Monasterio Monachis tribus cū Sacristano, qui Diuino cultui inferuirent, & Missam celebrarent. Et dimisso per eos Dormitorio, de mandato dicti Castellani, cū cubiculis eorum ad Sacristiam Cassinensem deuenerunt, ibidemq; continuē durantibus guerris, & tribulationibus prædictis, permanserunt. Et multe Præposituræ Monachorum, & beneficia etiam de Monachali mensa, per dictum Dominum Regem Laycis, & Secularibus personis conceduntur. Et durantibus prædictis, Illustrissimus Franciscus de Aragonia, eiusdem Domini Regis filius, qui vernacula lingua ferebatur, eligendus in Commendatarium prædictæ Abbatiæ Cassinensis, Neapoli infirmitate grauissima infirmatur, adeo quod ex eadem mortuus fuit. Et transmissis certis internuntijs dicto Domino Regi, notificando ei de prædictis, & statu, ac dispositione Monachorum Cassinensium, median-

mediante dicto Ioanne Antonio Carrassa, regno adhuc non placato: Prior Cassinensis cum decem Monachis, ex ordinatione, & licentia dicti Domini Ioannis Antonij ad dictum Sacrum Monasterium, cum seruiuentibus ad Missam reuertuntur, moxq; insperato Papa cum Rege placatur, multiq; Barones, qui fuerant primitus rebelles ad deuotionem, & obedientiam regiam reducuntur, & ab ipsis uenia, & indulgentia postulatur. Et durantibus certis alijs Baronibus in eadem pertinacia, & mala voluntate, ipsisquē cum Rege non placatis, ex eorum ordinatione de Teucrorum aduentu in Regnum dubitabatur, & pro certo de ipsorum aduentu continuē uerebatur. De alijs aduersitatibus, & angustijs in toto Regno, & præsertim in dicta Abbatia contingentibus non est propter earum varietatem, & diuersitatem possibile enarrare. His igitur attentis, & alijs mentem præfati Ioannis Antonij mouentibus, dubitanq; ipse, omnia præfata mala euenisse præfato dicto Domino Regi, eiusq; dilectissimis filijs, & in toto Regno tribulationes, afflictiones, & angustie propter amotionem dicti Altaris, & dictorum

Corpo-

Corporum discooperationem: timensq; peiora futura, ne omnipotens Deus fuisset tali causa iratus, & infestus contra dictum Dominum Regem, & regnicolas, cupiens Deo servire, & id se acturum, quod ei placeat, ne dicta Corpora remanerent discooperata, dictum altare maius de nouo reedificari, & construi fecit, & ad pristinum statum reduci: et Corpora Sanctorum Caroli Manni, Constantini, et Simplicij, quæ inde fuerant ablata, et in Sacristia recondita, in locum pristinum, et in primas eorum sepulturas, iuxta pedes Beatissimorum Patris Benedicti, et Scholasticæ, in cassis plumbeis, proprijs nominibus desuper scriptis plumbeis litteris, collocari fecit, et subtus idem altare recondi, eo quidem mense, die, et hora, quibus inde fuerant ablata, remota, et discooperata: Non appensato, et data opera, vel de industria, sed Diuina gratia cooperante: adeo quod omnes, qui ibi aderant, admirati sunt, quod ipso Domino Ioanne Antonio nesciente mensem, diem, nec horam prædictos, putauerunt potius diuino mysterio, & voluntate id operatum fuisse, quàm humano. Mandauitq; idem Dominus Ioannes Antonius

nus Priori, & Monachis Cassinensibus dicto die officium S. Benedicti cum Missa solemni in dicto Altari celebrari perpetuo in honorem omnipotentis Dei, eiusque gloriosissime Matris Virginis Mariæ, & gloriosissimi Patris S. Benedicti, S. Scholasticæ, & aliorum Sanctorum. Sunt autem sub dicto altari multa alia Corpora Sanctorum, quæ hic non sunt ascripta. Visis autem Corporibus S. Benedicti, S. Scholasticæ, & aliorum Sanctorum prænominatorum, dictus Dominus Ioannes Antonius, dicta Sancta Corpora, ut supra, recondi, & supra sepulchrum Beatissimorum Benedicti, & Scholasticæ poni tabulam marmoream pro cooperimento sepulturae: & supra dictam tabulam marmoream fieri solarium unum de mattonis terreis, & super mattonos aliam tabulam marmoream, marmoreis litteris ascriptam, & sculptam, versus dicta Corpora Sanctorum dictis litteris revolutâ, dicentē. Sub hac sepultura iacent Corpora Beatissimi Patris Benedicti, & Scholasticæ eius sororis, recondita ex ordinatione Ioannis Antonij Carraffæ Militis, filij Comitis Magdaluni, Viceregis

ceregis Abbatie Cassinensis, ob suam spontaneam deuotionem.

Quibus omnibus sic peractis, & ut supra gestis, fuimus pro parte dictorum Prioris, & Conuentus maxima cum instantia requisiti, & interpellati, ut de predictis omnibus ad aeternam rei memoriam cōficere deberemus publicum documentum. Nos verò attendentes, quia nostrum officium publicum est, & nemini de Iure negari potest, de predictis hoc praesens publicum confecimus documentum, & in Registro Cassinensi annotauimus omnia & singula, ut vidimus, & oculata fide inspeximus. Predicta autem omnia, & singula notata sunt manu mei Notarij Christophori Peroni, de S. Germano, Procuratoris dicti Sacri Monasterij Cassinensis: ut omnes firmiter credant, Corpora dictorum Sanctorum, ut supra scriptum est, sub dicto Altari verè collocata, & ibidem requiescere, modo, ordine, & forma predictis. In quorum omnium, & singulorum fidem, certitudinem, et caute- lam dicti Monasterij, ac omnium, et singulorum, quorum, et cuius interest, aut in futurum poterit quomodolibet interesse, factum est

de

de predictis hoc præsens publicum documentum, et instrumentum, scriptum, et subscriptum manu mei Notarij supradicti meoque solito, et consueto signo signatum, subscriptionibus, et Crucum signis infra scriptorum Iudicis, et testium proprijs manibus roboratum, et communitum. Acta sunt hæc sub anno Domini, Pontificatu, die, mense, Indictione, loco, modo, et forma predictis: presentibus ad predicta, Domino Ioanne Antonio Carrassa, Domino Mercurio Carrassa: Zenobio Sancti Germani, ad causas, et contractus Iudice, proiudice Ioannello Cece de S. Germano: Honorato Domini Pastoris de Colle S. Manni: Magistro Luca marmorario: Berardino Magistri Luca: Ioanne Michaelis de S. Helia: & magistro Petro de Fossato Lombardo, testibus ad præmissa spetialiter adhibitis, vocatis, & rogatis.

Ego Christophorus Peronus de S. Germano publicus ubilibet Abbatiali, & Imperiali auctoritate Notarius, præmissis omnibus, & singulis, unà cum prænominatis Iudice, & testibus interfui, eaq; omnia, ut audiui, & vidi, omnia, & singula fideliter annota-

ui, & de notatis hoc præsens publicum instrumentum confeci, & in præsentis registro Cassinensi manu propria scripsi, & publicavi, & in præsentem publicam formam redegi, meoq; solito, & consueto signo signavi, requisitus, & rogatus, in fidem, & testimonium præmissorum omnium. Appositum est consequenter Notarij signum.

Originale huius instrumenti extat Cassini in Registro secundo Bernardi Abbatis, fol. cētesimo septuagesimo primo à tergo.

Meminit huius inuentionis Volaterranus illorum temporum scriptor, lib. 20. Antropologiæ. pag. 623.

C A P. XXXV.

EN tibi candide lector testimonia, quæ pro existētia Corporum Sanctissimi Patris Benedicti, virginisq; ac sororis eius Scholasticę in Ecclesia Cassinensi adducere placuit: quibus planè posthac cuilibet certò constare debet, ea, non Floriaci, sed Cassini requiescere: sunt enim validissima, atq; veritatem hanc effica-

efficacissimè probantia . Et quidem apud Sanctam Sedem Apostolicam (cuius infallibile est iudicium) ad comprobandam aliquam veritatem , nil firmitus , aut fortius miraculis , reuelationibus , & oculorum inspectione iudicatur , & reputatur .

Vndè quando agit de referendo , siue annumerando inter Diuos , homine aliquo , his , & non alijs vtitur medijs . Quod si ista sufficiunt ad ascribendum aliquem Sanctorum cathalogo , cur non sufficient ad astruendam , & firmiter stabiliendam Corporalem S. Patris Benedicti existentiam in Casino Monte ? Tot Summi Pontifices id asserunt : tot Imperatores , & Reges affirmant : tot miraculis , & reuelationibus confirmatur : toties hæc sacra pignora visa sunt Casini , & adhuc dubitabimus ? Absit . Post fidei catholicæ veritates , nulla magis comprobata videtur , quàm hæc de existentia Corporis Sancti Patris Benedicti apud Casinum . Qui ergo eam non credit , nimium incredulus est . Sicut enim

Eccl. 19.

dit,

dit, durus, & grauis corde censendus est. Si quis autem tot summorum Pontificum testimonia, tot Imperatorum, ac Regum assertiones, tot miracula, reuelationes, & oculorum inspectiones, falsa, & conficta esse arbitratur, caueat ne falsitatis spiritu seductus ipse fallatur. Si quis verò nouum miraculum ad credendum postulat, meminerit quid Abraham diuiti illi epuloni id ipsum petenti, responderit. Habent, inquit, Moysen, & Prophetas, audiant illos. Habemus nos autentica Summorum Pontificum scripta, audiamus illa. Sed infelix ille diues, qui scripturis non credebat, subiunxit. Non Pater Abraham: sed si quis ex mortuis ierit ad eos penitentiam agent. Ait autem illi: Si Moysen, & Prophetas non audiunt, neque si quis ex mortuis resurrexerit, credent. Ita profecto est, qui scripturis non credit, etiam miracula, & reuelationes contemnet, calumniabiturque, sicut de scribis, & phariseis Evangelica prodit historia. Scio, veritatē hanc, de numero illarum esse, quæ citra salutis æternæ iacturam in dubium reuocari possunt:

Luc, 16.

et. 160

sunt: sed æquè scio, quæ superius allata sunt testimonia, satis superque esse, ad veritatem hanc persuadendam, vt ita firmiter credatur, quemadmodum alia plurima, quæ cum humana fide tenentur, certa tamen, & indubitata esse creduntur. Si Summo Pontifici placuerit, facilè hæc veritas ipsius calculo probari poterit: tum inspiciendo, & examinando, quæ adduximus pontificalia Diplomata: quæ cum vera esse compererit, verum etiam quod nos asserimus comprobabit: Tum præcipuè effodiendo Sanctissimi Patris Benedicti sepulchrum, quod est Cassini; vbi cum sacras eius reliquias inuenerit, omnibus veritatem hanc proponere, suoque Diploma te confirmare, ac nequis amplius de hac veritate dubitet, præcipere poterit.

C A P. XXXVI.

QUoniam ad stabiliendam, & firmiter statuendam aliquam veritatem, non sufficit rationes, & argumenta in eius confirmationem adducere,
re,

re, sed oportet prætereà, si quæ ab aduersarijs opponuntur obiecta, diluere, atque dissoluere, ne qui illa legunt, vel audiunt, ignorantes vim, & robur illorum esse nullum, illaqueentur, & decipiantur, veritateque relictæ, ad fabulas conuertantur: opportunè hoc loco ea, quæ Ioannes à Bosco ad impugnandam veritatem de existentia Corporali S. Patris Benedicti apud Casinum, absque vlllo ordine congerit, & coaceruat, dissoluere, & confutare intendo; vt remotis, ac sublati errorum tenebris, veritas ipsa, magis, magisque omnibus elucescat.

Compertum est, vnum, & idem corpus, non posse absque ingenti miraculo, duobus in locis consistere: vnde quicumque probauerit, aliquod corpus esse in tali, vel tali determinato loco, consequenter probatum relinquit, non esse in alio. Ideò Ioannes à Bosco quibusdam Diplomati-
bus, & rescriptis, tum Pontificum, tum aliorum, probare conatur, Corpus B. Benedicti Floriaci quiescere, vt inde certa consequentia pateat non extare Casini.

Possem

Possẽm quidem vnico verbo vniuersis ab ipso adductis respondere, dicendo (quemadmodum ipse de Diplomatribus Casinensibus dicit) omnia esse commentitia, falsa, atque fictitia. Sed absit a me tale responsum mordax, & temerariũ: Scio namque quid de crimine falsi censeãt sacri Canonẽs, quamque graue, & infame sit delictum. Ideo nec volo, nec debeo tale crimen alicui, etiam inferioris notæ homini, ne dum religiosis viris impingere: cum id absq; graui piaculo fieri nequeat, nisi causa cognita ab habente auctoritatem, qualem ego non habeo, sed Beatissimus Romanus Pontifex: qui si de controuersia ista iudicare voluerit, forsan decernet, Floriacensium Diplomata falsa esse, Casinensium autem vera. Reiecto igitur hoc dicendi modo, qui & Deum, & pias aures offendit, dicam simpliciter, quid de istis censeam papalibus rescriptis: non quidem asserendo, & affirmando, sed quæ mihi circa illa occurrunt dubia, proponendo: Lectori autem prudenti iudicium relinquendo. In primis ergo dico, quamuis verum
Z
esset,

esset, Diplomata ista à summis Pontificibus emanasse, nil tamen inde aduersus Casinenfes probaretur: quandoquidem non motu proprio, & ex certa Pontificis scientia, sed ad instantiam partis expedita esse non oscuntur. Inter hæc autem magnum discrimen versatur: Ea enim quæ Pontifex ex sua, certa scientia dicit, & narrat, verba Pontificis sunt, & vt talia credenda, & amplectenda. Ea verò, quæ ex petitione, seu narratione aliorum litteris Apostolicis inferuntur sæpius falsa esse contingit: non enim Pontificis, sed petentis sunt verba. Exemplo quotidiano rem illustremus. Vacat quoddam beneficium curatum, valoris aureorum mille, de quo consistorialiter prouideri solet: Petrus, quò istud beneficium facilius impetrare valeat, Pontifici exponit, beneficium illud simplex esse, nec valorem aureorum centum excedere, nec esse consistoriale. Annuit Pontifex, & concedit beneficium Petro. Conficiuntur desuper Apostolicæ litteræ, in quibus beneficium illud tale esse asseritur, quale Petrus exposuit. Nonne assertio ista

falsa

falsa est? Ita planè: At non Papæ, sed Petri est: nec ex eo, quod in litteris Apostolicis continetur, aliquam sibi conciliat fidem, siue auctoritatem: Imo detecta falsitate narratiuæ, grauius inde meretur puniri Petrus, quia non quemlibet hominem, sed ipsum Papam visus est decipere. Similiter in nostro casu dicendum. Ea, quæ in assertis Diplommatibus, Monasterio Floriacensi concessis, de Corpore B. Patris Benedicti Floriaci existente narrantur, non ex mente Pontificis, sed iuxta feriem, & tenorem libelli supplicis sanctitati suæ porrecti, narrari, & dici: at verò in Diplommatibus Casinensi Monasterio concessis, Pontifices ex professo agunt de existentia S. Patris Benedicti apud Cassinum: vnde illarum assertio litterarum Pontificia censenda est, Floriacensium verò minimè. Præferendæ igitur sunt Casinenses Floriacensibus.

C A P. XXXVII.

Sed examinemus paulisper singula re-
scripta. Proponunt primo duo Diplo-
mata

Boschus
Pag. 239.

Z 2 mata

mata Leonis Papæ Septimi. Prius datum quinto idus Ianuarij. Pontificatus ipsius anno tertio: Posterius datum Calendis Februarij, anno quarto: ambo Indictione vndecima. Quis non videt, falsam esse necessario alterius Indictionem? Non enim illis duobus annis eadem poterat currere Indictio. Respondebunt fortè, errorem hunc, vitio scriptoris, seu impressoris irrepsisse. Nescio an ita sit: sed esto. Cum videant in scriptis suis Indictionem erroneam, nec tamen velint, scripta illa Apostolica falsa censerì, cur si in Casinensiu Diplomatribus, similis forsan error, eadem ratione obrepfit, vniuersa falsa esse proclamant? Cur statim Casinenses Monachos impostores, & litterarum Apostolicarum falsatores esse vociferàtur? Hoc nō est veritatem inquirere, sed odia ferere. Profecto cū scriptum sit: quod tibi vis fieri, alteri fac: humanitatis vestrę erat, in quo veniam vobis tribui vultis, cæteris indulgere: nè duo pōdera in sacculo, contrà Dei præceptum, habere videremini. Con-

donamus ergo vobis errorem istū, pergamus

mus ad alterum; In secundo eiusdem Leonis rescripto, inducitur Pontifex ita dicēs. *Intimatum est nobis, in Monasterio admodū Reuerēdo vocabulo Floriaco nominato, quod est in honorem Dei Genitricis Marię, & S. Petri constitutum: ubi requiescit egregius Pater, Dominus noster Beatissimus Benedictus, decus, videlicet, gemmaque Monachorum.* Ita ne loquuntur Pontifices? quando aliquem Sanctum, Dominum nostrum appellauerunt? Nullus Christianorum, nedum Pontificum, alteri à Christo, epitheton Domini nostri tribuit: quia nullus, nisi ipse Dominus noster est. Et quidem Leo iste Monachus non fuerat, ut vel sic error iste valeat excusari: sed qui bullam scripsit, forte erat, & ita titulum illum incompetentē, & quem B. Benedictus non amat, nec quarit, illi attribuit: reuerentiam quidem erga Beatum Benedictum, se habere ostendens, sed non secundum scientiam: Scio Beatum Gregorium lib. 2. regis. post epist. 38. in priuilegio Monasterio S. Medardi concessō, eundem Sanctum, Dominum Medardum appellasse: at vero quē-

quam

quã pontificum, aliquem Sanctorum, dominum nostrum vocasse, nusquam hactenus reperire potui. Vnde ex hoc solo titulo perperam B. Benedicto tributo, argui potest falsitatis hæc bulla, non quidem meo, sed Summi Pontificis iudicio. Habetur enim in cap. Quam graui de crimine falsi, Quod litteræ illæ, in quibus Papa alicui titulum incompetente, & à stilo ordinario alienum tribuit, falsè censeantur: putà si Episcopum filium, aut præbyterum fratrem vocet. Cum ergo titulus Domini nostri, Beato Patri Benedicto hic tributus, sit incompetens, & à consuetudine Pontificum valde alienus, profecto (iuxta præfati Canonis sententiam) falsa videtur iudicanda etiam ipsa bulla.

C A P. XXXVIII.

Pag. 241.

Secundo loco affert Boscius, litteras quasdam nomine Alexandri Secundi expeditas: antè quarum exordium, ista scribit. *Alexander Secundus Papa, bullam sequentem litteris ferè ignotis, ac quasi*

quasi Gothicis dedit. Ex quibus incipio prædictam bullam arguere imposturæ, quod videlicet Romani Pontifices in suis publicis scripturis, non fuerint vsi litteris incognitis, aut ferè Gothicis. Et dato, quod tempore Gothorum illis vsi fuissent: certè Alexandri huius tempore, qui post millesimum, & quinquagesimum annum à Domini Natiuitate sedit, non erant in vsu apud Romanos Pontifices. Vidi ego plura illorum temporum monumenta, tam Alexandri Secundi, quàm aliorum præcedentium, & subsequantium Pontificum, sed vniuersa latinis, non Gothicis, cognitis, non incognitis litteris exarata. Forsan illa præfatiuncula ostendere voluit Boscus suam summam sapientiam, quod litteras alijs incognitas, solus legere potuerit. Secundo arguo aduersus hoc Diploma, ex eo quod constituit Floriacense Cœnobiū caput omnium Monasteriorum Galliæ, quod quidem priuilegium fuerat à Beato Gregorio Monasterio S. Medardi prius concessum: vt patet ex Registro epistolarum B. Gregogorij lib. 2. post epistolā 38.

nec

nec credendum est, Alexandrum Secundum tali privilegio derogare voluisse. Erant igitur in Gallia tunc temporis duo capita omnium Monasteriorum, quod absurdum omnino est, atque monstrosum. Adde quod Helgaldus Monachus Floriacensis in vita Roberti Regis loquens de Gauzolino Archiepiscopo Bituricensi, hæc ait. *In honoribus seculi eum honorans* (Robertus scilicet Gauzlinum) *attribuit illi honores non minimos, Abbatiam Sancti Benedicti, quæ est Caput totius ordinis Monastici.* Loquitur autem de Abbatia Floriacensi, ut patet ex his, quæ paulo antè narrauerat, Gauzlinum videlicet Abbatem fuisse Floriacensem. Quod etiam asserit Aymoinus Monachus Floriacensis apud Boscum in præmio libri de miraculis Sancti Benedicti, pag. 79. floruit autem Gauzlinus annos ferme quinquaginta, antequam præfens Alexandri Diploma expediretur. Non ergo huius bullæ vigore Monasterium Floriacense Caput omnium Monasteriorum Galliæ est constitutum, si Helgaldo credendum est. Si autem ve-

Baro. tom.
11. pa. 99.

Bosc p. 67.

rum

rum dicendum est, nec prius, nec post hanc bullam fuit Monasterium Floriacense caput omnium Monasteriorum Galliae, quia nunquam id fuit, nec poterunt ostendere Floriacenses cum suo Bosco, unquam fuisse. Florebat certe tunc in Gallijs nobilissimum Cluniacense Cœnobium cum sua Congregatione, cuius nunquam fuit caput Floriacense Monasterium; Imò contra potius dici posset, quandoquidem Sanctus Odo Cluniacensis Abbas præfuit Monasterio Floriacensi, ut constat ex eius actis, quæ habentur apud Surium tom. 6. die 18. Nouemb. Cum itaque Floriacum nullo modo fuerit unquam omnium Galliae Monasteriorum caput, nec eius Abbas cæteris præfuerit Abbatibus, videtur dicendum, hunc esse titulum sine re, a Pontifice nunquam concessum, sed à Monachis confictum. Tertio argumentor ex sigillo huic bullæ appposito, in cuius circumferentia hæc legitur inscriptio. Deus noster refugium, & virtus. At verò in eiusdem Alexandri veris, & legitimis scriptis, circum sigillum ista leguntur: Exaltauit

Baro. to. 11
pag. 328.

me Deus in virtute brachij sui: vt videre est apud Cardinalem Baronium tom. 11. Annalium ad annum Christi millesimum sexagesimum secundum. Aliena ergo hæc inscriptio videtur falsum reddere sigillum: quod si ita est, falsæ etiam erunt ipsæ Apostolicæ litteræ, vt habetur cap. licet. de crimine falsi, adiuncta glosa. Afferuntur prætereà litteræ istæ, datæ Lucæ anno Pōtificatus eius vndecimo, cum tamen anno illo (vt docet Cardinalis Baronius) non Lucæ, sed Romæ commoratus fuerit Alexander: verum quia error fortè irrepfit in anno Pontificatus enumerando, eum errorem vobis indulgeo.

Ad rescripta Eugenij, & Alexandri tertij respondeo, nil efficere contra nos: siquidem opinatiuè tantum, & iuxta aliorum sententiam asserunt, Corpus B. Patris Floriaci requiescere, dum ita dicunt. *Cuius Corpus gloriosum ibi requiescere creditur.* Urbanus etiam Quintus quando reliquias S. Benedicti à Floriacensibus sibi dari iussit, ita loquutus est: *Cuius Corpus in vestro Monasterio requiescere dicitur.*

Qui

Qui postea in Italiam veniens, præter innumera priuilegia, eaque illustrissima, quæ Casinensi Cœnobio, propter reuerentiam S. Patris Benedicti ibi quiescentis, contulit: bullam Zacharię Papæ de existentia Corporis S. Benedicti apud Casinum, semel, & iterum approbauit, & confirmauit. Vrbanus ergo Quintus non à Floriacensibus, sed à Casinensibus stat, eisque patrocinator.

C A P. XXXVIII.

AD cætera testimonia dico: ea omnia esse Gallorum hominum, qui facile pro patria testimonium dixerunt, arbitrati, verum esse, quod à Floriacensibus de existentia Corporis S. Benedicti apud illos, ferebatur: vnde & plures illorum, non assertiuè, sed relatiue loquuntur, dicentes: qui in Ecclesia Floriacensi requiescere dicitur. Deinde oppono plures paucioribus, & suspectis omni suspicionem carètes. Sūt enim omnes vestri testes Galli, At verò in fauorem Casinensium, non solum Itali, verum etiam Germani,

Baro.to. 8.
pag. 499.

& Hispani, imò & Galli ipsi, vno quasi agmine facto, conspirant. Mirum profecto est (quemadmodum Cardinalis Baro-
nius tom. 8, ad annum sexcentesium sex-
agesimum quartum argumentatur) in-
notuisse Gallis, iisque magnoperè exultan-
tibus, Corpus S. Benedicti Floriacum esse
translatum: & tamen Francorum Princi-
pes, & alij innumeri, non Floriacum, sed
Casinum, vndique confluisse post hæc:
frequentesque suscepisse pietatis ergo pe-
regrinationes. Et quamvis Boscus argu-
mentum hoc floccipendat, ac leue, & nul-
lius ponderis esse dicat, quapropter ad
marginem ista adnotauit: hæc coniectura
parum premit, infraque dissoluetur: tamen
cū ad solutionem ventū est, adeò fortè, ac
difficile illud inuenit, vt dissoluere nullate-
nus quiverit. Audias, oro, lector, optimè ip-
sius solutionem de verbo ad verbum huc
transcriptam. *Quod verò peregrinationes
frequentes Transalpinorum ad Casinum in te-
stimonium adducat, hoc nihil efficit: alioquin,
& frequentes totius orbis ad Bethleem Pale-
stine concursus hodiernus, præsepe Domi-*

Bosc. pag.
371.

Bosc. pag.
389.

cum

cum ibi adesse conuinceret, quod tamen Romæ esse scitur. Sic Boscus. Egregium profecto responsum. Qui ad loca Sancta Palestinæ peregrinatur, sicut in sepulchro Hierosolymitano Corpus Christi quiescere non credunt, ita nec in Bethleem eiusdem præsepe esse affirmant. Transalpini verò, qui Casinum deuotionis ergo confluunt, Corpus B. Benedicti ibidem requiescere, seque ad illud visitandum peregrinari, constanter asserunt. Manet ergo insolutum Cardinalis Baronij argumentum pro Casinensibus factum, nec vnquam illud dissoluet Boscus.

Ad Historicos à Bosco adductos, nec vacat, nec libet, nec est necesse respondere: tum quia esset opus laboris immensi, vtilitatis verò minime: tum præcipuè, quia nullus eorum (imo ne omnes quidem simul) tantæ est authoritatis, vt vel vni ex supra a nobis adductis testibus, valeat, aut debeat aliquatenus coæquari, ne dum præferri. Ego certè tanquam verus Ecclesiæ filius, tot Pontificibus Summis subscribere, indubiamque fidem ipsorum scrip-

scriptis adhibere malo: quàm illis relictis, historicis istis mirè inter se pugnantibus, varijsque, ac multiplicibus de hac re opinionibus digladiantibus, auditum præstare, vel fidem. Cæterum ad ea, quæ de translatione Sancti Patris Benedicti narrant, in secundo huius operis libello quantum necesse fuerit (Deo dante) respōdebo.

C A P. X X X X.

SVnt præterea iu præfato lib. Ioannis à Bosco, scholia, & glossemata, siue notamenta varia, atq; diuersa hinc inde sparsa, quibus, tanquam oblique, & ex insidijs, impetit, lacerat, sugillatq; Monachos Casinenses, & vniuersa eorum scripta, præcipuè verò Leonem Ostiensem, integerrimę fidei scriptorem: quæ cum sint in magnum præiudicium veritatis (cuius patrocinium, & defensionem in hoc opusculo suscepi) scripta, nequeo illa tacitus præterire, ne silendo videar consentire. Primum notamētum habetur præfixum epistolæ Oderisij Aabbatis Casinensis

nenfis, de qua supra, cap. 26. ubi sic ait.

Bosc. pag.
252.

Extant, & litteræ Cassinensium ad Floriacenses, quas legere erit iucundum, in quibus maximè intueri licet, conficta esse, quæ de Corpore S. Benedicti proferunt ex Leone Ostiensi Cassinenses, Apostolica rescripta. Non enim Oderisius Abbas Cassinensis, si suo tempore extitissent, ea tacuisset, cum tantopere satagat miraculis, atque reuelationibus Cassinensibus Corpus S. Benedicti vindicare. Quod longe expeditiori via per testimonia Romanorum Pontificum, si ad manum fuissent, præstitisset. Secundum notamentum simile est huic, ideò simul proponendum, ut pariter utrique respondeamus. Affert quoddam fragmentum ex Adonis Treuerensis Martyrologio, ubi agit de translatione Sancti Patris Benedicti, ac sororis eius Scholasticæ: cui subiungit Boscius de suo hæc verba.

Bosc. pag.
365.

Hic præclarus Pontifex post Leonem Cassinensem scripsit: & licet assiduus esset Romanorum Pontificum aulæ, ut Aloysius Lyppomanus indicat: Bullas tamen, quas Leo ipse confingit, utpotè nunquam datas, in recensenda translatione Sancti Benedicti haud pertinuit.

*mult. Ceterum, si quod verisimiles coniectura
mibi suadet, expromere liceret, dicerẽ: neotheri-
cos quosdã Casfinates, Leoni Osti. (vt ab eius
et antiquitate et dignitate sibi cõpararent fi-
dẽ, et auctoritatẽ) partum supposuisse, cuius si
rediuuius esset, se minimẽ patrem inscriberet.
Nam quod rem urget uehementer, illud est,
quod S.R.E. Cardinalis, multa de Pontifici-
bus Summis sui sæculi dicat, quæ veritati nul-
la ratione quadrare conuincuntur. Hæc Bo-
scus vbi supra.*

In his notamentis multipliciter errauit
Boscus. Primũ dum asserit, Adonem
Treuerensem post Leonem Casfinensem
scripsisse, cum multo secus se res habeat:
siquidem Ado (vt ipse etiam Boscus asse-
rit) ante annum Domini millesimum octo-
gesimum primum, tẽpore Gregorij Papæ
Septimi scripsit: Leonem verò post mortẽ
Victoris tertij, qui præfato Gregorio in
Pontificatu successit, scripsisse constat ex
eiusdem Chronico, in quo obitum præfa-
ti Papæ Victoris describit: quod facile
potuit videre Boscus. Vnde nonnullius
oscitantix arguendus est, qui adeò mani-
festam

festam falsitatem non agnouerit : vel si agnouit, alicuius impudentiæ, qui mendacium tam apertum (vt Leonem, & Cassinenses carperet) simplici lectori obtrudere voluit. Errauit secundo Boscus dicens: Adonem non timuisse Bullas de translatione S. Benedicti à Leone confectas, vt potè nunquam datas. Bone Deus, & quænam sunt bullæ istæ, quas Ado non pertimuit? Ego circa Sanctissimi Patris Benedicti translationem nullam aliam inuenio, præter illam Urbani Secundi, de qua supra ca. 18. quam diximus ibidem à Clemente Quarto fuisse confirmatam. Quando autem scripsit Ado suum Martyrologium, nec dum fuerant creati Pontifices Urbanus, & Clemens prædicti: quomodo ergo poterant eorum bullæ, quæ nondum extabant, ab aliquo timeri? Aliud autem Diploma Pontificium circa istam translationem nec verum, nec commentitium, nec apud Leonem, nec apud alium scriptorem, nunquam poterit ostendere Boscus à Cassinensibus fuisse productum.

Tertio errauit Boscus, asserens, Leonem

bullas confinxisse, vel Casinenſes Monachos bullas confictas ex Leone protuliſſe. Neutrum enim verum eſt. Leo namque nullas adducit in ſuis ſcriptis bullas, nec Caſinenſes aliquam Leoni attribuunt. Volue, & reuolue Leonis Chronicon, & ſi in eo aliquam bullam inueneris, mendacem me eſſe pronuncia: Si autem non inueneris, falſum te dixiſſe humiliter confitere, vt veniam valeas obtinere. Quod ſi de bullis, quæ in calce Chronici Caſinenſis impreſſi habentur, loqueris, illæ (quamuis perperam ibi ſint poſitæ) nec ſunt Leonis, nec quiſquam aſſerit, illuſe eſſe. Quare ergo tã audacter pronunciaſti, Diplomata, quæ Leo Caſinenſis aſſert, falſa eſſe, cum nulla aſſerat? Quare etiam non timuiſti allegare in tuum patrociniũ Cardinalem Baronium, tom. nono. Ad annum Domini ſeptingenteſimũ nonageſimum quintum in fine: quaſi frequenter huiuſmodi ſugillantem, ac penè reſpuentem Diplomata, ipſorum ex ſtilo conſtationem deprehendens: cum in toto illo anno, nec in toto illo tomo, tale aliquid,

de

de Leone dicat? Ego certè diligenter in-
quirens, illic aliquid tale, hætenus inue-
nire non potui. Concludens ergo tecum
dico: Vel sciens, & prudens aduersus Leo-
nem, & Casinenses ista scripsisti, vel igno-
rantly: si primum, inique profecto, egisti,
dum contra propriam conscientiam talia
effutire ausus es: Si secundum, impruden-
ter egisti, dum incerta pro certis, falsa pro
veris, tam facile asseruisti. Quod si in his
tàm apertis, & manifestis hallucinatus es,
non est cur in his, quæ ex vetustis biblio-
thecæ mēbranis proferre te iactas, aliqua
tibi à quoquam fides adhibeatur.

C A P. XXXXI.

Dixisti præterea, Neothericos quos-
dam Casinates Leoni Ostiensi par-
tum supposuisse cuius si rediuius ef-
set, se minime patrem inscriberet. Nam quod
rem urget vehementer, illud est, quod S. R. E.
Cardinalis multa de Pontificibus Summis sui
seculi dicat, quæ veritati nulla ratione qua-
drare conuincuntur. Et rursus infrà. Verum

Bosc. pag.
365.

Bosc. pag.
381.

cum in Leonis narrationibus, multa, ac penè omnia, me haud leuiter admonerent, de earum veritatis, atque integritatis certa fide dubitandi, inò & penè compellerent, &c. Vbi non iam de bullis, sed de ipsa Leonis Ostiensis historia, videris mihi agere: Cumque nullam aliam legere potueris, præter illam Venetijs, opera Laurentij Monachi Vincentini, per Lazarum de Soardis, die duodecima Martij 1513. excusam, oportet, vt quæ aduersus Leonis historiam asseris, aduersus istam dicta esse intelligantur: In qua non pauca inueniuntur, quæ toto cælo, & à veritatis tramite, & à Leonis authographo deuiant. Vniuersos ergo, qui hæc legerint, semel pro semper admonitos esse volo, extare in Archivio Casinensi codicem, seu volumen quoddam perantiquum, ante hos quadringentos annos scriptum characteribus Longobardis, quod Chronicò Casinense appellatur: diuisum in quatuor partes, siue libros, quorum tres priores Leonis Ostiensis esse dicuntur: quartus verò Petri Diaconi Casinensis bibliothecarij. Incipit autem eius historia

Casinensis
Chronicò
notatur.

ria à Beatissimo Patre Benedicto, & vsque ad Innocentium Secundū Papam protenditur. Hoc volumen videtur voluisse typis excudere præfatus Laurentius, Monachus quidem Cōgregationis Casinensis, sed rerum Monasterij Casinensis penitus ignarus, & inscius: quippe qui nunquā Casinum viderit, nec supradictū Chronicon manuscriptū legerit: Quod ex eiusdē Vincentij epistola, initio libri præfixa liquido colligi potest. Ita enim ille scribit Abbati S. Iustinae de Padua, cuius autoritate, & iussu Chronicon illud excudi faciebat.

Quam profecto prouintiam vires nostras excedentem subire non dubitavi, cum tui causa, cuius imperio non morem gerere, nefas esse dixi: tum rei ipsius ratione: ut scilicet eam à situ, & carie vendicarem: In Bibliothecis siquidem nostris propemodum vetustate confecta, latitabat, breui (ni fallor) curriculo peritura.

Hæc Laurentius. In quibus autem bibliothecis liber, à quo ipse hausit, lateret, nescio: hoc certo scio, Codicem Casinensem optimè conseruari, nec situ, & carie tabescere, sed integrum, & illibatum ha-

Pr. Locus.

tenus permanere. Vt autem prudens lector agnoscat, quam male hoc *Chronicon* impressum ab illo manuscripto sit exceptum, placuit quædam adducere loca, ex quorum collatione euidenter appareat, qualis, & quanta sit inter vtraque diuersitas. Primus locus sit ille libri primi *Chronici* impressi cap. 48. vbi sic ait. Temporibus Aionis Beneuentani Principis, & Stephani Papæ Quinti, eiusque prædecessoris Formosi: quem videlicet Formosum, Stephanus Papa, qui ei successerat, pro eo, quod cum esset Ostiensis Episcopus, contra Sanctorum Canonum decreta Apostolicam inuaserat Sedem, de sepulchro extrahi, abijci mandauit, cunctasque ipsius ordinationes irritas esse constituit. In manuscripto verò ita loquitur verus Leo. Fuit autem temporibus Aionis Principis Beneuentani, & Stephani Quinti Papæ, & successoris eius Formosi: quæ videlicet Formosum, Stephanus Papa, qui ei successerat, de sepulchro suo extrahi, abijci mandauit, cunctasque eius ordinationes irritas esse statuit: Pro eo scilicet, quod

quod cum Ostiensis Episcopus esset, contra Sanctorum Canonum decreta, Apostolicam Sedem inuaserat. Sic de verbo ad verbum habetur in Codice M.S. lib. 1. cap. 45. ad finem fol. 29. à tergo. Secundo, in Chronici impressi libr. 2. post cap. 11. sic habetur. Hic deficit cap. duodecimum: quod tamen in M.S. integrum legitur, & incorruptum. Præterea lib. 3. cap. 63. ubi agitur de consecratione Papæ Victoris tertij, facta Romæ septimo Idus Maij. Subditur statim de translatione S. Episcopi Nicolai, quam sic refert Laurentius, Quo etiam die corpus S. Confessoris Christi Nicolai ex Ciuitate Myrensi, ubi septingentis ferme annis quieuerat, Venetias translatum est: In cuius honorem ædificata est Ecclesia musuo tabulato, perquam decenter ornata, à Patritijs Venetis, & Monachis ibidem manentibus, maximo cum honore veneratur, & colitur. Quamquam nonnulli Barium translātū esse contendant. At Leo in M.S. cap. 66. ad finem fol. 156. à tergo sic habet. Quo etiam die Corpus S. Confessoris Christi

Sec. Locus

Loc. tertij

-519

Ni-

Locus 4.

Nicolai à Ciuitate Myrensi, in qua per annos septingentos septuaginta quinque quieuerat, Barium delatum est. Eodem lib. cap. 72. agens de obitu Papæ Victoris, sic ait Laurentius. His ita dispositis, atque decretis, sepulchrum sibi in ipsa Capituli absyda parari iussit, atque post diem tertium foeliciter migravit ad Dominum, decimo sexto Calendas Octobris, anno Dominicę Incarnationis, millesimo octogesimo nono. Cum præfuisset in huius Monasterij regimine annis viginti nouem, mensibus quatuor, diebus sexdecim: In Sede verò Apostolica ab ipso suæ electionis exordio, anno vno, à consecratione verò mensibus quatuor, diebus septem. Leo verò in M. S. cap. 71. fol. 160. sic habet. His ita dispositis, atque decretis, sepulchrum sibi construi in absyda ipsius Capituli iussit, atque post diem tertium foeliciter migravit ad Dominum sextodecimo Calendas Octobris, anno Dominicę Incarnationis millesimo octogesimo septimo: A Patris autem Benedicti transitu, anno quingentesimo septuagesimo nono: Cum præ-

præſuiſſet in huius Monafterij regimine
annis viginti nouem, menſibus quatuor,
diebus ſexdecim: In Sede verò Apoſtoli-
ca ab ipſo ſuæ electionis exordio anno
vno, ſacrationis, menſibus quatuor, die-
bus ſeptem.

Videntur ne tibi, ò lector, ea quæ Lau-
rentius excudit, cum his, quæ Leo ſcrip-
ſit, concordare? Nihil minus. Credide-
rim ergo, Laurentium iſtum, forti-
tum fuiſſe aliquod exemplar malè, &
infideliter transcriptum: ſicquæ ex turbi-
do fonte turbidas propinaſſe aquas, alijsq;
bibendas tradidiſſe: vnde & a viris doctis
male audit hoc Caſinenſe Chronicon, &
meritò: nam adeò plurimis ſcatet menda-
cijs, vt plane dicere poſſimus, tot in eo
eſſe mendacia, quot ſententiæ. Abeat igi-
tur hoc Chronicon tot erroribus plenum,
& iam neminem amplius decipiat, nec ea,
quæ ab altero conficta ſunt, pro Leonis
hiſtoria nobis obtrudat: nulla ei fides in
poſterum adhibeatur: nullam enim mere-
tur fidem, qui tam infideliter, & menda-
citer, tot & tanta tranſcripſit. Curent au-

tem Patres Cassinenses, vt præfatū Chronicon aboleatur, & illud M. S. à viris doctis, & probis, qui optimè litteras Longobardas legere norint, fideliter transcribatur & in lucem, multorum vñbus profuturum, quam emendatum prodeat: vt sic fides, & integritas Leonis Ostiensis præclari sui temporis historici, omnibus innotescat: Indecens enim est, vt propter multa male transcripta à Laurentio isto Vincentino, vel alio quopiam imperito, fides, & auctoritas Leonis Cardinalis, & Episcopi Ostiensis, vacillet, ac periclitetur.

C A P. XXXVII.

EX his manifestè apparet, multa inueniri in Chronico Cassinensi excuso, falso descripta, quorum si Leo reuisceret, se minime patrem, & auctorem inscriberet: verum hæc non efficiunt, quin falsus sit Boscus, dum asserit, Leonem ipsum bullas confinxisse, vel Monachos Cassinenses confictas bullas Leoni supposuisse: neutrum enim verum est,

nec probat, vel probabit vnquam Boscus.
Et vt semel Leonem Ostiensem à calum-
nijs, quas iniuste patitur, defendamus :
oportet respondere verbis illis à Bosco in
ipsum dictis: scilicet, Leonem glorianter,
ac mendaciter esse loquutum : quæ ipse
desumpsit ex Cardinali Baronio tom. An-
nali 11. Ad annum Domini millesimum
quingagesimum nonum : vbi postquam
egisset de Synodo Romana sub Nicolao
Papa Secundo congregata, in qua Beren-
garius hæreticus errorem suum spontè
damnassee fertur: subinfert quæ Leo Osti-
ensis de Alberico Diacono, disputante in Sy-
nodo Romana aduersus Berengarium, eū-
que edito libello confutante, narrat lib. 3.
Chronici cap. 33. Post verba autem Leo-
nis, subdit statim Baronius. *Hæc Leo, sed
glorianter nimis, ac valde mendaciter: nam
ut audisti, Berengarius absq; ulla præuia ha-
bita in Synodo de hæresi altercatione, statim
sponte damnavit errorem.* Hæc Cardinalis
Baronius: cui spero gratissimum fore, si
quæ pro veritate dicenda videntur, ea, qua
par est submissione, pro Leone respōdero.

.889.018

Bosc. pag.
384.Baro. pag.
254.A.

110 051

Baro. pag.
237.Bolog. pag.
237.Bolog. pag.
237.Bolog. pag.
237.Bolog. pag.
237.

Sic enim lego illum scribentem in præfatione ad appendicem to. 11. Annali. Prima, inquit, illa censeri debet scriptorum felicitas, si à veritate nunquam pedem efferre contingat. Secunda verò felicitas illa debet estimari, si quæ humana imbecillitate errata noscuntur, eadem cognita emendare: quam nos assequi cum exoptemus, ita comparati sumus, ut monitores nostros, tanquam insignes colamus benefactores. Hæc Baronius. Quibus verbis permotus, ostendere decreui, Leonem Ostiensem, non mendaciter, sed verè in enarranda inter Albericum, & Berengarium altercatione, fuisse loquutum: neque hac in re alium opto Iudicem, quam eundem sapientissimum Baronium; certus, quod perperis adducendis defensionibus, pro Leone, imo pro veritate (quæ omnibus est præferenda) iudicium proferet.

Leo Osti.

Historiam igitur Alberici Diaconi describit Leo in codice M. S. lib. 3. cap. 33. fol. 132, in hunc modum. Per idem tempus Albericus Diaconus vir disertissimus, ac eruditissimus ad hunc locum habitaturus advenit. Hic in hoc Monasterio positus composuit librum

librum de virginitate S. Mariæ: librum di-
flaminum, & salutationum: In musica dia-
logum: contra Henricum Imperatorem, de
electione Romani Pontificis: vitam S. Virgi-
nis Christi Scholasticæ, homiliam eius: vitam
S. Dominici, passiones Sanctorum Modesti,
& S. Cesarij: librum de Dialectica. Tempo-
ribus verò eius facta est Synodus in Vrbe Ro-
mæ aduersus Berengarium Diaconem Eccle-
siæ Andegauensis, qui inter multa, quæ astrue-
re nitebatur, dicebat, sacrificium Corporis, &
Sanguinis Domini figuram esse. Cumque nul-
lus ei resistere valeret, idem Albericus euoca-
tur ad Synodum: quo dum venisset, post va-
ria conflictationum genera, cū pars parti non
cederet, idem Albericus hebdomadæ unius
accepta licentia, librum aduersus eundem Dia-
conem de corpore Domini edidit, Sanctorum
Patrum testimonijs roboratum, in quo omnes
assertiones eius destruxit, eternæque obliuioni
tradidit. Sic Leo. Sciendum ergò pro ve-
ritatis intelligentia, bis fuisse congregatā
Synodum Romæ aduersus Berengarium:
semel sub Nicolao Secundo Papa, anno
Pontificatus eius primo; Domini verò,
mil-

millesimo quinquagesimo nono. Iterum sub Gregorio Septimo, anno eiusdem septimo, Domini autem millesimo septuagesimo nono. In prima Synodo Berengarius absque vlla præuia de heresi altercatione, statim sponte damnauit errorem, vt Baronijs vbi supra asserit. In secunda verò disputatum est aduersus illum, & præcisè Sāctus Bruno, qui paulò post fuit Signie creatus Episcopus, contra eundem disputauit, vt eius vitæ acta testantur. Et Baro. etiam tom. II, anno 1079. pag. 528. Quando ergo Leo Ostiensis asserit Albericum disputasse in Synodo Romana contra Berengarium, loquitur non de prima Synodo sub Nicolao, sed de secunda sub Gregorio habita: quod ex eiusdem Leonis narratione manifestè colligitur: Sic enim ait vbi supra. *Per idem tempus Albericus Diaconus, &c.* Quæro, Per quod tempus? Certe post annum millesimum septuagesimum primum. Fuit namque aduentus Alberici ad Monasterium Casinensè aliquanto post consecrationem Ecclesiæ eiusdem Cœnobij, factam ab Alexandro Secundo,

Baro. pag.
528.

do, Calendis Octobris, pontificatus ipsius anno decimo. Domini verò millesimo septuagesimo primo, vt habet idem Leo cap. 28. eiusdem lib. 3. Post in Monasterio constitutus scripsit libros à Leone relatos; ac tandem ad Synodum euocatus, contra Berengarium disputauit. Considerata igitur rerum serie, ac temporum ratione, à Leone diligenter annotata, Albericus Casinum venit extremis Alexandri Secundi temporibus: vnde in codice M. S. fratim post Alberici aduentum, Alexandri Papæ obitus describitur. Quando ergo celebrata est Synodus contra Berengariū sub Nicolao Papa, adhuc non venerat Albericus Casinum, nec habitum Monasticum induerat, quando verò coacta est secunda Synodus sub Gregorio Papa contra eundem Berengarium, Albericus erat iam Monachus, & libros supra à Leone relatos scripserat, quibus sibi nomen, & auctoritatem conciliauerat: ideoque vocatus ad Synodum fuit, in qua ea, quæ Leo refert, contigerunt. Leo itaque nec glorianter nec mendaciter loquutus est:

Leo Osi.

fed

sed quæ suo tempore contigerunt, fideliter enarrare studuit. Quibus sic stantibus, de-
 leat, obsecro, sapientissimus Cardinalis
 Baronius verba illa in Cardinalem, & Epi-
 scopum Ostiensem nimis seuerè prolata,
 scilicet. Hæc Leo, sed glorianter nimis, &
 valde mendaciter: restituatque eidẽ Leo-
 ni, elogium sibi iure debitum, atque abip-
 somet, non semel eidem tributum, scilicet
 scriptoris integerrimi sui tẽporis: Sic enim
 eum vocat eodem illo to. i. r. & anno mil-
 lesimo quinquagesimo nono: quem etiam
 anno millesimo septuagesimo septimo,
 scriptorem appellat sinceræ fidei. Profe-
 cto si ista Leoni conueniunt (vt verè con-
 ueniunt) nullo modo poterit eidem con-
 uenire, esse valde mendaciter loquutum.

Baro. tom.

11. p. 248.

Pag. 503.

C A P. XXXXIII.

HIs pro mea in Cardinalem Baro-
 nium obseruantia, proque Leo-
 nis Ostiensis defensione, dictis,
 iam nunc oratio nostra ad Ioannem à
 Bosco se conuertit; cuius occasione pau-
 lulum

lulum digressi eramus : vt ostenderemus ,
Leonem Ostens. nec mendaciter, nec glo-
rianter esse loquutum , quemadmodum
ipse sibi malè persuadet . Fatemur equi-
dem, omnem hominem falli, & fallere pos-
se: at verò, iniquum esse censemus, si quem
tanquam hominem deceptum fuisse con-
tingat, nos, eum mentiri, aut decipere vo-
luisse dicamus: Cùm illud fragilitatis hu-
manę sit, hoc autem malitię, & peruersi-
tatis . Ingenui autem , candidi , sinceriq;
animi indicium est , dicta , & facta dubia ,
& quę in vtramque partem interpretari
possunt, nunquam in malam flectere, aut
detorquere. Quod si de peccatis, vel erro-
ribus alicuius sit quęstio , tale iudicium
proferre debemus, quò salua veritate, per-
sonę, de qua agitur, nomen, & fama, inte-
gra, illęsq; permaneat . Qui enim dum
potest fratris sui honorem illustrare , de-
nigrat, reus profecto est iniquitatis. Quod
si in quemlibet hominem , iniurium esse,
malum est : in viros religiosos , atque di-
gnitate Ecclesiastica sublimes, dilatare os,
& eijcere linguam, pessimũ erit, atq; gra-
uissimum.

Dd

Vt

Vt autem Boscus intelligat, quale piaculum commiserit Leonem Ostiens. & Monachos Casinenses insectando, falsitatisque, & imposturę arguendo: libet hic inferere fragmentum cuiusdam epistolę B. Petri Diaconi Cardinalis, & Episcopi Ostiensis ad Desiderium Abbatem Cassinensem. Venit Beatus iste vir Casinum, ibique per dies aliquot commoratus, multa familiariter cū prefato Abbate Desiderio contulit: postquam verò indē discessit, ad eum scripsit epistolam illam, cuius exordium est: Qui solus de nimij fluctus procellis eripitur. vbi circa finem eiusmodi elogio exornat vnā cum Casinensi Cenobio, eosdem Monachos Casinenses, dicens. *Igitur, ut iam omnes communiter aliquar, nolo vos lateat, venerabiles fratres mei, quia ex quo gloriosi Canobij vestri limen excessi, vos iugiter præ oculis habui, vos intime dilectionis visceribus astrinxi: atque ut fatear, redeunti mihi à Casino Sacratissimo idem mihi contigit, quod mulieri, quę reuertebatur à tabernaculo Silo: ut nimirum vultus mei non sint amplius in diuersa commutati. Vobiscum sanè*

Leo Osti.
lib. 3. c. 22.

Pet. Diac.
epistola.

1. Reg. 1.

sanè præsentialiter habito, vobis semper as-
sto. Alioquin, si propterea non sum vobiscum
quia corporalibus oculis vos non intueor, ergo
nec ipsi oculi sunt in capite, quia caput cerne-
re nequeunt: vel ipsi sibi met oculi absentes sūt,
quia nec quisquam se, nec uterque se inuicem
mutua contemplatione possunt conspiciere.

Beati siquidem, qui inter vos, & in sanctis
operibus vestris moriuntur. Pia nimirum fide
credendum est, quia scala illa, quæ de Casino
Monte olim in cælum videbatur erecta, ad-
huc pallijs strata, lampadibus coruscat: & si-
cut tunc excepit Ducem, ita nunc exercitum
transmittat ad cælestia subsequenter. Nec ab
eius glorioso tramite exorbitant declinantes,
iam defuncti, cuius in hoc exilio, dum viue-
rent, vestigia sunt sequuti. Hoc est intimi fer-
uoris incendium illud, quod mihi inextingui-
biliter flagrat in corde. Hæc perpes fabula,
quæ meo versatur in ore. Inter cunctos autem
virtutum flores, quos in illo agro pleno, cui be-
nedixit Dominus, reperi; hoc fateor, mihi non
mediocriter placuit, quod ibi scholas puerorū,
qui sæpe rigorem sanctitatis eneruant, non in-
ueni: sed omnes aut senes, cum quibus vir no-

- Pro. 31. bilis sedebat in portis Ecclesiæ: aut iuuenili de-
 4. Reg. 2. coreletantes, qui nimirum, ut filij Prophetarum,
 idonei sunt ad Eliam per deserta quaerendum: aut certè adolescentiæ adhuc flore
 1. Ioan. 2. vernantes, iuxta Apostolum Ioannem, vice-
 re malignum.

C A P. XXXXIIII.

HÆc sunt, quæ de Casino, & Casinensibus Monachis vir ille Sanctus, non aliorum relatu, sed proprio intuitu perspecta, verè, & fideliter scripsit. Cuius testimonio apertè constat, quam Sancti, ac omni virtutum genere florentes fuerint tunc Casinenses Monachi, inter quos non mediocriter fulgebat Leo noster, qui ob egregiam doctrinam, & sanctitatem, in Cardinalium collegium cooptatus, Episcopus Ostiensis fieri meruit. Quare ergò non timuisti mittere manum in Christum Domini, talemque ac tantum virum proscindere, ac omnes penè ipsius narrationes dubiæ veritatis, ac fidei esse, tam audacter affirmare? Cor-

rige corrige sententiam tuam, & posthac
cautior, & circumspectior esto in profe-
rendo iudicio aduersus viros, te doctiores,
& clariores, qualem fuisse Leonem Ostiē-
sem, absque aliqua tui nota, incunctanter
asserimus. Quod si aliquam falsitatem, vel
imposturam Leonem Ostiensē, aut Mo-
nachos Cassinense patrasse deprehende-
ras, tuum erat cū Sem, & Iaphet filijs be-
nedictis, verenda patrum tuorum silentij
pallio obtegere, non autem cum maledi-
cto Cham, siue Chanaan ea cæteris, irri-
denda propalare. Tuum, inquam, erat,
qualiter ista, quæ de litteris Apostolicis à
Cassinensibus productis, circumfereban-
tur, se haberent, diligenter prius inquire-
re, & inuestigare, vt rectum iudicium pro-
ferre posses: quibus omnibus nescio cur
neglectis, ex abrupto, ac si vtramque par-
tem plenè audisses, sententiam aduersus
Cassinates protulisti dicens: Diplomata,
quæ ex Leone Ostiensi proferunt Cassi-
nenses falsa sunt, & commentitia. Quod
quam false abs te sit dictum, superius osten-
sum est. Videtur ergo in te per belle qua-
drare,

Genes. 9.

drare, quod tu perperâ de Leone Ostiensi dixisti; scilicet, glorianter ac mendaciter esse loquutum. Quod ne videatur gratis, ac voluntarie dictum, accipe ex tuis proprijs scriptis, quæ me ad id asserendum inducunt.

Baro. pag.
383.

1. Reg. 17.

Bosc. pag.

384. & 385

In tuo Apologismo, de Monachis tuis Gallicanis agens, ita loqueris. *Aduersus eos, utpote aduersus proditores domesticos, atque familiares, primum initurus certamen, nō multo negotio ipsos fundam, ac profligabo, unico telo detectionis erroris Cassinensium scriptorum, quos violatæ veritatis arguo. Sic ibi. Videris velut alter Philistæus aduersus phalangas Israel loricatus, & ocreatus procedere: verba ventosa iactare, singulos ad certamen prouocare, domesticos tuos proditores vocando, externos Cassinenses falsitatis inculpando: Sed sicut tūc Philistæus ille nihil aduersus Isaelitas efficere potuit, quin potius ab eis victus est, atque prostratus: ita tibi continget in isto certamine, vt lapide solidæ veritatis percussus, occumbas. Glorianter præterea, asseris, vniuersum mundum tibi consentientem*

tientem habere. Quod si ita est, rogo, qui
 nam sunt isti domestici proditores, atque
 exteri oppugnatores, quos fundere, & pro-
 fligare conaris? E quidem his verbis aper-
 te doces, neminem te habere fidelem, sed
 foris pugnas; intus timores pati. Certè
 Cardinalis Baron. tom. 8. ad annum 664.
 pag. 491. innumeros esse, qui translationi
 Sancti Banedicti contradicunt, asserit. Igi-
 tur, quod habere te totum Mundum con-
 sentientem dixisti, gloriosum mendacium
 est, sed non solum, habet enim comitem.
 Loquens namque de Cardinali Baronio, Bosc. pag.
 sic ais. *Hunc autem si vel ad mea, imo ve-* 383.
ritatis castra, suorum verborum retibus capti-
uum traxero, iam debellatum est, iam trium-
phi struendus apparatus, iam lauri gerendi Gal-
lis, iam palmæ, iam arcus triumphalis ab eis,
eisque erigendus. Infra verò Baronium supe-
 rasse, & ad tua castra pertraxisse menda-
 citer gloriaris dicēs. *At tandē ipse sapientis-*
simus Baronius manus dedit. Videas, oro, le-
 ctor, ingenium hominis inanem gloriolam
 aucupantis. Cardinalem Baronium sa-
 pientissimum profitetur, & optime quidē,
 est

est etenim; sed cum eundem ipsum, in suū rete pertraxisse se iactat, sapientio rem se illo facit: At quam glorianter, & mendaciter, nemo est, qui non videat. Tantum enim excedit Cardinalis Baronius Ioannē à Bosco, quantum supremi cæli vertex, infimo terræ centro dignoscitur eminere.

C A P. XXXXV.

Bosc. pag.
225.

Pergit prætereà Boscus, & in opprobrium, ac contemptum Cassinensis Monasterij, & Monachorum eius, adducit libellum quendam, cui titulus est, de illatione S. Benedicti, cuius auctorem Didericum Monachum Floriacensem asserit fuisse. Hic in Capitulo sexto eius libelli, narrat, seu fingit potius, Sanctissimum Patrem Benedictum apparuisse cuidam Comiti Floriacensis Cœnobij defensori, nomine Gisulpho, eique inter alia dixisse. *Ego sum frater Benedictus, qui de Beneventanis finibus in Galliam translatus, propriam requiem in Casino Monte spreui, & hunc locum Floriacensis Monasterij elegi.*

Ad-

Adducit præterea Adreualdum in tracta-
 tu de translatione S. Benedicti cap. 9. asse-
 rentem, tunc Beatum Benedictum elegisse
 Floriacum, quando, ut narrat B. Gregorius,
 totum mundum sub vno solis radio collectum
 conspexit. Cum enim tunc vniuersa mundi
 loca haberet præ oculis, Floriacum tanquam
 omnium excellentissimum, elegit, atque dilexit.
 Scire vellem ab his, qui ista confingunt, unde
 habent, fuisse B. Patri Benedicto in illa visione
 ostensum Floriacum, quod nondum extabat?
 Et quid mouere potuerit Sanctissimum Patrem
 ad spernendum Casinum, sibi à Deo cœlitus
 destinatum, & Floriacum omnibus mundi
 locis præferendum? Nec enim esse potuit
 quicquam materiale, aut corporeum, puta
 loci amœnitatem, soli fertilitatem, aeris
 salubritatem, aut quippiam huiusmodi, quæ
 mouere solent homines ad aliquem locum
 eligendum: cum post mortem, his nemo
 uti possit. Oportuit ergo, fuisse aliquid
 spirituale, quale est illud, quod idem
 Dedericus ibidem asserit, B. Benedictum
 Gisulpho dixisse, scilicet, *ut lucerna discipuli-*

Bosc. pag. 12.

Lib. 2. Di-
lect. ca. 35.

nae per meam corporalem coeſſentiam, uniuerſe innoteſceret Gallie. Hoc autem cum falſum omnino ſit, nullatenus potuit a. B. Patre Benedicto dici, aut præuideri. Si enim loquamur de promulgatione Monasticæ diſciplinæ, iuxta B. Patris Benedicti Regulam, in Gallijs facienda; hæc à B. Mauro, multos annos ante huiusmodi prætenſam tranſlationem, facta fuit, nec à Floriaco ſed à Glanofolio ſumpſit exordium, & antequam Monasterium Floriacenſe conſtrueretur, multa fuerant in Gallia erecta Monasteria in quibus lucerna Monasticæ diſciplinæ prius ſplenduit, quam Floriaci. Falſum ergo eſt, B. Benedictum elegiſſe Floriacenſe Monasterium vt per eiſdem corporalem coeſſentiam lucerna diſciplinæ vniuerſe innoteſceret Gallia, cum multo ante quamplurimis innotuiſſet. Si autem de propagatione diſciplinæ Monasticæ per totam Galliam poſt aduentum S. Patris Benedicti facienda, interpretari velis oraculum, vt ſcilicet à Floriacenſi Monasterio ad cætera emanauerit, hoc gratis, & ſine fundamento, aſſeritur. Scriptum

tum certe legimus de nobilissimis Cœno-
bijs Cluniacensi, & Cisterciensi, fuisse tan-
quam apum aluearia, ex quibus agmina
Monachorum egressa, non solum Gallias,
verum etiam alias provincias institutis re-
pleuerint Monasticæ Religionis: de Flo-
riacensi verò, quia nil tale legimus, meri-
tò dubitamus. Alioquin doceant Floria-
censes, qualiter, & quando, & per quos
ipsorum, lucerna Monasticæ disciplinæ
per vniuersam Galliam illuxerit, & pro-
pagata sit: Quod cum probare nequie-
rint, fateantur necesse est, oraculum il-
lud, quod Gisulpho asseritur factum, fal-
sum esse, nec posse subsistere. Aduersatur
præterea huic asserto oraculo, oraculum
illud, B. Patri Benedicto Casini factum:
cuius, præter Zachariam Papam in Di-
plomate, de quo supra c. 3. meminit Fau-
stus ipsius S. Patris Discipulus in Prologo
vitæ B. Mauri, necnon Adreualdus vester
in lib. de miraculis S. Benedicti cap. 6. A-
quibus asseritur, dum B. Benedictus deso-
lationem sui Casinensis monasterij incon-
solabiliter fleret, Deum sibi promississe, re-

Faustus,

Bosc. pag.

11.

Infr. ca. 47.

staurandum Casinense Cœnobium, atq;
inde Monasticam disciplinam per totum
orbem propagandam: quod verè adim-
pletum est, vt paulò infra videbimus.

C A P. XXXVI.

VT ergo oraculum illud Gisulpho
Comiti factum, subsistere aliqua-
tenus possit, non de Monastica,
sed de militari disciplina (quam in Mona-
sterio Floriacensi legimus viguisse) interpre-
tādū videtur. Hoc autē nō ego, sed aucto-
res à Bosco adducti apertissimè affirmant.
Ioannes Monachus in vita S. Odonis Ab-
batis Cluniacensis, in quodam fragmento,
à Bosco transcripto, sic habet.

Bosc. pag.
356.

Extāt hæc
apud Suri.
tom. 6. die
18. Nouē.
in vita S.
Odonis.

*Post eam persecutionem, quæ facta est in
Gallijs sub Nortmundo seu isimo Norman-
norū Rege: fratres Floriacensis Monasterij ob
hostiū metū huc illucq; dispersi, in illud reuerſi
sunt, sed, quod sine dolore animi dicere non
possumus, locum illum sanctissimum, iunctis
quidem corporibus, sed dissectis animis occupa-
bant. Cum autem quandoque in Monasterio
resi-*

residerent, & inter se corrixarentur: quidam
ex eis confecto negotio, quod ei ex obedientia
exequendum erat, domum reuertens, ante fo-
res Monasterij obuium habuit Sanctum Be-
nedictum, qui sic ei dixit: Denuncies fratribus
meis, quandoquidem me non sinunt quiescere,
me iam hinc recedere, nec huc reuersurum, do-
nec ex Aquitania quendam adducam virum,
qui sit secundum cor meum. Fratre autem
volente interrogare quis esset: Ego sum, in-
quit ille, frater Benedictus. Itaque frater ille
propere hoc indicauit fratribus. Sed miseri il-
li tanto orbatu Patre, non se dederunt lamen-
tis, & precibus, quibus non raro minæ omni-
potentis Dei auerti solent, sed ascensis equis,
passim eum inquirere ceperunt, ut inuentum,
vel vi, vel precibus reuocarent. Sed cum illum
non inuenirent, fratrem, qui hæc dixerat, per-
petuo ludibrio habuere. Per id tempus Heli-
siardus Comes illustris, qui nunc Monachus
est, audiens infamem illorum Monachorum
vitam: Abbatiam illam à Rodulpho Franco-
rum Rege petijt, & impetrauit, Patrique no-
stro Odoni tradidit. Deinde adiunctis sibi
duobus Comitibus, & Episcopis, cum eodem
patre

Patre nostro Odone, ad illud Monasterium venit. Sed ubi id Monachi illi perceperunt, correptis armis, alij in edificiorum tecta se recipiunt, tanquam hostes suos lapidibus, & telis depulsuri, alij muniti clipeis, & accincti gladijs, Monasterij aditum obseruant, aiuntque se potius mortem appetituros, quam eos, aut patiantur ingredi, aut alterius instituti Abbatem admittant.

Hucusque Ioannes apud Boscum.

Profecto vniuersa, quæ hætenus relata sunt, non ad Monasticam, sed ad militarem pertinent disciplinam. Vbi etiam obiter notandum, quod Monachi Floriacenses Sanctum Odonem Ordinis S. Benedicti Congregationis Cluniacensis Abbatem, alterius instituti Monachum vocant: vt palam intelligas, Cluniacenses non accepisse Monasticam disciplinam à Floriacensibus, nec ab eis aliquo modo dependere: imo potius, Floriacenses à Cluniacensibus per S. Odonem modum viuendi Monasticum perceperunt, quamuis in eo non diù perdurauerint: nam ad solitam militiam reuersi, post annos plus minus sexagin-

xaginta, S. Abbonem Floriacensem Abbatem crudeliter necauerunt, vt docet Bosc. pag. 413. & confirmat Card. Baronius to. anna. 10. Ad annum Domini nongentesimum: vt videas, militarem hanc, seu potius feralem, & indisciplinatum disciplinam diu apud Floriacenses perdurasse. Ad hæc verò facinora perpetranda, nescio, quid corporali præsentia S. Patris Benedicti opus erat; cum potius eiusdem præsentia consideratione, Monachos istos à similibus patrandis penitus deterrere debuisset. Sed, pro dolor, non solum ipsi militari modo in suis actionibus procedere voluerunt, verum quod peius est, & religiosæ aures audire perhorrescunt, ipsum Sanctissimum Patrem Benedictum istius militiæ Ducem, ac signiferum constituere non verentur, dum eum in duello, quasi pugnantem introducunt, vt videre est apud Adreualdum libr. de miraculis Sancti Benedicti cap. 25. & Anonymum de miraculis eiusdem Sancti cap. 11.

Bosc. pag.
413.Baro. pag.
815.Bosc. p. 50.
& 161.

CAP. XXXVII.

IAm verò videndum est, an verum sit alterum, quod in præfata visione Gifulpho Comiti facta asseritur; videlicet, Sanctum Patrem Benedictum Casinum spreuisse. Ego cum Ecclesiasticas historias lego, & inspicio, contrarium penitus inuenio; scilicet, Beatum Patrem Benedictum semper valde Casinum dilexisse, curam illius egisse, ac vniuersis ordinis sui Cœnobijs prætulisse. Et quidem quando sibi reuelata fuit Casinenfis Monasterij futura desolatio, atque ob id inconsolabiliter fleret, omnipotentis Dei vocem ad se audiuit dicentem. *Noli probatissime Benedicte, pro his, quæ huic euentura didicisti loco meo gerere animum: quoniam quod semel à Deo præfixum est, immutabile, atque irreuocabile est; solis tuo tibi merito concessis habitantium in loco animabus: sed aderit omnipotentis Dei consolatio, quæ locum istum in ampliorem, & multò meliorem, quam nunc est; constituet gradum: & huius ordinis do-*

Faustus.

Zacharia.

Adreuald.

Etrina

Strina de hoc iterum per totum mundum radiabit loco. Notanda sunt verba quibus omnipotens Deus seruum suum Benedictum consolari dignatus est: non enim dixit. Noli flere pro his, quæ huic euentura sunt loco, quia ego tibi aliū longè meliorem præparavi (Floriacum nempe) sed promisit, Casinense Monasterium restaurandum, atque in ampliorem, quàm tunc erat, gradum constituendum, doctrinamq; Monastici instituti ex eodem loco per totum mundum propagandam fore affirmavit: quæ omnia, vt prædicta sunt euenisse constat. Et vt ab hoc vltimo incipiamus, S. Bonifacius Germanorum Apostolus, cuius acta habetur apud Suriū tom. 5. die 28. Septēbris. Volens vtriusq; professionis Monachorum scilicet, & Monacharum ordinem obseruari, idoneum magisteriū studuit adipisci, misitq; Cassinum Montē Stirme, (alias Sturmi) Discipulum suum, virum genere, & moribus nobilem, vt in Monasterio, quod B. Pater Benedictus instituit, disciplinam regularem, & vitā, moresq; Monasticos agnos-

S. Disibodus.

scere, Pastorq; futurus, discipulus fieret, atq; in sua subiectione disceret, quomodo alijs præesse debuisset; similiter Sanctus Disibodus Episcopus, cuius acta habentur apud Surium tom. 4. die 8. Iulij, ex Hibernia in Germaniam transiens, nuntios Cassinū misit, supplices preces offerens, ut quidam ad ipsum venirent, vineam Domini Sabaoth, ad præscriptum doctrinæ B. Benedicti plantaturi: vndè & Monasterium, quod postea ex nomine suo appellatum fuit condidit, & ibi Monachos, qui secundum regulam Beati Benedicti viverent, constituit. Ita etiam S. Adalardus, Abbas Corbeiensis, ut eius acta, quæ habentur apud Suriū die 2. Iannarij, testantur; Cassinum, quod totius fons Religionis, & origo putabatur, disciplina Monastica imbuendus venisse perhibetur. Sed & S. Ludgerus primus Monasteriēsis Episcopus, ut habent acta eius apud Suriū to. 2. die 26. Martij, in idem Monasterium Cassinense peregrinatus, duobus, annis, & sex mensibus illic permāsit, ut Monasticis disciplinis imbutus, in Frisios, & Saxo-

S. Adalardus.

S. Ludgerus.

nes eundem viuendi modum postea propa-
garet. Ecce omnes isti Sanctissimi viri,
qui in Germania, & Gallijs floruerunt,
neglecto spretoq; Floriaco sibi vicino,
Casinum, vbi lumen Monasticæ discipli-
næ radiare videbant, conuolarunt: indeq;
accepta huius sacri instituti fulgida luce,
vltrà montanas oras eiusdē corusco splen-
dore illustrarunt. Sub Richerio etiā Cas-
sinensi Abbate, vt refert Leo Ostiensis in
Chronico M. S. lib. 2. cap. 78. Stephanus
Vngariæ Rex, qui eius gente ad fidem
Christi conuersa, multis post mortem mi-
raculis claruit, auream Crucem valde
pulchrā S. Patri Benedicto direxit, multis
Abbatem efflagitans precibus, vt de fra-
tribus loci huius, aliquos sibi ad Monaste-
rium in illis partibus ordinandum mittere
non differret. Ad quem Abbas duos de
prioribus huius Monasterij fratribus trās-
misit. Tempore quoq; Desiderij Abbatis
vt idem Leo lib. 3. cap. 23. narrat: legati
ex parte Barefonis Regis Sardiniae ad Cas-
sinense venire Cœnobiū: per quos B. Be-
nedito duo magna, & optima pallia trās-

S. Stephe-
nus Vnga-
riæ Rex.

Barefo Sar-
diniae Rex

Sauinus
Dalmata.

mittens, orat sibi aliquot de eodem Cœnobio fratres ad Monasterium construendum transmitti. Cuius precibus annuens venerabilis Pater Desiderius, deliberato consilio duodecim de melioribus fratribus misit. His adde Sauinum nobilissimū Dalmatam, qui vt refert Petrus Diaconus lib. 4. Chronici M. S. cap. 80. circa annum Domini millesimum centesimum vigesimum secundum, sub Oderisio secundo Cassinensi Abbate, huic Monasterio duos sciphos argenteos librarū circiter nouem misit, rogans Abbatem, vt de fratribus huius Monasterij in Dalmatiam mitteret, ad Monasticū ordinem demonstrandum; Abbas nihil moratus, tres ibidem fratres direxit. Ecce qualiter ex Cassinensi Cœnobio, iuxtā reuelationem B. Benedicto factam: lux disciplinæ Monasticæ per diuersas orbis partes effusa, est, & dilatata; ostendant aliquid simile Floriacenses, & credimus eis.

C A P. XXXXVIII.

Apparet etiam peculiaris, cura, & sollicitudo S. Patris Benedicti circa suū

Cas-

Cassinense Monasterium, in restauratione, & reparatione eiusdem: ipse namq; B. Pater Gregorij, & Zachariæ Pontificum animos ad illud reedificandum mouit, & incitauit: cumq; multis post sæculis terremotus cōcussione rursū fuisset collapsū, ad illius erectionem Vrbanum Quintum excitauit, vt vidimus supra cap. 4. Ipse etiam sanctissimus Pater Imperatores, Reges, Principes, aliosq; nobiles, & potentes induxit ad certatim offerendum plurima temporalia bona eidem loco: quatenus Dei famuli ibidem residentes commode inferuire Deo possent, ac vacare. Ipse denique per Christi Vicarios Summos Pontifices eundem locum exaltauit, innumeris gratijs, fauoribus, ac priuilegijs ipsum communiendo, ex quibus multa superius attigimus, plura, ne videamur modum excedere, cōsulto prætermittimus: quemadmodum, & miracula multa, quæ Sanctissimi Patris Benedicti meritis omnipotens Deus operari dignatus est, quibus manifestè apparet, quanto amore hunc locum Sanctissimus Pater Benedictus

semper

semper sit prosequutus, quamquē; ei cordi fuerit eiusdem custodia, atq; protectio. De quibus legendus Leo Ostiensis in Chronico lib. 1. cap. 19. lib. 2. cap. 72. & 73. lib. 3. cap. 37. & 63. Petrus Diaconus lib. 4. cap. 67. Nullo autem modo prætermittendum duxi miraculum quoddam nobilissimum, relatum, à B. Petro Damiano in sermone vigiliarum Sancti Patris Benedicti. Ita inquit.

Petrus Damiani.

Miraculū nota.

Nuper iuxta præfatum Cassini Montis Cœnobium, satis insigne miraculum contigit: quod non ab re fieri credimus, si ad eius, qui mirabilis est in Sanctis suis, gloriam referamus. A principio ferè mensis Maij usq; ad quintum diē antè Calendas Augusti, vix aliquando pluuialis imber tenuissimè saltē squallentia rura rigauerat. Cumque omnis tellus aresceret, & feruētius solito mūdus ignei caloris ardoribus aestuaret, die, quam prædiximus, rusticus quidā, ut uberes prouentus suis noualibus prouideret, postquā segetes messuit, mox stipulas, quæ remanserant, igne succendit. Repente verò flamma sæuiens, tota undique versus arua corripuit: & non contenta

palea-

palearum culmis, siluas, & saltus, & quæcunq; fuerant obuia, globis furentibus conflauit. Cumq; ad id peruentum esset, ut quælibet adiacentia Monasterio, iam iā penè ignis lingua prolamberet, & non iam dubius loco Sancto interitus immineret: subito in aeris vastitate, nubecula breuis valdè, & exilis apparuit: moxq; paulatim in ampliora seporrigens, supra totum se undiq; Monasterij circuitum dilatauit. Quid verba diutius protrabam? O inenarrabilis supernæ virtutis potentia: O nunquam deficiens super electos suos diuina custodia. Protinus sese nubes in largissima imbriferæ inundationis fuenta resoluit, adeò, ut non modo voracis incendij flammæ extingueret, sed & omnē sancti loci circuitum profluentium procellarū copiosis inundationibus irrigaret. Et ut ne quis ambigat, nubem illam meritis B. Benedicti fuisse prolatam, atq; ad solam sancti loci huius processisse custodiā: cum tota celi sphaera continua undiq; serenitate claresceret, sic se ad mensuram Monasterij nubes illa cobibuit, ut vbertim quidē Sanctis ædificijs adiacentia quæq; profunderet, ad finitima autem, & contigua quælibet loca penitus

tus non stillaret. Nam & hi, qui de vicinioribus locis ad protegendum Monasterium undique confluebant: mirabantur, se subito madesieri, cum eatenus fuerint, non aquis, sed sudoribus madefacti. Hucusque miraculū, Subnectit autē Sanctus vir quę sequuntur. Quam firmam ergo fiduciam, fratres mei, in tam strenuo, tamque pervigili possumus habere Patrono? Qui enim sevientis incendij flammās à vilium lignorum, vel lapidum conflagratione prohibuit: quam valido putamus auxilio, animas nostras ad imaginē Dei factas ab aestuantium vitiorum ardore defendit? Nubem mouit, imbres expressit, flammās extinxit, edificium liberauit. Tu quoque si incentiua libidinis in tuis visceribus aestuāt, si templum tui pectoris inuadere titillando, quasi lambendo festinant, & his forsitan anima tua ariditate tabescens, & torpida non resultat: pete lacrimarum imbrem, flagita contriti cordis salutiferam compunctionem, quę videlicet duritiem tui saxei cordis emolliat, sicq; mens arida ad proferendas segetes boni operis reuirescat. Hactenus ex sermone S. Petri Damiani.

C A P. XXXVIII.

FLoruit denique Cassinense Monasterium sui fundatoris Benedicti meritis, & patrocínio, viris omni sanctitate, & doctrina præclaris. De quo audi Illustris. Cardinalem Baronium to. Ann. 9. Ad annum Christi septingentesimum decimum sextum: ubi agens de restauratione ipsius sub Petronace, sic ait.

Mirum dictu, quanta mox ex noua plantatione Petronacis fuerint propagata eo in loco germina Monachorum, & aucta ipsorum examina, instar apum, quæ exturgescuntibus aluearijs prodeuntes, in diuersa loca ad fetus multiplicationem volauerint. Sed & illud secure absque trepidatione mendacij, asseri iure potest, nullum unquam toto Christiano Orbe, extitisse aliquando Monasterium, ex quo tot viri sanctitate conspicui, atque doctrina, tanta numerositate ad regimen S. Apostolicæ Sedis adsciti fuerint, ut plane dici possit, fuisse aliquando seminarium sacrorum Antistitum, prout quæ suo tempore dicturi sumus, mani-

ipsius à Monachis Vuerdensibus quam fidelissime scripta. Licet autem de remotis Orbis partibus ad dictum Cenobium frequens esset accessus: illorum tamen, qui ex diuersis Regionibus Italie, tanquã ad Ciuitatem refugij, atque ad asylum Christiane libertatis illuc confluere solerent, seque illic cum suis diuitijs Deo offerrent, frequentior erat aduentus: ut ex Leone Ostiensi, res eiusdem Monasterij describente quisque poterit intelligere. Hæc Cardinalis Baronius in locis supracitatis. Ex his aperte colligitur, quam sit à veritate alienum, quod Boscus, & Diedericus asserunt, scilicet, Beatum Patrem Benedictum spreuisse Casinum, cum constet euidenter, omnibus sui ordinis Monasterijs illud prætulisse.

Apud Sur.
rū die 26.

Bosc. pag.
255.

C A P. L.

EQuidem quo attentius lego, & considero, quæ historici Floriacenses apud Bosc. de sanctis. P. Benedicto

G g

refe-

referunt, eo minus inuenio, cur B. Pater
 Gaslinum spernere, & Floriacum eligere
 voluerit. In primis apud Floriacum nul-
 lam requiem inuenire potuit Corpus eius,
 vt ipse Sanctissimus Pater conqueritur
 apud Aymoinum libr. 1. cap. 2. sapius
 namque hinc inde transportatum legitur.
 Neque etiam condigno, aut condecen-
 ti loco fuit repositum: quandoquidem
 ipsius vna cum sororis eius corpore, pri-
 mum in vnius sportule sinu concluserunt:
 quasi non inueniretur in Mundo pannus
 aliquis, si non sericus, & preciosus, saltem
 purus, & candidus, in quo beata illa ossa
 inuoluerentur. Floriaci vero delatū Mum-
 molus Abbas illud vili vrna contexit. De-
 inde Sanctissimam Patris, ac Patroni sui
 glebam, aureis inuasatam cistellis, naui
 imponunt. Quarto in Abbatis cubiculo
 per annos viginti mansit inclusum. Deni-
 que in arca lignea depicta, quæ nunc est
 in thesauraria Floriacensi deponunt. Præ-
 terea si de honore, & veneratione Sanctis-
 simo Patri ab eis exhibita loquamur, mo-
 dica, & fere nulla fuit. Coram altari enim

in quo Corpus S. Patris Benedicti se habere gloriabantur, vnica tantum lampas ardebat. Et quod sine rubore dicere nequeo, vindemia tēpore Beatissimus Pater ad custodiendas vineas à Monachis deportabatur, atque in tugurio collocabatur. Tandem à Ioanne Fouberto Monacho, & Præposito eiusdem Floriacensis cœnobij, & à Ioanne à Bosco Benedictino Cælestino, idem Beatissimus Pater, Custos vetustissimarum membranarum Aymoini, aliarumque scripturarum constituitur, immixtis prædictis membranis in arca, in qua eiusdem S. Patris ossa se habere credunt: quod factum fuit die 19. Decembris 1604. vt asserit Boscus pag. 237.

Pag. 100.

Pag. 107. e
139.

Pag. 137.

Heu, quo tandem deuoluta est Sanctissimi Patris Benedicti maiestas, & amplitudo: Ille qui apud Cassinum adhuc interrispositus, à barbaris, & trucibus adorabatur Regibus, nunc in cœlis residens, à suis Monachis Floriacensibus, vilium Aymoini membranarum scriniarius efficitur. Poterit profecto Sanctus Pater dicere cū B. Iob. *Ego ille quondam opulentus, repente*

Iob. 16.

contritus sum. Dicite mihi, ò Patres venerandi. Est ne hoc propensum studium, & deuotio, quam in B. Patrem Benedictum vos habere iactatis? Itane illius vos filios profitemini? Hunc honorem parenti optimo de vobis adeo benemerito, desertis? Spreuit propter vos Casinum, & apud vos elegit permanere, & hanc vicem illi rependitis? Honora Patrem tuum, ait scriptura. Si ergò Benedictus Pater vester est, ubi est honor eius? Quæ de varijs loculis, & mutationibus S. Patris, deque vna lampade, & alijs circa eum gestis, quæ apud vestros leguntur auctores, possunt vteunque colorari, & tolerari: quia forsan paupertate, seu alia necessitate cogente facta esse dicetis. At quis compulit vos, vt arcã, in qua preciosissimum thesaurũ reliquiarum Sanctiss. Patris Benedicti vos habere putatis, vetustissimarum membranarum, Aymoini scrinium, ipsumque Sanctissimũ Patrem Scriniarium faceretis? Exclamare profecto libet, & quod Paulus suis Corinthijs olim, nunc mutatis mutandis vobis impropere. *Nunquid domos non habetis*

betis ad manducandum, & bibendum? Aiebat ille, Aut Ecclesiam Dei contemnitis? O Floriacenses: Nunquid scrinia non habetis ad recondendas scripturas? Aut Beatū Benedictum contemnitis? Magnus profecto contemptus est, cariosas Aymoini membranas cum ossibus Sanctissimi Benedicti componere, & adæquare, in vna, eademq; arca eas collocando. Hæccine est candida, & pretiosa Syndon, qua Beatum illum Patrem ornatis? Hæccine, inquam, est aurata illa Diui Benedicti gloria, quam vester Boscus effudit, atque diffudit? Cartacea, & papyracea, non aurea, mihi videtur. Sed age, paululum expendamus, cuius sint membranæ istæ: Nunquid alicuius Apostoli? aut Evangelistæ, siue cuiuspiam alterius Sancti? Nil minus. Cuius ergo? Aymoini, inquiunt, grauis historici, & Monachi Floriacensis. Siccine? Tanti habentur apud vos vnus vestri Monachi scripta: vt cum ossibus B. Benedicti, in vno, eodemque scrinio ea recondatis? Quid si iste est Aymoinus ille historicus Gallus, quem ex suis proprijs scriptis Card. Baro. *docet*

Par. 2. pag.
254.Pag. 105.
ad marg.Baro. to. 10
pag. 436.

docet fuisse hæreticum iconomachū? Eundem autem fuisse, & ex nomine, & historici professione, atque ex temporum ratione, probabiliter coniectari licet. Si ergo est hæreticus ille, videte qualem iniuriam Diuo Benedicto irrogatis, qui eius membranas, siue membra, beatis illius ossibus coniungitis, & copulatis, parique honore afficitis. Sed esto, alius sint Aymoini hæc scripta, quid faciunt in arca Diui Benedicti? Nunquid eodem cum sacris illis ossibus sunt adoranda cultu? Absit. Quid igitur inibi faciunt? Conseruantur, inquit; Numquid alium locum non habetis ad huiusmodi conseruanda scripta? Sūt apud Caslinum multa Summorum Pontificum Diplomata, plura Sanctorum virorum scripta, quæ ab illis maximo habent in precio, nullum tamen conseruant in S. Benedicti tumulo, sed in archiuo: nullum in sacrario, sed in armario: nullum deniq; in thecis, vbi sanctorum reconduntur reliquiae, sed in scrinijs; vbi aliae conseruantur scripturæ. Gratias itaque ago Domino Deo meo, qui suum dilectum Benedictum

Atum non Floriaci voluit requiescere, sed
Cassini: vbi non fieret scripturarum scri-
niarius, aut vinearum custos, sed summo
honore ab omnibus coleretur, multisque
lampadibus circum ipsum coruscantibus,
debita cum reuerentia, & veneratione ser-
uaretur, optataq; requie corpus eius frue-
retur, vna cum Scholastica sorore sua: vt
quos Deus coniunxit, homo non separet.

C A P. L I.

EGo certè credo, arcam illam, in qua
B. Patris Benedicti ossa, quondam
vos habuisse gloriamini, penitus
fuisse euacuata, proptereaque Ioannis à
Bosco consilio, Aymoini membra, seu mē-
branas cum alijs scriptis in ea condidisse,
ne videlicet, omnino vacua remaneret.

Adducor ad id credendum, ex his, quæ ve-
stri referunt scriptores. Adreualdus lib. de
miracul. S. Benedicti cap. 17. asserit, Me-
donem Abbatem Floriacensem ex corpo-
re preciosissimi Confessoris Christi Bene-
dicti reliquias benignissimè contulisse, his

Baro. pag.
37.

H h

qui

qui cum Carolo Manno ad reportanda
 Casinum Sancti Benedicti pignora, Floria-
 cum aduenerant. Fuisse autem aliqua of-
 fa, confirmat Boscius in fine sui Apologifi-
 mi. Aymoinus etiam libr. 2. de miraculis
 S. Benedicti cap. 15. asserit, apud Patricia-
 cum Augustudunensis territorij villam;
 fuisse constructam Ecclesiam in honorem
 Dei, ac gloriose Virginis Mariæ, simulq;
 egregij Confessoris Benedicti: in quam de-
 latae sunt à Floriaco reliquiae S. Patris Be-
 nedicti quæ multa operabantur miracula:
 de quibus agit etiam Anonymus Floria-
 cens lib. de miraculis S. Patris Benedicti
 cap. 44. Præterea Urbano Papæ Quinto,
 data est à Floriacensibus quarta pars ca-
 pitis. & vnū os brachij eiusdem Sancti, vt
 asserit Boscius. Similiter, & Monachis S.
 Dionysij apud Parisios, anno 1393. con-
 cessa fuit portio capitis, & brachij San-
 ctissimi Patris Benedicti. In Monasterio
 quoq; Vallisoletano Congregationis San-
 cti Benedicti Hispaniarum in Regno Ca-
 stellæ: præter particulam quandam ab
 Henrico tertio Castellæ, & Legionis Re-

Bosc. pag.
289.

Pag. 138.

Pag. 110.

Pag. 249.

Pag. 362.

Bosc. pag.
365.Bosc. pag.
365.

ge dono acceptam, habetur integrum os
fœmoris eiusdem Sancti è Gallijs transpor- Pag. 414.
tatum. In sacro etiam diario ordinis Clu-
niacensis, festum susceptionis reliquiarum
S. Benedicti annotatur, & apud Clunia-
censes colitur. Atque in veteri Athanacen-
si Monasterio Civitatis Lugdunensis, in
antiquo inventario reliquiarum eiusdem
Monasterij quæ Calvinistarum rabie com-
bustæ fuerunt: bis, terue mentio habetur
reliquiarum Beatissimi Benedicti Abbatis
in eodem Monasterio quondam existen-
tium. Carnuti etiam in Monasterio San-
cti Petri vetustissimo, mandibula cum ali-
quot dentibus S. Benedicti habetur: haud
dubiū, quin è Monasterio S. Benedicti Flo-
riacensis. Aliasque eius reliquias diuersis
Franciae locis, clarissimo cultu, incredibi-
lique religione, thecis preciosissimis recō-
ditas existeret, asserit Boscus in principio Pag. 382.
sui Apologismi. Quibus si adiungantur
aliæ eiusdem Sancti Patris reliquiæ, quæ
extra Gallias diuersis in locis haberi dicun-
tur, quarum non meminit Boscus: vide-
bit statim lector, arcam illam, in qua Flo-

riacenses Corpus Sanctissimi Patris Benedicti se habere putabant, tot reliquiarum eius largitionibus, euacuata penitus & omnino fuisse: Cum omne finitum per ablationem finiti, tandem consumi necesse sit. Loco autē reliquiarū, Ioannes Foubert Præpositus Floriacēsis, & Io: à Bosco vetustissimas mēbranas Aymoini cū plurimis alijs scriptis, in eadem arca condiderunt, & ad perpetuam rei memoriam eam historiam typis excusam euulgari voluerunt. In tumulo vero, quod sibi Sanctissimus Pater adhuc viuens Casini præparauit, & in quo sine dubio pariter cum sorore sua Scholastica sepultus fuit, vbi etiam Pontifices Summi, & alij, quos supra retulimus, suis quisque temporibus existere sunt testati, integrum Corpus eius adhuc permanere credimus, & fatemur: visumque à pluribus fuisse de mense Nouembri anni millesimi quadringentesimi octuagesimi sexti, superius cap. 3 4. docuimus. Inde postea nunquam fuisse sublatum, constat.

CAP. LII.

IAm tandem audiamus Ioannem à Bos- Bosc. pag. 389.
 sco Iudicem in hac controuersia se-
 ipsum constituentem, sententiamque
 hunc in modum proferentem. *Huic con-*
trouersie finis apponatur: ac cineres B. Patris
Benedicti apud Casinum relictos fuisse, qui-
buis ex liberalitate Floriacensis Abbatis Me-
donis, aliqua ipsius postea ossa adiuncta fuere:
Corpore verò Galliam magno suo commodo,
atque bonore decorari credatur. Sic ille. Ad
 quem ego. Hæccine est iusta sententia?
 Itane tu opte ingenio vniuersa discernere
 vis, & iudicare? Non obfisto iudicio, dum-
 modo oculos à salutiferæ veritatis aspectu
 non auertas, nec animum ab ipsius amo-
 re detorqueas. Etenim veritatem indaga-
 re solerter, inuentamque complecti, per-
 iucundum est, ac saluberrimum: nolle ve-
 rò amare & sequi perspectam, extremæ
 dementiæ est. Non stamus iudicio tuo:
 Nihil profers solidæ auctoritatis, nihil ne-
 cessariæ producis argumentationis, qua
 li-

liquido constet, quod asseris: cur ergo credemus tibi? Forte quia tua solum magna sunt, fortia, præclara, excelsa, mirabilia, atq; irrefragabilia? Aduocasti certè in tui defensionem apparatus verborum: sed quorum numerum computasti, non pondus: linguam animo præire permisisti, contra vetus prouerbiū: decies ad limā priusquam semel ad linguam: Satius enim est pedibus, quam lingua labi. Talem ergo sententiam protulisti, quā nec Floriacenses, nec Casinenses approbabit, recipientue. Nam vtrique, & cinere s, & ossa Sanctissimi Patris Benedicti se habere gloriantur: Casinenses quidem ex Decreto, & auctoritate tot Summorum Pontificū, superius adductorum: quibus adiuncta sunt miracula, reuelationes, ac multorum hominum diuersis temporibus, oculata inspectio: Floriacenses vero ex historia sui Adreualdi, hoc expresse asserentis cap. 6. de translatione S. Benedicti, & de miraculis eiusdem cap. 16. & 31. Quem sequitur Diedericus in libello de illatione S. Benedicti cap. 9. Appellabunt igitur vtrique ab hac

Bosc. pag.
7.8. 35. &
61.

Bosc. pag.
118.

hac tua sententia . Floriacenses maximè ,
quibus, cum nihil de Corpore S. Benedi-
cti hac tua sententia tribueris , totum ab-
stulisse videris : nec enim Floriacum , sed
Galliam Corpore S. Patris Benedicti deco-
rari asseruisti . In quo quidē cōsequenter es
loquutus . Etenim reliquias S. Patris Bene-
dicti per diuersas Galliæ partes sparsas
fuisse asseruisti , & sic arcam illam Floria-
censem vacuum esse demonstraſti : vnde
nihil de ipsius Sanctissimi Patris Corpore
Floriacensibus assignare potuisti , sed Gal-
liam eo decorari dixisti . Vereor ergo ne
Floriacenses Monachi aduersum te excla-
ment , & dicant , quod cum membranas
Aymoini, & alia scripta in arca illa, in qua
reliquias S. Benedicti se habere putabant ,
tuis inclusisti manibus, nihil earundem re-
liquiarum in ea haberi cōspexisti : & quod
secretum hætenus fuerat, tuis scriptis om-
nibus euulgasti , ac tandem isto decreto ,
& sententia confirmasti . Casinenses etiā
iustam de te habent conquerendi causam ;
quod cum iuxta Pontificum Diplomata
totum B. Benedicti Corpus tribuere illis
de.

debuisses, dimidium contulisti. Nescio profecto quid ad hoc iudicium proferendum mouere, aut impellere te potuit: quandoquidem auferendo à Casfinensibus B. Benedicti ossa, contra Pontificum decreta sanxisti; largiendo vero eisdem cineres, scriptores Floriacenses mendaces esse demonstrasti. Sed ni fallor, mouit te ad cōcedendum Gallis S. Patris Benedicti ossa, amor, & affectus Patriæ. Condonamus ergo tibi errorem istum, dummodo in posterum veritatis amorem vniuersis priuatis affectionibus anteponas. Confidimus enim de te, quod si non visis iuribus, & rationibus Monachorum Casfinensium, eis, hac tua sententia, & decreto, plusquam medietatem Corporis S. Patris Benedicti assignasti: lectis his, quæ modò pro Casfinensibus in lucem prodeunt, adiudicabis, & reliquum.

Nec est, cur propterea timeant Galli, se tanti Patris destituendos patrocinio: nā, vt ait Diuus Gregorius libr. 2. Dialogorū cap. vltimo: Sancti etiam vbi non sunt presentes corpore, si petentium fides exigat, mira-

miraculis coruscant : quod probat miraculo ab eodem Sanctissimo Patre Benedicto facto : Cum enim infana quædam mulier, specum, vbi Sanctus Pater prius habitauerat, nesciens fuisset ingressa, mirabiliter sanata est. Id ipsum confirmant Floriacenses scriptores, à te adductos, dum asserunt, B. Patrem Benedictum multa patrasse miracula, vbi corporaliter nunquã fuisse constat. Habeant ergo Galli fidem, & deuotionem erga Sanctissimũ Patrem Benedictum, & ita illum apud se habebũt, propitiumque, ac fauorabilem in suis necessitatibus sentient.

Hoc præterea velim tibi persuadeas, Casinenses Monachos, lectis, ac perlectis vniuersis, quibus Corpus S. Patris Benedicti quiescere apud Floriacum probare niteris, adeo in sua veteri, ac verã sententia de eiusdem apud Casinum existentia confirmatos fuisse : vt iam nil minus credant, quam aliquando Floriaci fuisse : Talia enim illis visa sunt, quæ ad id probandum adducis, vt inde certum sumpserint argumentum ad credendum, te hoc idem

cum illis sentire: scripsisse vero ista, solum,
 ut Gallis tuis gratificari videreris. Vt cum
 que se res habeat, ego omnium Casinen-
 sium nomine per hæc scripta, securos red-
 do Gallos vniuersos (Floriacenses præci-
 pue) q̄ nūquā, nec pretio, nec prece, nec p
 se, nec per interpositas personas, ligneam
 istā arcam, quam tu, in thesauraria Floria-
 censi asseris asseruari, nec quicquam eo-
 rum, quæ intra eam continentur, surripi-
 re, vel auferre tentabunt. Cum enim cer-
 ti sint, reliquias Sanctissimi Patris Bene-
 dicti non in arca illa, sed in suo Casinensi
 sepulchro existere, & conseruari: scripta
 etiam illa, quæ in dicta conseruantur ar-
 ca, ad eos nullo modo pertineant: non est,
 cur Floriacenses de furto, aut surreptio-
 ne, sibi à Casinensibus timeant.

Consilium ergo meum tibi placeat, mi
 Venerande Pater: agnitam veritatem di-
 lige, & amplectere: ubicumque sit, & à
 quocumque dicatur, eam venerare, exo-
 sculare, & cole: Sic enim exaltabit te, ac
 proteget. Caue ne quando illam scienter
 oppugnes, quia impugnabit te, cumque

omnibus sit fortior, ad terram prosternetur
& allidet te, & eris in conculcationem.
Ama vinci à veritate, ne vincaris à falsi-
tate. Testificor coram Deo, & Christo
Iesu, qui iudicaturus est viuos, & mor-
tuos, per aduentum ipsius, & Regnum
eius, me non ista scripsisse, vt tecum con-
tenderem (scio namque Paulum inter ope- Galat. 5.
ra carnis, quæ qui agunt, Regnum Dei
non possidebunt, enumerasse contentio-
nes, æmulationes, iras, rixas, dissensiones)
sed solum, vt veritatem hanc de existen-
tia Corporis S. Benedicti apud Cassinum,
quam tuis scriptis profligare, & subuerte-
re nifus es, propugnarem, atque defende-
rem. Tranquillo igitur esto animo, quan-
doquidem inuestigandæ veritati, non car-
pendis, aut lacerandis mutuo nobis, hæc
ipsa disputatio sumpta est. Noli pugna-
ci altercatione contendere: noli floribus
spinas, frondes fructibus, falsitatem veri-
tati præferre: permitte, vt locum suum
obtineat, veritas, iusque suum vnicuique
tribuatur. Si Corpus Sancti Patris Be-

nedicti est Casini, vt vere est, nullis vel
auctoritatibus, vel rationibus efficere po-
teris, vt sit alibi: Imponere alicui
poteris, sed vt sit, quemadmo-
dum dicis, efficere vale-
bis nunquam.

DE

DE
TRANSLATIONE
SANCTISSIMI P. N.

BENEDICTI.

AUCTORE

R. P. MATTHAEO LAVRETO

Monacho Benedictino & Abbate San-
cti Saluatoris de Castellis.

CAP. I.

PROPOSVIMVS initio præcedentis libri
questionem bimebrẽ,
cuius primam partem
(an scilicet Corpus San-
cti Benedicti vere, &
realiter Casini existat) discussimus, & ab-
soluimus. Aggredimur nunc secundam,
vtrum videlicet sacrum illud Corpus è
Casinenfi sepulchro aliquando fuerit
ablatum, & ad Floriacense Monasterium
in Gallias deportatum. Hæc autem de

Trans-

Baro. pag.
pag. 491.

Apud, Su-
rium die 3
Septemb.

Alij etiam
ad Vitalia-
ni, Agatho-
nis Sisin-
nij tempo-
ra referūt.

Translatione S. Benedicti disputatio adeo
difficilis, & intricata visa est sapientissimo
Cardinali Baronio, vt tom. Annal. 8. Ad
annum Christi sexcentefimum sexagesi-
mum quartum, de ea ista pronunciauerit.
Sciendum est, inquit, quod Aygulphi acta do-
cent, quibus, & alij complures scriptores ad
stipulantur: ipsum missum à Munimolo Ab-
bate Floriacensi Casinum, ad auferendas in-
de sacras reliquias S. Benedicti Abbatis: Ad-
dunt alij, & Scholasticæ sororis eius à Ceno-
mannis, vel Aurelianensibus fuisse sublatas.
Id cum plerique tradant, haud consentiunt
tempore, cum alij ad Martini Papæ Ponti-
ficatum, alij ad Deodati tempora referant. At
alij sunt innumeri, qui contradicunt: adeo ut
etiam Diplomata afferant Romanorum Pon-
tificum id testantia: cuius probationis genere,
nec caret pars aduersa. Sed refugit animus tū-
densum controuersie huius spinetum adire,
quod horret, vel è longè spectare. Sic Baro-
nius. Ex quibus plane apparet, quam ope-
rosam sit, atque difficile, litem hanc diri-
mere, quam talis, ac tantus vir pene in-
extricabilem esse iudicauit. Nos ergo, nō

nostris viribus, ingenio, aut prudentia innixi, sed Dei optimi maximi ope, adiutorioque confisi, horridū hoc spinetum adire: spinaeque, & vepres illius, veritatis fallace refecare tentabimus: dubia, & difficultates, quæ in hac perplexa quæstione se offerunt, ita explanare, & euacuare conabimur: vt tandem appareat, Corpora Sanctorum Benedicti, & Scholasticæ apud Casinum Montem semper extitisse, nec inde in Gallias aliquando translata fuisse. Hanc autem veritatem, non putet lector, nos intendere probare mathematicis demonstrationibus, aut philosophicis & scientificis argumentis, cum nulla huiusmodi in simili materia existant: sed tantum rationibus iuxta subiectam materiam congruentibus, ac moraliter ita concludentibus: vt quilibet discretus, & prudens lector, qui non affectu, sed ratione delectetur, atque trahatur, illis plenam fidem præbeat, & assensum.

C A P. II.

PRincipio supponendum est (quod à nemine

Baro.to.10
pag.100.

mine mediocriter docto in dubium reuocari iure potest) plerofq; scriptores multa falsa, & fabulosa, multa ficta, & commentitia pro veris, & indubitatis historijs obtrufisse, & venditasse, magna cum iactura, ac detrimento historicæ veritatis, & fidei. Quod sapientissimus & grauisissimus historicus Cardinalis Baronius tom. Annal. 10. ad annum octingentesimum quinquagesimum tertium, deplorat his verbis. *Felix profecto esset historicæ cursus, si absque obiectione fabularum, sincera tantum ferri veritate daretur, quæ ubi semel, ut Tizania inter triticum seminata, fixis radicibus, tritici mentita specie, altiori cumulo consurgunt, sicut triticum messoris æqua falce metantur, & cum frumento in horrea recondantur: & mixta tritico, tritici iam nomine decorata, atq; æquo præcio, eademque mensura cum tritico venduntur. Ita fabularum abolito nomine receptæ semel transeat in historiam, ut opus sit magno cribrario, qui magno labore, à veris falsis, & fabulas segreget ab historijs. Non desunt de his exempla: Nam fabula de collapsa Romæ Pacis templo tempore Christi ortus, quod*

nondum fuerat edificatum, semel asserta; multiplicitum haud vulgarium fuit scriptorum auctoritate firmata. De anima Traiani precibus Sancti Gregorij ab inferis reuocata commentum semel creditum, etiam disertissimos habuit assertores, imò etiam defensores. Nonne haec fabula illa, ut historia lecta est, de Ciriaco Papa Roma Coloniam comitante Sanctam Vrsulam cum Virginibus undecim millibus: cum tamen nec per somnium quidem eius nominis Pontifex sederit in Sede Petri? De septem dormientibus somno tentis annos prope ducentos, quid dicam? Tam à Græcis in Oriente, quam à latinis in Occidente historiâ lectâ atq; receptam? De Siluestro Papa Secundo, quod per magiam Pontificatum adeptus fuerit, atque dilaceratus in obitu à Diabolo? De obitu Adriani per muscam illato, quid addam? De fabularum officina Turpini, quot iam ex eis in historiam transierunt, & fidem sibi plenissimam conciliarunt? Taceo de plurimis alijs, quæ vel à nobis superioribus tomis sunt confutata, vel erunt inferius confutanda. Hæc Baronius occasione illius inanissimæ, leuissimæ, & quæ sua falsitate omnes

alias superat, fabule, de Ioanna foemina in summum Pontificem euecta. Quibus omnibus adiungenda mihi videtur fabulosa de translatione Corporis Sanctiss. Patris Benedicti narratio. Certè nec plures, nec maioris authoritatis sunt, qui de ea scribunt, quam qui superiores fabulas narrant: nec solidioribus fundamentis, aut firmitioribus rationibus nititur hæc de translatione Sanctiss. Patris Benedicti conficta historia, quàm ceteræ omnes, quas supra ex Baronio memorauimus. Vnde non immeritò innumeris propemodum huic translationi contradicunt, validis suffulti rationibus, & authoritatibus superiori libro adductis, & infra plenius adducendis.

C A P. III.

Scriptores, qui de Sancti Patris Benedicti Translatione narrationem texuerunt, bipartiti sunt, atque in duas classes diuisi: quidam enim illorum asserunt, fuisse Floriaci translatum, inde verò nunquam fuisse Cassini relatum:

alii

alii

alii verò cum primum concedant, postre-
mum penitus inficiantur; affirmantes, Cor-
pus S. Benedicti Zachariæ Papæ iussu è
Floriacensi Cœnobio ad suum Casinen-
se reportatum fuisse, opera Caroli Manni
Casinensis Monachi, ac Pipini Fran-
corum Regis fratris. Quorum assertiones
abunde satis ex his, quæ superiori libro di-
cta sunt, remanent confutata. Ostendi-
mus enim primum B. Patrem Benedictū
vna cum sorore sua Scholastica Casini
fuisse sepultum, in quo neminem habe-
mus contradicentem. Probauimus præte-
rea, à tempore Zachariæ Papæ primi, qui
fuit electus Pontifex anno Domini septin-
gentesimo quadagesimo primo, vsque ad
Iulium Secundum, qui sedit anno millesi-
mo quingentesimo quarto, Corpora San-
ctissimi Patris Benedicti Virginsque, ac
sororis eius Scholasticæ Casini extitisse:
demonstrauimusque, eadem sacra Corpo-
ra, hoc temporis decursu, ter apud Casin-
um fuisse conspecta. Primum sub prædi-
cto Zacharia anno Domini 748. Deinde
sub Alexandro Secundo anno millesimo

septuagesimo primo: quo tempore inuenta fuere à Desiderio Abbate Casinensi: ac tandem tertio sub Innocentio Octauo. anno millesimo quadringentesimo octuagesimo quarto: quo tempore prædicta sacra Corpora fuere à Cardinali Ioanne ab Aragonia Casinensis Coenobij Abbate Commendatario discooperta, sicque per biennium vsque ad annum millesimum quadringentesimum octuagesimum sextum permanferunt. Hac omnia cum verissima sint, & à nobis superius satis, superque probata: Sequitur necessario, falsa esse, quæ de B. Benedicti, & sororis eius translatione à diuersis scriptoribus tradita circunferuntur. Et quidem contra eos, qui pertinaciter asserere contendunt, Corpus S. Benedicti apud Floriacum adhuc existere, militant vniuersa, quæ superiori libro, ad probandam eiusdem apud Casinum existentiam, sunt adducta. Contra eos vero, qui affirmant, Casini fuisse reductum: faciunt Zachariæ Pontificis Diploma, qui eo die, quo Ecclesiam Casinensem à Petronace restauratam, dedica-

uit, vidit ibi pignora Sanctorum Benedicti, & Scholasticæ: Et Pauli Diaconi testimonium, qui multo ante, scilicet, quando Petronax Casinum ad reparandum Cœnobium aduenit, asserit fuisse ibi Sanctis. Patris Benedicti Corpus. Quibus temporibus iuxta hos scriptores, Corpus S. Benedicti necdum fuerat Casini reductum. Aduersatur insuper huic translationi Urbani Secundi Bulla à Clemente Quarto confirmata, in qua in virtute Sanctæ obedientiæ, ac sub anathematis pœna præcipitur vniuersis, ne falsam celebrent S. Benedicti translationem. His addimus peculiare præceptum Monachis Floriacensibus à Paschale Secundo Pontifice factum, ne vltterius falsam S. Patris Benedicti translationem celebrare præsumerent: Cur autem quauē occasione id interdixerit Pontifex, refert Petrus Diaconus illius tēporis scriptor, lib. 4. Chron. Casin. M. S. ca. 29. Cuius verba huc fideliter transcripta, sic habent. *Pro causis Ecclesiasticis Galliam ingressus* (loquitur de Paschali Secundo) *venit ad Floriacense Monasterium B. Patris*

Lib. 6. c. 40

Museum
daron

Pet. Diac.

nomine consecratum. Agebatur porro ab illis
 tunc falsissime translationis B. Benedicti so-
 lemnnitas. At Pontifex eandem Translato-
 nem falsam esse confirmans, non festiuitatis,
 sed diei officium, celebrare cum Cardinalibus
 Italicis cepit. Monachi vero supradicti loci
 cum nonnullis Episcopis, & Cardinalibus
 Gallicanis translationem celebrare incipienti-
 bus, Papa orationem fudit ad Dominum, ob-
 nixè exoptulans, ut de eadem re veritatis in-
 dictum sibi ostendere dignaretur. Celebranti-
 bus autem illis nocturnalem Synaxim, tantus
 stupor, & hebetudo mentis eos inuasit, ut om-
 nino quid dicerent ignorarent. Attoniti au-
 tem tanto miraculo, regulare officium decan-
 tare inoffense ceperunt. Mox autem ut
 translationis cantum celebrare disponebant,
 horrore simul, & stupore replebantur. Quod
 prudentissimus Pontifex aduertens, glorifica-
 re cepit, ac benedicere Deum, & Benedictum
 famulum eius. Facto autem mane, Abbatem
 ad se, & Monasterij Priores conuocans, præ-
 cepit, ut Altare de loco tolleretur, quatenus
 omnes patenter agnoscerent, utrumnam vera
 esset, necne Translatio illa: nolle ulterius ali-
 quos

Miranulū
 notab.

quos de Corpore B. Benedicti illorum ambagibus decipi, quod ipse temporibus Papæ Alexandri in Monasterio Casinensi inuentum esse certissime nouerat. Illi autem prostrati pedibus eius rogare ceperunt, ne Altare effodere præciperet, ne Monasterium destrueret: se nihil certi de Corpore B. Benedicti nisi famam tantum à maioribus suis accepisse: Si reliquiae non inuenirentur, scirent certissime, Monasterium destruendum, & possessiones à quibusque diripiendas. Tunc Papa illorum precibus inclinatus, conticuit, interdicens omnino, ac ex parte Sedis Apostolicæ præcipiens, ut ulterius eandem falsissimam translationem celebrare nequaquam præsumerent. Idem Pontifex Apostolicus ordinatis in Gallijs negotijs suis, Romam reuersus est. Hæc Petrus ubi sup.

Reijcit Ioannes à Bosco hanc historiam in suo Apologismo, ex eo quod adeo celebres res, ab alijs auctoribus non fuissent obuolutæ silentio, quarum ne vnus omnino meminit: Subijcitque verba sequentia. Nam purum putum mendacium est, Floriacenses nequiuisse ulla scripta Pontifici proferre: qui iam Leonis Septimi, & aliorum bullas

Bosc. pag.
388.

acce-

acceperant. Arguit ab auctoritate negati-
uè: Alij non scripserunt, ergo non fuit:
Quem argumentandi modum nullius esse
roboris, ac momenti, præcedenti lib. ostē-
sum est. Adde quod Galli, qui huic rei
præsentes fuerunt, noluerunt contra seip-
sos ista describere: Exteri vero alij, ideo
forte non scripserunt, quia res ista parum,
aut nihil ipsos tangebatur. Scripsit verò Pe-
trus tanquam rem ad sui Monasterij Cas-
siniensis honorem pertinentem. Et quidem
mirum valde est per tot annos neminem
Petro Diacono in hoc contradixisse, nisi
modo vnus Ioannes à Bosco: Qui cum nul-
la se fultum ratione ad impugnandum Pe-
trum conspiceret, ad contumeliosa, ac re-
ligioso viro indigna verba recursum ha-
buit, dicens. *Nam purum putum mendā-
cium est:* quod quidem pædagogis, atque
grammatulis eleganter: viris autem pru-
dentibus, indecorè, ac immodestè, dictū
videbitur. Profecto eadem verba possem
ego in illum retorquere: & qua facilitate,
Petrum mentiri asserit, Boscum mendacij
arguere, affirmareque nequiuisse Floria-
censes

censes, scripta illa Paschali Pontifici pro-
ferre: quippe qui tunc temporis nullas de
hac re Summorum Pontificum bullas ac-
ceperant, nec postea vnquam acceperūt.
Quamuis enim Leo Septimus, & Alexan-
der Secundus (quorum bullas affert Bos- Bosc. pag.
240.
cus in fauorem Floriacensium) ante Pas-
chalem II. federint: tamen bullas præfa-
tas multò post fuisse confictas, rationibus
superiori libro aduersus eas adductis, cen-
semus: quibus nunc addimus istam, vt sci-
licet, historiam hanc Paschalis Secundi à
Petro Diacono fideliter relatam, labefa-
ctare, conuellere, atque falsitatis arguere,
illarum bullarum prætextu, Floriacenses
possent. At verò huiusmodi Salmoneæ
bullæ, aduersus firmissimam veritatis tur-
rim, nihil omnino efficere vnquā poterūt.

CAP. IIII.

Est adhuc aliud fortissimum argu-
mentum ad subuertendam huius-
modi prætensam D. Benedicti Trās-
lationem: authoritas nempe, ac iudicium

Sacrosancta Romana Ecclesia, quæ si non directe, saltem indirecte, eam repro-
basse visa est: dum à suo Martyrologio
reformato (quo solo vti possumus in Di-
uinis officijs) hanc eandem translationem
exclussit, atque reiecit. Pro quo notan-
dum: Quod Gregorius Tertius decimus
Pontifex Summus, quasdam litteras Apo-
stolicas eidem Martyrologio præfixit sub
Datum Romæ apud Sanctum Petrum, die
decimaquarta Ianuarij anni 1584. In qui-
bus expresse iubet omnibus Patriarchis,
Episcopis, Abbatibus, cæterisque Eccle-
sijs, Monasterijs, Cōuentibus, Ordinibus,
siue secularibus, siue regularibus quibus-
cunque præfectis: vt in peragendo in Cho-
ro officio, omni alio Martyrologio amo-
to, hoc tantum nostro vtantur, nulla re
addita, mutata, vel adempta. Eadem etiā
ijs, qui in horis ecclesiasticis priuatim
Martyrologio vti voluerint (quod quidē
magnopere cuperemus, vt omnes facere
vellent) mandamus: omnibusque aliorum
Martyrologiorū omnium publice, priua-
timq; in ecclesiasticis horis vsum interdi-
cimus

cinus. Hæc ibi Pontifex . Cum igitur festum Translationis S. Benedicti sub quinto Idus Iulij, in diuersis Martyrologijs habeatur, imo & in Romanum Martyrologium, quondam irrepsisset: attente considerandum est, quænam potuerit esse causa, vt retentis plerisque alijs Sanctorum translationibus in Martyrologio Romano, præfati Põtificis iussu recognito, ac restaurato, atque ad Ecclesiasticę historię veritatem restituto, ac vniuersis Christiani Orbis Ecclesijs legendum tradito, expuncta fuerit, atq; reiecta B. Benedicti adeo decantata translatio, interdictumq; omnino, ne in Diuinis officijs cum aliorũ Sanctorum translationibus legatur. Nulla profecto alia potest reddi causa: nisi quia Patres Martyrologio corrigendo, ac reformando præfecti, re diligenter excussa, & examinata, vna cum Summo Pontifice, translationem hanc, tanquã apochrypham, falsam, & commentitiã respuerunt, vel saltem (vt mitius agam) dubiã, incertãq; omnino fidei censuerunt. Certe Cardinalis Baronius tom. 10. pag. 945.

Baro.to.i.
pag. 945.

ad finem: Satisfacere volens quibusdam
 viris doctissimis, indigne ferentibus Mar-
 cellini Papæ integritatem, male traduci
 commentitijs actis illis, nullius ponderis
 existentibus: simulque conquerentibus de
 Martyrologio, atque breuiario Romano,
 quod ista in Ecclesia recitanda contineat:
 ita respondet. Sed sciant, *velim Romanam
 Ecclesiam antiquitatis tenacissimam, quæ an-
 te octingentos annos ita publice lecta reperijt,
 haud adeo facile conuellenda, quamuis sibi val-
 de molesta, putauit. Cæterum eandem ipsam
 Romanam Ecclesiam; non sicut Euangelium
 (quod Gelasius monuit) legere consueuisse, vel
 legenda proponere qualibet Sanctorum acta,
 sed potius ea cuncta, Apostolica illa lance li-
 branda relinquere: omnia probate, quod bonum
 est tenere.* Hæc Baronius. Cum ergo Eccle-
 sia Romana translationem S. Benedicti,
 quæ prius in Martyrologijs legebatur, à
 suo reformato Martyrologio expunxerit,
 apparet, ipsam nullam illi fidem adhibe-
 re, nec aliquam habere probabilitatem,
 iudicare. Potuisset enim (vt de gestis Mar-
 cellini ait Cardin. Baronius) illam in Mar-
 tyro-

tyrologio ponere, nobis autem probandam relinquere. Verum cum eam penitus repulerit, repellendam esse à nobis, euidenter insinuauit, & docuit. Ego certè tanquam verus Ecclesiæ filius, quæ ipsa probat, approbo, quæ ipsa respuit, respuo: translationem S. Benedicti non admittit, nec ego admitto. Expuncta vero, ac reiecta ex Martyrologio Romano, ab Ecclesia approbato, atque recepto B. Benedicti translatione, ipso facto præiudicatum est contrariæ opinioni: abolitaque Adreualdi, & cæterorum omnium, qui translationem hanc asseruerunt, sententia.

Cum Ecclesia Romana omniū Ecclesiarū Matre, & Magistra consentiūt in primis vniuersæ Ecclesiæ seculariū clericorū, in quibus Diuinum officium iuxta ritum Breuiarij Romani, nuper reformati, celebratur, atque persoluitur. Omnes prætereà religiones, & ordines, quæ sub Diui Benedicti regula non militant. Ex his autem Congregationibus, quæ institutum Benedictinum profitentur, hanc translationem non agnoscunt modo Camaldulen.

Bosc. pag.
381.

lensis, Vallis vmbrosæ, Cælestina, Montis Oliueti, & Siluestrina. Ex Congregationibus autem Monachorū nigrorum, quæ propriè S. Benedicti nuncupantur, illam non celebrant, Cassinensis in Italia, Brunsfeldensis in Germania, & Aragonensis in Hispania. In Gallijs vero (vel ipso Ianne à Bosco testante) integræ nonnullæ Congregationes eiusdem B. Patris sodalities ascriptæ è sacris suis Diarijs expunxerunt translationis eius festum, tanto olim decore, tamque festiuis gaudijs apud eas celebrari consuetum. Quas cum proptereâ laudare debuisset, immeritò arguit, & reprehendit Boscus. Sed quis poterit accusare Monachos illos, qui simul Ecclesiam Romanam, cuius vestigia sunt sequuti, nō accuset? Quis condemnabit eos, qui illam non condemnet? Certè si aliqua culpa est, Ecclesiæ ipsius est: si error, ipsa exemplum præbuit errandi, quæ ex suo Martyrologio translationem istam repulit, & expunxit. Sed absit, vt hanc, vel illos errasse dicamus, sed Ioannem à Bosco imprudenter, vel impudenter loquutum fuisse.

Bosc. pag.
383.
Ad finem.

ar-

arbitramur. Quemadmodum etiam, dum in sui Apologismo ait. *Et quidem quod aliquando translatum fuerit, sole clarius est: consentientibus, atque asserentibus id una voce omnibus penitus auctoribus Italis, & Cassinensibus ipsis, Germanis, Hispanis: denique toto orbe Christiano id fatente, atque confirmante.* Hæc quidem Boscus, sed gloriantur nimis, valdeque mendaciter. Nam ut vidimus, neq; Romana Ecclesia nec alia propemodum innumeræ, quas supra commemorauimus, hanc recipiunt translationem. Consensus ergo iste totius Orbis Christiani, aduersus translationem istam verè stat, quantumuis Boscus aliter asserat. Si autem verum est, quod ipse ibidem ait, consensum hunc tot Ecclesiarum, maxime accedente Ecclesiæ Romanæ assensu, æquipollere Concilij Vniuersalis definitioni, actum est de causa ista, & Cassinensibus adiudicata est, cum habeant pro se tot Ecclesiarum consensum, vna cum Ecclesiæ Romanæ assensu.

CAP. V.

Bosc. pag.
387.

Sed opponit nobis Ioannes à Bosco Ecclesiam Mediolanensem ab inclyto Pontifice Borromeo Cardinali in antiquum nitorem restitutam, quam asserit, translationis S. Benedicti festum etiam nunc celebrare: nec non omnes Hispanicas Ecclesias, atque in Germania Curientem, quæ totius rei veritatem expedientes, explosis Salmonicis Casinatū bullis, festum huiusmodi constanter colunt, ac venerantur.

Bosc. pag.
382.

Concilium
Laodic.

Quod attinet ad nobilissimam Mediolanensem Ecclesiam, fallit, aut fallitur Ioannes à Bosco, dum asserit, illam huiusmodi translationem hodie celebrare. Obseruat quidem Ecclesia Mediolanensis, siue Ambrosiana statutum Concilij Laodicensis, in cuius cap. 51. cauetur, ne martyrum natalitia in quadragesima celebrentur. Vbi quamuis de solis martyribus fiat mentio: de quorumcumque Sanctorum festis Canonem illum loqui, Patres intellexerunt.

xerunt. Vnde in Concilio Toletano decimo sancitum est, vt festum Annunciationis B. Virginis Mariæ, quod fere semper in quadagesimam incidit, in decimum quintum calendarum Ianuariarum annuatim celebrandum transferretur: quod hactenus in Hispania obseruatur: in Ambrosiana verò Ecclesia dominica proxima ante Natale celebratur, vt docet Radolphus Decanus Tungrensis in libro de Canonum obseruatione propositione decima sexta. Similiter festa Sanctorum Gregorij, & Ambrosij, antiquitus ad dies ordinationis eorundem translata fuerunt: Gregorij, scilicet, ad diem tertium septembris, Ambrosij verò ad diem septimum decembris, vbi etiam nunc celebratur: & S. Patris Benedicti festum, ad quintum Idus Iulij, quo die illud celebrat etiam nunc Ecclesia Mediolanensis. Cū ergo aliqui afferūt, Ecclesiā Mediolanensem celebrare festum translationis S. Benedicti intelligendi sunt de translatione festi non de translatione Corporis. Cū enim de mense Martio, quo tempore Ecclesia Romana San-

Concilium
Tolet.

.d. q. l. b. 8.

Acto de
S. P. 3. m.
d. 10.

eiusdem Sancti ex tunc ceperint celebrari, vnum de mense Martio, cum Ecclesia vniuersali, alterum de mense Iulio à quibusdam Ecclesijs ob deuotionem tãti Patris, illud vocabant festum transitus, istud vero translationis. Sicut & in Hispania festum Annunciationis cum Ecclesia vniuersali celebratur die vigesimaquinta Martij, atque sub nomine expectationis B. Virginis Mariæ, celebratur rursus die decima octaua mensis Decembris.

Probatur præterea, quod Ecclesia Mediolanensis celebret quinto Idus Iulij transitum S. Benedicti ex officio, quod eo die in prædicta Ecclesia recitatur, in quo nihil penitus de Translatione, sicut nec in in calendario, aut titulo officij ita prænotatur, sed tantum solemnitas S. Benedicti. Ad Matutinum autem iuxta ritum recitandi officium ex præscripto breuiarij Ambrosiani, sequentem lectionem, quæ est in ordine tertia, de B. Benedicto legunt.

Benedictus Nursie nobili familia natus, Romæ liberalibus artibus eruditus, pietatis studio flagrans, rebus huius sæculi contemptis,

Lectio de
S. P. Bene-
dicto.

ad locum Sublacum profectus, in speluncam altissimam se abdidit: ubi uni solum Monacho, cuius opera ad vitæ necessitatem utebatur, notus, triennio religiosè vixit, superatis diaboli insidijs. Fama eius sanctitatis cum in omnes partes erupisset, inuitus Monasterio quod propè aberat, ab illius Monachis præficitur: quorum & obiurgata viuendi licentia, & cognita conspiratione, maluit in solitudinem se recipere, quàm cum illis diutiùs esse. At verò cum magnus numerus discipulorum ad eum quotidie conueniret, Monasteria duodecim edificauit, sanctisque institutis communiuit. Postea Casinum migravit: ubi in dies magis Diuina gratia auctus, cum multa prophetico spiritu ventura prædixit, tum plura miracula edidit. Scripsit autem luculente, sancteque regulam Monachorum: quàm à S. Gregorio primo Pontifice laudatam, & seruata, omnes occidentales Monachi amplexi sunt. Omni igitur meritorum laude clarus, demum ad præmium abiit in Cælum. Lectio hæc desumpta est ex Breuiario Ambrosiano, à Petro Galefinio Protho-notario Apostolico, de mandato beatae

me-

Nota hæc
de B. Gre-
gorio.

ab oisbe I.
p. 8. 9. 2
ab oisbe

memoriæ Cardin. Caroli Borromei Mediolanensis Archiepiscopi restaurato, impressoque anno millesimo quingentesimo nonagesimo quarto. Vbi, vt apparet, nihil penitus de Sancti Benedicti translatione, sed tantum de eius scelici transitu, quo migravit in cælum, agitur. Non ergo est, cur Ioannes à Bosco nobis opponat Ecclesiæ Mediolanensis auctoritatem (quæ maxima est) quasi celebratis festum translationis S. Benedicti, cum multo aliter se res habeat, vt ex prædictis liquido constat.

C A P. VI.

O Bjci et fortè quispiam aduersus ea, quæ præcedenti capite diximus, præfati Petri Galefinij auctoritatem; qui in suo Martyrologio, quinto Idus Iulij assignat Diui Benedicti translationem cum sequenti annotatione.

Quam translationem multe Ecclesiæ celebrant, utpotè Mediolanensis, Cordubensis, Constantiensis, & Curiensis, aliæque item, ut ex earum tabulis animaduertimus. Porro due

Galefinij
Martyrol.

illius

illius translationes extiterunt, ambæq; litterarum monumentis proditæ à Theodorico Theotomico ordinis Benedictini Prioris translationis meminerunt Sigelbertus in Chronico; Laxiardus Celestinus; Bossius, Martinus Polonus, & alij præterea, quos silentio præterimus, ne rem longius faciamus, quam oportet. Verum enim verò Leo Monachus scriptor annalium Montis Casini, non desitit, locupletissimis testimonijs, & obsignatis Summorum Pontificum tabulis, alijsque argumentis contra differere, pleneque affirmare, illius Sanctissimi Abbatis Corpus in Monasterio Casinensi reconditum, inde traslatum non esse. Non desunt tamen, ut Volaterranus, ceterique qui scribunt inde aliquando ad Floriacum Monasterium asportatum, deinde aliquot post annis Casinum iterum traslatum esse. Atque hæc quidem posterior translatio est, quam meminimus. Hæc Galestinus. Cuius testimonio videtur esse standum, cum ipse fuerit Ecclesiæ Mediolanensis alumnus, probeque nouerit, celebritates, & ritus eiusdem. Nihilominus nobis videtur, his Galestinij notamenti nostram sententiam stabiliri,

con-

contrariam vero penitus conuelli. Pro quo notandum primo, Martyrologium Galefinij editum fuisse antequam Romanum Martyrologium à Gregorio XIII. reftauratum, publicaretur, atque vniuerfis Ecclefijs legendum proponeretur. Inuenitur enim illud Galefinij impreffum Venetijs anno 1578. Romanum verò reformatum, promulgatum fuit ab eodem Gregorio anno 1584. vt patet ex litteris Apoftolicis eidẽ Martyrologio præfixis. Hinc apparet, Galefinij Martyrologium, quamuis ab ipfo Romanũ appelleretur, nõ effe Romanũ illud in Diuinis officijs à Gregor. legi iuffum. Secundo notandũ, Martyrologium Galefinij oblatum quidem fuisse Gregorio XIII. vt ex epiftola dedicatoria ad eundem Pontificem patet: qui quamuis facultatem illud imprimendi concefferit, noluit tamen fua auctoritate approbare, neque Ecclefijs legendũ proponere: quippe qui viderit, multa effe in eo, vel apochrypha, vel adeo incertæ, & dubiæ veritatis, vt non decuerit ea, quafi vera, &

certa

certa, ab Ecclesia recipi, & haberi. Tertio notandum. Quod non obstante Galefinij assertionem de D. Benedicti translatione, ac eiusdem ab Ecclesia Mediolanensi, & alijs ibi notatis celebratione: Ecclesia Romana noluit translationem prædictam recipere, nec in diuinis officijs, cum alijs Sanctorum translationibus legi: quo patenter voluit indicare, se hanc translationem non agnoscere, nec pro vera habere: imo sequuta videtur Urbani Secundi, & aliorum Pontificum declarationes, qui eam falsam esse dixerunt, atque in Ecclesia celebrari prohibuerunt. Quarto notandum; Eundem Galefinium in annotatione ad diem 21. Martij, agentem de festo S. Benedicti asserere: *diem natalem eiusdem, celebrari à Græcis (vt ex eorum Menologio patet) pridie Idus Martij: alijs verò in locis quinto Idus Iulij, quo die celebratur translatio. Cum enim dies natalis eius in quadragesimam cadat, quo tempore ex antiquo ritu de sanctis fieri non solebat, ad certum illum mensis Iulij diem, celebritas eius dilata est: vt Radulphus Tungrensis scribit. Sic Galefinius. Ex quibus*

bus apparet, quinto Idus Iulij, in Ecclesia
Mediolanensi, & alijs, celebrari non festū
translationis, sed diem natalem S. Benedi-
cti etiam iuxta ipsius Galestinij sententiā,
qui in hoc sequitur Radulphum Tungren-
sem, de quo cap. præcedenti egimus. Ce-
lebrant ergo Ecclesiæ istæ de mense Iulio,
nō translationem Corporis, sed translatio-
nem festi S. Benedicti; vt dictū est. Quinto
notandum. Quamvis concederemus, Ec-
clesiam Mediolanensem, & cæteras ante
reformationem Martyrologij Romani, ce-
lebrasse translationem S. Benedicti, nil cō-
tra nos, sed omnia pro nobis, cum nunc
eandem translationem amplius non cele-
brent. Sic olim in multis Hispaniarum Ec-
clesijs Cathedralibus eo die festum S. Be-
nedicti celebrabatur: quod nunc à nulla
video celebrari. Denique notandum. Iu-
xtà Galestinij sententiam, Ecclesias quæ
translationis S. Benedicti festum celebra-
re dicuntur, non translationem illam, qua
è Casino Monte ad Monasterium Floria-
cense sacra illa ossa asportata referuntur:
sed translationem posteriorem, qua eadē

ossa à Floriaco Casinum relata dicuntur, colere, & celebrare. Cum enim Galestinus has duas assignauerit translationes: hanc posteriorem asserit esse eam, de qua agitur quinto Idus Iulij.

Hic iam mihi videor audire Io: à Bosco cum vniuersis Gallicis de hac re scriptoribus, exclamantes; atque dicentes: falsam esse hanc secundam translationem, vtpote nunquā factam. Corpus namque Beati Benedicti semel Floriaci delatum, nunquā inde Casinum relatum fuisse, omnes ipsi contendunt. Ego verò contra assero, falsam esse priorem illam translationem, qua dicitur B. Benedicti Corpus, è Casino Floriacum fuisse deductum: Corpus enim Sanctissimi Patris semel Casini sepultum, nunquam inde alio fuit transportatum, sed usque in præsens Casini manet: vt ex his, quæ libro superiori adduximus, euidenter patet. Fuisse aut Casini sepultū B. Benedictū, nemo est, qui neget: inde verò fuisse Floriaci translatum, nec probat Boscus, nec aliquid cogit id ipsum credere: Iam verò, si Ecclesiæ præfatæ, posterior-

rem

rem translationem Sancti Benedicti celebrant, vt vult Galefinius, errare videntur iuxta Gallorum sententiam, asserentium, eam translationem nunquā factam fuisse. Si autem celebrant priorem illam errant similiter, quia contra trium Summorum Pontificum mandatum, & ordinem hoc faciunt. Ego verò cenſeo, eas Eccleſias nullum committere errorem; tum quia neutram harum celebrant translationum, ſed diem natalem S. Benedicti in quintū Idus Iulij tranſlatum: tum etiā, quia & ſi aliquā illarum translationum, vel vtramque celebrarent, nullum committerent errorem, vt infra dicemus.

C A P. VII.

O Perofior, ac moleſtior mihi res eſt, cū nobiliſſima ac religioſiſſa Congregatione S. Benedicti Valliſoletani, quę me à ſeculo fugientem ſuo gremio, in ſacro B. Marię de Monteferrato Cœnobio, benigniſſime excepit, fouit, atque nutriuit: in qua & profeſſionem emiſi, humanasque, ac ſacras litteras didici,

atque annis multis vixi: quam constat solennissimo ritu, ac festiuissimis gaudijs, ex indulto S. Sedis Apostolicæ, translationē Corporis S. Patris Benedicti quinto Idus Iulij, etiam hodie celebrare: vt ex lectionibus Breuiarij eiusdem Congregationis plane apparet: Afferere autem, eam in re tanti momenti errare, temerarium videtur. Optassem equidem ob honorem, & reuerentiam tam Illustris Congregationis, eius hoc in loco nullam facere mentionem: libenterque eam hic prætermissem, nisi Ioannes à Bosco (qui eius auctoritate pro defensione translationis Sancti Benedicti vtitur) ad id me inuitum, & renitentem compulisset. Cum enim laborem hunc pro veritate tuenda suscepim: cogor eam aduersus amicissimos, & coniunctissimos quosque pro virili defendere. Nam si ethnicus philosophus Socrati, & Platoni sibi amicissimis prætulit veritatem: quanto potius ego Christianus, & religiosus, eandem omnibus priuatis affectionibus præponere debeo? Parcat ergo mihi, obsecro, dulcissima, ac indul-

Aristot.

dulgentissima parens, si in his scriptis, vt
veritatem sequar, eius sententiam desero:
atque opinionem de translatione Sanctis-
simi Patris Benedicti, quam ipsa sequitur,
quia falsam scio, non amplector, sed impu-
gno: quod quidem eo libētius facio, quod
noui, ipsam esse veritatis amantissimam:
quam cum in his filij sui scriptis repererit,
amplectetur, retinebitque. Antiquum est
in prefata Congregatione festum trans-
lationis S. Benedicti quinto Idus Iulij ce-
lebrare: sed recens, ac nouum in officio
eius diei, aliquid de translatione Corpo-
ris eiusdem S. Patris recitare. In antiquo-
ribus nāque eiusdem Congregationis bre-
uiarijs, ita ordinatur officiū eo die recitan-
dum, vt nulla de translatione S. Patris no-
stri fiat mentio, sed omnia dicantur sicut
in die natalis, seu transitus eiusdem: excep-
tis oratione, quæ erat, Intercessio nos, quæ
sumus Domine: & lectionibus, primi, & se-
cundi nocturni, quæ quamuis non essent
eadem cum lectionibus alterius festi, ta-
men ex eodem secundo libro Dialogorū
B. Gregorij erāt desumptæ; Maiores enim

nostri (sicut ego pluries ab eisdem ipsis audiui) censebant, festum illud nō esse translationis Corporis S. Patris Benedicti, sed translationis festi natalis eiusdem: quod ut plenius, atque festiuius, & cum octauis celebrari posset, in eum diem iam pridem fuerat translatus.

Postea vero anno 1568. impressum fuit quoddā huius Congregationis breuiariū Salmaticæ, in quo appositę fuerūt lectiones de translatione S. P. B. in hunc modū.

De Translatione Corporis Sanctiss. Patris Benedicti longa disceptatione inter graues scriptores controuersum est. Quibus omnibus diligenter discussis, apparet hæc veritas, omnibus complētenda. Casinense Monasterium (quod Sanctus Pater Benedictus construxit, & singulari splendore virtutum, & miraculorum insignibus illustrauit, ubi etiam dum uiueret, suo Beato Corpori designauit sepulchrum) post annos aliquot à Longobardis euersum, atque dirutum est. Quod futurum ipse Pater Sanctus longe ante prædixit, & planxit. Hanc euersionem audiens, & dolens Mūmolus Abbas Monasterij Floriacensis in Gallia

Gallia prope Ligeris fluminis ripam, Zelo tanti Patris, & Diuina reuelatione permotus: misso ad Montem Casinum prudenti, & religioso Monacho, cum tanto negotio aptis comitibus, sacra B. Benedicti ossa, celesti tandem indicio inuenta, in prædictum Floriacense Monasterium transferre curauit, ac in eodem reuerenter collocari. Neque defuerunt signa, quibus illud esse B. Benedicti Corpus ostenderetur. Nam cum Mummolus Abbas, cum frequenti populorum turba sacris ossibus eburneam occurreret: ecce defuncti cadauer efferebatur: cumque placuisset sancta ossa cadaueri applicare. mox ut ea cadauer tetigit, mortuus cum omnium stupore ad vitam reuocatus est. Aliud præterea admirabile signum dicitur in illa Translatione exhibitum. Naui enim cui sacra ossa erant imposita, deficiente gubernatoris peritia, recto cursu fluuium sine ulla offensione pertransiit; & glaciem illam (nam frigore concreta erat aqua) baud secus, quam aquam fluidam dissecuit, & mira celeritate, licet aduerso flumine, ad portum deuecta est. Sed & aliud seculis omnibus inauditum signum tunc celitus ostensum asseritur:

Nam

Nā cum arbores loci illius, quo B. Benedicti Corpus appulit, biberno frigore rigerent, statim ut terrā S. viri Corpus cōtigit, ipsæ arbores subito florescere, et nouis vestiri frondibus, et floribus visæ sunt. Dignatus est Dominus, hoc ostēso miraculo, suū Benedictū honorare, et cōtranaturæ legem, brumalem glaciem in vernam temperiem commutare repēte. Facta autem dicitur hæc translatio sub Sisinnio Pontifice, qui viginti tantum dies in Pontificatu vixit, circa annum Domini septingentesimum tempore, quo florebant venerabilis Beda ordinis eiusdem Sancti Benedicti, & Strabo, & Haimo eius fratres.

Sed post annos plus minus quinquaginta, nempe sub Zacharia Pontifice, reedificato iā Casinensi Monasterio, atque magnifice instaurato, & in eo commorante Carolo Man-
no Pipini Francorum Regis fratre: idem Carolus Mannus Monasticam vitam professus, cum quibusdam alijs eiusdem Cassinēses Monasterij Monachis, Romanum Pontificem adeunt, & ab eo obtinent, ut Beatiss. Benedicti Corpus, quod tempore ruine eiusdem Monasterij Casinensis inde fuerat ablatum, & ad

Mo-

*Monasterium Floriacense deportatum, ad
Cassinenſe ſepulchrum, ab eodem Beato viro
designatum, reducatuꝛ. Zacharie ergo Pon-
tificis, & Caroli Manni fratris ſui litteris
adhortatus Pipinus Rex, Caſſinenſium preci-
bus annuit, & Sanctum Corpus ſuo Caſſinen-
ſi Monasterio reddi iuſſit: quo cum ingenti
totius Italiae exultatione reſtitutum eſt. Ce-
lebramus ergo hodie, vel translationem
illam, qua propter euersionem Monasterij
Caſſinenſis Corpus Beati Benedicti eſt ad
Floriacense cum ſignis, & prodigijs pro ratio-
ne illorum temporum, Domino diſponente de-
portatum: vel certè translationem poſteriorẽ,
qua proprio Caſſinenſi ſepulchro Beata illa
oſſa ſunt reddita: ubi indubitata fide requie-
ſcunt, prout ingentibus ſignis, & reuelationi-
bus, ac tandẽ Apoſtolica auctoritate declaratu
eſt. Haftenus lectiones præfati Breuiarij.*

G A P. VIII.

Multa occurrunt dicenda circa ea,
quæ in prædictis narrantur le-
ctionibus: ſed ego ea ſolũ in præ-
ſenti attingam, quæ proprie ad rem, de

qua agimus, pertinere noscuntur. Primū itaque notandum est, Monachos præfatæ Congregationis firmiter credere, atque ingenue confiteri, Corpus S. Patris Benedicti Caslini nunc quiescere: quod ingentibus signis, & reuelationibus, atque Apostolica auctoritate declaratum fuisse asserunt. In qua assertione à scriptoribus Gallis differentes, nobiscum, & cum ipsa veritate, consentiunt. Secundo notandum, eosdem Monachos duas admittere S. Patris Benedicti translationes: priorē è Caslinensi ad Floriacense Monasterium, posteriorem verò è contra. In quo cum quibusdam scriptoribus, idem asserentibus, conueniunt: sed à Gallis, & à nobis discrepant: ab illis quidem, quia posteriorem translationem omnino negant; à nobis verò, quia vtramq; reiicimus, rationibus, & auctoritatibus superius allatis, innixi. Tertio dicunt, factam sub Sisinnio circa annum septingentesimum: vnde non potuit fieri ab Aygulpho, qui diu ante obierat. Quarto prædicti Patres ingenue fateri, se ignorare, vtram ex duabus quas

admit-

admittūt translationibus, celebrēt eo die,
 priorem ne, an posteriorem: Sic enim aiūt.
Celebramus ergo hodie, vel translationem il-
la m, qua propter euerfionem Monasterij Caf-
si nensis, Corpus B Benedicti est ad Floriacen-
se cum signis, & prodigijs pro ratione illorum
temporum, Domino disponente, deportatum:
vel certē translationem posteriorem, qua pro-
prio Casinensi sepulchro beata illa ossa sunt
reddita, Quibus dicere possumus, quod
 Christus Dominus cum Samaritana lo-
 quens, de Samaritanis dixit. Vos adoratis
 quod nescitis. Ex his ergo lectionibus nul-
 lum firmum testimonium accipere possu-
 mus pro Gallis, nec pro nobis, cum pro, &
 contra utrosque dicant. Quod cum præ-
 dictæ Congregationis Patres animaduer-
 tissent: in breuiario nuper anno 1598. edi-
 to, lectiones huiusmodi correxerunt, quæ-
 dam addentes, alia verò detrahentes, mul-
 ta mutantes: peculiariter autem, quam ex
 duabus prætensis translationibus celebra-
 re intendunt, exposuerunt, ita dicentes.

Translatio S. Patris nostri Benedicti Ab-
batis, quam hodie Clementis Septimi Ponti-

Oo

ficus

Alia lect.
 de transl.
 S. Bened.

ficis summi permiffione, in Hispania Monachi nigri folemniter celebramus, ea ipfa eft, qua eiuſdem S. Patris reliquie à S. Aygulpho Monacho Floriacenſi, qui poſtea in Lirinienſi Cenobio Martyrium ſubiit, ex Italia in Gallias ante hos nongentos annos deportatæ ſunt. Poſtquam enim Monafterium eius Caſſinenſe, ſicut ipſe viuens prædixerat, à Gentilibus eſt vaſtatum, Corpus eius, Domino reuelante, inuentum eſt: & pars eius in Gallias translata, atque in territorio Aurelianenſi, Monafterio quod vocatur Floriacum, condigne ſepulta. Translata eſt autem pars etiam Corporis B. Scholaſticæ Virginis ſororis eius, atque in partibus Genomannenſium religioſorum deuotione condita. Miraculorum verò, quæ in eadem translatione contigerunt, hæc præcipua referuntur. Nauis ſcilicet, remigio deſtituta, qua reliquie vehebantur, per fluuium, hyemali glacie conſtrictum, expeditus, & felix ad optatum portum curſus. Deinde poſtquàm ad littus appulit, hiberni temporis invernũ, cunctis arboribus pulchris ſe floribus veſtientibus, repentina commutatio.

Denique humano cadaueri reliquiarum con-

tactu

actu vitæ restitutio. Quibus adeo plurima, subinde, ac splendida accessere, ut plurimum scribendorum librorum eruditissimis illius, & subsequenter ætatis viris amplam suppeditauerint materiam: quam ipsi, quæ sua erat erga communem Patrem pietas, libentissime arripuerunt. In quibus Adreualdus, qui Adelbertus, & Ammonius Floriacenses Monachi, præcipui nominantur. Sed Cassinensibus Monachis, & in his Carolo Manno, Pipini Fræcorum Regis fratre, strenue rem apud Romanum Pontificem, Regemque ipsum, ac totius Regni Proceres, gerentibus: S. Patris nostri, et eiusdem sororis reliquiæ, ex Floriacensi, Cenmannensique Cœnobijs acceptæ, ingenti, splendidoque comitatu, in Cassinense relatæ, suisque locis decentissime restitutæ sunt, Deo negotium istud prodigijs insignibus prosequente. Cuius restitutionis memoriam quotannis recolendam, Itali Monachi in suis tabulis ecclesiasticis descriptam habent pridie nonas Decembris. Vbi adscripta est etiam earum reliquiarum inuentio, quinto Calendas eiusdem mensis longo post tempore à Desiderio Cassinensi Abbate facta, qui Summus Pontifex

creatus, Victorque tertius dictus, claruit anno Domini millesimo octogesimo quinto. Hactenus ex lectionib. præfati moderni Breuiar.

C A P. IX.

Hic iam plane asserunt Patres isti, plurimum obseruandi, se celebrare priorem S. Benedicti translationem, qua è Casfinense ad Floriacense Monasterium ossa B. Patris delata fuisse referuntur; quæ facta asseritur quinto Idus Iulij: quo tempore, cum in his regionibus æstus maxime vigeat: nescio cur Patres isti nostri referunt tunc ea miracula cōtigisse, quæ nō ad æstiuū, sed ad hybernū tēpus accommodata esse noscuntur. Dicunt enim, Nauim, cui impositæ erant, S. Benedicti reliquæ, per fluuium hyemali glacie constrictum, expeditè ac fœliciter ad optatum portum peruenisse. Adduntque, commutationem repentinam hyberni temporis in vernam temperiē, cunctis arboribus pulchris se floribus vestientibus. Nūquid Iulius mensis apud Floriacum in tempus
inci-

incidit hybernum? Nunquid tunc Ligeris
fluuij aquæ gelu constringi solent? Mi-
nime certè: Quomodo ergo hæc miracu-
la tunc contigisse dicunt? Profecto in his
miraculis enarrâdis omnino falluntur: nec
apud Adreualdum, seu Ammonium (vel
potius Aymoinum) quos præcipuos scrip-
tores translationis S. Benedicti ipsi sequun-
tur, tale quid inuenire poterunt. Adreu-
aldus namque in libello de translatione S. Bosc. pag.
Benedicti cap. 5. Sanctum Aygulphum, 6.
non in naui, sed in vnius sportulæ sinu bea-
ta illa ossa asserit inclusisse, atque ita Flo-
riacum vsque derulisse. Vnde ergo hæc,
quæ de naui, & glacie Patres isti referunt,
habere potuerunt? Crediderim, hæc om-
nia eos hausisse ex quodam hymno vene-
rabilis Petri Mauritij Abbatis Cluniacen-
sis, qui de translatione S. Benedicti scri-
bens, ita cecinit.

Claris coniubila Gallia cantibus.

Leteris Benedicti Patris ossibus

Felixque gremio condita proprio

Seruas membra celestia.

Mi.

Miris Italice fulserat actibus.

Gallos irradiat Corpore mortuus

Signis ad tumulum crebrius emicat

Illustrans patriam nouam.

Hic uatum Veterum facta resuscitat

Morti quod libuit mortuus imperat

Extinctum proprijs ossibus excitat

O quam mira potentia.

Navis per fluvium uat sine remige

Minando glaciem dissecat impetu

Sancti membra ferens obuia flumini

Vndas reuereberat.

Eductum fluuio sensit ut arida

Non curans gelidi frigora temporis

Vestit cuncta sese illico floribus

Mutata facie soli

Iam caelo residens o Pater optime

Diuinis famulos imbue Regulis

Angustum per iter scandere largiens

Dona regna perennia.

Cunctorum dominans omnipotentia,

Quæ de sede Poli conspicias omnia

Psallentum placide suscipe cantica

Votis uoce precantia.

Amen.

In

In hoc hymno, venerabilis Petrus Cluniacensis tria illa refert miracula, quæ Monachi Congregationis Hispaniæ in superioribus lectionibus descripserunt: unde videntur ea desumpsisse. Et quidem si Petrus Mauritius hæc miracula intelligit cōtigisse quo tempore Corpus B. Benedicti asseritur à Floriacensibus translatum fuisse per Sanctum Aygulphum è Casino Monte ad ipsum Floriacense Monasteriū; dicendum est, ipsum hallucinatum fuisse: tum quia non in naui, sed in sporta dicitur fuisse transuectum, vt patet ex Adreualdo, vbi supra: tum etiam quia hæc translatio incidit iuxta eodem in quintum Idus Iulij, id est in media æstate, non autem in tempore hyberno, vt canit hymnus. Sed quoniam præfatus venerabilis Abbas fuit vir doctissimus, & Gallicanarum præcipue rerum scientissimus, non possum in animum inducere, vt credā, tantū virū in his enarrandis miraculis, tam crassum errorem commisisse, sed arbitror, tria illa miracula ita esse distinguenda, vt primum de suscitatione cadaueris contactu reli-

Pp

quia-

Bosc. pag.
10.

Bosc. pag.
225. & 226.

quiarum Diui Benedicti facta, pertineat ad primā prætenſam translationem. Nar-
rat enim Adreualdus in libello de transla-
tione S. Benedicti cap. 8. Simile miraculū
factū à B. Benedicto quando Floriaci per-
ductum est: duo vero reliqua inueniuntur
ſcripta à Diederico in libello de illatione
S. Benedicti cap. 8. & 9. facta à B. Patre
Benedicto, non quidem quando è Caſſino
in Gallias fuit deportatū, ſed multo poſt:
quando ſcilicet ab Aurelijs (quo propter
ingruentem Northmannorum cladē fue-
rat deductum) ad Floriacenſe Monaste-
rium reductum aſtruit: quod cum factum
referat pridie nonas Decembris, duo illa
inducta miracula, optime congruunt il-
lius temporis rationi, cum nullo modo
poſſint conuenire priori illi translationi,
de menſe Iulio factę. Cecinit ergo Petrus
Mauritius tria illa miracula, quę legerat
à B. Benedicto fuiſſe patrata: quę quamuis
ſimul ſint poſita in hymno, non tamen in-
telligenda ſunt, ſimul accidiſſe.

Ergò in iſto hymno Petrus Mauritius
relata retulit, & quę à Monachis Floria-
cenſibus ſcripta reperit miracula, breuiter

hic perstrinxit. Cum ergo conflaret, unde ea desumpserit Petrus, non est, cur nobis obijciant eius auctoritatem, cum ipse horum miraculorum non sit auctor, sed pre-nominatos auctores sit sequutus. His adde, potuisse facile errare Petrum Mauritium, cum habuerit huius sui erroris duces, & antesignanos, Adreualdum, & Dedericum. Certè Petrus Mauritius nec doctior, nec sanctior fuit Diuo Gregorio Nazianzeno, qui tamen in recensenda Diui Cypriani Carthaginensis Episcopi, & Martyris vitæ historia, valde hallucinatus est, & quâuis multi ipsius errorem sint sequuti: tamen Ecclesia Romana in suo Martyrologio reformato aliter sentit: vt patet ex his, quæ legit sexto Calendas Octobris, vbi videndus Baronius; ac etiam in annotationibus ad decimum octauum Calendarum Octobrium. Quod si talis, & tantus vir in prædicta historia recensenda lapsus est, nil mirum si Petrum Mauritiū circa translationem S. Benedicti, & miracula, in ea facta, lapsum esse dicamus, maxime cum ipse non fuerit huius auctor erro-

ris, sed priores scriptores, ei ansam, & occasionem errandi præbuerint. Profecto si translatio S. Patris Benedicti falsa est, vt multa probant, consequenter miracula, & alia omnia quæ in ipsa, vel circa ipsam contigisse referuntur, falsa etiam esse necesse est. Hymnus ergo iste nil probat contra nos, sed tantum ostendit, Petrum Mauritium credidisse, historiam, seu narrationem, quæ de translatione S. Benedicti circumferebatur, veram esse, & sic de illa præfatum hymnum composuisse.

C A P. X.

Illud porro, quod in eisdem lectionibus asseritur, de restitutione Corporum Beatorum Benedicti. & Scholasticæ ad Cœnobiũ Cassinense: Monachos videlicet Italiae eius restitutionis memoriam quotannis recolendam in suis tabulis ecclesiasticis descriptam habere pridie nonas Decembris, falsum omnino est. Tabulæ namque illæ, vnde ista desumpserūt, non Monachorum Italiae, sed Arnoldi

Vuionis

Vuionis Belgæ, Congregationis Burssfeldensis Monachi, translati postea ad Congregationem Casinensem, dicendæ sunt. Neque enim eis utitur Congregatio Casinensis, aut ab ea sunt receptæ, seu approbatæ: sed ipse Arnoldus suo nomine libros illos euulgauit: in quibus multa reperiuntur castigatione digna. Et quidem de Cōgregationibus Germaniæ, & Franciæ verane sint quæ scribit, non magnopere curo: At de Cōgregationibus Italiæ, & Hispaniæ certum est, ipsum pleraque falsa dixisse. Ex multis itaque erroribus ab Arnoldo, in enarrandis Congregationis Sancti Benedicti Vallisoleti rebus, commissis: potuissent faciliè prædictæ Congregationis Patres, de cæterorū veritate prudenter dubitare: nec statim ab eo quomodolibet dicta, tamquam Diuinum oraculum suscipere: ac in Diuini officij lectionibus absque alio examine ea recitare debuerunt. Illud namque, quod in Martyrologio à se ad libitum ordinato, pridie nonas Decembris habet, scilicet, *In Monte Casino relato S. Patris nostri Benedicti, & S. Scolasticæ*

Vir-

*Virginis sororis eius, ex Cœnobio Floriacensi
in Gallijs ad suum Monasterium: nescio qua
fronte asserere ausus est, cum sit falsissi-
mum, nec in prædicto Monasterio Cassi-
nensi huius relationis aliqua habetur me-
moria. Ego quidem in eodem sacro Cœ-
nobio benignitate Reuerendissimi Patris
Gregorij à Castione Arëtino Abbatis, per
biennium, & eo amplius commoratus, ac
perhumaniter ab eo, ceterisque religiosis-
simis eiusdem sacri loci Monachis, tracta-
tus: occasione huius libelli conscribendi,
ipsius Cœnobij monimenta omnia nouis-
sima, & antiqua, diligenter euolui, nec
vel tenue vestigium huius assertæ ab Ar-
noldo relationis reperire potui: sed potius
oppositum. scilicet S.B.P. Benedicti Corpus nun-
quam inde fuisse translatum: cum quo
nullo modo stare potest asserta ab Arnol-
do eiusdem ad idem Cœnobium, relatio.
Imposuit ergo Patribus Congregationis
prædictæ Arnoldus: putantes enim ipsum
vera dixisse, falsitatem bona fide amplexi
sunt; ac suis lectionibus inseruerunt.
Quod autem ultimo loco asserunt Patres
mei,*

mei, de inuentione Corporis S. Benedicti facta quinto Calendas Decembris, mendum est, nescio cui adscribendum. Siquidem Arnoldus sequutus Petrum Diaconum Casinensem, inuentionem prædictā non quinto Calendas Decembris, sed quinto Calendas Aprilis (octauo scilicet à festo S. Benedicti die) factam fuisse asserit.

Hinc planè constat, ex prædictis lectionibus nullum firmum, aut solidum testimonium sumi posse ad comprobandam S. Benedicti translationem, cum tot, & tanta sint in eis emendatione digna. Corrigantergo Pater sapientissimi lectiones istas, nec amplius incertis de translatione S. Benedicti scriptis fidem præstent: quin potius redeant ad antiquam Patrum suorum de hac festiuitate opinionem, credantque, hanc translationem non Corporis, sed festi Sanctissimi Benedicti esse.

CAP. XI.

SCio, Patres huius Congregationis, vt absq; aliquo conscientiae scrupulo huius
ius

iussu modi translationis festum celebrare possent, peculiare indultum super hoc à Clemente Papa VII. obtinuisse anno millesimo quingentesimo vigesimo sexto, quod prefatus Pontifex, attendens hoc negotium orthodoxam fidem non tangere, concessit, donec aliud per Sedem Apostolicam fuerit decretum. Hinc patet, predictæ Congregationis Monachos legitime hactenus, tutaque conscientia hoc festum celebrasse. Inde tamen nullatenus inferitur, ipsam translationem veram esse, vel à Pontifice his litteris approbatam; quod liquidò constat ex illa clausula eisdem litteris appositæ, videlicet, donec aliud per Sedem Apostolicam in contrarium fuerit decretum. Nihil ergo de illa decrevit Pontifex, sed dubiam eam, & incertam sicut prius fuerat, dereliquit. Verum quia in dubijs potest Pontifex eligere quam partem maluerit, alijsque sequendam permittere: Monachorum prefatæ Congregationis precibus inclinatus Clemens Papa, permisit illis celebrare festum translationis S. Benedicti quandoquidem celebritas hæc, nō

cenſetur eſſe, nec contra fidem catholicā,
nec contra bonos mores. Similiter namq;
Romana Eccleſia celebrat feſtum con-
ceptionis B. Virg. Mariæ, quamvis adhuc
non certò illi conſtet, utrū fuerit cōcepta
ſine peccato originali, necne. Et licet pars
negatiua huius translationis vera ſit, po-
teſt tamen, non ſolum abſque peccato, ve-
rum etiam cum merito eius feſtum cele-
brari. Pro quo notandum, duplicem poſ-
ſe haberi errorem circa aliquam rem, ſci-
licet, ſpeculatiuum, & practicum. Error
ſpeculatiuus eſt, quando quis habet cau-
ſam moraliter ſufficientem ad credendū,
aliquid eſſe verum, quod tamen à parte
rei aliter ſe habet: ſicut quando Iacob cō-
greſſus eſt cum lia, quam credidit eſſe Ra-
chelem. Hic error eſt inuoluntarius, &
qui illum habet, patitur, cum ad illum nō
concurrat; & ideo dicitur ſpeculatiuus,
quia eſt merè in intellectu. Error practi-
cus eſt ille, quem quis facile vincere, & ſu-
perare poteſt, ſed negligit facere quod de-
bet ad illum expellendum. Error iſte eſt
voluntarius, quia homo ad illum aliqua-

Genel. 29.

tenus concurrat, estque illius causa. Error itaque speculatiuus non transit in mores, idest non vitiat practicas actiones, cum malitia à voluntate nascatur: error verò practicus transit in mores, & vitiat humanas actiones, eo quod ad ipsum concurrat voluntas. Exemplis rem illustremus. Video cuiusdam fœminę imaginem puerulū gestantem in gremio, quam arbitror esse Beatę Virginis Marię, cum tamen cuiuspiam alterius sit: adoro illam, osculor, & amplector, non solum absq; peccato, imò cum merito. Non enim refero honorem illū in mulierem illam mihi penitus ignitam, sed in Beatissimam Virginem Mariam, quam per illam imaginem credo representari. Similiter si à personis Religiosis proponantur (vt sæpe fit in Ecclesijs) reliquię sub nomine alicuius Sancti cuius re vera non sunt, imò forte nullius Sancti sunt: atque ab astantibus adorentur, & venerentur, nullum peccatum committunt: quia non falsam reliquiam, sed verum Sanctum adorare intendunt. Deniq; qui adorant hostiam non consecratam, quam ta-

men credit consecratam, (quamuis materialiter falsum sit quod adorat) non peccat, sed facit quod debet; eodem modo dicendum de celebritate translationis S. Benedicti, qui simpliciter credunt, eam esse veram, nihil peccant celebrando, quantumcumque falsum sit, quod celebrant: quia error ille est mere speculatiuus, & inuoluntarius, & sic non vitiat actionem illā. Sicut Iudex occidendo innocentem, falso probatum nocentem, quamuis errat, credendo illum esse reum, nihil peccat in actione eum condemnando, quia facit secundum allegata, & probata. Quando ergo Pontifices summi permittunt celebrare translationem S. Benedicti aut S. Dionysij Areopagitæ, vel concedunt indulgentias celebrantibus huiusmodi festa: nō statim censendi sunt, approbare, seu determinare, veram, & certā esse talem translationem, sed solum prouocare fideles ad venerandum eo die Sanctum illum, siue fuerit translatus, siue non: permittentes eis celebrare quod absq; peccato, imò cū merito, vt dictum est, celebrare possunt.

Bosc. pag.
249. c. 387.

Sic orat Ecclesia & missas celebrat pro fidelibus defunctis in particulari, quos tamen ignorat ubi sint, nec propterea determinat, illorum animas esse in Purgatorio. Per hæc itaque patet responsio ad ea omnia, quæ adducit Boscus pag. 249. & 387. volens probare, translationem S. Benedicti verâ esse, ex eo quod Summi Pontifices eam celebrare permittunt, atque indulgentias celebrantibus concedunt.

C A P. XII.

Bosc. pag.
28.

ADreualdus in libro de miraculis S. Benedicti cap. 11. allegans Paulû Diaconum in fauorem huius translationis, sic ait. *Huic sanctissimæ Translationi Beatorum germanorum Benedicti, scilicet, atque Scholasticæ, attestatur Paulus Monachus, cuius supra mentionem egi, in historia gentis suæ, ita inquit. Circa hæc tempora (haud dubium, quin Constantino Imperante) cum in Castro Cassino, ubi Beatissimi Benedicti Corpus quiescebat, aliquantis iam elapsis annis, solitudo existeret: venientes*

Paul. lib. 6.
cap. 2.

de Cannomanensium, & Aurelianensium regione Franci: dum apud Sacrum Corpus se pernoctare simulassent, eiusdem Patris, atq; Germanæ eius ossa auferentes, in suam patriam asportauerunt: ubi singillatim duo Monasteria in utriusque honore constructa sunt.

Hæc ex Paulo Adreualdus. Cui adiungit ad marginem Ioannes à Bosco verba ista. Pauli Cassinensis Monachi irrefragabile testimonium de translatione S. Benedicti.

Antequam hoc Pauli testimonium expendamus aliqua prenotanda sunt. Primū est, Adreualdum lib. de translat. S. B. cap. 2. & libro de miraculis eiusdem cap. 10. ad finem, asserere, B. Patris Benedicti translationem factam fuisse regnante Clodoueo Dagoberti Francorum Regis filio, quem Baron. tom. Annal. 8. decem & octo annos regnasse scribit, obiisseque sub Vitaliano Pontifice anno Christi sexcentesimo sexagesimo quarto. Secundo notandum, factā fuisse hanc prætentam translationem ab Aygulpho Monacho Floriacensi, postea Cœnobij Lirinensis Abbate, quemadmodū ipsius acta testantur, quibus adstipulatur

Adre-

Baro. pag.
490.

Bosc. pag.
409.

Adreualdus multis in locis, sed præcipue lib. de translatione S. Benedicti cap. 3. ad finem. Notandum tertio, quod Ioannes à Bosco in tractatu de antiquis consuetudinibus Floriacensis Cœnobij cap. 2. ad finem, adducit Martyrologium Floriacense, translationem hanc ita referens. *Anno Domini sexcentesimo sexagesimo, sub Clodoveo filio Dagoberti, translatum est Corpus B. Benedicti Abbatis, à Monte Cassino apud Monasterium Floriacense, per Aygulphum Monachum.* Quarto notandum nullum reperiri scriptorem, qui eo sæculo, quo facta dicitur hæc translatio, aliquid de ea scripserit. Siquidem Paulus Diaconus, qui primus inuenitur huius translationis memoriam fecisse, floruit temporibus Caroli Magni Imperatoris: perhibeturque, factus Monachus Casini sub Theodemaro Abbate: vnde à tempore, quo asseritur facta hæc translatio vsque ad Pauli Diaconi Monachatum, fluxere ad minus anni circiter centū triginta. Primus autem, qui ex professo historiam huius translationis scribere est aggressus, fuit Adreualdus

Mo-

Monachus Floriacensis, qui (vt ex libro de miraculis S. Benedicti cap. 39. apparet) vixit sub Carolo Caluo Francorum Rege. Cum enim in eo cap. agat de fame, & cladibus, quæ tempore præfati Regis in Gallijs contigerunt, fit euident, illū scripsisse post annum octingentesimum quadragesimum quintum, ducentis prope annis post huiusmodi prætenfam translationem. Ex quibus colligo, Paulum Diaconum, & Adreualdum scripsisse de hac translatione, iuxta aliorum relationem, siue illa falsa fuerit, siue vera.

His ita constitutis, expendamus Pauli Diaconi testimonium, & vi leamus, nūm in fauorem Adreualdi sit, an è contrario. Mihi certe non videtur valde operosum ostendere, hanc Pauli assertionem, totam Adreualdi de translatione S. Patris Benedicti narrationem penitus conuellere: ita vt si Paulus verum dicat, Adreualdum falsum dicere necesse sit. Hoc primum probo ex diuersa temporis ratione. Paulus enim cap. 4. eiusdem libri sexti, assignans tempus huius translationis, factam fuisse
asse-

Baro. to. 8.

pag. 544.

asserit imperante Constantino Augusto, quod & Adreualdus annotauit, vbi supra. Quoniam autem, vt docet Baronius tom. 8. Constantinus iste decem, & septem annis rexit Imperium, ab anno videlicet sexcentesimo sexagesimo octauo vsque ad annum sexcentesium octogesimum quintum: ne libera nobis daretur vagandi, seu errandi occasio, expresit Paulus præcisum Imperij eius annum, quo hæc translatio facta ferebatur, nempe illum, quo sexta Synodus vniuersalis Constantinopoli sub Agathone Papa celebrata fuit contra hæresim Monothelitarum: quam constat, factam fuisse anno Domini sexcentesimo octogesimo primo, qui fuit decimus quartus Imperij Constantini præfati. Si ergo vera est hæc Pauli sententia manifestæ cōuincitur falsitatis Adreualdi, & omnium illorum assertio, qui tenent, translationē S. Benedicti contigisse Clodoueo Dagoberti filio regnante, cum certum sit, eum decessisse anno sexcentesimo sexagesimo quarto, vt ex Baronio supra docuimus. A cuius obitu vsque ad annum sexcentesium

mum octogesimum primum fluxere anni
decem & septem. Inde etiam sequitur, non
potuisse fieri ab Aygolpho Monacho, &
martyre: cum constet, passum illum fuisse
ante mortem prædicti Clodouei. Ha-
bent enim huius B. Martyris acta, ipsum
odio, & inuidia Archadij, & Columbi
pseudo monachorum, interfectum fuisse:
post cuius necem pessimus hic Colum-
bus, mandante Rege Clodoueo prædicto,
debitas sui sceleris persoluit penas. Præ-
terea Paulus affirmat, occasione huius trans-
lationis, constructa fuisse in Gallijs duo
Monasteria, alterum in honorem S. Bene-
dicti, in honorem S. Scholasticæ alterum.
Et quidem de Monasterio apud Cænoma-
nos in honorem S. Scholasticæ cōstructo,
consentiunt cum Paulo Galli scriptores:
de Monasterio vero in honorem S. Patris
Benedicti erecto, omnes ab illo dissentiūt,
& merito: Monasterium namque Floria-
cense, ad quod B. Patris Corpus fertur
fuisse translatum, ante ipsam translatio-
nem fuerat erectum. Si ergo Paulus in
hoc verum dicit, fatendum est, Gænobiū

Apud Su-
rium die
3. Septem.

8. 10. 7. 8
822

ut huius
sib. muni
Bosc. pag.
835. 61. &
218.

Floriacense tempore translationis S. Benedicti, necdum erectum fuisse, & sic falsa erunt omnia, quæ de hac translatione asserunt Adreualdus, & reliqui. Denique Paulus expresse contradicit Adreualdo, & Diederico asserentibus, cineres S. Patris Benedicti in Gallia fuisse asportatos: quod quidem affirmat Adreualdus lib. de translatione S. Benedicti cap. 6. de miraculis eiusdem cap. 16. & 31. Diedericus verò lib. de illatione S. Benedicti cap. 9. Nam statim post verba illa, ab Adreualdo supra citata, subiungit Paulus, quæ sequuntur. *Sed certum est nobis, os illud venerabile, & omni nectare suavius, & oculos semper caelestia contuentes, cetera quoque membra, quamvis in cinerem defluxa, remansisse.* Abeant ergo Galli, & hoc Pauli testimonium, quo uniuersa de S. Benedicti translatione ab ipsis conscripta penitus dissoluntur, irrefragabile esse iacent. Ego quidem non solum non esse irrefragabile, verum etiam nullo modo subsistere posse censeo; arbitrorque totum hoc de translatione dictum à Paulo non ex propria sen-

tentia, sed ex vulgari narratione, quam ipse hausit in Gallijs tempore, quo ibi commoratus fuit sub Carolo Magno Imperatore. Hoc autem, vt euidentius pateat, oportet idem Pauli testimonium repetere, atque, vt ab eo scriptum est, hic de verbo ad verbum transcribere. Sic enim ait.

Circa hæc tempora, cum in Castro Cassino, ubi Beatissimi Benedicti Sacrum Corpus requiescebat, aliquantis iam elapsis annis, vasta solitudo existeret, venientes de Cenomannicorum, vel Aurelianensium Regione Franci, dum apud venerabile Corpus pernoctare se simulassent, eiusdem venerabilis Patris, pariterque eius germanæ venerandæ Scholasticæ ossa auferentes in suam patriam asportauerunt. Vbi singillatim duo Monasteria in utriusque honorem, Beati Benedicti, & S. Scholasticæ constructa sunt. Sed certum est nobis, os illud venerabile, & omni nectare suauius, & oculos semper cælestia contuentes, cætera quoque membra, quamuis in cinerem defluxa, remansisse. Hæc Paulus. Intendo ergo probare, Paulum loqui de translatione Sanctorum Corporum, non iuxta propriam senten-

tiam, sed iuxta vulgatā apud Gallos opinionem, quod ex ipsius verbis, liquido colligere possum. Primum ex illis, quibus ait, vastam solitudinem Casini fuisse. Paulus namque contrarium asserit hoc eodem libro cap. 40. Nam, quo tempore Petronax Casinum venit, cum aliquibus simplicibus viris, iam ante ibi residentibus, habitare cepit: qui eundem venerabilem virum Petronacem sibi seniorem statuerūt. Sed ne quis dicat, tempore quidem Petronacis aduentus, resedisse Casini aliquos viros religiosos: tempore autem aduentus Francorum, vastam ibi solitudinem fuisse, audiat eundem Paulum hoc eodem loco dicentem, Francos apud venerabile Corpus pernoctare se simulasse. Quorsum simulatio hæc, si nullus ibi ad custodiam sepulchri S. Patris excubabat? Dicendum propter astantes, & Corpus S. Benedicti custodientes, ita Francos simulasse. Iuxta Paulum ergo non fuit tunc apud Casinū vasta solitudo: sed Franci, qui de resurrectione tanti thesauri gloriabantur, ut translationem hanc creditu facilem redderent,

ita

ita assererebant: id patet ex Adreualdo lib. de translat. cap. 4. & 5. Et ex actis S. Augulphi. Vel dicendum quosdam ex Gallis asseruisse, inuenisse quidem Francos, apud S. Benedicti Corpus viros religiosos: quos simulatione illa vigilandi fallentes, sacras eius reliquias eo stratagemate abstulerunt. Vtrumque autem dicendi modum, fuisse hic à Paulo insinuatum. Præterea Paulus aperte demonstrat, se nescire, quinam fuerint Franci illi, qui sacras reliquias sustulisse dicuntur, dum loquitur disiunctiue, dicens, venisse Francos de Cœnomannensium, vel Aurelianensium regione. Certè si hæc translatio facta fuit, modo ab Adreualdo descripto, necessario fatendum est, Paulum valde hallucinatum in ea referenda: nec aliquid certi, aut explorati de ea habuisse, sed iuxta ea, quæ vulgari fama apud Gallos ferebantur, ipsum loquutum fuisse. Quemadmodum etiam sentit Leo Ostiens. lib. 2. Chron. ca. 44. Quod autem Paulus in his omnibus enarrandis errauerit, docet Adreualdus ipse, dum Paulum, quem citat, non sequitur, sed valde diuer-

se narrationē de translatione S. Benedicti
 prosequitur: iudicauit ergo Adreualdus,
 Paulū circa prædicta fuisse hallucinatū:
 si enim verum dixisse iudicasset, illum se-
 quutus fuisset, ne ipse falsus, & mendax
 iudicaretur. Sequor ergo Adreualdi iudi-
 cium, & Paulum Diaconum in his, quæ de
 translatione S. Benedicti dixit, alienum
 errorem sequutum fuisse censeo; imò hoc
 idem videtur dicere Paulus ipse, cum de-
 clarans seipsum, hæc subdit. *Sed certum est*
nobis, os illud venerabile, & omni nectare
suauius, & oculos semper celestia contuentes,
cætera quoque membra, quamuis in cinerem
defluxa, remansisse. Particula illa aduer-
 sativa, sed, emphasim habet: ac si aperte
 dicat. De translatione S. Patris Benedicti
 quidam sentiunt, vt supra retulimus: quæ
 quidem ego non approbo nec recipio: sed
 hoc tantum dico, certum nobis esse, vni-
 uersa B. Benedicti membra apud nos re-
 mansisse: Videtur itaque Paulus asserere
 translationem, sed re vera oppositum do-
 cet. Vide si placet regulam August. super
 Psal. 77. super illud. Et tradidit grandini
 iumen-

umenta eorum, &c. Illud autem, quod ibidem ait Paulus, scilicet, quamuis in cinerē defluxa, intelligendum est eo modo, quo ipse intelligi voluit, dum statim subdit. *Solum etenim singulariter Dominicum corpus non vidit corruptionem. Ceterum omnium Sanctorum corpora, in eternam postea gloriam reparanda, corruptioni subiecta sunt, his exceptis, quæ ob diuina miracula, sine labe seruantur.* Significat ergo Paulus, B. Benedicti corpus, quemadmodum & reliquorum corpora Sanctorum, subiectum fuisse corruptioni; & hoc est vniuersa eius membra in cinerem defluxa, remansisse. Vnde quod habetur in Diplomate Zacharię supra citato, Pontificem vidisse sacra pignora B. Patris Benedicti eiusque sororis, ac intemerata inuenisse: & in bulla Alexandri Secundi de qua supra lib. 1. ca. 15. scilicet; *Quo facto Sanctissima Corpora intemerata, & indiminuta inueniens: non contrariatur ijs, quæ à Paulo hic dicuntur, nā verba illa; Intemerata, & indiminuta, nihil aliud significant in his bullis, quam sacra illa Corpora in suis proprijs locis,*

vbi

r Inuiola-
ta, siue vt
ait Alexa.
indimicu-
ra.

Bosc. pag.
7. & 8. &
228.

vbi prius sepulta fuerant integra inuenta fuisse, ita vt ex ipso aspectu appareret, à nemine vnquā contractata, seu commota fuisse. Quod autem Paulus vsitato more loquendi per cineres totum corpus intelligat, patet ex cap. 40. libri sexti; vbi asserit, Petronacem, ad Sacrum B. Patris Benedicti Corpus peruenisse. Erat igitur Cassini Corpus B. Benedicti quando Petronax ad illum restaurandū venit. Adreualdus etiam, & Diedericus per cineres S. Benedicti totum illius Corpus intelligūt, vt videre est in lib. de translatione S. Benedicti cap. 6. & de illatione eiusdem cap. 9. Cum ergo constet, ante, & post Pauli tempora Corpus B. Benedicti Cassini extitisse, atque à pluribus visum fuisse, fatendum omnino est, Pauli tempore ibidem fuisse, idque eundem Paulum affirmare voluisse, cum dixit. Omnia membra Beati Benedicti apud nos, id est apud Cassinū, remansisse. Ergo Pauli Diaconi testimonium, non astruit, sed destruit S. Benedicti Translationem.

C A P. XIII.

ASserunt præterea Adreualdus, & socij, Beatum Martyrem Aygulphū, Corpora S. Benedicti, & Scholasticæ e Cassino in Galliam transtulisse: quod si falsum esse demonstrabimus, ruet profecto huius translationis commentitia narratio. Hoc autem ex ipsa temporū ratione sic deducitur. Tabulæ Monasterij Liriensis, cuius Abbas fuit B. Aygulphus, eius passionem consignatam habent tertio nonas Septembris anni Domini sexcentissimi sexagesimi: quibus assentitur Cardin. Baronius in notis ad Martyrologium Romanum, ipso eodem Die. Martyrologium verò Floriacense testatur, translationem S. Benedicti factam fuisse eodem ipso anno quinto Idus Iulij. Hæc autem simul stare non posse, patet euidenter ex actis eiusdem Sancti Aygulphi, in quibus asseritur, Beatum Aygulphum multò ante pascha, dolo, & factione Archadij, & Columbi captum fuisse, atque vsque ad diem obitus sui ita permansisse. Anno igitur

Bosc. pag.
409.

sexcentesimo sexagesimo nō potuit S. Aygulphus Corpus S. Benedicti transferre. Imo si demus, B. Aygulphum non fuisse passum eo anno, sed sequenti, vel biennio post, non potuit anno sexcentesimo sexagesimo venire Casinum ad tollendum Corpus S. Benedicti. Testantur enim eius acta, & alij scriptores id ab eo factum, dū adhuc esset Monachus Floriacensis, post eam verò translationem magnā sibi apud Galliæ Regem, & aulicos sanctitatis opinionem comparasse: deinde Lirinēses Monachos spirituali patre destitutos: Regē conuenisse, Abbatē sibi ab eo dari postulātes, regē verò habito cū proceribus de eligēdo Abbate cōsilio, S. Aygulphū Lirinēsis Monachis præfecisse. Vniuersa hæc non potuerunt fieri in instanti. Proficiscitur de hinc S. Aygulphus Lirinum, vbi peramātē à Monachis exceptus, diutius quiete, & pacifice, verbo, & exemplo illustris, eidem cœnobio præfuit. Postea directa in Sanctum virum Archadij, & Columbi rabie, & malitia, B. Aygulphus, blādisima oratione peruersos illorū animos flu-

studuit emollire, cuius verbis se assensum
præbuisse simulantes, per totum vnius an-
ni spatium furorem suum compresserunt.
Cumque conceptum in Sanctum virum
odium intra cordis latebras continere vl-
terius non valerent, in apertam persecu-
tionem prorumpentes. B. Aygulphum, &
quosdam alios, ei adherentes Monachos,
aggređiuntur, manusque sacrilegas in eos
inijcientes, naui imposuerunt, marique se
cōmittentes, per multos dies marinis flu-
ctibus huc illucque iactati, tandem in die
Cœnæ Domini ad Insulam Caprariam
appulerunt: vbi vsque ad reditum Colum-
biab Epheso, sub custodia permaferunt.
Post cuius reditum, iterum S. viri naui im-
ponuntur, atq; ad Insulam Amathunam,
in qua decollati sunt, deportantur. Ex his
omnibus simul collectis, facile apparet, S.
Aygulphum anno sexcentesimo sexagesi-
mo nequiuisse reliquias B. Benedicti è Cas-
sino in Galliam transferre, vt vult Marty-
rologium Floriacense, cum tunc temporis
fuerit iam carceri mancipatus, vel saltim
Abbas Liriensis constitutus. Vidit angus-

mentum hoc Adreualdus, cumque illud dissoluere nequiret, conatus est subterfugere, scribens de B. Aygulpho in libro de translatione S. Benedicti cap. 3. ad finem, quæ sequuntur. *Namque cum bonis polleteret moribus, et in Monasterio Lirinenſi ob bonorum studium operum, peteretur aliquantisper, exempli gratia remorari: à contrarijs religioni Divinæ insidias perpeſſus, ad palmam uſque Martyrij peruenit. Cuius etiam paſſio penes nos habetur. Vides Adreualdi fraudem? Aliquantisper tantum, exempli gratia, B. Aygulphum apud Lirinum remoratum fuiſſe docet: cum tamen ex illius actis conſtet, ipſum Abbatem Lirinenſem creatum, diutius ibidem permanſiſſe? Profecto his verbis voluit Adreualdus propoſitæ difficultati tacite reſpondere, ac ſi diceret. Non repugnat, B. Aygulphū quinto Idus Iulij anni ſexcentefimi ſexageſimi Diui Benedicti reliquias Floriaci detuliſſe, & eodem anno tertio nonas Septembris Martyrium ſubiſſe: quia apud Lirinenſe Cœnobium aliquantisper tantum, exempli gratia, remoratus eſt. Suppreſſit*

Bofc. pag.
3. & 4.

ergo Adreualdus veritatem, at nullo modo est excusabilis, cum acta B. Aygulphi legerit : hoc enim est, quod vbi supra dicit : *cuius etiam passio penes nos habetur.* dicimus igitur Sanctum Aygulphum eo anno, quo Floriacenses asserunt, non potuisse corpus B. Benedicti transferre, ac per consequens falsum esse, quod in eorum Martyrologio de tempore huius translationis legitur.

CAP. XIV.

ANtequam hinc digrediamur, annotandum videtur in actis Beati Aygulphi, quod de Sancti Benedicti translatione conscriptum reperitur. Ego quidem cum Ecclesia Catholica, eundem Beatum Martyrem veneror, colo, & adoro, eiusque passionem credo, atque recipio. Verum quia noui, in multorum gestis Sanctorum, non pauca inneniri castigatione digna: ideo in his Beati Aygulphi actis, fiunt mihi valde suspecta,

ta, quæ de translatione Sancti Benedicti referuntur, tanquam sint ab alio quopiam superaddita, & adiecta. Quod patet, si legas sic. Denique omniuaria virtutum gratia instructus videbatur, eiusque tuendæ, & conseruandæ gratia, quod de beato viro scribitur, meditabatur die, ac nocte in lege Domini: In cuius sane exercitatione vsque ad eò profecit, vt non solum eius provincie hominibus, sed etiam exterius doctrina eius admirationi esset. Hinc verò, licet ille nil tale curaret, magna apud Regem, & aulicos sanctitatis opinio B. *Aygulpho* comparata fuit. Cumque ea fama increbresceret, & dignus videretur qui super candelabrum poneretur, Monachi *Lirinenses* eo adueniunt, spiritalem sibi patrem dari postulantes, &c. Decurrit profecto huius orationis fluxus suauiter, nec aliquis apparet defectus, cū tamen ea, quæ de S. Benedicti translatione ibi dicuntur, penitus ablata sint, ac expuncta. Certè non leue argumentum est ad probandum, vel saltem dubitandum ea, quæ de translatione S. Benedicti in his actis habentur, non fuisse à primario eorum auctore ibi descripta

pta, sed ab alio postea superinducta: quod Adreualdus, qui acta passionis B. Aygulphi legit, vt supra vidimus: non adducit in confirmationem huius translationis acta illa, quę magne sunt auctoritatis: vt planè appareat, verba illa de translatione, tēpore Adreualdi non fuisse adhuc apposita actis B. Aygulphi. Præterea narrata per breuiter, in prædictis actis D. Benedicti translatione, verba ista subnectuntur.

Extat hac de re libellus conscriptus. Ad quem tanquam ad notum, & cognitum remittit lectorem. Primus autem, qui libellum de translatione S. Benedicti conscripsit, creditur fuisse Adreualdus. Cuius tempore, iam extabant B. Aygulphi acta, vt idem ipse testatur. Probabile ergo fit valdè, totū illud de translatione S. Benedicti adiectum fuisse B. Aygulphi actis ab aliquo Adreualdo recentiore; vel saltē non fuisse in actis, quæ Adreualdus vidit, & legit: Apparet etiam collusio quædā inter acta Aygulphi, & Adreualdi libellum, dum alter alterius mētionem facit. Quibus omnibus attentis, verba illa de translatione
S. Be-

S. Benedicti actis Beati Aygulphi inserta, redduntur de adiectione valde suspecta.

Act. 17.

Neque ex hoc, quod Ecclesia catholica acta B. Aygulphi (quod attinet ad eius Martyrium) recipit, & approbat, infertur, recipere, & approbare quæcunque in eis continentur. Sicut enim Paulus quando dixit Athenis; In ipso viuimus, nouemur, & sumus, sicut & quidam vestrorum Poetarum dixerunt: Ipsius enim & genus sumus. Quod ex Arato Poeta desumptum est, noluit approbare vniuersa Arati Poemata. Et quando rursus adduxit ex Menandro Poeta, sententiam illam; Corrupti bonos mores colloquia mala. Et cū scribens ad Titum, approbavit sententiā Epimenidis, quam de suis Cretensibus pronuntiavit. Cretenses super mendaces, malæ bestię, ventres pigri. Cui subscripsit Paulus dicens. Testimonium hoc verum est. Similiter & B. Apostolus Iudas in sua

1. Cor. 15.

Tit. 1.

Iudæ vers.
14.

epistola catholica testimonium posuit de quodam libro Enoch Apochrypho desumptum, dicens. Prophetauit autem & de his septimus ab Adam Enoch. Quando,

do, inquam, scriptores sacri similia adducunt testimonia, non approbant in vniuersum eos libros, vnde illa desumpta sūt, sed ea tantum, quæ ipsi inde sumunt. Sic Ecclesia Catholica, recipiens Sanctorum Patrum libros, non intelligitur approbare, si quæ in eis reperiuntur minus recte dicta. Acta ergo B. Aygulphi recipiuntur quidem ab Ecclesia, quoad passionem, & martyrium eius, non autem quoad id, quod de B. Benedicti referūt translatione.

CAP. XV.

ET si quæ hactenus dicta sunt, videntur sufficere. ad reiiciendam, & connumerandā S. Benedicti translationem inter eas fabulas, quæ e mentito nomine, in historias transisse videntur: tamen si his addamus, quæ Adreualdus in lib. de translatione cap. 5. & 6. narrat: statim cuique sensato, ac prudenti viro, fabulosa videbuntur fere vniuersa. Afferit enim Aygulphum ossa, & cineres Sanctorum Benedicti, & Scholasticæ vnius spoutulæ sinu inclusisse: atque sic abscondita

Bosc. pag. 6.

secum detulisse. Quod figmento simile esse, nemo non videt: ossa enim, & cineres duorum cadauerum humanorum vnius sportulæ sinus non capit. De illis duabus visionibus, seu apparitionibus, quas eodem tempore factas refert, alteram Papæ, Augulpho alteram, quid dicam? De Longobardis à Pontifice in adiutorium vocatis ad insequendos eos, qui sacra illa pignora deferebant, quid addam? Certè fabula de anima Traiani precibus B. Gregorij ab inferno liberata probabilior multò videtur ijs, quæ de translatione S. Benedicti ab Adreualdo sunt scripta. Primum namq; auctorem habet virū doctrina sanctitateq; præclarum Ioannem Damascenum, cum hac assertionem: totus oriens, & occidentes, testatur, miraculum hoc germanum esse, atque irrefragabile. En tibi auctorem grauisimum cum totius Mundi consensu. Postea verò à quam plurimis viris doctis recepta, ac litteris consignata est. Multi etiam præclarissimi Theologi, inter quos fuit D. Thomas fabulam istam, tamquam veram historiam supponentes, qualiter id fieri

fieri potuerit, inquisierūt, ac declarauerūt. Imò hisce nostris diebus, Alphonsus Ciaconius quandam pro hac fabula edidit apologiam. Sed quod magis mirandum est, adeò inualuisse olim hanc fabulam, vt & in locis sacris depicta cerneretur, & in quibusdam Ecclesijs in festo S. Gregorij ad lectiones nocturnales publice legeretur. Quibus omnibus non obstantibus, hodie à viris doctis communiter exploditur, & exhibilatur, ac tanquam omnino falsa, & fabulosa reiicitur. Legendus Cardin. Bellarmin. tom. 2. Contr. lib. 2. de purgat. cap. 8. Cum Baron. tom. 8. Annalium ad annum sexcentesium quartum. Quibus in locis inuenies fabellam hanc optimis rationibus, & auctoritatibus confutatam. En quo tandem deuenit fabula decantatissima, quæ larua veritatis cohonestata, tot seculis veram historiam simulauit, totque clarissimis viris imposuit. Optimè profecto dictum est ab Aristotele, vnūquodque resoluitur in ea, ex quibus componitur. Ex fabula ortum habuerat, in fabulā cōuersa est, & resoluta. Sed iam veniamus

Bellarmin.

Baro. pag.
182.

Aristot.

ad nostra. Hęc de S. Benedicti translatione narratio, nec plures, nec doctiores, nec sanctiores habet assertores, seu defensores, quam illa de salute Traiani fabula. Nullam ergo illis irrogamus iniuriam, dūm eos in hoc errasse deceptosque fuisse, atq; suo errore alios in eundem errorem pertraxisse, dicimus: Argumentor præterea aduersus translationem hanc, ex desertione seu de relictione ipsius: quæ quidē olim in multorum cordibus altas radices egerat, atque a plurimis colebatur, nunc autem deserta vbiq; pene atque inculta manet: à Gallis maxime (à quibus præcipue celebranda erat) quemadmodum Ioannes à Bosco initio sui Apologismi asserit: vt videas in hac translatione verificatam Gamalielis sententiam, quam in quodam Cōcilio à Iudeis aduersus Apostolos congregato, protulit, dicens. *Et nunc dico vobis, discedite ab hominibus istis, & finite illos: quoniam si est ex hominibus consiliū hoc, aut opus, dissoluetur: si vero ex Deo est, non poteritis dissolvere illud.* Cum ergo videamus translationem S. Benedicti dissolui, ac deficere,

Gamaliel

Arg. ond
381Bosc. pag.
383.

Acto. 3.

atque ab officijs ecclesiasticis reijci & expelli: videtur consequenter dicendum, hominum fuisse consilium, atque commentum. Vtterius, qui de hac translatione scribunt, adeo inter se diuisi sunt, atque disiecti, vt tot ferè sint modi referendi, quot scriptores. Nec leue est argumentum falsitatis: tam varia eiusdem rei narratio. Cū enim veritas vna sit, & actio quælibet vno modo sit facta, si vere narranda est, vno, eodemque modo narranda est. Cum ergo adeo inter se discrepent atque discordent scriptores, inde potius contra ipsam translationem, quam pro ea argumentum sumendum est.

C A P. XVI.

Colligamus tandem vèla, & vniuersis à nobis superius adductis, prudenter attentis, & consideratis, hanc conclusionem firmissime teneamus, scilicet, Corpus Sanctissimi Patris Benedicti è Casino Monte nunquā fuisse translatum. Propter hoc autem non intendi-

mus

mus negare, fieri potuisse, vt Monachi Floriacenses tempore desolationis Casinensis cœnobij, illud ad se transferre curauerint, quamuis iuxta illorum votū, & desiderium effectus minime consequutus sit. Dico igitur: si verum esset, Floriacenses ad hoc opus misisse Sanctum Aygulphum, cum ille inuenisset apud Corpus D. Benedicti viros, eiusdem cultui, & custodiæ inuigilantes, videretque, se non posse Beati Patris sacras reliquias secum inde trahere: consilium, & rationem aduentus sui cum illis communicauit, atque ab eis petijt, vt B. Patris Corpus sibi liceret inspicere, reuerenterque osculari, ac vel tenuem saltem puluisculum ex eius sepulchro secum deferre, quod illi facile concedere potuerunt: Et sic cum ingenti lætitia ad propria remeauit: atq; à Floriacensibus Monachis, cum tanta pompa, & honore susceptus est, ac si totum B. Benedicti Corpus secum detulisset. Verum quia ratio temporis non permittit, vt credamus, Sanctum Aygulphum ad hoc opus Casinum venisse: dicendum videtur, eum, qui missus fuit,

fuit, quisquis ille fuerit, cum videret, opus
sibi iniunctum non posse perficere, impe-
dientibus viris ad sacri Corporis custodiā
deputatis: ne vacuus ad suos rediret, alio-
rum Sanctorum reliquias hinc inde colle-
gisse, suisque Floriacensibus pro S. Bene-
dicti reliquijs detulisse, quas illi recipiētes,
ac honore debito venerantes, in Altari
condiderunt, ac pro veris, & germanis S.
Benedicti reliquijs habuerunt. Vel tertio
dicere possumus, multos fuisse Sanctos
Benedicti nomine insignitos, vt ex Mar-
tyrologijs patet: Potuit ergo fieri, vt ali-
quis huius nominis Sanctus Floriaci aliun-
de translatus sit, quem progressu tempo-
ris tanquā Diuum Benedictum Abbatem,
& Monachorum Patriarcham habere cæ-
perunt; atque ea, quæ de eius translatio-
ne referuntur, scripserunt. Nec enim no-
uum est, sed perantiquum, Doctores, seu
scriptores aliquando personas eiusdem no-
minis confundere, ex pluribus vnam fa-
ciendo: vt patet de Sanctis Marco Evan-
gelista, & Marco Barnabæ Apostoli con-
sobrino, quos multi Doctores vnum, eun-
dem-

demque arbitrati sunt: cum tamen Ecclesia Catholica in suo Martyrologio diuersos eos faciat. Alterum videlicet Alexandriæ Episcopum, passum septimo Calendarum Maiarum. Alterum verò Bibli in Phœnicia Episcopum, quem in pace quieuisse asserit quinto Calendarum Octobrium. Sic confuderunt aliqui Nicolaum ex septem Diaconis vnum; de quo Act. 6. Cum alio Nicolao hæretico, à quo hæretici Nicolaitæ sunt dicti; de quo Apoc. 3. Cum tamen penitus sint diuersi, vt optime probat Cardin. Baron. tom. Annal. 1. Hinc exortæ sunt variæ cōtentiones, & lites inter diuersas Ecclesias, & Vrbes circa Corpora Sanctorum: vt de Corpore S. Nicolai Myensis Episcopi, quem Barenfis in Apulia Ciuitas apud se habere gloriatur in Regia Ecclesia S. Nicolai: cui fauet Romanum Martyrologium, dum septimo Idus Maij assignans B. Nicolai translationem, sic habet. Barij quoque in Apulia translatio S. Nicolai Episcopi ex Myra Ciuitate Lyciæ. Quem e contra Veneti in Ecclesia S. Nicolai de littore se habere

Vide Lori
nū, in Act.
A, ost. n. 6
vers. 5.

Baro. tom.
1. ad annū
68. c. 8. e. 9.

bere autumant. Sed dicendum Venetos alterius S. Nicolai Corpus penes se habere. Aliquando ob oriuntur huiusmodi de Sanctorum Corporibus controuersie, nō quidem ex nominis æquiuatione: sed quia vnusquisque credit, eiusdem S. Corpus penes se requiescere. Sic Veneti credunt se habere in Ecclesia S. Georgij maioris corpus Sancti prothomartyris Stephani, cum tamen sit Romæ in Ecclesia S. Laurentij extra muros: vt docēt lectiones Breuiarij Romani, in die inuentionis eiusdem. Similiter Franci & Germani de Corpore S. Dionysij Areopagitæ contendunt. Illi Corpus eius apud Parisios in celebri S. Dionysij Monasterio asseruari dicunt. Isti verò affirmant Ratisbonæ ab Arnulpho Imperatore translatum, & in Monasterio S. Maryris Emmerani collocatum fuisse. Fauet ijs Leo Nonus Pontifex maximus, qui in quodam Diploma te expedito anno 1052. Pontificatus sui anno quarto. vocatis, & auditis vtrisque partibus, ac visis videndis, & consideratis considerandis, sententiam pro Germanis

Vu

tulit,

Baro. x. ff.
ad annum
1052. p. 82

De 2. loc.

De 3. pro
1052.

1052

tulit, ac Corpus B. Dionysij, in præfato
 Monasterio Ratisbonæ existere declara-
 uit. Quibus non obstantibus obstrepunt
 adhuc Galli, & B. Dionysium apud se quie-
 scere contendunt. Similis versatur quæ-
 stio inter Floriacenses, & Casinenses de
 Corpore S. Patris Benedicti cumque illis
 nil solide auctoritatis faueat, ijs verò mi-
 racula multa, & reuelationes, plurimum
 Summorum Pontificum, aliorumque mul-
 torum suffragentur testimonia: nolunt ni-
 hilominus Floriacenses tam apertam cre-
 dere veritatem: Nolo autem eos ignorare,
 exortas fuisse aliquando similes de Sanctis
 Corporibus controuersias inter Mona-
 chos Congregationis Casinensis, & alios,
 quas semper Casinenses euicerūt. Referā
 exempli gratia, vnam, aut alteram. Super-
 ioribus annis controuersum fuit inter fra-
 tres Monasterij S. Iob. Ordinis S. Francisci
 de obseruantia Urbis Venetiarum, & Mo-
 nachos S. Iustinae de Padua ordinis S. Bene-
 dicti Cōgregationis Casinensis super Cor-
 pore B. Lucæ Euangelistæ, vtrisque asse-
 rentibus apud se existere. Ventum est de

Vide Lor-
 en. in Act.
 Ap. 1. c. 1.
 Verly.

Baronius
 1. 1. c. 1.
 1. 1. c. 1.

Baronius
 1. 1. c. 1.
 1. 1. c. 1.

De S. Luc.

alut

SV

man-

mādato Summi Pontificis, seu Cardinaliū,
quibus causa fuerat commissā, ad apertio-
nem sepulchrorum, & Sanctorum Corpo-
rum inspectionem. In sepulchro Monaste-
rij S. Iob inuentum est quoddā integrum
Corpus cum Capite: In sepulchro verò
Monasterij S. Iustina inuentum est, aliud
Corpus sine Capite. Cumque Romæ con-
staret, B. Gregorium, dūm Constantino-
poli Pelagij secundi apud Elberium Im-
peratorem legatum ageret, Caput B. Lu-
cæ Euangelistæ ab eodem Imperatore do-
no accepisse, illudque Romam delatū in
Ecclesia Vaticana reuerenter collocasse:
iudicatum est, ac declaratum, ex duobus
illis corporibus, illud esse B. Lucæ, quod
Capite carebat. Ad stipulante maxime
Romano Martyrologio, quod quinto de-
cimo Calendarum Nouembrium habet,
ossa B. Lucæ à Bithiniā Constantinopolim
translata fuisse, inde verò Patauij delata.
Præterea nuper sub Clemente Octauo
Pontifice maximo agitata est questio in-
ter Clericos Ecclesiæ S. Prosperi Ciuitatis
Regij in Aemilia prouintia, & Monachos

De S. Pro-
spero.

Monasterij S. Prosperi (nunc S. Petri) eiusdem Ciuitatis, ordinis S. Benedicti Congregationis Casinensis, de Corpore præfati S. Prosperi, eiusdem Ciuitatis Episcopi, vtrisque asserentibus illud penes se habere. Cumque multa hinc inde pro ytraque parte adducta fuissent testimonia, ventum tandem est ad sepulchrorum apertionem, & inspectionem, & Corpus S. Prosperi in Ecclesia Monachorum inuentum est. Ex his collige, Monachos Casinenses non esse de eorum numero, qui sibi vsurpant Sanctorum Corpora, quæ non habent: ut patet ex præadductis circa Corpora Sanctorum Luca, & Prosperi contentionibus, in quibus Monachi obtinerunt: haud dubium, quin & in hac de Santi Benedicti Corpore, si Summo Pontifici usque ad sepulchrorum apertionem, procedere placuerit, similiter obtinebunt. Tot enim testibus, tot miraculis, ac reuelationibus, hæc veritas de existentia Corporis S. Benedicti apud Casinum, comprobata est, atque firmata, ut impossibile videatur, Cassinenses

nenfes victores non euadere. Hæc pro causa ista ad præsens dicta sufficiant.

C A P. X V I I.

IAm nunc tandem ad Monachos Floriacenses, quorum causa hæc sumpta est disputatio, nostra conuertatur oratio. Vos alloquor, Patres admodum venerandi, vos admoneo, & obtestor, ut scripta hæc nostra candido, sinceroque animo percurratis, quæ quidem cum in fauorem, ac defensionem veritatis dicta sint, non aduersum vos, sed pro vobis, qui filij veritatis estis, prolata censere, ac iudicare deberis. Certè, si salua veritate, potuissem admittere, S. Patrem Benedictum è Cassino Monte ad vos fuisse translatum, libentissime id fecissem: vel propter honorem meæ Cōgregationis Hispanicæ, quæ, ut supra ostensum est, ita sentit, & docet: cui ego in hoc, sicut & in cæteris omnibus, voluissem maxime deferre: Neque id grauatè tulissent, Cassinenses: quorum nihil interest, si dicatur, Corpus Sancti Benedicti destructo Caslinensi Cœnobio, Flo-

Floriacum deduci voluisse, ibique tempore ruinæ, & desolationis Casinensis, tanquam hospitem, & aduenam diuersatum fuisse: dùm tamen restaurato ipsius S. viri Cœnobio, asseratur, illuc tanquam ad domum propriam, tanquam ad requiem suâ, rediisse, atque ibidem vsque in hodiernum diem permanisse. Quid, inquam, nocet Casinensibus, si dicamus, B. Patrem Benedictum voluisse vos inuisere, tanquam sibi caros, & dilectos: postea verò suos Casinenses reuississe, atque apud illos, tanquam apud proprios, & peculiare familiares, domesticos, atque conciuies, sedem, & mansionem in æternum fixisse? Verum, quia salua, vt dixi, veritate id concedere vobis non valui, idè in his scriptis penitus, & omnino negaui. Vos autem Patres mei, hoc vnum attendite in hac materia, aduersari vobis etiam eos, qui translationē hanc admittunt: utpote Congregatio Hispana. quæ cùm celebret translationem, qua ad vos delatum fertur Corpus S. Benedicti; relatum tamen asserit suo Casinensi sepulchro, ibique indubitata fide requiescere.

re. Ecclesia etiam Mediolanensis, Curien-
 sis, & aliæ, quæ iuxta vestrum Coriphæum
 Ioannem à Bosco, festum celebrant trans-
 lationis: iuxta Petri Galefinij sententiam,
 non illam, qua ad vos delatus asseritur, sed
 eam, qua Casinum relatus fuit celebrare
 dicuntur. Quidquid sit de hoc, vos obni-
 xe oro, ne super his amplius cōtendere ve-
 litis, sed veritatē hanc de existentia S. Be-
 nedicti apud Casinum benigne comple-
 ctimini. Me autem, qui eam vobis dicere
 curavi, vt verum fratrem, & fidelem ami-
 cum diligite in visceribus Iesu Christi: nec
 enim æquum est, vt veritatem dicens, ve-
 ritatem amantibus inimicus fiam. Non
 enim quia dissentimus in sententia, & opi-
 nione de Corpore S. Benedicti debemus
 dissentire in voluntatis amore, & cordis
 affectu. Dissensio facta est inter Paulum,
 & Barnabam, de assumendo, vel non assu-
 mendo Ioanne in ministerium: numquid
 propterea, quia dissentiebant in iudicio,
 dissentiebant etiam in charitatis affectu?
 Absit. Disidium fuit inter Petrum, &
 Paulum circa legalium observantiam, sed
 salva

Acto. 15.
 vers. 17.

Gala. 2.
 vers. 11.

salua semper charitate inter ipsos. Sic etiã fiat inter nos: diligamus nos inuicem in visceribus Christi Iesu: etiam si non diligamus opiniones nostras. Quemadmodum in peccatore, quamuis odio habeam peccatum, tamen diligere debeo personam. Sic quantumcumque pugnent inter se opiniones nostræ, exultet pax Dei in cordibus nostris: pugnam vincat charitas, triumphum reportet pax.

C A P. XVIII.

DEnique vniuersis Diui Benedicti Regulam profitentibus, cuiuscumque nominis, seu congregationis nuncupentur (præcipuè autem Casinatibus, quibus datum est, incomparabilem Thesaurum reliquiarum tanti Patris apud se habere) in Dei nomine dico: Attendite ad petram, vnde excisi estis, ad Patrem, inquam, Benedictũ, qui genuit vos attendite quantum ab eius sanctitate, ac perfectione distatis. Et nolite gloriari dicentes: Patrem habemus Benedictum: quia nisi

nisi opere, & veritate ipsum fueritis imitati, nihil vobis proderit eius paternitas, nisi forte ad maiorem, quod absit, condemnationem. Currite ergo in odorem vnguentorum illius: currete autem, vt comprehendatis. Contendite intrare per angustam portam: satagite, vt per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis. Abstinete vos ab vniuersis desiderijs, quæ militant aduersus animam. Videte eos, qui in agone contendunt, qualiter ab omnibus se abstinent; & illi quidem, vt corruptibilem coronam accipiant, vos autem incorruptam. Cum Paulo ergo, quæ retrò sunt obliuiscetes, ad anteriora vosmetipsos extendite. Posuistis manum ad aratrum, nolite respicere post tergum, vt apti sitis Regno Dei. Memores estote vxoris Loth. Melius vobis fuisset veritatis, aut religionis viam non agnouisse, quam post agnitionem, retrorsum conuerti ab eo, quod vobis traditum est sancto mandato. Abbates autem, præcipuè attendant sibi, & vniuerso gregi, in quo eos Spiritus sanctus posuit pastores, vt pa-

Ezech. 24.
vers. 1.

scant gregem sibi commissum, pro quo
summus ille Pastor animam suam posuit,
quemq; suo sanguine acquisiuit: pascant,
inquam, verbo, & exemplo, & vt alios
præcedunt dignitate, ita præcedere cu-
rent sanctitate: ne sint de illorum numero,
qui cum semetiplos pascant, gregem Do-
mini fame perire sinunt. Quod eis impro-
perat Deus ipse per Ezechielem Prophe-
tam, dicens. *Vae pastoribus Israel, qui pa-
scebant semetipfos: nonne greges à pastoribus
pascuntur? Lac comedebatis, & lanis operie-
bamini, & quod crassum erat, occidebatis;
gregem autem meum non pascebatis. Quod
infirmum fuit, non consolidastis: & quod agro-
rum non sanastis: quod confractum est, non al-
ligastis, & quod abiectum est, non reduxistis;
& quod perierat, non quaesistis: sed cum auste-
ritate imperabatis eis, & cum potentia. Quid
autem mali subsequutum in de fit, docet
idem ipse Dominus Deus, subdens. Et di-
spersæ sunt oues meæ, eo quod non esset pastor,
& factæ sunt in deuoracionem omnium be-
stiarum agri, & dispersæ sunt. Errauerunt
greges mei in cunctis montibus, & in vniuerso
colle*

colle excelso, & super omnem faciem terræ dispersi sunt greges mei, & non erat qui requireret, non erat, inquam, qui requireret. Et Sanctus Pater Benedictus cap. 2. Regula S. P. Bened.
cum Abbatibus loquens, sic ait. Meminisse debet semper Abbas, quod est, meminisse quod dicitur: & nomen maioris factis implere: Christi enim agere vices in Monasterio creditur, quando ipse vocatur prænominē, dicente Apostolo. Rom. 9. Accepistis spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus, Abba Pater. Cum ergo aliquis suscipit nomen Abbatis, duplici debet doctrina suis præesse discipulis, idest, omnia bona, & facta factis amplius, Rom. 8. 11 quam verbis ostendere. Ante omnia ne dissimulans, aut paruipendens salutem animarum sibi commissarum, plus gerat sollicitudinem de rebus transitorijs, atque terrenis, & caducis: sed semper cogitet, quia animas suscepit regendas, de quibus & rationem redditurus est. Hæc, & alia iubet Abbatibus Pater Beatissimus, quæ si observarent, floreret profecto magis, ac magis sacra nostra Religio; proferretque fructus honoris, & honestatis. Non tamen propterea excusantur

Matth 23.
vers. 3.

Ro. 8. vers.
36.

subditi à benè operando, & iuxta Regulam, quam professi sunt, viuendo; cum Christus Dominus dixerit de Prælatiſ non recte viuentibus. Secundum opera eorum nolite facere, sed vt Pater noster Sanctissimus admonet, omnes magistram sequantur Regulam, nec temere ab ea deuietur à quoquam. Habemus exempla B. Patris nostri Benedicti, atq; innumerabilium pene Sanctorum Monachorum, qui, eo Duce, sub eius signis militarunt, quos imitari oportet si verè B. Benedicti filij esse volumus, & nuncupari. Sic enim dixit Christus Iudeis gloriantibus, se Patrem habere eximum illum Patriarcham Abraham. Si filij Abraham estis, opera Abraham facite. Habitus non facit Monachum, sed obseruantia regularis. Sicut ergo nil prodest habitum deferre monasticum, nisi verè Monachus sis, ita nil prodest, filium B. Benedicti vocari, nisi eum imitando, eius verè filius sis. Pari modo quid refert, si apud nos Corpus B. Patris Benedicti existat, nisi super nos requiescat spiritus eius, atque in nobis maneat? Corpus eius Casini tantum

tum est, nec illud omnes habere possumus,
spiritum autem eius, sanctitatem, scilicet,
iustitiam, humilitatem, charitatem reli-
quasque animi eius dotes habere possumus.
Habere, vel non habere Corpus ip-
sius, non est de necessitate salutis, at verò
eius habere sanctimoniam, imitari virtu-
tes, obseruare Regulam, necessarium est
nobis ad aeternam salutem consequen-
dam. Corpus B. Benedicti quod habere
non possumus, relinquamus Monachis
Casinensibus, quibus Deus tantum the-
saurum perpetuò conseruandum, tradere
dignatus est: spiritum autem eius omnes à
Deo, ipsius B. Patris interuentu, postule-
mus, vt spiritu ipsius bono deducti, ea-
mus de virtute in virtutem, nec de-
ficiamus donec perueniamus
ad videndum Deum
Deorum in Sion.

Amen:-

INDEX RERVM NOTABILIVM.

quæ in hoc opere continentur.

A

- A**bbatum Cassinensium dignitas. pag. 18
Addamo religiosissimo viro apparet S. Be-
nedictus. pa. 115
Alberici Diaconi historia descenditur. p. 204
Alexandri Secundi Papæ bulla. pa. 80
Antonij Gallonij apologia. pa. 27. 35. 53. & sequ.
Aygulphus martyr non transtulit Corpus S. Be-
nedicti. pa. 321

B

- B**eatæ Benedicti Corpus Cassini quiescit. p. 14.
15. 51. 81. 88. 100. 101. 102. 105. 107. 110.
117. 130. 138. 140. 141. 146. 153. 159. 161.
Beatus Benedictus Regulam suam promulgavit
cum adhuc viueret. pa. 23. 49
Beatus Benedictus Urbano Secundo apparet, il-
lumque sanat. pa. 88 89
Beatus Benedictus Henrico Secundo Imperato-
ri apparer illumq; sanat. pa. 108
Benedicti Papæ Cæstau litteræ. p. 107
Ber-

I N D E X.

Bernardus Cassinensis Abbas.	pa. 100
Bonifacius Papa Nonus.	pa. 52
Bonitus Abbas Cassinensis.	pa. 2

C

C arolus Magnus Imperator.	pa. 138
Caroli Quinti Imperatoris litteræ.	pa. 158
Chronicon Cassinense impressum in multis notatur.	pa. 196
Clemens Papa Quartus.	pa. 101
Conradus Secundus Imperator.	p. 140
Consaluo Magno Duci apparet Sanctus Benedictus.	p. 152
Consalui Magni aduersus Gallos Victoria	p. 153

D

D esiderius Cassinensis Abbas.	pa. 82
Desiderius Longobardorum Rex.	p. 141

E

E pistola Abbatis Monasterij Fundani ad Simplicium Cassinensem abbatem.	pa. 34
Epistola Oderisij Cassinensis Abbatis ad Monachos Floriacenses.	pa. 122
Examinatur diligenter epistola prædicta.	pa. 128
& sequentibus.	

INDEX.

Fabulae multae pro veris historijs receptae. pag. 256.

Falli & mentiri multum differunt. pa. 8

Ferdinandi Regis Catholici litterae. pa. 144

Galesinius quid dicat de translatione S. Benedicti. p. 277

Gregorius Papa Tertius Petronacem Cassinum misit. pa. 13

Gregorius Papa Nonus. pa. 52. 98

H

Henrici Secundi Imperatoris litterae. pa. 110
Hymnus Petri Mauricij Abbatis Cluniacensis. p. 97. 295

I

Inuentio Corporum SS. Benedicti, & Scholasticæ. pa. 81. 161

Ioannes Papa Vigessimus secundus. pa. 102

Ioannis à Bosco liber pro existentia Corporis Sancti Benedicti apud Floriacum. pa. 7

Ioannis à Bosco varia argumenta adducuntur atque

I N D E X

etque soluntur. pa. 84. 93. 113. 120. 131. 175
216. & sequentibus.
Iulius Papa Secundus. pa. 104

L

Ladislaus Neapolis Rex. pa. 143
Leo Ostiensis defenditur. pa. 190. 202
Lotharius Tertius Imperator. pag. 140
Ludovicus Primus Imperator. pa. 139

M

Martyrologium Romanum reformatum,
translationē S. Benedicti non recipit. 265
Mediolanensis Ecclesia translationem S. Benedi-
cti non celebrat. pa. 272
Miracula quædam S. Benedicti. 89. 108. 118. 230
Monachi S. Benedicti Vallisoleti translationem
eius celebrant. pa. 283
Monachorum Cluniacensium, & Cassinensium ami-
citia, & fraternitas. pa. 121
Monasterium Cassinense vastatur à Longobar-
dis. pag. 2
Monasterium Cassinense, caput est totius ordi-
nis Benedictini. 18. 88. 105
Monasterij Cassinensis elogium. pag. 210. 233
Monasterium Cassinense à Beato Benedicto val-
de dilectum. pa. 224. 229
Monasticus ordo è Cassino propagatus. pa. 225

Numeri, quando scripturas vitiunt. pag. 69.
70.

Odericus Abbas Cassinensis. pag. 124
Otho primus, secundus, & tertius Imperatores. pag. 139-140

Paschalis Secundus Papa, interdicere celebrare translationem S. Benedicti. pa. 261
Pauli Diaconi testimonium de translatione Sancti Benedicti. pag. 308
Petrus Diaconus Cassinensis defenditur. p. 47. 263

Simplicius tertius Cassinensis Abbas. 26. 31. 39
Simplicius alius Beati Mauri comes. p. 30. 39

Translatio S. Patris Benedicti impugnatur per totum secundum tractatum: sed precipue pagina 278. & sequentibus, vsque ad pag. 332.
Translatio festi S. Benedicti. pag. 273

I N D E X.

V

- V**rbani Secundi Papæ bulla. pag. 87
 Urbani prædicti bulla defenditur. p. 93. etc.
 Urbanus Papa Quartus. pag. 99
 Urbanus Papa Quintus. pag. 20. 52

Z

- Z**achariæ Papæ Primi bulla. pag. 12
 Zachariæ prædicti bulla defenditur. pag. 18
 vique ad 79.
-

Errata sic corrigenda.

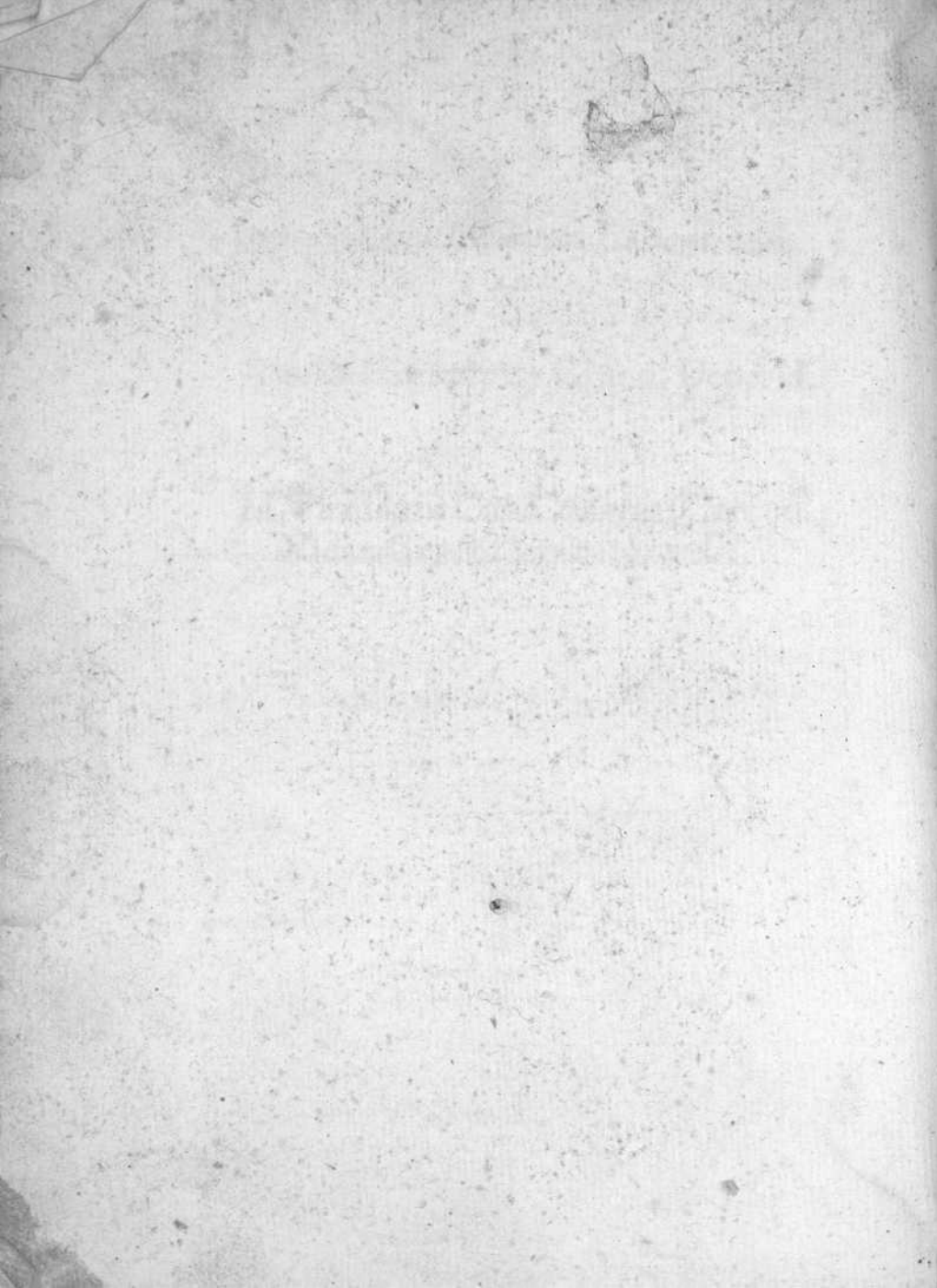
Pag. 71. vers. 3.	lege, Percensendis.
Ibidem ad margi.	lege, tom. 9 pag. 143.
Pag. 87. ad marg.	lege, infra pag. 182.
95. ad marg.	lege, supra pag. 65.
191. ad mar.	lege, Boscus pag. 255.
204. vers. 2.	lege, tom. 10 Annalium.
214. ad marg.	lege, Boscus, non Baro.
223. vers. 4.	lege, nongentesimum septuagesimum.
235. ad marg.	lege die 26. Marrij.
241. ad mar.	lege, Boscus non Baro.
256. ad mar.	lege, tomo 10. pag. 110.

Imprimatur.

Petrus Antonius Ghibertus Locumtenens.

Rutilius Gallacinus Canon. Dep. vid.

*M. Thaddæus Cap. Congreg. Carbon.
Vicar. Gener. Deputatus vidit.*

4698